

Structure of the NEP in Economics: First Semester

Sr. No.	Subject/ Course	Title of Course	Course credit	Hours Per Week	Weightage for Internal Examination	Weightage for Semester Examination	Total marks
1	AR23MJDSECO101	Micro Economics-1	04	04	50	50	100
2	AR23MJDSECO101(A)	Money & Banking	04	04	50	50	100
3	AR23MJDSECO102	Micro Economics-1	04	04	50	50	100
4	AR23MJDSECO102(A)	Co-operative Movement in India:- 1	04	04	50	50	100
5	AR23MDCECO103	Elementary Economics -1	04	04	50	50	100
6	AR23MDCECO103(A)	Co-operation-1	04	04	50	50	100
7	AR23IKSECO105	Indian Economic Thinkers	02	02	25	25	50
8	AR23SECECO106	Functional Banking	02	02	25	25	50

Structure of the NEP in Economics: Second Semester.

Sr. No.	Subject/ Course	Title of Course	Course credit	Hours per week	Weightage for Internal Examination	Weightage for Semester Examination	Total marks
1	AR23MJDSECO201	Micro Economics-2	04	0	50	50	100
2	AR23MJDSECO201(A)	Banking & Public Economics	04	04	50	50	100
3	ARMJDSECO202	Micro Economics-2	04	04	50	50	100
4	ARMJDSECO202(A)	Co-operative Movement in India -2			50	50	
5	AR23MDCECO203	Elementary Economics -II	04	04	50	50	100
6	AR23MDCECO203A	Co-operation -2	02	02	50	50	50
7	AR23VACECO205	Gandhian Economics	02	02	25	25	50
8	ARSEVECO206	Banking And Financial Services	02	02	25	25	50

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

SEMESTER :- 1st (First)

Discipline Specific Course - Major / Core

COURSE NAME: Micro Economics-I

PROGRAMNAME : B.A. IN ECONOMICS

PROGRAM CODE: ARTUG110

COURSE CODE : -AR23MJDSCECO101

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

Total Credits- 04 (04 Period/Week)	Theory	External-50 Marks
		Internal- 50 Marks

Program Outcome:

1. To be able to understand basic concept of economics.
2. To understand the economic way of thinking.
3. To create students ability to understand various economic problems.

Course Outcome:

1. This paper is to introduce the basic concepts of Economics to the students
2. This paper enable them for further learning in Economics
3. This paper makes them more aware about the concept of Economics

Unit No.	Content		Credit	Hours
1	Unit-1	Introduction: Definition of Economics, Nature & Scope of Economics, Methodology in economics, Meaning and causes of Basic economic problems; Basic postulates.	1	15
2	Unit-2	Demand and Supply: Meaning and laws of Demand, Extension of demand and contraction of demand, Increase and decrease of demand; Meaning and laws of Supply, Extension of supply and contraction of supply, Increase and decrease of supply.	1	15
3	Unit-3	Introduction of Utility analysis: Definition of Utility; Cardinal utility analysis - assumption, Concept of marginal utility, Concept of total utility, Difference between marginal and total utility; Ordinal Utility analysis- Concepts of scale of preference, concept of Indifference schedule and Indifference curve, Marginal rate of substitution.	1	15
4	Unit-4	Elasticity of Demand: Meaning of Elasticity of Demand, Meaning and Types of Price Elasticity of demand, Importance of Price Elasticity of demand, Factors determining of price elasticity.	1	15

Reference:

1. Ahuja H.L: Advance Economic Theory, S.Chand, & Co. Ltd. New Delhi.
2. Agrawal H.S.: Advance Economic Theory, Konark Publishers Pvt. Ltd. New Delhi.
3. Dewett K.K; Modern Economic Theory, S.Chand, & Co. Ltd. New Delhi.
4. Jhingan, M.L. : Principal of Economics, Vrinda Publication, Delhi,
5. Parkin, Micha: Micro Economics, Addison Willey Publishing Co., New York.
6. Reynolds.R. Larry :Basic Microeconomics, A Textbook Equity Open* College Textbook, 2011, WWW.opencollegetextbooks.org

ઉ.અમીન આર. કે.: મૂલ્યનાં સિદ્ધાંતો, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ

Further Reading:

1. Koutsoyiannis, A (1990) Modern Microeconomics, MacMillan.
2. Samuelson, P. A (1998) Economics, Tata McGraw Hill, New Delhi.
3. Rader, T (2014) Theory of microeconomics. Academic Press.
4. Tewari, D. D (2003) Principles of microeconomics. New Age International

(3)

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

SEMESTER :- 1st (First)

Discipline Specific Course - Major / Core

COURSE NAME: Money & Banking

PROGRAM CODE: ARTUG110

COURSE CODE : -AR23MJDSCECO101(A)

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

Total Credits- 04	(04 Period/Week)	Theory	External-50 Marks Internal- 50 Marks
-------------------	------------------	--------	---

Program Outcome:

1. To be able to understand basic concept of economics.
2. To understand the economic way of thinking.
3. To be able to analyze economic behavior in practice.
4. To create students ability to understand various economic problems.

Course Outcome:

1. This paper is to introduce the students to basic understanding of macro Economics and public finance.
2. This paper also enhance the understanding of conceptual terminology of macro Economics
3. This paper makes them more aware about the concept of Economics
4. To get fundamentals knowledge of Banking and financial system .To unstructured problems in Banking sectors .

Unit No.	Content	Credit	Hours
1	Unit-1 Basic Concepts: Money - meaning, functions and classification. Gresham's law, Role of money in capitalist, socialist and mixed economies; Monetary standards - Metallic and paper system of note issue.	1	15
2	Unit-2 Inflation-1: Concept of Inflation, deflation and reflection, Types and causes of inflation; effects of inflation on the different sectors of the economy.	1	15
3	Unit-3 Inflation-2 Demand-pull and cost-push inflation, Measures to control inflation, Trade off between inflation and unemployment (Philip's Curve).	1	15
4	Unit-4 Commercial Banking: Meaning and types of bank, Functions of commercial banks, The process of credit creation - Purpose and limitations, Liabilities and assets of banks..	1	15

5

Reference:

1. Dewett K.K: Modern Economic Theory, S.Chand, & Co. Ltd. New Delhi.
2. Mithani D.M.: Money, Banking, International Trade and Public Finance, Himalaya Publication House, New Delhi.
3. Shrivastava P.K.: Banking Theory and Practice, Himalaya Publication House, New Delhi.
4. Ahuja H.L: Macro Economic Theory & Policy, S.Chand, & Co. Ltd. New Delhi

(6)

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

SEMESTER :- 1st (First) Minor

COURSE NAME: Micro Economics-1

PROGRAM CODE: ARTUG110

COURSE CODE : - AR23MIDSCECO102

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

Total Credits- 04 (04 Period/Week)	Theory	External-50 Marks
		Internal- 50 Marks

Program Outcome:

Course Outcome:

1. This paper is to introduce the basic concepts of Economics to the students
2. This paper enable them for further learning in Economics
3. This paper makes them more aware about the concept of Economics

Unit No.	Content		Credit	Hours
1	Unit-1	Introduction: Definition of Economics, Nature & Scope of Economics, Methodology in economics, Meaning and causes of Basic economic problems; Basic postulates.	1	15
2	Unit-2	Demand and Supply: Meaning and laws of Demand, Extension of demand and contraction of demand, Increase and decrease of demand; Meaning and laws of Supply, Extension of supply and contraction of supply, Increase and decrease of supply.	1	15
3	Unit-3	Introduction of Utility analysis: Definition of Utility; Cardinal utility analysis - assumption, Concept of marginal utility, Concept of total utility, Difference between marginal and total utility; Ordinal Utility analysis - Concepts of scale of preference, concept of Indifference schedule and indifference curve, Marginal rate of substitution.	1	15
4	Unit-4	Elasticity of Demand: Meaning of Elasticity of Demand, Meaning and Types of Price Elasticity of demand, Importance of Price Elasticity of demand, Factors determining of price elasticity.	1	15

Reference:

1. Ahuja H.L.: Advance Economic Theory, S. Chand, & Co. Ltd. New Delhi.
2. Agrawal H.S.: Advance Economic Theory, Konark Publishers Pvt. Ltd. New Delhi.
3. Dewett K.K: Modern Economic Theory, S. Chand, & Co. Ltd. New Delhi.
4. Jhingan. M.L. : Principal of Economics, Vrinda Publication, Delhi.
5. Parkin, Micha: Micro Economics, Addison Willey Publishing Co., New York.

7

6. Reynolds, R. Larry : Basic Microeconomics, A Textbook Equity Open* College Textbook, 2011, WWW.opencollegetextbooks.org

6. સમીન આર. કે.: મૂલ્યનાં સિદ્ધાંતો, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ

Further Reading:

1. Koutsoyiannis, A (1990) Modern Microeconomics. MacMillan.
2. Samuelson, P. A (1998) Economics, Tata McGraw Hill, New Delhi.
3. Rader, T (2014) Theory of microeconomics. Academic Press.
4. Tewari, D. D (2003) Principles of microeconomics. New Age International

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN**PROGRAM CODE : ARTUG110****SEMESTER :1 Multidisciplinary course****COURSE CODE : AR23MDCECO103****Subject :Economics****COURSE NAME : Elementary Economics -I****EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP**

Total Credits- 04	(04 Period/Week)	Theory	External-50 Marks
			Internal- 50 Marks
Course Outcome: 1. This paper will enhance the students' basic understanding of elementary Economics. 2. This paper will also prove beneficial to conceptual understanding of various economic terms.			

Unit No.	Content	Credit	Hours
1	Basic Concept of economics Variables: I Definition of Economics(Adam smith, Marshal,Robins); Meaning of Demand and Supply, factors affecting of demand and supply, Meaning and causes of Basic economic problems; Human wants : meaning and characteristics.	1	15
2	Basic Concept of economics Variables: II Utility: Meaning, types and characteristics; Concept of per capita income and national income , Characteristic Private & public goods.	1	15
3	Factors of Production: Meaning and characteristics of Labour, Division of labour : merit and demerit. Meaning and characteristics of Land. Meaning and characteristics of Capital. Meaning and characteristics of Entrepreneur.	1	15
4	Concept of Money: Definition , type and function of money; Gresham's law, Value of money, difference between value and price.	1	15

Reference:

1. Ahuja H L L Business Economics, S Chand & Co, New Delhi
2. Dewett K K Modern economic theory, S Chand & Co Ltd New Delhi
3. Ahuja H L Macro Economic Theory & Policy, S Chand & Co Ltd New Delhi
4. John P.Gould , Jr.and Edward P.Lazear, Micro economic Theory, all india traveler, Delhi.
5. Browning Edger K, and Browning Jacquenlence M: Microeconomic Theory and Applications, kalyani, New Delhi

Further Reading:

- 1.Waston Donald S. and Getz Moloclim: Price Theory and Its Uses, Khoslapublishing house, New Delhi
- 2.Koutsoyianni A.: Modern Microeconomics, Macmillan, New Delhi.
3. Rechar G, Lipsey : Introduction to positive Economics, ELBS, Oxford
4. Stigler G: The theory of prince, prentice Hall of India.
5. Nellis& Parker: The Essence of Business Economics, Prentice Hall, New Delhi

6. Gupta Shashi K and Rosy Joshi, Security Analysis And Portfolio Management, Kalyani Publishers, New-Delhi, 2005

Further Reading:

1. Fischer Donald E and Ronald I Tordan, Security Analysis And Portfolio Management, Prentice- Hall of India, New-Delhi, 2007
2. Rawal Tejindersing, How to invest in shares, Taxman's New-Delhi, 2007.
3. Jhingran M.L., Principles of Economics, Vrinda Publication LTD., New-Delhi

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

SEMESTER :- 2nd (Second)

Discipline Specific Course - Major / Core

COURSE NAME: Micro Economics-2

PROGRAM CODE: ARTUG110

COURSE CODE : - AR23MJDSCECO201

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

Total Credits- 04	(04 Period/Week)	Theory	External-50 Marks Internal- 50 Marks
-------------------	------------------	--------	---

Program Outcome:

1. To be able to understand basic concept of economics.
2. To understand the economic way of thinking.
3. To be able to analyze economic behavior in practice.
4. To create students ability to understand various economic problems.

Course Outcome:

1. This paper is to introduce the basic concepts of Economics to the students
2. This paper enable them for further learning in Economics
3. This paper makes them more aware about the concept of Economics

Unit No.	Content	Credit	Hours
1	Unit-1 Elasticity of Demand:- Meaning and types of income elasticity, Importance of income elasticity, Factors determining of income elasticity of demand, Meaning, type and importance of cross elasticity.	1	15
2	Unit-2 Theory of Production & Cost: Meaning of Production Function, Short run production Function, Law of Diminishing Return; Different concept of Costs (Real Cost, opportunity cost, and monetary cost) and their interrelation.	1	15
3	Unit-3 Market Structure : Meaning and forms of Markets, Its functions & limitation; Meaning, & Characteristics of perfect competition, monopoly and monopolistic competition.	1	15

4	Unit-4	Factor Pricing: Basic Concepts of Rent, Interest- Gross Interest and net interest, Wages-Normal wages and real wages; Profit - Gross Profit & Net Profit. Basic concept of economic welfare.	1	15
Reference: 1. Ahuja H.L: Advance Economic Theory, S. Chand, & Co. Ltd. New Delhi. 2. Agrawal H.S.: Advance Economic Theory, Konark Publishers Pvt. Ltd. New Delhi. 3. Dewett K.K: Modern Economic Theory, S. Chand, & Co. Ltd. New Delhi. 4. Jhingan, M.L. : Principal of Economics, Vrinda Publication, Delhi, 5. Parkin, Micha: Micro Economics, Addison Willey Publishing Co., New York. 6. Reynolds.R. Larry :Basic Microeconomics, A Textbook Equity Open* College Textbook, 2011, WWW.opencollegetextbooks.org 6.અમીન આર. કે.: મૂલ્યનાં સિદ્ધાંતો, યુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ Further Reading: 1. Koutsoyiannis, A (1990) Modern Microeconomics. MacMillan. 2. Samuelson, P. A (1998) Economics, Tata McGraw Hill, New Delhi. 3. Rader, T (2014) Theory of microeconomics. Academic Press, 4. Tewari, D. D (2003) Principles of microeconomics. New Age International				

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

SEMESTER :- 2nd (Second)

Discipline Specific Course - Major / Core

COURSE NAME: Banking & Public Economics

PROGRAM CODE: ARTUG110

COURSE CODE : - AR23MJDSCECO201(A)

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

Total Credits- 04 (04 Period/Week)	Theory	External-50 Marks
		Internal- 50 Marks

Program Outcome:

1. To be able to understand basic concept of economics.
2. To understand the economic way of thinking.
3. To be able to analyze economic behavior in practice.
4. To create students ability to understand various economic problems.

Course Outcome:

1. This paper is to introduce the students to basic understanding of macro Economics and public finance.
2. This paper also enhance the understanding of conceptual terminology of macro Economics
3. This paper makes them more aware about the concept of Economics
4. To get fundamentals knowledge of banking, financial system and understand the problems in Banking sectors in India.

Unit No.	Content	Credit	Hours
1	Unit-1 Commercial Banking: A critical appraisal of the progress of commercial banking after nationalization, Recent reforms in banking sector in India, Concept of Foreign And Private Banks, function of state and district co-operative Bank.	1	15
2	Unit-2 Central Banking: Meaning of Central bank, Functions of central bank (Reserve Bank of India), Quantitative and qualitative methods of credit control - bank rate policy, open	1	15

		market operations, cash reserve ratio and selective methods, concept of Repo rate and Reverse Repo rate, Objectives and limitation of monetary policy with special reference to India.		
3	Unit-3	Public Economics-1: Meaning of Public Finance, Instruments of Public Finance - Concept of Public expenditure, Causes of increasing public expenditure; Meaning, types and effects public debt.	1	15
4	Unit-4	Public Economics-2: Meaning and types of tax, Merit and demerits of direct and indirect taxes, concept of GST and its effects.	1	15
Reference: 1. Dewett K.K: Modern Economic Theory, S.Chand, & Co. Ltd. New Delhi. 2. Mithani D.M.,: Money, Banking, International Trade and Public Finance, Himalaya Publication House, New Delhi. 3. Shrivastava P.K.: Banking Theory and Practice, Himalaya Publication House, New Delhi. 4. Ahuja H.L: Macro Economic Theory & Policy, S.Chand, & Co. Ltd. New Delhi				

11

Reference:

1. સહકાર	પ્રિ. શીખ, ગઢવી, દોરી
2. સહકાર સિદ્ધાંત અને વ્યવહાર	પ્રિ. શીખ, ગઢવી (ધુની. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ)
3. સહકાર સિદ્ધાંત અને વ્યવહાર	પ્રિ. શાસ્ત્રી, દલે, પૂ. પંચોલી અને પરમાર
4. સહકારી વ્યવસ્થા અને વહીવટ	હરુમનરાય દેસાઈ (ગુ.ર.સહકારી સંઘ)
5. સહકાર દર્શન	જગદીશ મૂલાણી
6. Theory and Practice of Co-operation in India and Abroad	K. R. Kulakarni
7. Theory, History and practice of Co-operation	R. D. Bedi
8. Co-operation in India	Dr. B. S. Mathur
9. Co-operation in India	Dr. C. B. Mamoria

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

PROGRAM CODE : ARTUG110

SEMESTER :2 Multi Disciplinary

COURSE CODE : - AR23MDCECO203

COURSE NAME : Elementary Economics -II

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

Total Credits- 04 (04 Period/Week)	Theory	External-50 Marks
		Internal- 50 Marks
Course Outcome: 1. This paper will enhance the students' basic understanding of Indian economic issues. 2. This paper will also prove beneficial to conceptual understanding of various economic terms.		

Unit No.	Content	Credit	Hours
1	Banking: Meaning and type of Bank, Functions of commercial and central Bank (Reserve Bank of India).	1	15
2	Indian economic issues-1: Meaning, Type, Causes and effects of inflation , Remedies to control the inflation.	1	15
3	Indian economic issues-2: Concept & Causes of Poverty, Remedies of Poverty; Types, Causes and Effects of Unemployment.	1	15
4	Indian economics issues-3: Causes and effects of population explosion, population policy of India.	1	15

Basic Reading:

1. Ahuja H.L.: Macro Economic Theory & Policy, S.Chand, & Co. Ltd. New Delhi.
2. DuttaRuddar & K.P.M. Sundaram: Indian Economy, S.Chand & Co. Ltd. New Delhi
3. Mithani D.M.: Money, Banking, International Trade and Public Finance, Himalaya Publication House, New Delhi.
4. Shrivastava P.K.: Banking Theory and Practice, Himalaya Publication House, New Delhi.

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

PROGRAM CODE : ARTUG110

SEMESTER : 2 Multi Disciplinary

COURSE CODE : COURSE CODE : AR23MDCECO203A

COURSE Name: Co-operation-2

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

Total Credits- 04 (04 Period/Week)	Theory	External-50 Marks
		Internal- 50 Marks
Program Outcome:		
1.		
2.		
3.		
Course Outcome:		
1. This paper will help students to understand the basic concept of co-operative movement in India.		

Unit No.	Content	Credit	Hours
1	Beginning of Development of Co-operative Movement in India, Origin and development of Co-operative Movement in Gujarat, Introduction of AMUL and GCMMF.	1	15
2	Function of Co-operative Agricultural and rural Development Bank. Concept and Function of Urban Co-operative Bank and Urban Co-operative credit societies.	1	15
3	Achievement and limitation of Co-operation, Conditions for success of co-operative Movement.	1	15

Structure of CBCS in Economics: Semester - III

Course Code & Type	Course Subject	Course Credit	No of Hours per week	Weightage for Internal Exams	Weightage for Semester Exams	Total Marks	Duration of Exam
✓ CC-303 Core Compulsory	Economics Micro Economics - I	4	04 (03+01)	30	70	100	2:30
✓ CC-304 Core Compulsory	Indian Economy	4	04 (03+01)	30	70	100	2:30
✓ CC - 305 - A Core Compulsory	Economic Systems	4	04 (03+01)	30	70	100	2:30
✓ CC - 305 B Core Compulsory	Rural Economy of India	4	04 (03+01)	30	70	100	2:30
✓ CC - 305 C Core Compulsory	Quantitative Techniques	4	04 (03+01)	30	70	100	2:30
✓ CC - 305 D Core Compulsory	Investigation	4	04 (03+01)	30	70	100	2:30
✓ CE-303 Core Elective	Co-Operation in India	4	04 (03+01)	30	70	100	2:30
✓ CE-304 Core Elective	Law of Co-Operation	4	04 (03+01)	30	70	100	2:30

S.Y.B.A. Semester: 3 ECONOMICS
Core Compulsory - CC 303 (Main)
(Micro Economics - 1)

Objective:-

- The motive of this paper is to enhance the analytical skills of economic behavior of individual, Firm and Market.
- All the concepts in this paper concerned with primitive concepts which is mainly concerned with U.G. Student

- Unit: 1   Price mechanism and market equilibrium:**
Concept and role of price mechanism, meaning and introduction of market equilibrium, change of demand and its effect on market equilibrium, change of supply and its effect on market equilibrium, change of demand and supply and their effect on market equilibrium.
- Unit: 2   Theory of Demand (cardinal utility analysis):**
Law of diminishing marginal utility, Derivation of law of demand on basis of the law of diminishing marginal utility, Principle of equi-marginal utility, Explanation of consumer surplus on the basis of cardinal utility analysis.
- Unit: 3   Theory of Demand (ordinal utility analyses):**
Concept and characteristics of indifference curve. Price line, shifting in the Price line, Consumer's equilibrium, Brief introduction of price effect, income effect and substitute effect.
Explanation of consumer surplus on the basis of ordinal utility analysis.
- Unit: 4   Theories of cost and Revenue:**
Concepts of cost: Total cost, fixed cost and variable cost, Marginal and average cost relation between marginal and average cost.
Concept of revenue: Total revenue, Marginal revenue and average revenue in perfect competition, monopoly and monopolistic competition

Basic Reading: -

1. Ahuja H.L. Advance Economic theory, S.Chand & co Ltd. New Delhi.
2. Agrawal, H.S. Advance Economic theory, Konark pub. Pvt. Ltd. New Delhi.
3. Dewett, K.K. Modern Economic theory, S.Chand & G. Ltd. New Delhi.
4. Jhingan, M.L. Principle of economics, vrinda pub. Delhi.
5. Parkin, Michel (1990): Micro Economics, Addison Wesley pub. Co. New York 6.
6. Tripathi G.D. Micro Economic Theory, Mark Publishers, Jaipur
7. અમીનઆર. કે. 'મૂલ્યના સિદ્ધાંતો' યુનિ. ગ્રંથનિર્માણબોર્ડ અમદાવાદ

H.N.G.UNIVERSITY PATAN
S.Y.B.A. Semester: 3 ECONOMICS
Core Compulsory – CC: 304 (Main)
Indian Economy -I

Objective: The main objective of the paper is to make the students familiar with the problems and characteristic of different sectors of Indian economy.

- Unit. 1   India as a developing Economy, its main characteristics. Human development Index of India. Changing structure of GDP in Indian economy, decreasing share of primary sector and increasing share of tertiary sector.
- Unit 2   **Population**
- Principle of demographic transition, size and trends of population in India; concept of birth rate, mortality infant mortality rate, growth rate, rural- urban population, literacy rate and life expectancy; Causes of population explosion and its effects on Indian economy, National population policy.
- Unit. 3   **Problems of poverty and unemployment**
- Meaning and nature of poverty (absolute and relative poverty), estimates of poverty in India. Causes and remedies of poverty. Meaning and types of unemployment estimates of unemployment in India, Causes and remedies of unemployment.
- Unit. 4   **Natural Resources in India**
- Importance of Natural resources in economic development; Land, Forest, Water and Mineral.

Basic Redding:

1. Indian Economy, Dutt and Sundram.
2. Indian Economy, Mishra and Puri
3. Indian Economy, Tandan and Tandan
4. ભારતીય અર્થતંત્ર, નીરવ પ્રકાશન
5. ભારતીય અર્થતંત્ર, નીરવ પ્રકાશન
6. ભારતીય અર્થતંત્ર, પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત.

S.Y.B.A. Semester: 3 Economics
Core Compulsory- CC: 305 A (Main Optional)
Economic System

Objective:-

- This paper is to make the students familiar with the basic philosophy and objects of different economic systems.
- The course also aims to introduce the merit and demerits of different economic systems.

- Unit 1   Economic System:**
Meaning, Characteristics, Functions, Nature, Criteria for success and limitations
- Unit 2   Capitalism - 1:**
Meaning, Capitalism as laissez faire, invisible hand, Price mechanism and free market. Characteristics and economic institutions of Capitalism. Merits and demerits of Capitalism (Benefits and Limitations)
- Unit 3   Capitalism - 2:**
Development of Corporate culture and economic welfare of common people, benefits of Social Security Schemes. Association of capitalism with Democracy and economic freedom Keynesian economics and states intervention
- Unit 4   Gandhian Economic Thoughts:**
Meaning of Gandhian economy. Main characteristics of Gandhian economic thoughts Importance of labour intensive production, techniques, small scale industries and rural economy. Relevance of Gandhian economic thought.

Basic Reading

1. Schumpeter, Joseph "Capitalism, socialism & Democracy, London: Allen & Unwin, 1943.
2. Kornai Janos; the Socialists System: The Political Economy of Communism, Princeton, N.J. Princeton University Press 1942.
3. Dunlop, John B. The Rise of Russia and the fall of the soviet Empire, Princeton University press 1993.
4. Bhagwati Jagdish India in transition. Oxford: Clarendon press. 1993.
5. Tripathi G.D. , History of Economic Thoughts, Mark Publications, Jaipur
5. તુલનાત્મક આર્થિક પદ્ધતિઓ: લેખક ડૉ.આર.કે. ગાંધીયુનિવર્સિટી ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, ગુજરાત રાજ્ય.
6. ગુજરાતનું અર્થતંત્ર: લેખક ડૉ.બી.કે. ભટ્ટ ન્યુ પોપ્યુલર પ્રકાશન સુરત.
7. પરીખ, નરહરિ. 'માનવ અર્થશાસ્ત્ર

Structure of CBCS in Economics: Semester - IV

Course Code & Type	Course Subject	Course Credit	No of Hours per week	Weightage for Internal Exams	Weightage for Semester Exams	Total Marks	Duration of Exam
✓ CC-403 Core Compulsory	Economics Micro Economics - I	4	04 (03+01)	30	70	100	2:30
✓ CC-404 Core Compulsory	Indian Economy	4	04 (03+01)	30	70	100	2:30
✓ CC - 405 - A Core Compulsory	Economic System	4	04 (03+01)	30	70	100	2:30
CC - 405 B Core Compulsory	Rural Economy of India	4	04 (03+01)	30	70	100	2:30
CC - 405 C Core Compulsory	Quantitative Techniques	4	04 (03+01)	30	70	100	2:30
CC - 405 D Core Compulsory	Investigation	4	04 (03+01)	30	70	100	2:30
CE-303 Core Elective	Co-Operation in India	4	04 (03+01)	30	70	100	2:30
CE-304 Core Elective	Law of Co-Operation	4	04 (03+01)	30	70	100	2:30

H.N.G.UNIVERSITY PATAN
S.Y.B.A, Semester: 4 Economics
Core compulsory -403 (Main)
Micro Economics -2

Objective: Object: - The main objective of the paper is to analyze the economic behavior of individual, Firm and Market. It is mainly concerned with U.G. Students.

Unit. 1 Market Structure-1 (Perfect competition & monopoly):

Meaning of perfect competition, short run and long run equilibrium of the firm and industry in perfect competition, Concept of monopoly, equilibrium of firm in the monopoly, Meaning and types of price discrimination, Possibility and profitability of price discrimination, Effect of monopoly.

Unit 2 Market structure-2 (Monopolistic competition):

Concept of monopolistic competition, price and output determination of firm under monopolistic competition, Equilibrium of group, Selling cost and its effect on demand curve, Comparison among perfect competition, monopoly and monopolistic competition, concept of oligopoly and duopoly.

Unit 3 Distribution of National Income:

Marginal productivity theory of distribution, Modern theory of rent, collective bargaining theory of wages, concept and effects of minimum wages.

Unit: 4 Distribution and welfare economics:

- (a) Theories of profit: Theory of risk, theory of uncertainty, theory of innovations.
- (b) Definition of welfare economics, Introduction of economic and non economic welfare, concept of individual welfare and social welfare, Introduction of pigou's welfare economics, problems in measuring welfare,

Basic Reading:

1. Ahuja H.L. Advance Economic theory, S, Chand & co Ltd. New Delhi.
2. Agrawal, H.S. Advance Economic theory, Konark pub, Pvt. Ltd. New Delhi.
3. Dewett, K.K. Modern Economic theory, S.Chand & G. Ltd. New Delhi.
4. Jhingan, M.L. Principle of economics, Vrinda pub. Dehli.
5. Parkin, Michel (1990): Micro Economics, Addison Wesley pub. Co. New York.
6. અમીન આર.કે. "મૂલ્યનાં સિદ્ધાંતો" યુનિ.ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ અમદાવાદ

Semester: 4 ECONOMICS
Core Compulsory CC- 404(Main)
Indian Economy- 2

Object: The main objective of this paper is to introduce the basic concepts of Indian Economy. This paper is to make the students familiar with the main problems and characteristic of different sectors of Indian economy.

Unit 1 Planning

Achievements, limitations and lessons of Indian planning. meaning of Niti Ayog, its construction, objectives and functions.

Unit. 2 Agriculture

Role of agriculture in Indian economy. Causes of low productivity of agriculture in India. Land reforms, Role of credit in agricultural development, institutions providing credit to the agriculture sector, Regulated Agricultural Market. Green revolution in India; merit and demerits.

Unit -3 Industrial Sector

Importance of Industrial development in Indian economy. Trends of Industrial development. Importance and problems of Small scale and cottage industries in India. Measures of the development of small and cottage industry. Liberalized industrial policy in India.

Unit-4

Role of private sector, public sector and co-operative sector in the development of industrial and tertiary sector, special economic zone; concept of skill India, make in India and startup India.

Basic Reading:

1. Dutt, Raddar & K.P.M. Sundaram: Indian Economy, S. Chand & Co. Ltd, New Delhi.
2. Misra & Puri (2010) Indian Economy, Himalaya pub. Hou, New Delhi.
3. Agarwal A.N. Indian Economy, Wiswas Parkas, New Delhi.
4. R.B.I. Bulletin
5. Economic Survey of India.

H.N.G.UNIVERSITY PATAN
S.Y.B.A. Semester: 4 ECONOMICS
Core Compulsory CC - 405 -A (Main-Optional)
Economic Systems -2

Objective: - The objective of the paper is to make the students familiar with the basic philosophy and objects of different economic systems. The course also aims to introduce the merit and demerits of different economic systems.

- Unit 1   **Analysis of capitalism by Karl Marks. Crisis of capitalism illustrated by Karl Marks Communism: Meaning, Nature and characteristics, Merits and demerits of communism. Experience of communism in Russia and China.**
- Unit 2   **Socialism:**
Meaning, types (Utopian, Fabianism, Market Socialism) and characteristics. Lang's and Taylor's Model of Market socialism, Relevance of Socialistic ideas in modern world.
- Unit 3   **Mixed economy:**
Meaning, objectives and Characteristics, Merits and demerits, Experience of India
- Unit 4   **Nationalization Policy:**
Meaning, objectives. Merit and demerits. Nationalization policy experienced by United Kingdom and India. Cooperative economic system as a subordinate system. Co-operative economy experienced by Israel.

Basic Reading:

1. Dutt, Radhakrishna & K.P.M. Sundaram: Indian Economy, S. Chand & Co. Ltd. New Delhi.
2. Misra & Puri (2010) Indian Economy, Himalaya pub. House, New Delhi.
3. Agarwal A.N. Indian Economy, Vishwas Parkas, New Delhi.
4. R.B.I. Bulletin
5. Economic Survey of India.

Structure of CBCS in Economics: Semester - V

Course Code & Type	Course Subject	Course Credit	No of Hours per week	Weightage for Internal Exams	Weightage for Semester Exams	Total Marks	Duration of Exam
CC-506 Core Compulsory	Macro Economics	4	04 (03+01)	30	70	100	2:30
CC-507 Core Compulsory	International Economics	4	04 (03+01)	30	70	100	2:30
CC-508 Core Compulsory	Public Economics	4	04 (03+01)	30	70	100	2:30
CC-509 A Core Compulsory	Dev. & Envi. Economics	4	04 (03+01)	30	70	100	2:30
CC-509 B Core Compulsory	Eco. Of Developing Countries	4	04 (03+01)	30	70	100	2:30
CC-509 C Core Compulsory	Economy of Gujarat - I	4	04 (03+01)	30	70	100	2:30
CC-509 D Core Compulsory	Economic Essay - I	4	04 (03+01)	30	70	100	2:30
CC-510 A Core Compulsory	Co- Operation	4	04 (03+01)	30	70	100	2:30
CC-510 B Core Compulsory	History of Eco. Thoughts	4	04 (03+01)	30	70	100	2:30
CC-510 C Core Compulsory	Demography	4	04 (03+01)	30	70	100	2:30
CC-510 D Core Compulsory	Economic Investigation	4	04 (03+01)	30	70	100	2:30
CC-510 E Core Compulsory	Economic Survey	4	04 (03+01)	30	70	100	2:30

B.A. Semester V Course CC - 506

Macro Economics-I

Objectives:

- To understand the basic concepts of economy terminology various school of thoughts
- To develop analytical ability of students about theories based study

Unit I   **National Income**

Meaning, Definition, Various concepts of National income, Measurement & limitation

Unit-2   **Classical Economics**

J.B. Say's law, wages prize, employment, Pigous law. Kayansiyan criticism of classical Economics.

Unit 3   **Keynesian Theory**

Equilibrium at full employment and underemployment, Marginal efficiency of capital, Marginal propensity to consume.

Unit -4   **Quantitative theory of money**

Fisher, Cambridge, Milton Fridmen.

Reference Books:

1. Gupta, S.B. (1994), Monetary Economics S.Chand and co. Delhi.
2. Ackley, G. (1976), Macroeconomics: Theory and Policy. Macmillan, New York.
3. Heijdra, B.J. and F.V. Floeg (2001) Foundation of modern macroeconomics, Oxford University Press, Oxford.
4. Powelson, J.P.C. (1960) National Income and flow of funds Analysis, Megraw hill, New York.
5. Kindleberger, G.P. (1958) Economic Development, McGraw-Hill Bookcompany, New York.
6. Hanson, A.H. (1953) A Guide to Keynes, McGraw hill, New York.
- 7- Dr G.D. Tripathi, Advanced Economics Theory, Mark Publication, Jaipur

Semester:- V Course CC - 507
INTERNATIONAL ECONOMICS

PREAMBLE

- This course provides the students a thorough understanding and deep knowledge about the principles that tend to govern the free flow of trade in goods and services at the global level.
- The contents of the Paper spread over various modules, lay stress both on theory and applied nature of the subject that have registered rapid changes during the last decade. Besides this, the contents prepare the students to know the impact of free trade and tariffs on the different sectors of the economy as well as at the macro level. The students would also be well trained about the rationale of recent changes in the export-import policies of India.

Unit 1: Introduction & Theories of International Trade:

International Economics- meaning, Scope & Importance, meaning of Inter-regional and international trade, Adam Smith's absolute cost advantage theory, David Ricardo's Comparative cost advantage theory.

Unit 2: Theories of International Trade:

Haberler's opportunity cost theory, Heckscher-Ohlin theory, Leontief's paradox,

Unit 3: Gains from Trade:

Gains from trade - Their measurement of gains, Trade as an engine of economic growth, Terms of trade concepts, Importance & types, The theory of reciprocal demand, Offer curves and terms of trade.

Unit 4: Trade policy:

Free trade policy: meaning, advantage and disadvantage. Protection Policy: meaning, advantage and disadvantage. Types of tariffs and quotas - Their impact in partial equilibrium analysis.

BASIC READING LIST

1. Kenan, P.B. (1994), The International Economy, Cambridge University Press, London.
2. Kindlberger, C.P. (1973), International Economics, R.D. Irwin, Homewood,
3. Krugman, P.R. and M. Obstfeld (1994), International Economics : Theory and Policy, Glenview, Foresman.
4. Salvatore, D.L. (1997), International Economics, Prentice-Hall, Upper Saddle River, N.J.
5. Sodersten, Bo (1991), International Economics, Macmillan Press Ltd., London.

ADDITIONAL READING LIST

1. Bhagwati, J. (Ed.) (1981), International Trade, Selected Readings, Cambridge University Press, Mass.
2. Greenaway, D. (1983), International Trade Policy, Macmillan Publishers Ltd., London.
3. Joshi V. and L.M.D. Little (1998), India's Economic Reforms, 1999-2001, Oxford University Press, Delhi.
4. Dr G.D. Tripathi, Handbook of International Economics, Prism Publication, Jaipur
5. Patel, S.J. (1995), Indian Economy Towards the 21st Century, University Press Ltd., India.

40.

41

B.A. Semester V Course-CC- 508
Public Economics

Objective: -

- To aware the students with fundamentals of fiscal policy.
- To make students to understand fiscal federalism and public Economics.

Unit 1.

Theory of fiscal federalism, practice of fiscal federalism with special reference to India. Main principles of fiscal federalism in India, current finance commission

Unit 2.

Nature and scope of public finance, public goods v/s private goods. Spill over benefits & spill over cost. Principle of maximum social advantage, market failure, role of government.

Unit 3.

Objectives of fiscal policy, major instruments of fiscal policy. Limitations of fiscal policy, Limitations of fiscal policy with reference to developing countries.

Unit 4.

Deficit financing, its meaning, budgetary deficit and fiscal deficits. Revenue deficit, need for fiscal deficit in developed and developing countries. Limitations of/ adverse effects of deficit financing. Agriculture income tax in developing countries : advantage & disadvantage and its effects.

Reading list:

1. Richard A. MUSGRAVE & PEGGY B MUSGRAVE, Public finance in theory and practice
2. K.K.Dewitt and M.H. MAVALUR, modern Economy theory , S. Chand, Delhi
3. H.L. ahvia, modern Economics, S. Chand Delhi
4. S.K.Singh, Public finance, S Chand, Delhi
5. MUSGRAVE R.A.: The Theory of public finance – MCGRAW, Hill Book Company
6. Mithani D.M. : Modern Public finance : Theory and practice – Himalaya Publishing house
7. Bhatiya H.L. : Public finance Vikas Publishing house pvt.Ltd, New Delhi
8. Jha.R, Modern Public finance, Rutledge, London
9. મહેશ ભટ્ટ, જાહેર વિત્તવ્યવસ્થા સિદ્ધાંતો, યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ
10. રવિશંકર ત્રિવેદી (અનુવાદિત), , જાહેર અર્થવિજ્ઞાનના સિદ્ધાંતો, યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ

43

B.A. Semester 5 CC-509 (B)
Course 509 (B)
Economics of Developing Countries

Objective: -

- To aware the students with fundamentals economic problems of development economies.
- To facilitate the students to understand problems and remedies of developing economies.

Unit 1

Meaning of under development and developing economy. Characteristics of under developed economy, changing structure of economy.

Unit-2

Concept and Primary introduction: PQLI, Human poverty Index, Human Development Index, Gender Development Index, National happiness Index

Unit 3

(A) Population, Theory of demographic transition, population policy.

(B) Poverty: Concept of poverty line, indicators of poverty, nature and causes of poverty, critical view of anti- poverty policy and programmes.

Unit 4

(A) Unemployment: Nature and causes of unemployment and under employment in developing countries.

(B) Agriculture: technological changes and institutional changes in agriculture, role of credit in agricultural development, NABARD.

READING LIST:

- 1- ADELMAN I, Theories of Economic Growth and Development, Standford University, press, Standford
- 2- Chenery H and T N Srinivasan (EDs) Handbook of Development Economics, Vol-I
- 3- Myint H, Economic Theory and Underdeveloped countries, Oxford University Press, New York
- 4- Rudra dutt, Indian Economy, S. Chand Publication, New Delhi
- 5- Dr Tripathi G.D., Research in Economics of Planning and Development, Mark Publication

B.A Semester V CC - 510 (A) Co-operation

Objective: -

- To understand various concepts, theories and principles of co-operation
- To make students aware about the process and rules of co-operation in India abroad

Unit.1   **Introduction**

Meaning and definition of co-operation. Principles of co-operation, meaning and types of co-operative societies. Origin and Development co-operation, Achievements and limitations of co-operation.

Unit.2   **Co-operation and Development**

Role of co-operative movement in the Development of Rural area and Agriculture. Co-operation in panchayati Raj, co-operative education & training- goals and organization. Recommendations of Vaidyanathan committee report.

Unit 3   **Organization of co-operative Societies**

Registration process of society. Powers of General body, power and function of executive body, Accounts of co-operative. Inspection and Audit.

Unit 4   **Co-operation in Foreign countries**

Consumer co-operative societies in Britain, Dairy co-operative societies in Denmark and Sweden, Co-operative Communities in Israel. Industrial cooperative in France.

READING LIST:

1. A.K. Shivkumar and others, Handbook of Population and development, oxford University Press, New Delhi, 2010
2. Kenneth c.w. Kamneyer and Hellen Ginn, An introduction to Population, Archives Books, 1988
3. Gaurat Dutt and Ashwini Mahajan, Indian Economy, S Chand, New Delhi
4. Bogve, D.J. Principles of Demography, John Wiley, New York
5. Agarwala S.N., India's Population problem, Tata mcgraw-Hill co, Bombay
6. Bose.A, India's Basic Demographic statistics, B.R. publishing core, New Delhi
7. Census of India.

Structure of CBCS in Economics: Semester - VI

Course Code & Type	Course Subject	Course Credit	No of Hours per week	Weightage for Internal Exams	Weightage for Semester Exams	Total Marks	Duration of Exam
✓ CC-606 Core Compulsory	Macro Economics	4	04 (03+01)	30	70	100	2:30
✓ CC-607 Core Compulsory	International Economics	4	04 (03+01)	30	70	100	2:30
✓ CC-608 Core Compulsory	Public Economics	4	04 (03+01)	30	70	100	2:30
CC-609 A Core Compulsory	Dev. & Envi. Economics	4	04 (03+01)	30	70	100	2:30
✓ CC-609 B Core Compulsory	Eco. Of Developing Countries	4	04 (03+01)	30	70	100	2:30
CC-609 C Core Compulsory	Economy of Gujarat - I	4	04 (03+01)	30	70	100	2:30
CC-609 D Core Compulsory	Economic Essay - I	4	04 (03+01)	30	70	100	2:30
✓ CC-610 A Core Compulsory	Co- Operation	4	04 (03+01)	30	70	100	2:30
CC-610 B Core Compulsory	History of Eco. Thoughts	4	04 (03+01)	30	70	100	2:30
CC-610 C Core Compulsory	Demography	4	04 (03+01)	30	70	100	2:30
CC-610 D Core Compulsory	Economic Investigation	4	04 (03+01)	30	70	100	2:30
CC-610 E Core Compulsory	Economic Survey	4	04 (03+01)	30	70	100	2:30

B.A. Semester 6 Course 606.
Macro Economics – 2

Objectives

- It established the functional relationship between the large aggregates.
- It is essential to analyze the macro theoretical structure, which is considered proper for comprehending different issues and policies.
- Macroeconomics now is not only a scientific of analysis, but also a body of empirical economic knowledge.

Unit 1 Theories of interest

Classical and Neo- classical approach, Keynesian theory of inter Relative effectiveness of Monetary and fiscal policies.

Unit-2 Trade Cycles

Nature and characteristics: Hawtry's monetary theory, Keynes' view on trade cycle, the concept of accelerator, Samuelson and Hicks Multiplier accelerator interaction model, control of trade cycle.

Unit-3 supply of money

Meaning of money supply Effective factors of the money supply, RBI approach about money supply (M1, M2, M3, M4) High power money and effective factors of its, concept of money multiplier. The control of money supply: rules versus discretion.

Unit – 4 Value of Money

Meaning of the value money, measurement of value of money, type of the value of money, Price Index Numbers: Objectives, construction, importance and limitations. Concept of whole sale price index and consumer price index.

Reference Books;

1. Backhouse. R and Slansi. A (Eds) (2000), macroeconomics and real world. (2000) Oxford University Press, London.
2. Ackly, G. macroeconomics: Theory and policy, Macmilan, NewYork.
3. Bornbuch. R. and Stanley. F, Macroeconomics, MC. Grow Hill, New York.
4. Hall R.E. and Taylor, J.B. Macroeconomics, w.w.Norton, New
5. Dr G.D. Tripathi, Macro Economic Theory- Mark Publication Jaipur York.
6. Eranson, W.A. Macroeconomics: theory and policy Harper androw. New York

B.A. Semester VI Course 607 International Economics 2

Objectives:

- This course provide understanding and deep knowledge about the basic principles that tend to govern the free flow of trade in goods and services at global level.
- The contents prepare the students to know the impact of free trade and tariffs on the different sectors of the Economy.

Unit 1: Foreign Exchange Rate:

Meaning of Exchange rate, Fixed & flexible Exchange Rate – merits & Demerits, Theories of Exchange rate: The purchasing power parity theory, the balance of payments theory.

Unit 2: Balance of trade & Balance of Payments:

Concepts and components of Balance of trade and Balance of payments, Equilibrium and disequilibrium in balance of payments, causes of disequilibrium in balance of payments, various measures to correct deficit in the balance of payments.

Unit 3: Foreign Trade in India

Recent changes in the Quantity, composition and direction of foreign trade, causes and effects of persistent deficit in the balance of payments, Measures adopted by the government to correct the deficit of balance of payment after 1991, Latest Export – import policies in India, Importance of SEZ in India.

Unit 4: International Institutions

World Bank: objectives, Functions and evaluation

IMF: objectives, Functions & performance

WTO & India, Role of multinational corporations in India

ADB bank: Functions and evaluation

Basic Reading List

1. Kenan, P.B.(1994) The International Economy, Cambridge University Press, London.
2. Kindlberger, C.P. (1973), International Economics, R.D. Irwin, Homewood.
3. Krugman, P.R. and M. Obstfeld (1994), International Economics: Theory and Policy, Glenview, Foresman.
4. Salvatore, D.L.(1997), International Economics, Prentice – Hall, Upper SaddleRiver, N.J.
5. Sodersten, Bo (1991), International Economics, Macmillan Press Ltd. London.

BA Semester-6 Course-609 (B)
Economics of Developing countries

Objectives

- This paper helps students to understand existing economic policies of developing countries.
- This paper also helps to understand foreign trade issues, inflation and role of international financial institutions in economy of developing countries.

- Unit-1 Introduction, Meaning and characteristics of developing economy. Agriculture V/S industries in economic development. Strategies of industrialization and their impact on growth, choice of technology, critical view of industrialization, experience in developing countries. Importance role of F.D.I. in developing countries (India).
- Unit-2 Monetary and Fiscal policies: Role of Monetary and fiscal policies in economic development, Tax structure and policies in developing countries-Taxation, borrowing and deficit financing as a source of financing, public expenditure and their effects.
- Unit-3 Foreign trade and development: Inward looking and out ward looking trade policy and development. Custom union in developing countries. Foreign capital, foreign aid and burden of repayment of debt, transfer of technology. Multinational corporations: merits and de-merits.
- Unit-4 International Monetary System: I.M.F & its working. Problems of inflation in developing countries. Role of privatization, liberalization and globalization in developing countries. New world economic order.

READING LIST:

- 1- ADELMAN I, Theories of Economic Growth and Development, Stanford University, press, Stanford
- 2- Chenery H and T N Srinivasan (EDs) Handbook of Development Economics, Vol-I
- 3- Myint H, Economic Theory and Underdeveloped countries, Oxford University Press, New York
- 4- Rudra dutt, Indian Economy, S. Chand Publication, New Delhi
- 5- Dr Tripathi G.D., Research in Economics of Planning and Development, Mark Publication

Structure of the CBCS in Economics: First Semester.

Subject/ course	Title of Course	Course credit	No. of hours per week	Weightage for Internal examination	Weightage for Semester examination	Total marks	Duration of semester end exam. In hours
CC101 ~~Core Compulsory~~	Micro Economics-I	04	04	30	70	100	03
CC102 ~~Core Compulsory~~	Macro Economics-I	04	04	30	70	100	03
CC103 ~~Core Compulsory~~	Quantitative Methods	04	04	30	70	100	03
CC104(A) Core Compulsory Optional	Theory & Practices of Co- Operation-I	04	04	30	70	100	03
CC104(B) Core Compulsory Optional	Economics of Banking & Financial Services-I	04	04	30	70	100	03
IDC105(A) Inter Disciplinary	Agriculture Economics	04	04	30	70	100	03
IDC105(B) Inter Disciplinary	Research In Social Science - I	04	04	30	70	100	03
IDC105(C) Inter Disciplinary	Computer Application in Economics-I	04	04	30	70	100	03

Semester-2

Subject/ course	Title of Course	Course credit	No.of hours per week	Weightage for Internal examination	Weightage for Semester examination	Total marks	Duration of semester end exam. In hours
✓ CC201 Core Compulsory	Micro Economics-2	04	04	30	70	100	03
✓ CC202 Core Compulsory	Macro Economics-2	04	04	30	70	100	03
✓ CC203 Core Compulsory	Basic Statistics for Economics	04	04	30	70	100	03
✓ CC204(A) Core Compulsory Optional	Theory & Practices of Co-Operation- 2	04	04	30	70	100	03
CC201(B) Core Compulsory Optional	Economics of Banking & Financial Services-2	04	04	30	70	100	03
✓ IDC205(A) Inter Disciplinary	Industrial Economics	04	04	30	70	100	03
IDC205(B) Inter Disciplinary	Research In Social Science- 2	04	04	30	70	100	03
IDC205(C) Inter Disciplinary	Computer Application in Economics-2	04	04	30	70	100	03

Semester-3

Subject/ course	Title Course	Course credit	No. of hours per week	Weightage for Internal examination	Weightage for Semester examination	Total marks	Duration of semester end exam. In hours
CC301 Core Compulsory	Public Finance-1	04	04	30	70	100	03
CC302 Core Compulsory	International Economics-1	04	04	30	70	100	03
CC303 Core Compulsory	Theory & Issues of Growth & Development	04	04	30	70	100	03
CC304(A) Core Compulsory Optional	Dissertation (Minor research)	04	04	30	70	100	03
CC304(B) Core Compulsory Optional	Economy of Gujarat	04	04	30	70	100	03
IDC305(A) Inter Disciplinary	Research Methodology	04	04	30	70	100	03
IDC305(B) Inter Disciplinary	Gandhian Economics	04	04	30	70	100	03
IDC305(C) Inter Disciplinary	Computer Application In Economics-3	04	04	30	70	100	03

Semester-4

Subject/ course	Title of Course	Course credit	No. of hours per week	Weightage for Internal examination	Weight age for Semester examination	Total marks	Duration of semester end exam. In hours
CC401 Core Compulsory	✓ Public Finance-2	04	04	30	70	100	03
CC402 Core Compulsory	✓ International Economics-2	04	04	30	70	100	03
CC403 Core Compulsory	✓ Planning and Developing policies	04	04	30	70	100	03
CC404(A) Core Compulsory Optional	✓ Major Environment Issues	04	04	30	70	100	03
CC404(B) Core Compulsory Optional	Research & Quantitative Methods	04	04	30	70	100	03
IDC405(A) Inter Disciplinary	✓ Indian Economic Policies	04	04	30	70	100	03
IDC405(B) Inter Disciplinary	Demography	04	04	30	70	100	03
IDC405(C) Inter Disciplinary	Computer Application In Economics-4	04	04	30	70	100	03

Semester: - 1

Core Compulsory: CC101

Micro Economics -1 (Compulsory Paper)

PREMBLE:

The main objective of this paper is to analyze the economic behavior of individuals, firms and markets. It is mainly concerned with the learning the students in very analytical and comprehensive manner with the various aspects of consumer behavior, trends of costs, and the traditional and modern theory of markets and equilibrium of firm.

- Unit:1 Basic Economic Problem -Choice and Scarcity, Basic Assumptions of Economics, Nature and Scope of Economics, Deductive and Inductive Methods of Analysis, General and Partial Equilibrium, Static and Dynamic Equilibrium.
- Unit:2 Approaches of Theory of Demand—Marshallian Utility, Hicksian Indifference Curve, Samuelson's revealed preference Theory, Revision of Demand, Theory by Hicks, Price Effect Analysis, Different approaches of Consumer's Surplus.
- Unit:3 Production Function, Law of Variable Proportions and Returns to Scale, Isoquants, Least cost combination of inputs, various concepts of costs -Social cost, Opportunity cost, Economist's and Accountant's concepts of costs, Short term and Long term cost curves, Economies of Scale—Internal and External Economies & Diseconomies, Extension Path.
- Unit-4 Analysis of Equilibrium of firm and industry under Perfect competition, Imperfect Competition, Monopolistic competition, Monopoly and Oligopoly. Concepts of Duopoly, Modals of duopoly - Cournot, Bertrand and Edgeworth. Price Discrimination - types, merits & demerits. Basis of the classification of Market Structure - Elasticity, crossed elasticity, Numbers of firms.

Basic Reading.

1. Stonier, A.W. and Hague, D.C., A Text Book of Economic Theory. ELBS & Longman, London.
2. Ray, N. C., An Introduction to Microeconomics, Mcmillan Co. of India Ltd. Delhi.
3. Prasad, K. N., Lectures in Micro Economic Theory, Himalaya Publishing Co., Mumbai.
4. Samuelson, P. A. and Nordhaus, W.D., Economics, Tata McGraw Hill, New Delhi.
5. Ahuja, H. L., Advance Economic Theory, S.Chand and Co., Delhi.
6. Handerson, J and Quandt R.E., Micro Economic Theory :A Mathematical Approach, McGraw Hill, New Delhi.

Semester:-1
Core Compulsory : CC102
Macro Economics - (1) (Compulsory Paper)

PREMBLE:

Macroeconomic or aggregative economic analyses have great importance in the days of new economic reforms. So macroeconomics is very important to understand macro economic policies to the students of this subject. Because it established the functional relationship between the large aggregates. It is essential to analyze the macroeconomic theoretical structure, which is considered for the proper comprehensive of the different issues and policies. Macroeconomics now is not only a scientific method of analysis, but also a body of empirical economic knowledge. This paper equips the students at the postgraduate level to understand systemic facts and latest theoretical developments for empirical analysis.

- Unit—1 National Income Accounts- Different forms of National Income. Social accounting, input-output accounting, flow of funds and balance of payments accounting. Concepts of Micro and Macro Economics.
- Unit—2 Classical Approach to Demand for Money- Quantity theory, Fisher's Equation, Cambridge Quantity theory, Keynes' speculative demand for money- aggregate for Money : Derivation of L.M. Curve.
- Unit—3 Post Keynesian Approaches to Demand for Money – Patinkin and Real Balance Effect, Approaches of Baumal and Tobin, Friedman and the Modern Quantity Theory, Crisis in Keynesian Economics and the revival of Monetarism.
- Unit -4 Neo-classical and Keynesian views on Interest. IS-LM Model, Extension Sector Relative effectiveness of monetary and Fiscal policies, Extension of IS-LM Model with Labour market and flexible prices.

Basic Reading

1. Ackley, G. , Macroeconomics : Theory and policy., Macmillan, New York.
2. Branson, W.A. , Macroeconomic Theory and policy, Harper and Row, New Delhi.
3. Hall, R. E. and Taylor, J.B., Macroeconomics, W.W. Norton, New York.
4. Heijdra, B.J. and Frederick, V.P., Foundations of Macroeconomics. Oxford university Press, New Delhi.
5. Romer, D.L., Advanced Macroeconomics, McGraw Hill company Ltd., New York.
6. Gupta, R.D. , Keynes and Post Keynesian Economics.

Semester -1
Core Compulsory : CC103
Quantitative Methods (Compulsory Paper)

Preamble:

The Main objective of this paper is to train students to use the techniques of mathematical and statistical analysis, which are commonly applied to understand and analyze economic problem. The emphasis of this paper is understanding economic concepts with the help of mathematical methods rather than learning mathematical it self.

Unit-1:   Function Limit and differentiation;

Concepts and types of function, limit, Continuity and derivative, Rules of differentiation, Simple problems of market equilibrium.

Unit-2   Applications of differentiation in Economics;

Interpretation of revenue , cost, demand and supply functions, Elasticity and their types, Problems of maxima and minima in single and multivariable functions, Application to consumer's surplus and producers surplus.

Unit-3   Determinant and Matrix;

Determinants and their basic properties, Solution of simultaneous equations through Cramer's rule, Concepts of Matrix, their types, Inverse of Matrix, application of Matrix.

Unit-4   Linear Programming

Basic concept, Formulation of a linear programming problem, its structure and variables, feasible basic and optimal solution of linear programming through graphical method.

Basic Reading:

1. Das M.N., Statistical Methods and Concepts, New Age International, Delhi.
2. Gupta, S.P., statistical methods, Chand and Co., Delhi.
3. Kalimantan, K.P., Applied Econometrics, Oxford & IBH, Delhi.
4. Mehta, B.C. and Mehta, A.C., Fundamental Econometrics, Himalaya Publishing house, Bombay.
5. Simpson, G and Kafka, Fritz., Basic Statistics, Delhi.
6. Srivastava, U.K., Quantitative Techniques for Managerial Decision, New Age International, Delhi.
7. Mehta and Madnani, Mathematics for Economics, Sultan Chand & sons, New-Delhi.
8. R.S. Bhardwaj, Business Statistics, Excel Books, New-Delhi.

Semester ~1
Core Compulsory (Optional) : CC104 (A)

Theory and Practice of Co-operation (1)

Preamble:

Co-Operative sector plays significant role in development of rural economic, agriculture sector & industrial sector in India. This paper equips the student at the P.G level to understand principles, achievements and limitations of Co-Operative sector & various co-operative societies in India

- Unit – 1: Growth and Principles of Co-Operation:
Origin, Meaning, Scope, Co-Operative Movement in the World, Major Principles of Co-Operation, Revision of Principles of Co-Operation.
- Unit – 2: Co-Operative Set up and departmental set up in India, three tier structure – Primary Level, District Level, State Level Federations, National Co-Operative Federations, Power of registrar of Co-Operative.
- Unit – 3: Co-Operative Credit and Banks, Primary Co-Operative credit Societies, District/Central Co-Operative Banks, Urban Co-Operative Banks, Problems faced by Co-Operative Banks – Protection of Deposits – Support and Control by Reserve Bank of India.
- Unit – 4: Co-Operative milk Societies:- Primary milk Co-Operative Societies objectives, Functions and Management; Working Establishment of AMUL and AMUL Pattern of Co-Operative dairies – District Co-Operative Milk Union – Extension Services, State Co-Operative Milk Marketing Federation: Objectives and activities, Role of NDDB – National Dairy Development Board and National Co-Operative Dairy Federation of India in Dairy development.

Basic Reading:

1. Ahmed Rais, Co-Operative and Integrated Rural Development, Mittal Publication, New Delhi.
2. Anand, Jaya S, Co-Operatives and Agricultural & Rural Development Bank, Atlantic Publishers and distributors, New Delhi.
3. Bedi, R.D. ; Theory, History and Practice of Co-Operation, R.Lal and Co., Meerut.
4. Dwivedi R.C. , Glimpses of Co-operative thought vol. 1-8., The Co-operative Times, New Delhi.
5. Hajela, T.N. ; Principles, Problems and Practice of Co-Operation, Shivalal Agrawal & Co., New Delhi.
6. Mathur, B.S. , Co-Operative Marketing in India, Shahitya Bhavan, Agra.
7. Puri, S.S., Ends and Means of Co-Operative Development , Deep and Deep Publication, New Delhi.

Semester-1

Core Compulsory (Optional) : CC104 (B)

Economics of Banking & Financial Service-I

Preamble:

This paper is introduced to make student well conversant with changing financial and capital structure. It aims at basic theoretical premises of banking and finance with current scenario.

- Unit-1: Meaning and types of bank, function of commercial bank, function of central bank, objectives of the monetary policy, Recent Change in Banking Sector.
- Unit-2: Meaning, Function and instrument of the money market, Meaning, function and instruments of capital market, Distinction between money and capital market.
- Unit-3: Meaning of Development Banking, features of Development Bank, Development Banks of India, The Industrial Development Bank of India (IDBI), The Industrial Credit and Investment Corporation of India (ICICI), The Export-Import Bank of India (EXIM), NABARD.
- Unit-4: Meaning of E-Banking, Facts of E-Banking, Function of E-Banking, Model of E-Banking-Meaning of Complete centralized solution and its features, meaning of cluster approach and its features, Meaning of High-tech bank within bank and its features, Advantages and limitation of E-Banking.

Reference List:

1. Mithani D.M., Money, Banking, International Trade and Public Finance, Himalaya Publishing House, New Delhi, 2009.
2. Shrivastava P.K., Banking Theory and Practice, Himalaya Publishing House, New Delhi, 2009.
3. Ahuja H.L., Macro Economics: Theory and Policy, S.Chand, New Delhi, 2009.
4. RBI Bulletin and various RBI Report.
5. Kapila Raj & Uma Kapila, India's Economy in to the 21st century, Academic Foundation, New-Delhi 2002.

Semester – 1

Inter Disciplinary Paper : IDC105(A)

Agricultural Economics—I

PREMBLE:

The Objective of the course is to familiarize student with policy issue that are relevant to Indian Agricultural Economics and enable them to analyze the issues. Using basic micro economic concepts.

Unit -1 Agricultural and Economic Development :-

Nature and scope of Agricultural and Rural Economics, Traditional agriculture and its Modernization Role of agriculture in economic development, Interdependence between agricultural and Industry, Role of agricultural in Economic development.

Unit -2 Land use Policy and Social Infrastructure:-

Land Use Policy, Land distribution- Problems of small and marginal farmers. Rural Social infrastructure –Land, water, Energy, education and health.

Unit -3 Agricultural Production and Productivity:-

Concept of Production Function – Law of diminishing return and its importance in Decision Making, cobweb theorem –prices and output relationship –Long term trends in production and productivity , Causes of Low productivity.

Unit -4 Agricultural Growth in India:-

Agricultural policy in India, New strategy of Agricultural Development- Green revolution Application of new technologies –Hvv Chemical fertilizer, Irrigation PPM and far mechanization Labour absorption –Sustainable agriculture and future challenges.

Basic Reading List :-

1. Bhaduri, A. (1984), The Economic Structure of Backward Agriculture, Macmillan, Delhi.
2. Blgrami, S.A.R. (1996) ,Agriculture Economics, Himalaya Publishing House, Delhi.
3. Dantwala M.L. et. al. (1991), Indian Agricultural Development since independence, Oxford & IBH, New Delhi.
4. Govt. of India, Economic Survey (annual) , New Delhi.
5. Govt. of India, 1976., Report of the National Commission on Agriculture, New Delhi.
6. Gulati A.& T. Kelly (1999) . Trade, liberalization and Indian Agriculture, Oxford University Press, New Delhi.
7. Joshi P.C. (1975), Land Reforms in India, Trends & Prospects, Allied Publishers, New Delhi.
8. Kahlo A.S. and Tyagi, D.S. (1983), Agricultural Price Policy in India, Allied Publishers, New Delhi.
9. Rao C.H. Hanymantha (1975), Agricultural growth, Rural Poverty and Environmental Degradation in India, Oxford University Press, New Delhi.

Semester -2
Core Compulsory : CC201
Micro Economics -2
(Theories of Distribution And Welfare)

Preamble:

This paper analyses the micro and macro theories of distribution, welfare economics. It develops the student knowledge about rewards of factors and economic welfare.

Unit-1 Marginal Productivity theory of factor pricing, Exploitation of labour, Euler's theorem. Labour's share- Minimum wages, collective Bargaining power & wages rise.

Unit-2 Macro Theories of distribution: Classical theories of distribution- David Ricardo and Karl Mark, Neo classical theories of distribution Kalecki & Kaldor.

Unit -3 Concept of Economic Welfare, Benthamian notion of economics welfare, Piguvian Welfare economics, Paroto's concept of optimal welfare, Bergson's concept of social welfare function & its applicability.

Unit-4 Hicks Kaldor Compensation Criterion, Inability to obtain optimum welfare- Imperfection market failure, decreasing costs, uncertainty and non existent and incomplete markets, Theory of second Best Arrow's impossibility theorem, Rawl's theory of justice, equity-efficiency trade off.

Basic reading

- 1) Ahuja, H.L., Advance Economic Theory, S. Chand and Co., Delhi.
- 2) American Economic Association(1969) , Reading in Welfare Economics.
- 3) American Economic Association(1950), Reading in The Theory of Income Distribution.
- 4) Archibald, G.O. ,Theory of Firm.,Penguin, Books.
- 5) Boumal, W. J., Economic Theory and Operating Analysis, Printice Hall, Delhi, India.
- 6) Da Costa G. C., Production Price And Distribution, Tata McGrow Hill, Delhi.
- 7) Kreps, David M. , A Course in Microeconomic Theory, Princeton University Press, Princeton.

Semester -2
Core Compulsory : CC202

Macro-Economics(2)

- Unit-1: Consumption Function-Keynes psychological law of consumption. It is implications, short run and long run consumption function. Empirical Evidence. Income—Consumption relationship. Absolute income, relative income, Life cycle and permanent income hypothesis.
- Unit-2: Marginal Efficiency of capital and investment. The accelerator and investment behaviour. Multiplier, Keynesian general Equilibrium, concept of effective demand.
- Unit-3: supply of Money: A behaviour model of money supply. A demand determined money supply process., RBI approach to money supply, High powered money and money multiplied, money supply and open economy. The control of Money supply -rule versus discretion.
- Unit-4: The Financial Intermediation-A mechanistic model of bank deposit, determination approach of model on open economy, Asset markets: Meaning, Types and features, Theory of rational expectations, Monetary approach of balance of payments.

Basic Reading

1. Ackley, g. Macroeconomics: Theory and Policy, Macmilan, New York.
2. Backhouse, R and Slansi, a (Eds.) (2000), macroeconomics and real World.(2000) Oxford University Press, London.
3. Eranson, W.A, Macroeconomics: Theory and Policy, Harper and row, New-Delhi.
4. Bombuch, R and Stanley, F., Macroeconomics, Mc. Grow Hill, New York.
5. Hall R.E. And Taylor, J.B., Macroeconomics,W.W.Norton, New York.

Semester -2

Core Compulsory : CC203 Basic Statistics for Economics.

Preamble:

The Main objective of this paper is to train students to use the techniques of mathematical and statistical analysis, which are commonly applied to understand and analyze economic problem. The emphasis of this paper is on understanding economic concepts with the help of mathematical methods rather than learning mathematical it self.

Unit-1: Data collection And sampling:

Collection of data, primary and secondary sources of data collection, Good questionnaires, population (census) survey and sample survey, characteristics of a good sample. Difference between population study and sample study, sampling methods, simple random, stratified random, systematic sampling etc.

Unit-2: Measures of central tendency and dispersion:

Mean, Median, Mode, Dispersion, Rang, Deviation, Quartile Deviation, and Standard Deviation.

Unit-3: Linear Correlation & Linear Regression:

Meaning of Correlation, Types of Correlation, Method of studying Correlation, Scatter diagram method, Karl pearson's method, spearman's method of rank Correlation, Probable error.

Meaning of Regression, Linear regression model, Equations of lines regression, Calculation of regression coefficients, Correlation and regression

Unit-4: Probability:

Deterministic and non deterministic experiments, classical and empirical definitions of probability, Laws of addition and multiplication, conditional probanility.

Basic Reading:

1. Mehta-Madnani, Mathematics fro Economics, Sultan Chand & sons, New-Delhi.
2. R.S.Bhardwaj, Business Statistics, , Excel Books, New-Delhi.
3. Das M.N. , Statistical Methods and Concepts, New Age International, Delhi.
4. Gupta, S.P., statistical methods., S. Chanel and Co., Delhi.
5. Kalimantan, K.P., Applied Econometrics, Oxford & IBH. , Delhi.
6. Mehta, B.C. and Mehta, A.C. , Fundamental Econometrics, Himalaya Publishing house, Bombay.
7. Simpson, G and Kafka, fritz., Basic Statistics, Delhi.
8. Srivastava, U.K. at all. , Quantitative Techniques for Managerial Decision, New Age International, Delhi.

Semester – 2
Core Compulsory (Optional) : CC204 (A)

Theory and Practice of Co-Operation – II (Elective Paper)

Preamble:

Co-Operative sector plays significant role in development of rural economic, agriculture sector & industrial sector in India. This paper equips the student at the P.G level to understand principles, achievements and limitations of Co-Operative sector & various co-operative societies in India

Unit-1 Agricultural Co-operative: Marketing and Processing Co-operative Marketing Structure, Primary Marketing Co-Operatives, Taluka and District Level Purchase and Sale Unions, State Agricultural Marketing Federation – Gujcomasol – Gujarat Agricultural Marketing Board, Regulated Markets : Functions, Procurement, Distribution of Consumer Goods – National Agricultural Marketing Federation (NAFED)

Unit-2 Different Types of Co-Operatives

Industrial Co-Operatives, Fishery Co-Operatives, Housing Co-Operatives, Irrigation Co-Operatives, Consumer Co-Operatives, Fertilizer Co-Operatives (IFFCO, KRIBHCO)

Unit-3 Co-Operative Education, Training and Information, National Co-Operative Union of India (NCUI), National Council for Co-Operative Training (NCCT), Vaikunth Mehta National Institute of Co-Operative Management (VAMNICOM), State Co-Operative Unions, District Co-Operative Unions, Co-Operative Education for Members, Committee Members, Leadership; Youth and Women International Co-Operative Alliance (ICA)

Unit-4 Evaluation of Co-Operatives – Achievements – Income and Employment Generation, Infrastructural Facilities, Production, Marketing, Distribution, Management, Education & Training, Rural Development – Problems of Co-Operation, National Co-Operative Policy

Basic Reading:

1. Mathur, B.S., Co-Operative Marketing in India, Shahitya Bhavan, Agra.
2. Haleja, T.N.; Principles, Problems and Practice of Co-Operation, Shivalal Agarwal & Co., New Delhi.
3. Das T.R. and Sen, K.K., Co-Operative and Economics and Economic Development Publication, Jaipur and New Delhi.
4. Gohel, B.B., Management of Marketing Co-Operatives, Deep and Deep Publication, New Delhi.
5. Jain, P.K., Marketing Management of Co-Operative Sector in India, Krishna Publishing House, New Delhi.
6. Mishra, Baidynath., Co-operative Management in India, APH Publishing Co., New Delhi.
7. Saxena, K.K., Evolution of Co-Operative thought, Somaiya Publication Pvt. Ltd., New Delhi.

Semester-2
Core Compulsory (Optional) : CC204 (B)
Economics of Banking & Financial Service-2

Preamble:

This paper is introduced to make student well conversant with changing financial and capital structure, It aims at basic theoretical premises of banking and finance along with current scenario.

- Unit-1: Meaning of portfolio management, objectives of the portfolio management of bank, Theories of portfolio management, Investment Policy of a commercial Bank, Essential of a sound banking system.
- Unit-2: Concept of primary and secondary market, Meaning of Financial Assets and its classification, Concepts of shares, Kinds of shares-meaning and characteristics of Equity shares, Meaning and features of preference shares, concept of deferred shares No par stock and sweat equity, Meaning and types of debentures (Bonds), Concepts of derivatives, concepts of futures and option, Concept of right issue and bonus issues.
- Unit-3: What is Stock Exchange? Function of Stock Exchange. Introductions of SEBI, SEBI's Role in stock exchange, introduction of Bombay Stock Exchange (BSE) and National Stock Exchange (NSE).
- Unit-4: Concept and types of Insurance, Characteristics of Insurance, Function of Insurance, Principles of Insurance, Important aspects of Insurance business.

Reference List:

1. Mahani D.M., Money Banking, International Trade and Public Finance, Himalaya Publishing House, New-Delhi-2009.
2. Gupta Shashi K and Rosy Joshi, Security Analysis And Portfolio Management, Kalyani Publishers, New-Delhi,2005
3. Fischer Donald E and Ronald I Tordan, Security Analysis And Portfolio Management, Prentice- Hall of India, New-Delhi,2007
4. Rawal Tejindersing, How to invest in shares, Taxman's New-Delhi,2007.
5. Jhingan M.L.,Principlesof Economics, Vrinda Publication LTD., New-Delhin 2005.

Semester -2
Inter Disciplinary Paper: IDC 205(A)
Industrial Economics -I

Preamble: -

In the contemporary world with globalization and liberalization more and more attention is being given to industry. This course intends to provide knowledge to the students on the basic issues such as productivity, efficiency, capacity utilization and debates involved in the industrial development of India. The objective is to provide a thorough knowledge about the economics of industry in a cogent and analytical manner, particularly in the Indian context.

- Unit-1: Framework and Problems of Industrial Economics. Concept and Organization of a Firm. Control and Objective of the firm. Market Structure. Sellers Concentration. Product differentiation, Economics of Scale, Innovations, Theory of Industrial Location- Weber and Sargeant Florence, Factors affecting Location.
- Unit-2 :Industrial Growth and Pattern –Classification of Industries, Industrial Policy – Role of Public and Private Sector, MNCs and transfer of technology. Importance and limitations of MNCs, concept of Make in India and Start up India.
- Unit-3 : Industrial Finance- Components of funds. Role, Types of Industrial Finance---IDBI IFCI. SFCS, SIDC, ICICI, Commercial Banks.
- Unit-4: Current Problems of Selected Industries- Iron and Steel, Cotton—Textile, Sugar, Engineering Goods, Chemical and Pharmaceutical Industries, Development of small Scale and Cottage Industries in India.

Basic Reading :

1. Ahluwalia, I. J., Industrial Growth in India, Oxford University, New Delhi.
2. Barthwal, R. R., Industrial Economics, Wiley Eastern Ltd., New Delhi.
3. Cherunilam, F., Industrial Economics: Indian Perspective, Himalaya Publishing House, Mumbai.
4. Desai, Industrial Economy in India, Himalaya Publishing House, New Delhi.
5. Divine, P. J. and Jones, R. M. et. al. , An Introduction to Industrial Economics, George Allen and Unwin Ltd., London.

15

Semester- 3
Core Compulsory : CC301
PUBLIC FINANCE- I

PREMBLE:

Role and functions of the Government in an economy have been changing with passage of time. It is necessary for post-graduate students to know principals of public finance and package of policy executed by the State Government and Central Government. Budgetary policy is an important part to understand the basic problems of use of resources, distribution of income, etc. This paper aims to well-equipped P.G. students of Economics about tax system, public expenditure, public debt, and budgetary procedure as stabilization instrument. This paper also explain through understanding of fiscal institutions.

Unit-1

Role of Government in organized society, Private goods, public goods & merit goods, Market failure, Informational Asymmetry – theory of second best, Private and public mechanism for allocating resources, Problems of preference revelation & aggregation of preferences, Voting systems- Arrow impossibility theorem.

Unit-2

Provision of public goods, voluntary exchange models, Impossibility of Decentralized provision of public goods (Contribution of Samuelson & Musgrave), Demand revealing schemes for public goods (Contribution of Ledyard), Keynesian case for stabilization policy

Unit-3

Wagner's law of increasing state activities, Wiseman – peacock hypothesis, Pure theory of public Expenditure, Structure & growth of public Expenditure, Taxation – Theory of incident- alternative concepts of incidents, Benefits & Ability to pay approaches, Theory of optimal taxation, Excess burden of taxation, Trade off between equity & efficiency

Unit-4 Classical view of public debt, Burden of public debt, Sources of public debt, Crowding out of private investments, Public borrowing, Principles of debt management & repayment

Basic Reading:

- 1) Musgrave R.A. & P.B. Musgrave, Public Finance Theory & practice, McGrawHill.
- 2) J.M. Buchanan, The Public Finance.
- 3) C.S. Shoup, Public Finance, Aldine, Chicago.
- 4) R. Jha, Modern Public Economics, Rutledge.
- 5) A.B. Atkinson & J.E. Stiglitz, Lectures on Public Finance.
- 6) R.A. Musgrave & P.B. Musgrave, The Theory of Public Economics, McGrawHill.
- 7) D.K., Fiscal Federalism in India.
- 8) Hugh Dalton, Principals of Public Finance.

Semester – 3
Core Compulsory : CC302
International Economics – 1

PREMBLE:

International trade acts as an engine of growth. It is necessary for P.G. students in economics to know International trade theories, practices and policies. It will help them to examine impact of trade policies followed by welfare implications.

- Unit – 1** International Trade theory of Comparative Cost Difference , Trade Theory of Heckcher, Leontief Paradox , Opportunity cost approach. Rybzyński Theorem, posner's technological gap theory, the Kravis theory of availability, vernal's product cycle theory
- Unit -2** Terms of Trade , Mill's reciprocal Theory of demand, Factors affecting terms of Trade, Trade as an Engine of Growth, Free Trade Policy Vs Protection – merits & Demerits of Protection
- Unit – 3** Optimum Tariffs, Theory of Custom Union, Trade Organizations – GATT, UNCTAD, EEC, W.T.O.
- Unit – 4** International Capital Movements: Factors influencing Capital Movements, classification of international capital movement , Foreign Aid – Bilateral and Multilateral aid , IDRD (World Bank) and its Subsidiaries, Importance and Problem of Foreign Aid.

Basic Reading:-

1. Salvatore, D. ,Theory and Problems of International Economics, Mc Grow Hill, New York
2. Ellsworth, P.T & Leith, J.C., The International Economy, McMillan, New York, 1975.
3. Bhagwati, Jagdish, International Trade : Selected Readings, MIT Press, Cambridge, 1981.
4. Sodersten, B.O. ,international Economics, Routledge, London, 2000.
5. Lakdawala, D.T. and Shah Ramesh ,Antarrashtriya Arthshastra (Guj.) University Grant Nirman Board, Ahmedabad.

Semester – 3
Core Compulsory (Optional) : CC304 (A)
✓ **Course – 14.1 Dissertation**

14 (1) Dissertation

Minor Research Work Based on Primary and/or Secondary Data.

(Dissertation should be preparing in 50 to 80 Pages.)

Semester -3 Inter Disciplinary Paper : IDC305(A)

Research Methodology

Preamble:

The Main objective of this paper is to train students to use the techniques of mathematical and statistical analysis, which are commonly applied to understand and analyze economic problem. The emphasis of this paper is on understanding economic concepts with the help of mathematical methods rather than learning mathematical it self.

- Unit-1: Index Number
Meaning, uses & limitations of index number, construction of index number, price index number, consumer price index number, Laspeyere's Paasche's and Fisher's index number, Time reversal Test, Factor reversal Test.
- Unit-2: Testing of Hypothesis
Various steps of testing of hypothesis, Types of hypothesis, Type-I & II errors, testing of Means, Proportions, equality of population means correlation coefficient, T-Test, F-Test, Chi-Test.
- Unit-3: Input-Output Analysis and Game Theory
Assumptions, The technological coefficient matrix, closed and open input-output model, equation solution. Basic concepts of game theory, payoff matrix, Zero Sum Game, Maximin and Minimax principle, saddle point, mixed strategy, principle of dominance.
- Unit-4: Time series Analysis
Meaning, Analysis of time series, Components of time series, determination of trend by graphical, moving average and least squares methods. Determination of seasonal variations.

Basic Reading:

1. Mehta-Madnani, Mathematics for Economics, Sultan Chand & sons, New-Delhi
2. R.S.Bhardwaj, Business Statistics, Excel Books, New-Delhi.
3. Das M.N. , Statistical Methods and Concepts, New Age International, Delhi.
4. Gupta, S.P., statistical methods, S. Chand and Co., Delhi.
5. Kalimantan, K.P., Applied Econometrics, Oxford & IBH, Delhi.
6. Mehta, B.C. and Mehta, A.C. ,Fundamental Econometrics, Himalaya Publishing house, Bombay.
7. Simpson, G and Kafka, Fritz. , Basic Statistics, Delhi.
8. Srivastava, U.K. at all. , Quantitative Techniques for Managerial Decision, New Age International, Delhi.

Semester – 4
Core Compulsory : CC401
Public Finance-II

PREMBLE:

Role and functions of the Government in an economy have been changing with passage of time. It is necessary for post-graduate students to know principals of public finance and package of policy executed by the State Government and Central Government. Budgetary policy is an important part to understand the basic problems of use of resources, distribution of income, etc. This paper aims to well-equipped P.G. students of Economics about tax system, public expenditure, public debt. and budgetary procedure as stabilization instrument. This paper also explain through understanding of fiscal institutions.

Unit-1

Objectives of fiscal policy, Interdependent of fiscal & monetary policies, Budgetary deficits & its implications, Fiscal policy for stabilization, Alternative measure of resources mobilization & their impact on distribution & prices, Balanced budget multiplier

Unit-2

Principles of multi-unit finance, Evolution of Fiscal federalism in India, Assignment of function & sources of Revenue, Constitutional provisions, Planning Commission and finance commission, Centre-state financial relations in India, Problems of state resources & indebtedness.

Unit-3

Structure of Indian tax System, Major taxes in India, GST and it's role, Trends in public expenditure & Public debt.

Unit-4

Analysis of central & state govt. Budgets, Fiscal crisis & fiscal sector reforms in India, Reports of the last Finance commission in India

Basic Reading:

1. Musgrave R.A. & P B Musgrave, Public Finance Theory & practice, McGrawHill.
2. J.M Buchahan, The Public Finance .
3. C.S. Shoup, Public Finance, Aldine ,Chicago
4. R Jha , Morden Public Economics ,Rutledge .
5. A.B. Atkinson & J E. Stiglitz, Lectures on Public Finance.
6. R.A. Musgrave & P B Musgrave, The Theory of Public Economics ,Mc GrawHill.
7. D.K. , final Federalism in India.
8. Hugh Dalton, Principals of Public Finance .

Semester – 4
Core Compulsory : CC402
International Economics – 2

PREMBLE:

It is necessary for P.G. student in economics to know the international trade, finance and trade managing institutions in era of globalization of national economics. The study of the paper under the present era of globalization will train the student about the likely consequences on income, employment and social standard and possible policy solutions in the 21st century.

- Unit – 1   Balance of Payments: Meaning and Components.
- Different Concept of Equilibrium of B.O.P
  - Factor Causes for Disequilibrium in B.O.P
  - Equilibrium of B.O.P under Gold Standard
  - Devaluation and Depreciation
  - Conditions for Success of Devaluation
- Unit-2:   Exchange Rate:- Principles of Exchange Rate Determination(P.P.P. Theory, B.o.p. Theory), Meaning, Merits & Demerits of Fixed and Flexible Exchange Rate, Controls on Foreign Exchange –Objectives & Methods of Exchange Control.
- Unit-3:   International Monetary Fund (IMF) : Objectives, Problems – Crises and Reforms in International Monetary System, Special Drawing Rights, Evaluation of IMF, The New International Economic order.
- Unit-4:   Foreign Trade Policies in India in Liberalized Economic Scenario, Problems relating foreign Trade in India, Exchange rate Policy of India., Rupee Convertibility.

Basic Reading: -

1. Prebisch, R., Towards a New Trade Policy for Development, United Nations, New York, 1964.
2. Stern, R.M., The Balance of Payments: Theory and Economics Policy, Aldine, Chicago, 1973.
3. Thirlwall, A.P.; Trade, The Balance of Payments and Exchange Rate Policy in Developing Countries, University of Kent, Canterbury, UK, 2004.
4. Bagwati, Jagdish., The Pure Theory of International Trade, Economic Journal Vol .74, March, 1964.
5. Cherunilam, F., International Economics, Tata Mc Grow Hill Publishing Co., New Delhi.
6. Frankel, J and Johnson H., The Monetary Approach to the Balance of Payments, Allen & Unwin, London, 1975.
7. Greenway, D., International Trade Policy, Mc Millan Publisher Ltd., London, 1983.

Semester -4
Core Compulsory : CC403
Planning and Development Policies

Preamble:

The objectives of this paper at the Post-Graduate would to sharpen and analytical ability of the students and functioning of Indian Economy with various policies with alternative approaches for further growth. This means that P.G.Students need to be aware about the planning period in India.

- Unit-1: Meaning of underdevelopment, poverty (absolute and relative poverty, measurement & causes of poverty), Inequalities of Income (Measurement & causes), Population problem (Causes & Effect) and growth pattern of population.
- Unit-2: Market & Market Failure (Reason For market Failure), state & state failure, Role of the state in economic development, Issues of good governance (Idea of effective Government).
- Unit-3: Role of agriculture and industrial in economic development, Inter -Relation between agriculture & industrial development. New technology & sustainable agriculture.
- Unit-4: Objective and strategy of Indian Plan, Achievements, failures & lessons of planning in India. NITI Ayog and its functions.

Basic Readings:

- 1 Adleman , Theory of Economic Growth and Development. Stanford University Press, Stanford.
- 2 Kindle Berger, C.P. Economic Development Mc. Grow.Hill. New york
- 3 Chakrawarti, S. Alternative Approaches to the theory of Economic Growth, Oxford University Press, New Delhi.
- 4 Meir, G.M. Leading Issues in Economic Development Oxford University Press New Delhi.
- 5 Gove.of India-planning commission, various Five years plan document, New delhi.
- 6 Gove. Of India, Economic surveys, oxford uni. Press, Dilhi.
- 7 World Development Reports – World Bank
- 8 Human Development Reports- U.N.D.P.
- 9 Dholakiya Bakul H & Dholakiya Ravindra H. Arthik Vruddhina Model(Gujarati), Granth Niramn Board, Ahmedabad

Semester – 4
Core Compulsory (Optional) : CC404 (A)

Major Environmental Issues

PREMBLE:

The main objective of this course is to appraise and sensitive student about major environment issues of India and develop skill to analyze them with the help of appropriate theoretical frames.

Unit 1: Environmental Issues of Primary Sector

Changing Land use and cropping pattern and environmental issues, the problem of grazing land, pasture and live-stock management; the problem of conservation of forests and bio-diversity; supply and quality of groundwater and its management, the conservation and management of marine fish.

Unit-2: Industrial Development and Environmental Issues;

Change in growth and structure of industries in India, growth of pollutant industries and problem of air and water pollution, management of solid and liquid wastes.

Unit-3 International Environmental Issues ;

The problem of trans boundary pollution; global warming and acid rain, globalization, international trade and environmental issues: the problem of trade of hazardous waste, endangered species and medical plants, the problem of patenting, trade and environment in WTO system.

Unit-4 Environmental Policy in India;

Growth of environmental policy in India; important environmental laws, international environmental agreements and India's approach; mechanism of implementation of environmental laws in India.

Basic Reading :

- 1) Baumol, W.J. and Oates, 1998, The Theory of Environmental policy, Cambridge University Press, Cambridge.
- 2) Chari, S.N. and Vyasulu, Vinod 2000, Environmental management: An Indian Perspective, Macmillan India Ltd.
- 3) Dasgupta, P. and Mäler Karl . 1997, The Environment and Emerging Development Issues, Vol-I and Vol -II, Clarendon Press, Oxford.
- 4) Katar Singh, (1994), Managing Common Pool Resources: Principles and Case Studies, Oxford University Press.
- 5) Lead India, (2002), Rio, Johannesburg and Beyond ; India's Progress in Sustainable Development, Orient Longman, New Delhi.
- 6) Ramprasad Sengupta 2001, Ecology and Economics, Oxford University Press.

Semester-4 Core Compulsory (Optional) : CC404 (B)

Research and Quantitative Methods

Preamble:

The Main objective of this paper is to train students to use the techniques of mathematical and statistical analysis, which are commonly applied to understand and analyze economic problem. The emphasis of this paper is on understanding economic concepts with the help of mathematical methods rather than learning mathematical itself.

- Unit-1: Partial Differentiation and Integration
Concept and rules of partial differentiation, Homogeneous function, Euler's theorem for Homogeneous function, Application of Partial derivatives in Economics, Maximization of utility, Cost minimization, Concept and basic rules of Integration. Consumer's surplus and producer's surplus.
- Unit-2: Interpolation and Extrapolation
Meaning and Importance, Methods of Interpolation Newton, Binomial Expansion Lagrange.
- Unit-3: Demographic Method
Meaning and scope of demography,
Uses of demographic statistics,
Methods of collecting demographic statistics.
Simple and standardized death rates.
Infant mortality Rate, Birth Rate, Fertility Rate, Total Fertility Rate
- Unit-4: Operating Research
Meaning, Uses of O.R in industries, limitations, Techniques of O.R., Transportation Problems, North-West corner method, Lest cost method, Vogel Method, Assignment problems, Hungarian method.

Basic Reading:

- 1 Mehta-Madnani, Mathematics fro Economics, sultan chand & sons, New-Delhi
- 2 R.S.Bhardwaj , Business Statistics, Excel Books, New-Delhi.
- 3 Das M.N., Statistical Methods and Concepts, New Age International, Delhi.
- 4 Gupta, S.P., statistical methods., S. Chand and Co., Delhi.
- 5 Kalimantan, K.P. , Applied Econometrics, Oxford & IBH. , Delhi.
- 6 Mehta, B.C. and Mehta, A.C., Fundamental Econometrics, . Himalaya Publishing house, Bombay.
- 7 Simpson, G and Kafka, fritz., Basic Statistics. Delhi.
- 8 Srivastava, U.K. at all. , Quantitative Techniques for Managerial Decision, New Age International. Delhi.

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY,PATAN

PROGRAM /COURSE STRUCTURE AND SYLLABUS

as per the Choice Based Credit System (CBCS) designed in accordance with

Learning Outcomes-Based Curriculum Framework (LOCF)

of National Education Policy (NEP) 2020

for Undergraduate Program in PSYCHOLOGY

w.e.f.

Academic Year 2023-24 and onwards

PSYCHOLOGY

Program Code: ARTUG107

NATIONAL EDUCATION POLICY - 2020

Common Minimum Syllabus for HNGU, PATAN

Semester wise Proposed Titles of the paper in B.A.PSYCHOLOGY

Program Code: ARTUG107

Year	SEM.	Paper/Course Code	Major/Minor/ Multidisciplinary	Proposed Title of Papers	Theory/ Practical	Credits
BA 1	I	AR23MJDSCPSY101	Major	Basic Psychological Process – I	Theory	4
		AR23MJDSCPSY101A	Major	Developmental Psychology – I	Theory	4
		AR23MIDSCPSY102	Minor	Basic Psychological Process – I	Theory	4
		AR23MDCPSY103	Multidisciplinary	Psychology in Education – I	Theory	4
		AR23VACPSY105	IKS	Human Rights	Theory	2
		AR23SECPSY106	SEC	Counselling Skills	Theory	2
	II	AR23MJDSCPSY201	Major	Basic Psychological Process – II	Theory	4
		AR23MJDSCPSY201A	Major	Developmental Psychology – II	Theory	4
		AR23MIDSCPSY202	Minor	Basic Psychological Process – II	Theory	4
		AR23MDCPSY203	Multidisciplinary	Psychology in Education – II	Theory	4
		AR23VACPSY205	VAC	Stress Management	Theory	2
		AR23SECPSY206	SEC	Personality Development	Theory	2

SEMESTER –I

Faculty of Arts   **Psychology Program Code: ARTUG107**

NEP-2020

(w. e. f. from 15-6-2023)

TYPE OF PAPER	PAPER CODE	PAPER NO.	CREDIT	UNIT	MARKS	INTERNAL MARKS	EXAM DURATION
<i>MAJOR</i>	<i>MJ</i>	<i>101</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>70</i>	<i>30</i>	<i>2.30 Hrs.</i>
<i>MAJOR</i>	<i>MJ</i>	<i>101(A)</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>70</i>	<i>30</i>	<i>2.30 Hrs.</i>
<i>MINOR</i>	<i>MI</i>	<i>102</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>70</i>	<i>30</i>	<i>2.30 Hrs.</i>
<i>Multidisciplinary</i>	<i>MD</i>	<i>103</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>70</i>	<i>30</i>	<i>2.30 Hrs.</i>
<i>Compulsory (AEC)</i>	<i>AEC</i>	<i>104</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>50</i>	<i>-</i>	<i>2 Hrs.</i>
<i>Value Added (IKS)</i>	<i>IKS</i>	<i>105</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>50</i>	<i>-</i>	<i>2 Hrs.</i>
<i>Skill Enh.</i>	<i>SEC</i>	<i>106</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>50</i>	<i>-</i>	<i>2 Hrs.</i>

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

***PROGRAM /COURSE STRUCTURE AND SYLLABUS
as per the Choice Based Credit System (CBCS) designed in accordance with
Learning Outcomes-Based Curriculum Framework (LOCF)
of National Education Policy (NEP) 2020
for Undergraduate Program in PSYCHOLOGY***

**B. A. – Semester-I PSYCHOLOGY Syllabus Program Code: ARTUG107
(Major, Minor & Multidisciplinary)**

Year	SEM.	Paper/Course Code	Major/Minor/ Multidisciplinary	Proposed Title of Papers	Theory/ Practical	Credits
BA 1	I	AR23MJDSCPSY101	Major	Basic Psychological Process – I	Theory	4
		AR23MJDSCPSY101A	Major	Developmental Psychology – I	Theory	4
		AR23MIDSCPSY102	Minor	Basic Psychological Process – I	Theory	4
		AR23MDCPSY103	Multidisciplinary	Psychology in Education – I	Theory	4
		AR23VACPSY105	IKS	Human Rights	Theory	2
		AR23SECPSY106	SEC	Counselling Skills	Theory	2

B.A. Sem-1 Psychology

AR23MJDSCPSY101 - Basic Psychological Process -I

Programme/Class: Certificate	Year : First	Semester : 01
Subject : Psychology Program Code: ARTUG107		
Course Code : AR23MJDSCPSY101	Course Title : Basic Psychological Process-I	
Credit : 4	COURSE CATEGORY : MAJOR	
Max. Marks : 30 + 70	Min. Passing Marks : 12 + 28	
Total No. of Lectures – Tutorials – Practical (In hours per Week) : L-T-P: 3 - 0 – 0		

COURSE OBJECTIVES	<p>The objectives of this course are:</p> <ul style="list-style-type: none"> • To introduce students to the basic concepts of the field of psychology with an emphasis on applications of psychology in everyday life • To understand the fundamental processes underlying human behavior such as processes underlying Motivation, Emotion, sensation, perception and Attention • To understand the dynamics of Motivation, Emotions, Perception and Attention • To apply the principles of psychology in day-to-day life for a better understanding of themselves and others
--------------------------	--

Sr. No	COURSE OUTCOMES
This paper will provide students with an introduction to the key concepts and theories in psychology	
1	Describe the evolution of psychology and gain basic knowledge about Psychology
2	Identify the various approaches, fields, and subfields of psychology along with their major concepts and important figures
3	Describe the value of psychology and possible careers paths for those who study psychology
4	Critically evaluate and identify determinants of motivation
5	Evaluate and understand the different human emotions
6	Describe the Attention and determinants of Attention
7	Differentiate between sensation and perception
8	Explain the process of Perception
9	Students will understand the fundamental mental processes which are base for behavior

Details of Modules

Modules	Content/ Topic	No of Hours	Teaching Methodology (Lecture/ Lab Operation/ Task/ Assignments/ Group Activity/ Role Play)
<p style="text-align: center;">Unit: 1</p> <p style="text-align: center;">PSYCHOLOGY AS A SCIENCE – INTRODUCTION-</p> <p style="text-align: center;">મનોવિજ્ઞાન એક વિજ્ઞાન – પરિચય</p>	<p>1. Definition of Psychology– મનોવિજ્ઞાનની વ્યાખ્યા</p> <ul style="list-style-type: none"> * Old definition of Psychology– મનોવિજ્ઞાનની જૂની વ્યાખ્યા * New and Working Definition of Psychology- મનોવિજ્ઞાનની નવી અને કાર્યાત્મક વ્યાખ્યા <p>2. Psychology as a Behavioral Science– મનોવિજ્ઞાન એક વિજ્ઞાન તરીકે</p> <p>3. Goals of Psychology– મનોવિજ્ઞાનના ધ્યેયો</p> <ul style="list-style-type: none"> * Description – વર્ણન * Understanding and Explanation– સમજ અને સ્પષ્ટીકરણ * Prediction – ભવિષ્યકથન * Control – નિયંત્રણ * Application– ઉપયોગ <p>4. The Subfields of Psychology– મનોવિજ્ઞાનની પેટાશાખાઓ</p> <ul style="list-style-type: none"> * Clinical Psychology- ચિકિત્સા મનોવિજ્ઞાન * Counseling Psychology– સલાહ મનોવિજ્ઞાન * School and Educational Psychology– 	12	Lecture & Demonstration

	<p>શાળા અને શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાન</p> <p>*Personality and Social Psychology– વ્યક્તિત્વ અને સમાજલક્ષી મનોવિજ્ઞાન</p> <p>*Developmental Psychology– વિકાસાત્મક મનોવિજ્ઞાન</p> <p>*Psychometric Psychology– મનોમાપનનું મનોવિજ્ઞાન</p> <p>*Industrial and Organizational Psychology– ઔદ્યોગિક અને સંગઠનનું મનોવિજ્ઞાન</p> <p>*Experimental Psychology– પ્રાયોગિક મનોવિજ્ઞાન</p> <p>*Physiological Psychology-શરીરલક્ષી મનોવિજ્ઞાન</p> <p>*Cognitive Psychology-બોધાત્મક મનોવિજ્ઞાન</p> <p>*Personality Psychology-વ્યક્તિત્વ મનોવિજ્ઞાન</p> <p>*Environmental Psychology- પર્યાવરણીય મનોવિજ્ઞાન</p> <p>*Sports Psychology-રમત મનોવિજ્ઞાન</p> <p>*Military Psychology-સૈન્ય મનોવિજ્ઞાન</p> <p>*Political Psychology-રાજનૈતિક મનોવિજ્ઞાન</p> <p>5. Applicability of Psychology મનોવિજ્ઞાનની પ્રયોજ્યતા કે ઉપયોગીતા</p> <p>6. Indigenous Indian Approaches of Psychology મનોવિજ્ઞાનના સ્વદેશી ભારતીય અભિગમો</p> <p>*Approach of Psychology in Shrimadbhagawat Geeta- શ્રીમદ્ભગવત ગીતામાં મનોવિજ્ઞાનના અભિગમ</p> <p>* Approach of Psychology in Sankhya Darshan સાંખ્ય દર્શનમાં મનોવિજ્ઞાનના અભિગમ</p> <p>*Approach of Psychology in Buddhism બૌદ્ધવાદમાં મનોવિજ્ઞાનના અભિગમ</p>		
--	---	--	--

	<p>7. The Methods of Psychology– મનોવિજ્ઞાનની પદ્ધતિઓ</p> <ul style="list-style-type: none"> * Natural and Systematic Observation– કુદરતી અને વ્યવસ્થિત નિરીક્ષણ * Clinical Methods– ચિકિત્સા પદ્ધતિઓ * Survey Method– સર્વે (સર્વેક્ષણ) પદ્ધતિ * Experimental Method– પ્રાયોગિક પદ્ધતિ * Interview Method-મુલાકાત પદ્ધતિ * Questionnaire Method-પ્રશ્નાવલી પદ્ધતિ 		
<p>Unit: 2</p> <p>MOTIVATION</p> <p>પ્રેરણા</p>	<p>1. Definition and Nature of Motivation (Motivational Cycles)– પ્રેરણાની વ્યાખ્યા અને સ્વરૂપ (પ્રેરણા ચક્ર)</p> <p>2. Measurement of Motivation– પ્રેરણાનું માપન</p> <p>3. Primary Motives– પ્રાથમિક પ્રેરણાઓ</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) Hunger and Thirst– ભૂખ અને તરસ (ii) Sex and Maternal Drive– જાતીય અને માતૃત્વની પ્રેરણા <p>4. Social Motives– સામાજિક પ્રેરણાઓ</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) Affection and Affiliation– સ્નેહ અને સંપર્કની પ્રેરણા (ii) Social approval and Esteem– સામાજિક સ્વીકાર અને આત્મગૌરવની પ્રેરણા (iii) Achievement Motivation– સિધ્ધિની પ્રેરણા 	11	Lecture & Demonstration
<p>Unit: 3</p>	<p>1. Definition and Nature of Emotion–</p>	11	Lecture & Demonstration

<p>Unit: 3 EMOTION આવેગ</p>	<p>આવેગની વ્યાખ્યા અને સ્વરૂપ</p> <p>2. Psychological changes during Emotion– આવેગ દરમિયાનના શારીરિક ફેરફારો</p> <p>3. Measurement of Automatic changes– સ્વયં સંચાલિત ફેરફારોનું માપન</p> <p>4. Expression of Emotion– આવેગની અભિવ્યક્તિ</p> <p>5. Dimensions of Emotion-આવેગના પરિમાણો</p> <p>6. Emotional Development-આવેગાત્મક વિકાસ</p> <p>7. Control of Emotion-આવેગનું નિયંત્રણ</p>		
<p>Unit: 4 ATTENTION AND PERCEPTION ધ્યાન અને પ્રત્યક્ષીકરણ</p>	<p>1. Definition and Nature of Attention– ધ્યાનની વ્યાખ્યા અને સ્વરૂપ</p> <p>2. Determinants of Attention– ધ્યાનના નિર્ધારકો</p> <ul style="list-style-type: none"> * External or Objective Determinants of Attention– ધ્યાનના બાહ્ય અથવા વસ્તુલક્ષી નિર્ધારકો * Internal or Subjective Determinants of Attention– ધ્યાનના આંતરિક અથવા વ્યક્તિલક્ષી નિર્ધારકો <p>3. Meaning or Definition of Perception– પ્રત્યક્ષીકરણનો અર્થ કે વ્યાખ્યા</p> <p>4. Object Perception– પદાર્થનું પ્રત્યક્ષીકરણ</p> <ul style="list-style-type: none"> * Figure and Ground– આકૃતિ અને પશ્ચાદ ભૂમિકા * Grouping (Law of Perceptual Organisation)– પ્રત્યક્ષીકરણનાં સંગઠનના નિયમો * Closure– પૂર્તિ 	11	

TEXT BOOKS & REFERENCES	
	Baron, R. & Misra. G. (2013). Psychology. Pearson. Chadha, N.K. & Seth, S. (2014). The Psychological Realm: An Introduction. Pinnacle Learning, New Delhi. Ciccarelli, S. K., & Meyer, G. E. (2010). Psychology: South Asian Edition. New Delhi: Pearson Education. Passer, M.W. & Smith, R.E. (2010). Psychology: The science of mind and behaviour. New Delhi: Tata McGraw-Hill. Morgan, C. T., King, R. A., Weiss, J. R. and Schopler, J. (2012). (Latest Edition). Introduction to Psychology. Tata McGraw Hill Education Pvt. New Delhi.
Video Reference:	
	https://youtu.be/2fbrl6WoIyo https://www.youtube.com/watch?v=nrBSxKZUHcs
E Resources:	
Books	http://gg.gg/Introduction-to-Psychology_Book_1 http://gg.gg/Introduction-to-Psychology_Book_2 http://gg.gg/Introduction-to-Psychology_Book_3

Evaluation Pattern

The mode of evaluation would be through a combination of external and internal assessment in the ratio of 70: 30 respectively. Along with routine examinations, classroom participations, class assignments, project work, and presentations would also be a part of the overall assessment of the students.

❖ Continuous Evaluation Internal 30% (Weightage)

1. Present	05 marks
2. Assignment	05 marks
3. Seminar/Field Visit/Viva	05 marks
4. Test	15 marks
Total	30 marks

❖ End of Semester University Exam 70% (Weightage)

- Theory Paper

B.A. Sem-I Psychology

AR23MJDSCPSY101A - DEVELOPMENTAL PSYCHOLOGY- I

Programme/Class: Certificate	Year : First	Semester : 01
Subject : Psychology Program Code: ARTUG107		
Course Code : AR23MJDSCPSY101A	Course Title : Developmental Psychology-I	
Credit : 4	COURSE CATEGORY : MAJOR	
Max. Marks : 30 + 70	Min. Passing Marks : 12 + 28	
Total No. of Lectures – Tutorials – Practical (In hours per Week) : L-T-P: 3 - 0 – 0		

Course Overview/ Course Description:

The core course of psychology named developmental psychology consist four unit, all unit are compact and suitable to understand further development of next core course. The unit no.1 to 4 are sets according to human development which covers life span of human being, up to unit 4 teacher will teach physical development of child. The teachers have total freedom to teach and explain thoroughly as herewith a book is mentioned but a teacher want to take another of his/her choice he/she can take and run through it.

Course Objectives:

1. To acquaint students with the knowledge of human development and developmental processes along with theories.
2. To facilitate awareness of the methods of study to understand child development.
3. To provide students with an awareness about the various stages in physical, cognitive, emotional and social development in infancy and childhood.

Course Outcomes:

1. In first part of developmental psychology student will come to understand basic concept of development and Growth. Student will come to understand child development; what factors are effective in development of child.
2. Unit - 2 will introduce to Prenatal Development and complex blend of genetic and environmental influences that leads parents and children to be both alike and different. student understand genetic code. Which cell create sex of child and how? How the baby is delivering normal way.

3. Unit-3 will cover the Characteristics of the infant stage and how the child develops in the infant stage as well as patterns of child development in infant stage.
4. Unit 4 will cover the overall Childhood development as well as patterns of child development in early childhood and late childhood.

Details of Modules

Modules	Content/ Topic	No of Hours	Teaching Methodology (Lecture/ Lab Operation/ Task/ Assignments/ Group Activity/ Role Play)
UNIT-1 વિકાસાત્મક મનોવિજ્ઞાન- પ્રસ્તાવના Developmental Psychology- Introduction	1. વિકાસાત્મક મનોવિજ્ઞાનનો અર્થ અને સ્વરૂપ. The Meaning and Nature of Developmental Psychology. 2. વિકાસની વિવિધ અવસ્થાઓ Various Stages of Development 3. વિકાસાત્મક મનોવિજ્ઞાનની પદ્ધતિઓ Method of Developmental Psychology <ul style="list-style-type: none"> • ચરિત્રલેખન પદ્ધતિ-Biographical Method • નિરીક્ષણ પદ્ધતિ – Observation Method • પ્રશ્નાવલી પદ્ધતિ – Questionnaire Method • વ્યક્તિ ઇતિહાસ પદ્ધતિ-Case Study Method • પ્રયોગ પદ્ધતિ – Experimental Method 4. વિકાસાત્મક મનોવિજ્ઞાનનાં હેતુઓ અને વિકાસાત્મક મનોવિજ્ઞાનનું મહત્વ કે ઉપયોગીતા. Objectives of Developmental Psychology and	12	Lecture & Demonstration

	<p>Importance or Utility of Developmental Psychology.</p> <p>5. વિકાસ અને વૃદ્ધિ વચ્ચેનો તફાવત</p> <p>Difference between Development and Growth</p> <p>6. વિકાસલક્ષી પ્રક્રિયાઓ અને સમયગાળો: જૈવિક, જ્ઞાનાત્મક અને સામાજિક-ભાવનાત્મક પ્રક્રિયાઓ.</p> <p>Developmental Processes and Periods:</p> <p>Biological, Cognitive and Socio-Emotional Processes.</p> <p>7. વિકાસને અસર કરતાં પરિબળો</p> <p>Factors Affecting Development</p>		
<p>UNIT-2</p> <p>જન્મપૂર્વેનો વિકાસ</p> <p>Prenatal Development</p>	<p>1. ગર્ભ ધારણ-Fertilization</p> <p>2. જન્મ પૂર્વના વિકાસના તબક્કાઓ Stages of prenatal development</p> <p>3. જન્મપ્રક્રિયા - Birth Process</p> <p>4. વારસો અને વાતાવરણ Heredit y and environment</p> <p>5. જન્મપૂર્વે વિકાસને અસર કરનારા પરિબળો Factors affecting prenatal development</p> <p>6. જન્મપૂર્વે (ગર્ભધારણ)નાં સમયગાળા સાથે સંબંધિત શારીરિક અને મનોવૈજ્ઞાનિક જોખમો Physical and Psychological hazards related to Pre-natal period</p> <p>7. ગર્ભ સંસ્કાર-Garbha sanskar</p>	11	Lecture & Demonstration

<p style="text-align: center;">UNIT-3</p> <p style="text-align: center;">શિશુ અવસ્થાનો વિકાસ Infancy Development</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. શિશુઅવસ્થાના લક્ષણો Characteristic of Infancy 2. શિશુ અવસ્થામાં શારીરિક વિકાસ Physical development in Infancy 3. શિશુ(નવજાત શિશુ)ઓની સંવેદનશીલતા સંબંધિત લાક્ષણિકતાઓ Characteristics of Infants(newborns) related to Sensitivities 4. શિશુ અવસ્થાદરમ્યાન બાળકનો ક્રિયાત્મક વિકાસ Motor development during Infancy stage 5. શિશુઅવસ્થાનો બોધાત્મક વિકાસ Cognitive development of infancy 6. પિયાજેનો બોધાત્મક વિકાસનો સિદ્ધાંત Piaget's theory of cognitive development 7. શિશુ અવસ્થામાં થતો ભાષા, આવેગાત્મક, સામાજિક અને વ્યક્તિત્વ વિકાસ Language, Emotional, Social and Personality development in Infancy(Babyhood) 8. ખ્યાલ (સંકલ્પના) ઘડતર - Concept formation <ul style="list-style-type: none"> • જીવન-મરણના ખ્યાલો - Concepts of life and death • કારણ-કાર્યનો ખ્યાલ - Concept of Cause-Action • સ્થળનો ખ્યાલ - Concept of Location 	<p style="text-align: center;">11</p>	<p style="text-align: center;">Lecture & Demonstration</p>
---	--	---------------------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> • વજનનો ખ્યાલ- Concept of weight • સંખ્યાસંબંધી ખ્યાલ - Number related concept <p>9. શિશુ અવસ્થાના વિકાસ કાર્યો Developmental tasks of infancy</p> <p>10. નવજાત શિશુના જન્મ અને નવજાત શિશુઓના સમાયોજનને લગતા મુખ્ય જોખમો Main hazards related to the birth of neonates and adjustment of neonates</p> <p>- જોખમો - hazards</p> <p>i, શારીરિક જોખમો –Physical hazards</p> <p>ii, મનોવૈજ્ઞાનિક જોખમો – Psychological hazards</p> <p>- સમાયોજન - Adjustment</p> <p>i, પોષણ લેવા સંબંધિત સમાયોજન – Adjustment regarding nourishment</p> <p>ii, તાપમાન પરિવર્તન સંબંધિત સમાયોજન – Adjustment related to temperature changes</p> <p>iii, શ્વસન ક્રિયા સંબંધિત સમાયોજન – Adjustment related to respiration systems</p>		
--	--	--	--

	iv, મળમૂત્ર વિસર્જન સંબંધિત સમાયોજન – Adjustment related to eliminate wastes		
UNIT-4 બાલ્યાવસ્થાનોવિકાસ Childhood development	1. બાલ્યાવસ્થાની લાક્ષણિકતાઓ, જરૂરીયાતો અને સમસ્યાઓ Characteristics, Needs and Problems of Childhood 2. બાલ્યાવસ્થાનોશારીરિકવિકાસ Physical development of childhood 3. બાલ્યાવસ્થામાં કૌશલ્યોનો વિકાસ અને બાલ્યાવસ્થાનાં મહત્વપૂર્ણ કૌશલ્યો Motor development during Childhood and Motor skills of Childhood 4. બાલ્યાવસ્થાનોબોધાત્મકઅનેભાષાકીયવિકાસ Cognitive and Language development of childhood 5. પૂર્વબાલ્યાવસ્થાનાવિકાસકાર્યો Development tasks of early childhood 6. ઉત્તરબાલ્યાવસ્થાનોવિકાસ Late childhood development 7. ઉત્તરબાલ્યાવસ્થાનાવિકાસકાર્યો Development tasks of late childhood 8. બાલ્યાવસ્થાનાવિવિધખ્યાલો(સંકલ્પના) નોવિકાસ Development of various concepts of childhood	11	Lecture & Demonstration

	<ul style="list-style-type: none"> • સાપેક્ષકદનોખ્યાલ • નાણાંઅંગેનોખ્યાલ • સમયનોખ્યાલ • સ્વનોખ્યાલ • સામાજિકખ્યાલોનોવિકાસ • સૌંદર્યનાખ્યાલનોવિકાસ • વિચારણાનોવિકાસ 		
--	---	--	--

REFERENCE

1. Hurl ock, E (1980). Devel opment al Psychol ogy, Tata McGrawHill Publ i shi ng.
  2. પ્રા. યોગેન્દ્ર દેસાઈ, (1975). વિકાસાત્મક મનોવિજ્ઞાન, યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ,અમદાવાદ દ્વારા પ્રકાશીત.
  3. ડૉ. શારદા પ્રસાદ વર્મા, (૧૯૭૨). વિકાસ મનોવિજ્ઞાન, મધ્યપ્રદેશ હિંદી ગ્રંથ અકાદમી, ભોપાલ
  4. પ્રા. ડી.એમ. પેસ્તનજી, (1986) તારુણ્યનું મનોવિજ્ઞાન, યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ દ્વારા પ્રકાશીત.
  5. Penney Upton (2014). Devel opment al Psychol ogy,Pear son Publ i shi ng Company. Li nk:
  6. Papalia, D. E., Olds,S.W., & Feldman,R.D. (2004). Human Development. 9th ed. New Delhi: McGraw
  7. Hill. Santrock, J. W. (2007). Child Development. 11th ed. New Delhi: Tata McGraw Hill.
  8. Travers, D. (1999). Human Development. Across the Life Span. 4th ed. London: McGraw Hill.
1. <https://www.youtube.com/watch?v=XrvotGHU4>
  2. <https://www.youtube.com/watch?v=9H2LxJ9Qz0>
  3. <https://www.youtube.com/watch?v=5vPSIz3jb8>

Evaluation Pattern

The mode of evaluation would be through a combination of external and internal assessment in the ratio of 70: 30 respectively. Along with routine examinations, classroom participations, class assignments, project work, and presentations would also be a part of the overall assessment of the students.

❖ Continuous Evaluation Internal 30% (Weightage)

1. Present	05 marks
2. Assignment	05 marks
3. Seminar/Field Visit/Viva	05 marks
4. Test	15 marks
Total	30 marks

❖ End of Semester University Exam 70% (Weightage)

- Theory Paper

B.A. Sem-1 Psychology

AR23MIDSCPSY102 - Basic Psychological Process -I

Programme/Class: Certificate	Year : First	Semester : 01
Subject : Psychology Program Code: ARTUG107		
Course Code : AR23MIDSCPSY102	Course Title : Basic Psychological Process-I	
Credit : 4	COURSE CATEGORY : MINOR	
Max. Marks : 30 + 70	Min. Passing Marks : 12 + 28	
Total No. of Lectures – Tutorials – Practical (In hours per Week) : L-T-P: 3 - 0 – 0		

COURSE OBJECTIVES	<p>The objectives of this course are:</p> <ul style="list-style-type: none"> • To introduce students to the basic concepts of the field of psychology with an emphasis on applications of psychology in everyday life • To understand the fundamental processes underlying human behavior such as processes underlying Motivation, Emotion, sensation, perception and Attention • To understand the dynamics of Motivation, Emotions, Perception and Attention • To apply the principles of psychology in day-to-day life for a better understanding of themselves and others
--------------------------	---

Sr. No	COURSE OUTCOMES
This paper will provide students with an introduction to the key concepts and theories in psychology	
1	Describe the evolution of psychology and gain basic knowledge about Psychology
2	Identify the various approaches, fields, and subfields of psychology along with their major concepts and important figures
3	Describe the value of psychology and possible careers paths for those who study psychology
4	Critically evaluate and identify determinants of motivation
5	Evaluate and understand the different human emotions
6	Describe the Attention and determinants of Attention
7	Differentiate between sensation and perception
8	Explain the process of Perception
9	Students will understand the fundamental mental processes which are base for behavior

Details of Modules

Modules	Content/ Topic	No of Hours	Teaching Methodology (Lecture/ Lab Operation/ Task/ Assignments/ Group Activity/ Role Play)
<p style="text-align: center;">Unit: 1</p> <p style="text-align: center;">PSYCHOLOGY AS A SCIENCE – INTRODUCTION-</p> <p style="text-align: center;">મનોવિજ્ઞાન એક વિજ્ઞાન – પરિચય</p>	<p>2. Definition of Psychology– મનોવિજ્ઞાનની વ્યાખ્યા</p> <ul style="list-style-type: none"> * Old definition of Psychology– મનોવિજ્ઞાનની જૂની વ્યાખ્યા * New and Working Definition of Psychology- મનોવિજ્ઞાનની નવી અને કાર્યાત્મક વ્યાખ્યા <p>2. Psychology as a Behavioral Science– મનોવિજ્ઞાન એક વિજ્ઞાન તરીકે</p> <p>3. Goals of Psychology– મનોવિજ્ઞાનના ધ્યેયો</p> <ul style="list-style-type: none"> * Description – વર્ણન *Understanding and Explanation– સમજ અને સ્પષ્ટીકરણ *Prediction – ભવિષ્યકથન *Control – નિયંત્રણ *Application– ઉપયોગ <p>4.The Subfields of Psychology– મનોવિજ્ઞાનની પેટાશાખાઓ</p> <ul style="list-style-type: none"> *Clinical Psychology- ચિકિત્સા મનોવિજ્ઞાન *Counseling Psychology– સલાહ મનોવિજ્ઞાન *School and Educational Psychology– 	12	Lecture & Demonstration

	<p>શાળા અને શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાન</p> <p>*Personality and Social Psychology– વ્યક્તિત્વ અને સમાજલક્ષી મનોવિજ્ઞાન</p> <p>*Developmental Psychology– વિકાસાત્મક મનોવિજ્ઞાન</p> <p>*Psychometric Psychology– મનોમાપનનું મનોવિજ્ઞાન</p> <p>*Industrial and Organizational Psychology– ઔદ્યોગિક અને સંગઠનનું મનોવિજ્ઞાન</p> <p>*Experimental Psychology– પ્રાયોગિક મનોવિજ્ઞાન</p> <p>*Physiological Psychology-શરીરલક્ષી મનોવિજ્ઞાન</p> <p>*Cognitive Psychology-બોધાત્મક મનોવિજ્ઞાન</p> <p>*Personality Psychology-વ્યક્તિત્વ મનોવિજ્ઞાન</p> <p>*Environmental Psychology- પર્યાવરણીય મનોવિજ્ઞાન</p> <p>*Sports Psychology-રમત મનોવિજ્ઞાન</p> <p>*Military Psychology-સૈન્ય મનોવિજ્ઞાન</p> <p>*Political Psychology-રાજનૈતિક મનોવિજ્ઞાન</p> <p>5. Applicability of Psychology મનોવિજ્ઞાનની પ્રયોજ્યતા કે ઉપયોગીતા</p> <p>6. Indigenous Indian Approaches of Psychology મનોવિજ્ઞાનના સ્વદેશી ભારતીય અભિગમો</p> <p>*Approach of Psychology in Shrimadbhagawat Geeta- શ્રીમદ્ભગવત ગીતામાં મનોવિજ્ઞાનના અભિગમ</p> <p>* Approach of Psychology in Sankhya Darshan સાંખ્ય દર્શનમાં મનોવિજ્ઞાનના અભિગમ</p> <p>*Approach of Psychology in Buddhism બૌદ્ધવાદમાં મનોવિજ્ઞાનના અભિગમ</p>		
--	---	--	--

	<p>7. The Methods of Psychology– મનોવિજ્ઞાનની પદ્ધતિઓ</p> <ul style="list-style-type: none"> * Natural and Systematic Observation– કુદરતી અને વ્યવસ્થિત નિરીક્ષણ * Clinical Methods– ચિકિત્સા પદ્ધતિઓ * Survey Method– સર્વે (સર્વેક્ષણ) પદ્ધતિ * Experimental Method– પ્રાયોગિક પદ્ધતિ * Interview Method-મુલાકાત પદ્ધતિ * Questionnaire Method-પ્રશ્નાવલી પદ્ધતિ 		
<p>Unit: 2</p> <p>MOTIVATION</p> <p>પ્રેરણા</p>	<p>8. Definition and Nature of Motivation (Motivational Cycles)– પ્રેરણાની વ્યાખ્યા અને સ્વરૂપ (પ્રેરણા ચક્ર)</p> <p>2. Measurement of Motivation– પ્રેરણાનું માપન</p> <p>3. Primary Motives– પ્રાથમિક પ્રેરણાઓ</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) Hunger and Thirst– ભૂખ અને તરસ (ii) Sex and Maternal Drive– જાતીય અને માતૃત્વની પ્રેરણા <p>4. Social Motives– સામાજિક પ્રેરણાઓ</p> <ul style="list-style-type: none"> (i) Affection and Affiliation– સ્નેહ અને સંપર્કની પ્રેરણા (ii) Social approval and Esteem– સામાજિક સ્વીકાર અને આત્મગૌરવની પ્રેરણા (iii) Achievement Motivation– સિધ્ધિની પ્રેરણા 	11	Lecture & Demonstration
Unit: 3	1. Definition and Nature of Emotion–	11	Lecture & Demonstration

<p>EMOTION આવેગ</p>	<p>આવેગની વ્યાખ્યા અને સ્વરૂપ</p> <p>9. Psychological changes during Emotion– આવેગ દરમિયાનના શારીરિક ફેરફારો</p> <p>10.Measurement of Automatic changes– સ્વયં સંચાલિત ફેરફારોનું માપન</p> <p>11.Expression of Emotion– આવેગની અભિવ્યક્તિ</p> <p>12.Dimensions of Emotion-આવેગના પરિમાણો</p> <p>13.Emotional Development-આવેગાત્મક વિકાસ</p> <p>14.Control of Emotion-આવેગનું નિયંત્રણ</p>		
<p>Unit: 4</p> <p>ATTENTION AND PERCEPTION ધ્યાન અને પ્રત્યક્ષીકરણ</p>	<p>1. Definition and Nature of Attention– ધ્યાનની વ્યાખ્યા અને સ્વરૂપ</p> <p>2. Determinants of Attention– ધ્યાનના નિર્ધારકો</p> <ul style="list-style-type: none"> * External or Objective Determinants of Attention– ધ્યાનના બાહ્ય અથવા વસ્તુલક્ષી નિર્ધારકો * Internal or Subjective Determinants of Attention– ધ્યાનના આંતરિક અથવા વ્યક્તિલક્ષી નિર્ધારકો <p>3. Meaning or Definition of Perception– પ્રત્યક્ષીકરણનો અર્થ કે વ્યાખ્યા</p> <p>4. Object Perception– પદાર્થનું પ્રત્યક્ષીકરણ</p> <ul style="list-style-type: none"> * Figure and Ground– આકૃતિ અને પશ્ચાદ ભૂમિકા * Grouping (Law of Perceptual Organisation)– પ્રત્યક્ષીકરણનાં સંગઠનના નિયમો * Closure– પૂર્તિ 	11	

TEXT BOOKS & REFERENCES	
	Baron, R. & Misra. G. (2013). Psychology. Pearson. Chadha, N.K. & Seth, S. (2014). The Psychological Realm: An Introduction. Pinnacle Learning, New Delhi. Ciccarelli, S. K., & Meyer, G. E. (2010). Psychology: South Asian Edition. New Delhi: Pearson Education. Passer, M.W. & Smith, R.E. (2010). Psychology: The science of mind and behaviour. New Delhi: Tata McGraw-Hill. Morgan, C. T., King, R. A., Weiss, J. R. and Schopler, J. (2012). (Latest Edition). Introduction to Psychology. Tata McGraw Hill Education Pvt. New Delhi.
Video Reference:	
	https://youtu.be/2fbrl6WoIyo https://www.youtube.com/watch?v=nrBSxKZUHcs
E Resources:	
Books	http://gg.gg/Introduction-to-Psychology_Book_1 http://gg.gg/Introduction-to-Psychology_Book_2 http://gg.gg/Introduction-to-Psychology_Book_3

Evaluation Pattern

The mode of evaluation would be through a combination of external and internal assessment in the ratio of 70: 30 respectively. Along with routine examinations, classroom participations, class assignments, project work, and presentations would also be a part of the overall assessment of the students.

❖ Continuous Evaluation Internal 30% (Weightage)

1. Present	05 marks
2. Assignment	05 marks
3. Seminar/Field Visit/Viva	05 marks
4. Test	15 marks
Total	30 marks

❖ End of Semester University Exam 70% (Weightage)

- Theory Paper

B.A. Sem-I Psychology
AR23MDCPSY103 - Psychology in Education - I

Programme/Class: Certificate	Year : First	Semester : 01
Subject : Psychology Program Code: ARTUG107		
Course Code : AR23MDCPSY103	Course Title : Psychology in Education –I	
Credit : 4		
Max. Marks : 30 + 70	Min. Passing Marks : 12 + 28	
Total No. of Lectures – Tutorials – Practical (In hours per Week) : L-T-P: 3 - 0 – 0		

Course Overview/ Course Description:

The core course of psychology named Educational psychology consist four unit, all unit are compact and suitable to understand further Educational of multidisciplinary course In unit no.1 to 4 are sets of Educational Psychology which covers education of students and teacher, up to unit 4 teacher will Teach educational psychology of student. The teachers have total freedom to teach and explain thoroughly as herewith a book is mentioned but a teacher want to take another of his/her choice he/she can take and run through it

Course Outcomes:

1. in first unit of educational psychology student will come to understand basic concept of educational psychology. Student will come to understand educational psychology, what is significance of educational psychology to students and teacher.
2. Unit-2 will introduce to different study method of educational psychology will be study
3. Unit 3 what is the function of motivation in the learning process and the importance of intrinsic and extrinsic factors of motivation in the learning process? And the element of motivation will help students and teachers. It also show the contribution of educational principles to the learning process.
4. Unit 4 shoes the importance and causes of memorization and forgetting in the learning process and also the importance of examinational process which will help the students and teachers.

Details of Modules

Modules	Content/ Topic	No of Hours	Teaching Methodology (Lecture/ Lab Operation/ Task/ Assignments/ Group Activity/ Role Play)
UNIT-1 Introduction પરિચય (વિષય પ્રવેશ)	1. Meaning of Psychology and education મનોવિજ્ઞાન અને શિક્ષણનો અર્થ 2. Education and Educational Psychology શિક્ષણ અને શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાન 3. Objective of Educational Psychology શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાનનાં હેતુઓ 4. Nature of Educational Psychology શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાનનું સ્વરૂપ 5. Scope of Educational Psychology શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાનનું કાર્યક્ષેત્ર 6. Functions of Educational Psychology શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાનનાં કાર્યો 7. significance of Educational Psychology શૈક્ષણિક મનોવિજ્ઞાનનું મહત્વ	11	Lecture & Demonstration
UNIT-2 Methods of Educational Psychology શૈક્ષિક મનોવિજ્ઞાનની પદ્ધતિઓ	1. Introduction પ્રસ્તાવના 2. Objective observation method વસ્તુલક્ષી નિરીક્ષણ પદ્ધતિ 3. Clinical Method ચિકિત્સા પદ્ધતિ 4. Case study Method કિસ્સા (વ્યક્તિગત) અભ્યાસ પદ્ધતિ	11	Lecture & Demonstration

	5. Questionnaire Method પ્રશ્નાવલી પદ્ધતિ 6. Interview Method મુલાકાત પદ્ધતિ 7. Rating Method તુલા પદ્ધતિ		
UNIT-3 Motivation and incentive in learning & Learning શીખવામાં પ્રેરણા અને પ્રોત્સાહન & શિક્ષણ	1. Meaning of motivation પ્રેરણાનો અર્થ 2. classification of motivation પ્રેરણાનું વર્ગીકરણ 3. functions of motives in learning process શીખવાની પ્રક્રિયામાં પ્રેરણાનું કાર્ય 4. Role of importance motive and incentives in Learning શીખવામાં મહત્વપૂર્ણ પ્રેરણા અને પ્રોત્સાહનની ભૂમિકા 5. Methods of effective learning અસરકારક શિક્ષણની પદ્ધતિઓ 6. Laws of learning and their applications in classroom શિક્ષણના નિયમો અને વર્ગખંડમાં તેની ઉપયોગીતાઓ (અમલીકરણ) 7. Factors influencing Classroom Learning વર્ગખંડ શિક્ષણને અસર કરતા ઘટકો કે પરિબળો 7. Educational implication and evolution of Thorndike's theory of learning થોર્નડાઈકના શિક્ષણના સિદ્ધાંતનું શૈક્ષિક સુચિતાર્થ અને મૂલ્યાંકન 8. Educational implication and evolution of skinner's theory of learning	12	Lecture & Demonstration

	<p>સ્કીનરના શિક્ષણના સિધ્ધાંતનું શૈક્ષિક સુચિતાર્થ અને મૂલ્યાંકન</p> <p>9. Educational implication and evolution of kohler's insight theory</p> <p>કોહલરના આંતરસૂઝ સિધ્ધાંતનું શૈક્ષિક સુચિતાર્થ અને મૂલ્યાંકન</p>		
<p>UNIT-4</p> <p>Memory,forgetting and examination</p> <p>સ્મૃતિ(સ્મરણ), વિસ્મરણ અને પરીક્ષા</p>	<p>1. Meaning of memory</p> <p>સ્મૃતિ(સ્મરણ)નો અર્થ</p> <p>2. Types and nature of memory</p> <p>સ્મૃતિ(સ્મરણ)નાં પ્રકારો અને સ્વરૂપ</p> <p>3. Factors influence retention</p> <p>ધારણને અસર કરતા પરિબળો</p> <p>4. Meaning and nature of forgetting</p> <p>વિસ્મરણનો અર્થ અને સ્વરૂપ</p> <p>5. Causes of forgetting</p> <p>વિસ્મરણના કારણો</p> <p>6. Meaning of examination</p> <p>પરીક્ષાનો અર્થ</p> <p>7. Education importance of examination</p> <p>પરીક્ષાનું શૈક્ષણિક મહત્વ</p> <p>8. Characteristics of a good examination</p> <p>સારી પરીક્ષાના લક્ષણો કે લાક્ષણિકતાઓ</p> <p>9. Types of examination</p> <p>પરીક્ષાના પ્રકારો</p> <p>(A) Oral (B) Eassay (C) Open book examination</p> <p>(અ) મૌખિક (બ) નિબંધાત્મક (ક) ખુલ્લા-પુસ્તક પરીક્ષા</p>	11	Lecture & Demonstration

Reference Books

1. SINGH, A.K. (2019): Educational psychology (4 th ed.) New Delhi; Bharti bhavan.
2. SAX, G(1997): Principles of educational and psychological measurement and Education (4th ed.). Belmont : Wadsworth.
3. WOOLFOLK,A (2004): Educational Psychology. Delhi: Pearson education
4. SANTROCK, J W (2002): Life-Span Development (8 th ed). New York: Mcgraw Hill
5. PARIKH, B.A. (1990): Introduction of Educational Psychology (4 th ed), Surat. Popular Prakashan
6. SHUKLA S.S. (2011): Educational Psychology (1 st ed), Agra , Agrawal Publications

Evaluation Pattern

The mode of evaluation would be through a combination of external and internal assessment in the ratio of 70: 30 respectively. Along with routine examinations, classroom participations, class assignments, project work, and presentations would also be a part of the overall assessment of the students.

❖ Continuous Evaluation Internal 30% (Weightage)

1. Present	05 marks
2. Assignment	05 marks
3. Seminar/Field Visit/Viva	05 marks
4. Test	15 marks
Total	30 marks

❖ End of Semester University Exam 70% (Weightage)

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY,PATAN

COURSE NAME: **Value Added Courses (IKS)**

SEMESTER:-01

Psychology Program Code: ARTUG107

PROGRAM CODE: **HUMAN RIGHTS**

COURSE CODE:- **AR23VACPSY105**

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

Total Credits:-02	Theory	External 50 Marks

<p>Program Outcome</p> <p>1 Human Rights is to develop individual self-respect</p> <p>2 Human Rights is to promote and develop respect, understanding and appreciation of diversity.</p> <p>3 Human Rights is to promote democracy, Social Justice, friendship and brotherhood to gain unity in diversity.</p>	
<p>Course Outcome</p> <p>1. understand the historical growth of the idea of human rights</p> <p>2. demonstrate an awareness of the international context of human rights</p> <p>3. understand the importance of the Human Rights Act 1998</p>	

Sr.No.			Credit	Hr
1	Unit:-1	Concept of Human Rights A) Evolution of Human Rights B) Nature and Importance of Human Rights C) Classification of human Rights		
2	Unit:-2	International Document on Human Rights A) International agreement of Civil and Political Rights (Article-115 28) B) International agreement for abolition of all types of gender of discrimination (Article-1 to C) Human Rights and war.		
3	Unit:- 3	Human Rights in IndiaandUnited Nations Human Rights in India A) Indian constitutional and Human Rights B) Laws contradictory to the Human Rights provisions Incorporated in the constitution C) Economic and Social rights incorporated in the bart-		

		<p>1V of constitution</p> <p>Human Rights in United Nations</p> <p>A) Human Rights declared by the United Nations</p> <p>B) The role of United Nations in preserving Human Rights</p> <p>C) Evaluation of the Human Rights</p>		
<p>Reference:</p> <p>Human Rights Ashwin N. Karia (Gujarati)</p> <p>Law relating to protection Human Rights By Dr. S.K. Awasthi, K.P. Kataria</p> <p>Human Rights in Indian Situation - by Joseph Benjamin</p> <p>Human Rights - Global Perceptive - By Anuradhakumar</p> <p>Manav Adhikar Sanbadhi Kaydao - By Yashodhara Pandya</p> <p>Further Reading</p> <p>Deep & Deep Publication - Human Rights.</p> <p>Eastern Book Agency-Human Rights</p> <p>C.J. Nirmal (Ed.), Human Rights In India: Historical, Social and Political Perspectives New Delhi: OUP 2000, Reprint of 1995.</p>				

યુનિટ -1 માનવ અધિકાર નો ખ્યાલ

- A) માનવ અધિકાર ની ઉત્ક્રાંતિ
- B) માનવ અધિકારો ની પ્રકૃતિ અને મહત્વ
- C) માનવ અધિકારો નું વર્ગીકરણ

યુનિટ-2 માનવ અધિકારો પર આંતર રાષ્ટ્રીય દસ્તાવેજ

- A) નાગરિક અને રાજકીય અધિકારો નો આંતર રાષ્ટ્રીય કરાર (કલમ-115 28)
- B) તમામ પ્રકારના લિંગ ભેદ ભાવને નાબૂદ કરવા માટે આંતર રાષ્ટ્રીય કરાર
- C) માનવ અધિકાર અને યુદ્ધ.

યુનિટ-3 ભારત માં અને સંયુક્ત રાષ્ટ્ર માં માનવ અધિકાર

ભારત માં માનવ અધિકાર

- A) ભારતીય બંધારણીય અને માનવ અધિકાર
- B) બંધારણ માં સમાવિષ્ટ માનવ અધિકાર ની જોગવાઈઓ થી વિરોધાભાસી કાયદા
- C) બંધારણના બાર્ટ-1 V માં સમાવિષ્ટ આર્થિક અને સામાજિક અધિકારો

સંયુક્ત રાષ્ટ્ર માં માનવ અધિકાર

- A) સંયુક્ત રાષ્ટ્ર દ્વારા જાહેર કરાયેલ માનવ અધિકાર
- B) માનવ અધિકારો ની જાળવણી માં યુનાઈટેડ નેશન્સ નો પ્રયાસ
- C) માનવાધિકાર ઘોષણા સંદર્ભનું મૂલ્યાંકન

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY,PATAN

COURSE NAME: **Skill Enhancement Courses (SEC)**

SEMESTER:-01

Psychology Program Code: ARTUG107

PROGRAM CODE: **COUNSELLING SKILLS**

COURSE CODE:-**AR23SECPSY106**

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

Total Credits:-02 (02 Period/Week)	Theory	External 50 Marks
------------------------------------	--------	-------------------

Program Outcome

- 1 understand the purpose, scope, types, theories and approaches to counselling
- 2 uunderstand the individual and the issues on the basis of different counselling theories

Course Outcome

- 1develops an understanding of basic concepts, processes, and techniques of Counseling.
- 2 acquaint the learner with the challenges of Counseling.

Sr.No.		
1	Unit:-1	Unit-1: Introduction to counselling and Counselling approaches <ul style="list-style-type: none"> - What is counselling - How does counselling help - What is the difference between counselling and psychotherapy - Themes and issues in the psychodynamic approach to counseling - The cognitive-behavioral approach to counseling - Theory and practice of the person- centered approach
2	Unit:-2	Unit-2: The process of counselling <ul style="list-style-type: none"> * Beginning and endings of counselling - Negotiating expectation and preparing client for counselling - Case formulation and contracting establishing working Alliance - Ending counselling * The middle part of counselling * Different formats for the delivery of counselling service
3	Unit:- 3	Unit-3: Being and becoming counsellor. <ul style="list-style-type: none"> - Theoretical framework - Counselling skills - Personal development - Professional issues - Personal therapy

Reference:

- 1 An Introduction to Counselling, John McLeod, Open University Press, McGraw- Hill Education
- 2 સલાહ મનોવિજ્ઞાન ડૉ.અરવિંદ એસ શાહ પાર્શ્વ પબ્લીકેશન પ્રથમ આવૃત્તિ ૨૦૧૬

Further Reading

- 1 સલાહ મનોવિજ્ઞાન ડૉ.અરવિંદ એસ શાહ પાર્શ્વ પબ્લીકેશન પ્રથમ આવૃત્તિ ૨૦૦૮
- 2 Cognitive Behaviour Therapy for Psychiatric Problems: A Practical Guide - Hawton, Keith
3. Counselling and The Life Course - Sugarman, Leonie
- 4 Skills in Person-Centred Counselling & Psychotherapy - Tolan, Janet; Cameron, Rose

COUNSELLING SKILLS SEC SEM

Skill Enhancement Course (SEC) Psychology Program Code: ARTUG107

Paper Code – AR23SECPSY106

યુનિટ-1: કાઉન્સેલિંગનો પરિચય અને પરામર્શ અભિગમ

કાઉન્સેલિંગનો પરિચય

- કાઉન્સેલિંગશું છે
- કાઉન્સેલિંગ કેવીરીતે મદદકરે છે?
- કાઉન્સેલિંગ અને મનોરોગ ચિકિત્સા વચ્ચે શું તફાવત છે?
- કાઉન્સેલિંગમાં સિદ્ધાંત:
- પરામર્શ માટેસાયકોડાયનેમિક અભિગમમાંથી મુદ્દાઓ
- કાઉન્સેલિંગમાટેજ્ઞાનાત્મક-વર્તણૂકીય અભિગમ
- વ્યક્તિ-કેન્દ્રિત અભિગમનો સિદ્ધાંત અને વ્યવહાર

યુનિટ-2: કાઉન્સેલિંગની પ્રક્રિયા

કાઉન્સેલિંગનીશરૂઆતઅનેઅંત

- અપેક્ષાનીવાટાઘાટો અને કાઉન્સેલિંગમાટેક્લાયન્ટને તૈયારકરવા
- કાર્યકારી જોડાણની સ્થાપના માટે કેસની રચના અને કરાર
- પરામર્શ સમાપ્ત

* કાઉન્સેલિંગનો મધ્યભાગ

* કાઉન્સેલિંગ સેવાની ડિલિવરી માટે વિવિધ ફોર્મેટ

યુનિટ-૩ : કાઉન્સેલર બનવું

- સૈદ્ધાંતિક માળખું

- કાઉન્સેલિંગકુશળતા

- વ્યક્તિગત વિકાસ

- વ્યવસાયિક સમસ્યાઓ

- વ્યક્તિગત ઉપચાર

NATIONAL EDUCATION POLICY - 2020

Common Minimum Syllabus for HNGU, PATAN Semester wise Proposed

Titles of the paper in B.A.PSYCHOLOGY Program Code: ARTUG107

Year	SEM.	Paper/Course Code	Major/Minor/ Multidisciplinary	Proposed Title of Papers	Theory/ Practical	Credits
BA-I	II	AR23MJDSCPSY201	Major	Basic Psychological Process – II	Theory	4
		AR23MJDSCPSY201A	Major	Developmental Psychology – II	Theory	4
		AR23MIDSCPSY202	Minor	Basic Psychological Process – II	Theory	4
		AR23MDCPSY203	Multidisciplinary	Psychology in Education – II	Theory	4
		AR23VACPSY205	VAC	Stress Management	Theory	2
		AR23SECPSY206	SEC	Personality Development	Theory	2

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

Faculty of Arts

NEP-2020

(w. e. f. from 15-6-2023)

SEMESTER -II   Psychology Program Code: ARTUG107

TYPE OF PAPER	PAPER CODE	PAPER NO.	CREDIT	UNIT	MARKS	INTERNAL MARKS	EXAM DURATION
<i>MAJOR</i>	<i>MJ</i>	<i>201</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>70</i>	<i>30</i>	<i>2.30 Hrs.</i>
<i>MAJOR</i>	<i>MJ</i>	<i>201(A)</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>70</i>	<i>30</i>	<i>2.30 Hrs.</i>
<i>MINOR</i>	<i>MI</i>	<i>202</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>70</i>	<i>30</i>	<i>2.30 Hrs.</i>
<i>Multidisciplinary</i>	<i>MD</i>	<i>203</i>	<i>4</i>	<i>4</i>	<i>70</i>	<i>30</i>	<i>2.30 Hrs.</i>
<i>Compulsory (AEC)</i>	<i>AEC</i>	<i>204</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>50</i>	<i>-</i>	<i>2 Hrs.</i>
<i>Value Added - VAC</i>	<i>VAC</i>	<i>205</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>50</i>	<i>-</i>	<i>2 Hrs.</i>
<i>Skill Enh.</i>	<i>SEC</i>	<i>206</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>50</i>	<i>-</i>	<i>2 Hrs.</i>

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

***PROGRAM /COURSE STRUCTURE AND SYLLABUS
as per the Choice Based Credit System (CBCS) designed in accordance with
Learning Outcomes-Based Curriculum Framework (LOCF)
of National Education Policy (NEP) 2020
for Undergraduate Program in PSYCHOLOGY***

**B. A. – Semester-II PSYCHOLOGY Syllabus Program Code: ARTUG107
(Major, Minor & Multidisciplinary)**

Year	SEM.	Paper/Course Code	Major/Minor/ Multidisciplinary	Proposed Title of Papers	Theory/ Practical	Credits
BA-I	II	AR23MJDSCPSY201	Major	Basic Psychological Process – II	Theory	4
		AR23MJDSCPSY201A	Major	Developmental Psychology – II	Theory	4
		AR23MIDSCPSY202	Minor	Basic Psychological Process – II	Theory	4
		AR23MDCPSY203	Multidisciplinary	Psychology in Education – II	Theory	4
		AR23VACPSY205	VAC	Stress Management	Theory	2
		AR23SECPSY206	SEC	Personality Development	Theory	2

B.A. Sem-II Psychology

AR23MJDSCPSY201 - Basic Psychological Process -II

Programme/Class: Certificate	Year : First	Semester : 02
Subject : Psychology Program Code: ARTUG107		
Course Code : AR23MJDSCPSY201	Course Title : Basic Psychological Process-II	
Credit : 4	COURSE CATEGORY : MAJOR	
Max. Marks : 30 + 70	Min. Passing Marks : 12 + 28	
Total No. of Lectures – Tutorials – Practical (In hours per Week) : L-T-P: 3 - 0 – 0		

COURSE OBJECTIVES	<p>The objectives of this course are:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The Course will familiarize students with the basic psychological process and studies relating to the factors which influence them. It will also focus on some basic processes and areas of Psychology. • Learn to use Psychology and other information sources. • To introduce students to the basic concepts of the field of psychology with an emphasis on applications of psychology in everyday life. • The student will come to understand various types of learning. • Student will get information regarding Reinforcement and its schedule for shaping animal and human behavior. • Student will get information of memory and utilization of it. • Student will define various types of aptitude and its efficacy. • Will come to know his/her own interest and aptitudes • To understand the fundamental processes underlying human behavior such as processes underlying learning, memory, individual differences, intelligence and personality • To apply the principles of psychology in day-to-day life for a better understanding of themselves and others
--------------------------	--

Sr. No	COURSE OUTCOMES
This paper will provide students with an introduction to the key concepts and theories in psychology	
At the end of this paper students will be able to understand further the fundamental processes underlying human behavior such as Learning, Memory, intelligence, personality and apply the principles of psychology in day-to-day life for a better understanding of themselves and others.	
1	Explain learning and the process of classical conditioning.
2	Explain operant conditioning, reinforcement and punishment.
3	Describe the process of memory.
4	Explain and give examples of forgetting and memory failure.
5	Recognize and apply memory-enhancing strategies.
6	Describe personality theories and assessment of personality

Details of Modules

Modules	Content/ Topic	No of Hours	Teaching Methodology (Lecture/ Lab Operation/ Task/ Assignments/ Group Activity/ Role Play)
Unit: 1 LEARNING– શિક્ષણ	1. Definition of Learning– શિક્ષણની વ્યાખ્યા 2. Classical Conditioning– શાસ્ત્રીય અભિસંધાન 3. Operant Conditioning– કારક અભિસંધાન 4. Difference between Classical Conditioning and Operant Conditioning શાસ્ત્રીય અભિસંધાન અને કારક અભિસંધાન વચ્ચેનો તફાવત 5. Cognitive Learning (Insight Learning) બોધાત્મક શિક્ષણ (આંતરસૂઝયુક્ત શિક્ષણ) 6. Factors Influencing Learning/Determinants of Learning શિક્ષણને અસર કરના ઘટકો/શિક્ષણના નિર્ધારકો	12	Lecture & Demonstration
Unit: 2	1. Meaning of Memory– સ્મૃતિ(સ્મરણ)નો અર્થ	11	Lecture & Demonstration

MEMORY– સ્મૃતિ (સ્મરણ)	<p>2. Stages of memory– સ્મૃતિ(સ્મરણ)ના તબક્કાઓ</p> <p>3. Types of Memory- સ્મૃતિ(સ્મરણ)ના પ્રકારો</p> <p>i. Sensory Memory-સંવેદનિક સ્મૃતિ(સ્મરણ)</p> <p>ii, Short Term Memory- ટૂંકાગાળાની સ્મૃતિ (સ્મરણ)</p> <p>iii, Long Term Memory– લાંબાગાળાની સ્મૃતિ (સ્મરણ)</p> <p>4. Measurement of Retention– ધારણનું માપન</p> <p>5. Factors affecting retention– ધારણને અસરકરતા પરિબલો</p> <p>6. Techniques of Improving Memory – સ્મૃતિ (સ્મરણ)સુધારણાની પ્રયુક્તિઓ</p>		
<p>Unit: 3</p> <p>PSYCHOLOGICAL TESTING– મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટી</p>	<p>1. Definition and Uses of Psychological Testing મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીનો અર્થ અને ઉપયોગો</p> <p>2. Characteristics of a Good Psychological Test સારી મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીના લક્ષણો</p> <p>3. Kinds (Types) of Test– કસોટીના પ્રકારો</p> <p>4. Intelligence Tests– બુદ્ધિ કસોટીઓ</p>	11	Lecture & Demonstration
<p>Unit-4</p> <p>PERSONALITY- વ્યક્તિત્વ</p>	<p>1. Meaning and definition of personality વ્યક્તિત્વનો અર્થ અને વ્યાખ્યા</p> <p>2. Types of Personality– વ્યક્તિત્વના પ્રકારો</p> <p>3. Determinants of personality: biological, cultural, social & situational. વ્યક્તિત્વના નિર્ધારકો – જૈવીય, સાંસ્કૃતિક, સામાજિક અને પરિસ્થિતિજન્ય</p> <p>4. Approaches of Personality (In Brief): વ્યક્તિત્વના અભિગમો (ટૂંકમાં)</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Psychoanalysis approach: Freud, Jung and Adler 	11	Lecture & Demonstration

	<p>મનોવિશ્લેષણાત્મક અભિગમ – ફ્રોઈડ, યુંગ અને એડલર</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Trait theories Approach: Allport, Cattell વિશેષગુણ અભિગમ – ઓલ્પોર્ટ, કેટલ ○ Biological Approach: Eysenck જૈવીય અભિગમ – આઈઝેન્ક ○ Humanistic Approach: Rogers, Maslow માનવતાવાદી અભિગમ – રોજર્સ, મેસ્લો ○ Social learning Approach: Bandura સામાજિક શિક્ષણનો અભિગમ – બાંડુરા <p>5. Indigenous Tradition References to Personality વ્યક્તિત્વના સંદર્ભમાં સ્વદેશી પરંપરાઓ</p> <p>*Personality Approach in Advaita Vedant Tradition અદ્વૈત વેદાંત પરંપરામાં વ્યક્તિત્વનો અભિગમ</p> <p>* Personality Approach in Yog Darshan or Yog Tradition યોગ પરંપરા કે યોગ દર્શનમાં વ્યક્તિત્વનો અભિગમ</p> <p>* Personality Approach in Ayurveda Tradition આયુર્વેદ પરંપરામાં વ્યક્તિત્વનો અભિગમ</p> <p>5. Assessment of Personality: Self report, Projective techniques and other measures વ્યક્તિત્વનું મૂલ્યાંકન – સ્વ-અહેવાલ, પ્રક્ષેપણ પ્રયુક્તિઓ અને અન્ય માપનો</p>		
--	---	--	--

TEXT BOOKS & REFERENCES

- Baron, R. & Misra. G.** (2013). Psychology. Pearson.
- Chadha, N.K. & Seth, S.** (2014). The Psychological Realm: An Introduction. Pinnacle Learning, New Delhi.
- Ciccarelli, S. K., & Meyer, G. E.** (2010). Psychology: South Asian Edition. New Delhi: Pearson Education.
- Passer, M.W. & Smith, R.E.** (2010). Psychology: The science of mind and behaviour. New Delhi: Tata McGraw-Hill.

	Morgan, C. T., King, R. A., Weiss, J. R. and Schopler, J. (2012). (Latest Edition). Introduction to Psychology. Tata McGraw Hill Education Pvt. New Delhi.
Video Reference:	
	https://youtu.be/2fbrl6WoIyo https://www.youtube.com/watch?v=nrBSxKZUHcs
E Resources:	
Books	http://gg.gg/Introduction-to-Psychology_Book_1 http://gg.gg/Introduction-to-Psychology_Book_2 http://gg.gg/Introduction-to-Psychology_Book_3

Evaluation Pattern

The mode of evaluation would be through a combination of external and internal assessment in the ratio of 70: 30 respectively. Along with routine examinations, classroom participations, class assignments, project work, and presentations would also be a part of the overall assessment of the students.

❖ Continuous Evaluation Internal 30% (Weightage)

1. Present	05 marks
2. Assignment	05 marks
3. Seminar / Field Visit / Viva	05 marks
4. Test	15 marks
Total	30 marks

❖ End of Semester University Exam 70% (Weightage)

BA Sem I II Psychology

AR23MJDSCPSY201A - DEVELOPMENTAL PSYCHOLOGY-II

Programme/Class: Certificate	Year : First	Semester : 02
Subject : Psychology Program Code: ARTUG107		
Course Code : AR23MJDSCPSY201A	Course Title : Developmental Psychology-II	
Credit : 4	COURSE CATEGORY : MAJOR	
Max. Marks : 30 + 70	Min. Passing Marks : 12 + 28	
Total No. of Lectures – Tutorials – Practical (In hours per Week) : L-T-P: 3 - 0 – 0		

Course Overview/ Course Description:

The core course of psychology named developmental psychology consist four unit, all unit are compact and suitable to understand further development of next core course. The unit no.1 to 4 are sets according to human development which covers life span of human being, up to unit 4 teacher will teach physical development of child. The teachers have total freedom to teach and explain thoroughly as herewith a book is mentioned but a teacher want to take another of his/her choice he/she can take and run through it.

Course Objectives:

1. To provide an overview of the role of physical, cognitive and psycho-social development of adolescents.
2. To facilitate understanding the developmental changes in various stages of adulthood.
3. To provide students with an awareness about the Atypical development including Gifted, Mental retarded and Handicapped.

Course Outcomes:

1. In first part of developmental psychology will cover the overall adolescence development including Physiological changes, interests, attitudes and beliefs.
2. Unit - 2 will cover the Characteristics of the infant stage and how the child develops in the **Adulthood** as well as patterns of child development in pre-**Adulthood** and Middle **Adulthood**.
3. Unit-3 will cover the Characteristics of the Old age and changes during old age as well as patterns of development in Old Age and Problems of Old Age.
4. Unit 4 will cover the **Atypical development** including Gifted, Mental retarded and Handicapped.

Details of Modules

Modules	Content/ Topic	No of Hours	Teaching Methodology (Lecture/ Lab Operation/ Task/ Assignments/ Group Activity/ Role Play)
UNIT-1 તરુણાવસ્થાનોવિકાસ Adolescence development	1. તરુણાવસ્થાનીવ્યાખ્યા, લાક્ષણિકતાઓઅનેતરુણાવસ્થાનોવિકાસ Definition, Characteristics and development of adolescence 2. તરુણાવસ્થામાંપ્રવેશનાનિર્ણાયકધોરણો Determinants of adolescence entry 3. તરુણાવસ્થામાંથતાશારીરિકફેરફારો Physiological Changes during adolescence 4. તરુણાવસ્થાદરમિયાનરુચિ, વલણઅનેમાન્યતામાંપરિવર્તન Changes in interests, attitudes and beliefs during	12	Lecture & Demonstration

	<p>Adol escence</p> <p>5. તરુણાવસ્થામાંથતો આવેગિક વિકાસ Emotional development in Adol escence</p> <p>6. ભારતીય તરુણોમાંથતો સામાજિક વિકાસ Social development of Indian Adol escent</p> <p>7. તરુણાવસ્થા દરમ્યાન થતો માનસિક કે બૌદ્ધિક(બોધાત્મક) વિકાસ Mental or Intellectual (cognitive) development during Adol escence</p> <p>8. તરુણાવસ્થાની જરૂરીયાતો અને સમસ્યાઓ Needs and problems of Adol escence</p> <p>9. તરુણાવસ્થામાં શિક્ષણનું સ્વરૂપ અને તરુણોના શિક્ષણમાં શિક્ષકની ભૂમિકા Nature of education in adolescence and role of a teacher in the education of Adolescents</p>		
<p>UNIT-2</p> <p>પુખ્તાવસ્થાનોવિકાસ</p> <p>Adulthood development</p>	<p>1. યુવાવસ્થાનાલક્ષણો Characteristics of adulthood</p> <p>2. યુવાવસ્થાનાવિકાસકાર્યો Developmental tasks of early adulthood</p> <p>3. યુવાવસ્થાની સમસ્યાઓ Problems of Adulthood</p>	11	Lecture & Demonstration

	<p>4. મધ્યાવસ્થાની લાક્ષણિકતાઓ Characteristics of Middle Adulthood</p> <p>5. મધ્યાવસ્થાની સમસ્યાઓ Problems of middle Adulthood</p> <p>6. મધ્યાવસ્થાના વિકાસકાર્યો Development tasks of middle adulthood</p> <p>7. પરિપક્વપુખ્તાવસ્થાના પુરાવા Evidence of mature adulthood</p> <ul style="list-style-type: none"> • શારીરિકપરિપક્વતા physical maturity • બૌદ્ધિકપરિપક્વતા intellectual maturity • સામાજિકપરિપક્વતા social maturity • આવેગાત્મકપરિપક્વતા emotional maturity • નૈતિકપરિપક્વતા moral maturity <p>8. પુખ્તબનવાના લાભ અને ગેરલાભ Advantages and disadvantages of being an adult</p>		
<p>UNIT-3 વૃદ્ધાવસ્થા Old age</p>	<p>1. વૃદ્ધાવસ્થાની લાક્ષણિકતાઓ Characteristics of Old age (Aging)</p> <p>2. વૃદ્ધાવસ્થા દરમિયાન થતા પરિવર્તનો Changes during old age</p> <p>3. વૃદ્ધાવસ્થાની સમસ્યાઓ Problems of old age</p>	11	Lecture & Demonstration

	<p>4. નિવૃત્તિ Retirement</p> <p>5. વૃદ્ધાવસ્થાની સફળતા Successful old age</p> <p>6. મૃત્યુનો સામનો Facing death</p> <p>7. વૃદ્ધાવસ્થા સાથે સમાયોજનનાં સૂચનો અને વૃદ્ધાવસ્થા દરમિયાન સમાયોજનને અસર કરતા ઘટકો Suggestions to adjustment with Old age and various factors influencing adjustment during Old age</p>		
<p>UNIT-4 અસામાન્ય વિકાસ Atypical development</p>	<p>1. અસામાન્ય વિકાસનો અર્થ Meaning of atypical development</p> <p>2. પ્રતિભા સંપન્ન (The gifted)</p> <ul style="list-style-type: none"> પ્રતિભા શાળીના શારીરિક લક્ષણો Physical characteristics of gifted પ્રતિભા સંપન્નતાના માનસિક લક્ષણો Mental characteristics of gifted પ્રતિભા સંપન્ન બાળકોની લાક્ષણિકતાઓ Characteristics of Gifted children પ્રતિભા સંપન્ન બાળકોની સમસ્યાઓ 	11	Lecture & Demonstration

	<p>Problems of Gifted children</p> <p>3. માનસિક મંદતા Mentally Retarded</p> <ul style="list-style-type: none"> માનસિક મંદ વ્યક્તિના શારીરિક લક્ષણો Physical characteristics of Mentally retarded માનસિક મંદ વ્યક્તિના વ્યક્તિત્વ લક્ષણો Personality traits of Mentally retarded માનસિક મંદ બાળકોની લાક્ષણિકતાઓ Characteristics of mentally retarded children માનસિક મંદતાના કારણો Causes of Mental retardation માનસિક મંદ વ્યક્તિની સમસ્યાઓ Problems of retarded માનસિક મંદ બાળકોનું શિક્ષણ Education of mentally retarded children <p>4. શારીરિક અક્ષમતા Physically handicapped</p> <ul style="list-style-type: none"> દ્રષ્ટિની ખામી Visual impairment શ્રવણની ખામી Hearing impairment અપંગ બાળક Crippled Child 		
--	--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> • નાજુક બાળક Delicate Child • દાંતનીખામી Dental defects • મગજનોલકવો Cerebral palsy 		
--	--	--	--

REFERENCE

1. Hurl lock, E (1980). Developmental Psychology, Tata McGrawHill Publishing.
2. પ્રા. યોગેન્દ્ર દેસાઈ, (1975). વિકાસાત્મક મનોવિજ્ઞાન, યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ,અમદાવાદ દ્વારા પ્રકાશીત.
3. ડૉ. શારદા પ્રસાદ વર્મા, (૧૯૭૨). વિકાસ મનોવિજ્ઞાન, મધ્યપ્રદેશ હિંદી ગ્રંથ અકાદમી, ભોપાલ
4. પ્રા. ડી.એમ. પેસ્તનજી, (1986) તારુણ્યનું મનોવિજ્ઞાન, યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ દ્વારા પ્રકાશીત.
5. Penney Upton (2014). Developmental Psychology, Pearson Publishing Company. Link:
6. Papalia, D. E., Olds, S.W., & Feldman, R.D. (2004). Human Development. 9th ed. New Delhi: McGraw
7. Hill. Santrock, J. W. (2007). Child Development. 11th ed. New Delhi: Tata McGraw Hill.
8. Travers, D. (1999). Human Development. Across the Life Span. 4th ed. London: McGraw Hill.

Evaluation Pattern

The mode of evaluation would be through a combination of external and internal assessment in the ratio of 70: 30 respectively. Along with routine examinations, classroom participations, class assignments, project work, and presentations would also be a part of the overall assessment of the students.

❖ Continuous Evaluation Internal 30% (Weightage)

1. Present	05 marks
2. Assignment	05 marks
3. Seminar / Field Visit / Viva	05 marks
4. Test	15 marks
Total	30 marks

❖ End of Semester University Exam 70% (Weightage)

B.A. Sem-II Psychology

AR23MIDSCPSY202 - Basic Psychological Process -II

Programme/Class: Certificate	Year : First	Semester : 02
Subject : Psychology Program Code: ARTUG107		
Course Code : AR23MIDSCPSY202	Course Title : Basic Psychological Process-II	
Credit : 4	COURSE CATEGORY : MINOR	
Max. Marks : 30 + 70	Min. Passing Marks : 12 + 28	
Total No. of Lectures – Tutorials – Practical (In hours per Week) : L-T-P: 3 - 0 – 0		

COURSE OBJECTIVES	<p>The objectives of this course are:</p> <ul style="list-style-type: none"> • The Course will familiarize students with the basic psychological process and studies relating to the factors which influence them. It will also focus on some basic processes and areas of Psychology. • Learn to use Psychology and other information sources. • To introduce students to the basic concepts of the field of psychology with an emphasis on applications of psychology in everyday life. • The student will come to understand various types of learning. • Student will get information regarding Reinforcement and its schedule for shaping animal and human behavior. • Student will get information of memory and utilization of it. • Student will define various types of aptitude and its efficacy. • Will come to know his/her own interest and aptitudes • To understand the fundamental processes underlying human behavior such as processes underlying learning, memory, individual differences, intelligence and personality • To apply the principles of psychology in day-to-day life for a better understanding of themselves and others
--------------------------	--

Sr. No	COURSE OUTCOMES
This paper will provide students with an introduction to the key concepts and theories in psychology	
At the end of this paper students will be able to understand further the fundamental processes underlying human behavior such as Learning, Memory, intelligence, personality and apply the principles of psychology in day-to-day life for a better understanding of themselves and others.	
1	Explain learning and the process of classical conditioning.
2	Explain operant conditioning, reinforcement and punishment.
3	Describe the process of memory.
4	Explain and give examples of forgetting and memory failure.
5	Recognize and apply memory-enhancing strategies.
6	Describe personality theories and assessment of personality

Details of Modules

Modules	Content/ Topic	No of Hours	Teaching Methodology (Lecture/ Lab Operation/ Task/ Assignments/ Group Activity/ Role Play)
Unit: 1 LEARNING– શિક્ષણ	1. Definition of Learning– શિક્ષણની વ્યાખ્યા 2. Classical Conditioning– શાસ્ત્રીય અભિસંધાન 3. Operant Conditioning– કારક અભિસંધાન 4. Difference between Classical Conditioning and Operant Conditioning શાસ્ત્રીય અભિસંધાન અને કારક અભિસંધાન વચ્ચેનો તફાવત 5. Cognitive Learning (Insight Learning) બોધાત્મક શિક્ષણ (આંતરસૂઝયુક્ત શિક્ષણ) 6. Factors Influencing Learning/Determinants of Learning શિક્ષણને અસર કરતા ઘટકો/શિક્ષણના નિર્ધારકો	12	Lecture & Demonstration
Unit: 2	1. Meaning of Memory– સ્મૃતિ(સ્મરણ)નો અર્થ	11	Lecture & Demonstration

<p>Unit: 2</p> <p>MEMORY– સ્મૃતિ (સ્મરણ)</p>	<p>2. Stages of memory– સ્મૃતિ(સ્મરણ)ના તબક્કાઓ</p> <p>3. Types of Memory- સ્મૃતિ(સ્મરણ)ના પ્રકારો</p> <p>i. Sensory Memory-સંવેદનિક સ્મૃતિ(સ્મરણ)</p> <p>ii, Short Term Memory- ટૂંકાગાળાની સ્મૃતિ (સ્મરણ)</p> <p>iii, Long Term Memory– લાંબાગાળાની સ્મૃતિ (સ્મરણ)</p> <p>4. Measurement of Retention– ધારણનું માપન</p> <p>5. Factors affecting retention– ધારણને અસરકરતા પરિબલો</p> <p>6. Techniques of Improving Memory – સ્મૃતિ (સ્મરણ)સુધારણાની પ્રયુક્તિઓ</p>		
<p>Unit: 3</p> <p>PSYCHOLOGICAL TESTING– મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટી</p>	<p>1. Definition and Uses of Psychological Testing મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીનો અર્થ અને ઉપયોગો</p> <p>2. Characteristics of a Good Psychological Test સારી મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીના લક્ષણો</p> <p>3. Kinds (Types) of Test– કસોટીના પ્રકારો</p> <p>4. Intelligence Tests– બુદ્ધિ કસોટીઓ</p>	11	Lecture & Demonstration
<p>Unit-4</p> <p>PERSONALITY- વ્યક્તિત્વ</p>	<p>6. Meaning and definition of personality વ્યક્તિત્વનો અર્થ અને વ્યાખ્યા</p> <p>7. Types of Personality– વ્યક્તિત્વના પ્રકારો</p> <p>8. Determinants of personality: biological, cultural, social & situational. વ્યક્તિત્વના નિર્ધારકો – જૈવીય, સાંસ્કૃતિક, સામાજિક અને પરિસ્થિતિજન્ય</p> <p>9. Approaches of Personality (In Brief): વ્યક્તિત્વના અભિગમો (ટૂંકમાં)</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Psychoanalysis approach: Freud, Jung and Adler 	11	Lecture & Demonstration

	<p>મનોવિશ્લેષણાત્મક અભિગમ – ફ્રોઈડ, યુંગ અને એડલર</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Trait theories Approach: Allport, Cattell વિશેષગુણ અભિગમ – ઓલ્પોર્ટ, કેટલ ○ Biological Approach: Eysenck જૈવીય અભિગમ – આઈઝેન્ક ○ Humanistic Approach: Rogers, Maslow માનવતાવાદી અભિગમ – રોજર્સ, મેસ્લો ○ Social learning Approach: Bandura સામાજિક શિક્ષણનો અભિગમ – બાંડુરા <p>5. Indigenous Tradition References to Personality વ્યક્તિત્વના સંદર્ભમાં સ્વદેશી પરંપરાઓ</p> <p>*Personality Approach in Advaita Vedant Tradition અદ્વૈત વેદાંત પરંપરામાં વ્યક્તિત્વનો અભિગમ</p> <p>* Personality Approach in Yog Darshan or Yog Tradition યોગ પરંપરા કે યોગ દર્શનમાં વ્યક્તિત્વનો અભિગમ</p> <p>* Personality Approach in Ayurveda Tradition આયુર્વેદ પરંપરામાં વ્યક્તિત્વનો અભિગમ</p> <p>10.Assessment of Personality: Self report, Projective techniques and other measures વ્યક્તિત્વનું મૂલ્યાંકન – સ્વ-અહેવાલ, પ્રક્ષેપણ પ્રયુક્તિઓ અને અન્ય માપનો</p>		
--	---	--	--

TEXT BOOKS & REFERENCES

- Baron, R. & Misra. G.** (2013). Psychology. Pearson.
- Chadha, N.K. & Seth, S.** (2014). The Psychological Realm: An Introduction. Pinnacle Learning, New Delhi.
- Ciccarelli, S. K., & Meyer, G. E.** (2010). Psychology: South Asian Edition. New Delhi: Pearson Education.
- Passer, M.W. & Smith, R.E.** (2010). Psychology: The science of mind and behaviour. New Delhi: Tata McGraw-Hill.

	Morgan, C. T., King, R. A., Weiss, J. R. and Schopler, J. (2012). (Latest Edition). Introduction to Psychology. Tata McGraw Hill Education Pvt. New Delhi.
Video Reference:	
	https://youtu.be/2fbrl6WoIyo https://www.youtube.com/watch?v=nrBSxKZUHcs
E Resources:	
Books	http://gg.gg/Introduction-to-Psychology_Book_1 http://gg.gg/Introduction-to-Psychology_Book_2 http://gg.gg/Introduction-to-Psychology_Book_3

Evaluation Pattern

The mode of evaluation would be through a combination of external and internal assessment in the ratio of 70: 30 respectively. Along with routine examinations, classroom participations, class assignments, project work, and presentations would also be a part of the overall assessment of the students.

❖ Continuous Evaluation Internal 30% (Weightage)

1. Present	05 marks
2. Assignment	05 marks
3. Seminar / Field Visit / Viva	05 marks
4. Test	15 marks
Total	30 marks

❖ End of Semester University Exam 70% (Weightage)

B.A. Sem-II Psychology
AR23MDCPSY203 - Psychology in Education - II

Programme/Class: Certificate	Year : First	Semester : 02
Subject : Psychology Program Code: ARTUG107		
Course Code AR23MDCPSY203	Course Title : Psychology in Education-II	
Credit : 4		
Max. Marks : 30 + 70	Min. Passing Marks : 12 + 28	
Total No. of Lectures – Tutorials – Practical (In hours per Week) : L-T-P: 3 - 0 - 0		

Course Overview/ Course Description:

The core course of psychology named Educational psychology consist four unit, all unit are compact and suitable to understand further Educational of multidisciplinary course In unit no.1 to 4 are sets of Educational Psychology which covers education of students and teacher, up to unit 4 teacher will Teach educational psychology of student. The teachers have total freedom to teach and explain thoroughly as herewith a book is mentioned but a teacher want to take another of his/her choice he/she can take and run through it

Course Outcomes:

1. Unit-1 has given the concept of achievement motivation and personality measurement tests which will be useful in measuring the academic achievement and personality of the student in shaping the personality.
2. Unit-2 provides an explanation of the concepts of intelligence, aptitude and creativity which will be useful in the academic development of the students.
3. Unit 3 the points covered in this unit will be helpful in how special types of children can receive educational adjustments, guidance and counselling.
4. Unit 4 the issues covered in this unit will help in developing the discipline and socializing of students and in creating a constructive classroom environment.

Details of Modules

Modules	Content/ Topic	No of Hours	Teaching Methodology (Lecture/ Lab Operation/ Task/ Assignments/ Group Activity/ Role Play)
UNIT-1 Achievement test and personality	1. Meaning and nature of achievement test સિધ્ધિ કસોટીનો અર્થ અને સ્વરૂપ 2. Major purpose of achievement test સિધ્ધિ કસોટીનાં મુખ્ય હેતુઓ 3. Kinds of achievement test સિધ્ધિ કસોટીનાં પ્રકારો 4. Importance of achievement test from the point of view of education શિક્ષણનાં દ્રષ્ટિકોણથી સિધ્ધિ કસોટીનું મહત્વ 5. Meaning and nature of personality વ્યક્તિત્વનો અર્થ અને સ્વરૂપ 6. Measurement of personality વ્યક્તિત્વનું માપન	11	Lecture & Demonstration
UNIT-2 Intelligence, aptitude and creativity	1. Definition and nature of intelligence બુદ્ધિનો અર્થ અને સ્વરૂપ 2. Types of intelligence બુદ્ધિનાં પ્રકારો 3. Types of intelligence test બુદ્ધિ કસોટીના પ્રકારો 4. Use of intelligence test in education શિક્ષણમાં બુદ્ધિ કસોટીનો ઉપયોગ 5. Meaning and measurement of aptitude	12	Lecture & Demonstration

	<p>અભિયોગ્યતાનો અર્થ અને માપન</p> <p>6. Utility of aptitude test in education શિક્ષણમાં અભિયોગ્યતા કસોટીની ઉપયોગીતા</p> <p>7. Meaning of creativity and steps in creative process સર્જનાત્મકતાનો અર્થ અને સર્જનાત્મક પ્રક્રિયાના સોપાનો</p> <p>8. Measurement of creativity સર્જનાત્મકતાનું માપન</p> <p>9. Role of teacher and school in promoting creativity સર્જનાત્મકતાને ઉન્નત બનાવવા કે પ્રોત્સાહન આપવામાં શિક્ષણ અને શાળાની ભૂમિકા</p>		
<p>UNIT-3</p> <p>Education and adjustment of exceptional children</p>	<p>1. Meaning and types of special children વિશિષ્ટ બાળકોનો અર્થ અને પ્રકારો</p> <p>2. Meaning and characteristics of gifted and talented Children પ્રતિભાસંપન્ન અને હોશિયાર બાળકોનો અર્થ અને લાક્ષણિકતાઓ</p> <p>3. Education and adjustment of gifted and talented Children પ્રતિભાસંપન્ન અને હોશિયાર બાળકોનું શિક્ષણ અને સમાયોજન</p> <p>4. Meaning and types of mentally deficient children માનસિક ક્ષતિયુક્ત બાળકોનો અર્થ અને પ્રકારો</p> <p>5. Adjustment and education of mentally retarded Children માનસિક દુર્બળતાયુક્ત બાળકોનું સમાયોજન અને શિક્ષણ</p> <p>6. Meaning and aims of educational guidance શૈક્ષણિક માર્ગદર્શનનો અર્થ અને હેતુઓ કે ધ્યેયો</p> <p>7. Need for educational guidance in school શાળામાં શૈક્ષણિક માર્ગદર્શનની જરૂરીયાત</p> <p>8. Role of teacher and counsellor in guidance program</p>	11	Lecture & Demonstration

	<p>માર્ગદર્શન કાર્યક્રમમાં શિક્ષક અને સલાહકારની ભૂમિકા</p> <p>9. Role of school and curriculum in vocational Guidance</p> <p>વ્યાવસાયિક માર્ગદર્શનમાં શાળા અને અભ્યાસક્રમની ભૂમિકા</p>		
<p>UNIT-4</p> <p>Discipline, group dynamics and social climate of school in education</p>	<p>1. Meaning and nature of discipline શિસ્તનો અર્થ અને સ્વરૂપ</p> <p>2. Objective and aims of discipline શિસ્તના હેતુઓ અને ધ્યેયો</p> <p>3. Techniques of teaching discipline શિસ્ત શીખવવાની પ્રયુક્તિઓ</p> <p>4. Meaning and characteristics of a group જૂથનો અર્થ અને લાક્ષણિકતાઓ</p> <p>5. Meaning of group dynamics જૂથ ગતિશાસ્ત્રનો અર્થ</p> <p>6. Educational importance of group dynamics જૂથ ગતિશાસ્ત્રનું શૈક્ષણિક મહત્વ</p> <p>7. Role of a teacher in classroom વર્ગખંડમાં શિક્ષકની ભૂમિકા</p> <p>8. Techniques of improving group relationship in Classroom વર્ગખંડમાં જૂથ સંબંધ સુધારવાની પ્રયુક્તિઓ</p> <p>9. School as a social system and socialization agency સામાજિક વ્યવસ્થા અને સામાજીકરણની એજન્સી તરીકે શાળા</p> <p>10. Effect of social climate of classroom upon learning શિક્ષણ પર વર્ગખંડનાં સામાજિક વાતાવરણની અસર</p>	11	Lecture & Demonstration

Reference Books

1. SINGH, A.K. (2019): Educational psychology (4 th ed.) New Delhi; Bharti bhavan.
2. SAX, G(1997): Principles of educational and psychological measurement and Education (4th ed.). Belmont : Wadsworth.
3. WOOLFOLK,A (2004): Educational Psychology. Delhi: Pearson education
4. SANTROCK, J W (2002): Life-Span Development (8 th ed). New York: Mcgraw Hill
5. PARIKH, B.A. (1990): Introduction of Educational Psychology (4 th ed), Surat. Popular Prakashan
6. SHUKLA S.S. (2011): Educational Psychology (1 st ed), Agra , Agrawal Publications

Evaluation Pattern

The mode of evaluation would be through a combination of external and internal assessment in the ratio of 70: 30 respectively. Along with routine examinations, classroom participations, class assignments, project work, and presentations would also be a part of the overall assessment of the students.

❖ Continuous Evaluation Internal 30% (Weightage)

1. Present	05 marks
2. Assignment	05 marks
3. Seminar / Field Visit / Viva	05 marks
4. Test	15 marks
Total	30 marks

❖ End of Semester University Exam 70% (Weightage)

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY,PATAN

COURSE NAME: **VALUE ADDED COURSES**

B.A SEMESTER:-**02**   **Psychology Program Code: ARTUG107**

PROGRAM CODE: **STRESS MANAGEMENT**

COURSE CODE:- **AR23VACPSY205**

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

Total Credits:-02 (02 Period/Week)	Theory	External 50 Marks
------------------------------------	--------	-------------------

Program Outcome

1. Assessing longer term stress
2. Examining your working style and looking for ways to improve
3. Applying tools to your Life

Course Outcome

- 1 Understand stress management and relaxation.
- 2 Develop proactive responses to stressful situations.
- 3 Effective self-esteem, less likelihood of depression and an overall improvement in quality of life

Sr.No.	
1	<div data-bbox="282 148 465 858"> Unit:-1 </div> <div data-bbox="477 148 2000 858"> Unit-1: Introduction & Effects of Occupational Stress <ul style="list-style-type: none"> - Conceptual issues underlying stress management - Psychosocial mechanism of stress - The psychology of relaxation - Overview of Effects of Occupational Stress - Effects on Employee's Physical Health - Effect on Employee's Psychological Health - Effect on Job Satisfaction - Effect on Job Performance </div>
2	<div data-bbox="282 874 465 1345"> Unit:-2 </div> <div data-bbox="477 874 2000 1345"> Unit-2: Stress management methods <ul style="list-style-type: none"> - Muscle relaxation - Hypnotic method - Biofeedback - Breathing retraining and Yoga exercise - Cognitive methods </div>

		- Other methods
3	Unit:- 3	Unit-3: Integration - Sports psycho sociology and peak performance application of stress management - Differential effects of stress management - Stress management and relaxation - Research on clinical issues in stress management

Reference:

1. Principles and Practice of Stress Management, Edited By Paul M. Lehrer, Robert L. Woolfolk, Wesley E. Sime, The Guilford Press, New York, London
2. Stress Management, J.S. Chandan, Tina Khanna & All, Vikas Publishing House, E-28, Sector-8, Noida - 201301 (UP)

Further Reading

1. Bond M. (1988) Stress and Self Awareness: a Guide for Nurses, Heinemann.
2. Cooper C.L., Cooper R.D., Eaker L.H. (1987) Living with Stress, Penguin.
3. Lehrer P.M., Woolfolk R.L. (1993) Principles and Practices of Stress Management. The Guildford Press.

COURSE NAME: **VALUE ADDED COURSES**

B.A SEMESTER: **-02**

Psychology Program Code: ARTUG107

PROGRAMME CODE: **STRESS MANAGEMENT**

COURSE CODE:- **AR23VACPSY205**

યુનિટ -1: વ્યવસાયિક તણાવનો પરિચય અને અસરો

- તણાવ વ્યવસ્થાપન અંતર્ગત વૈચારિક મુદ્દાઓ
- તણાવની મનોસામાજિક પદ્ધતિ
- આરામનું મનોવિજ્ઞાન
- વ્યવસાયિક તણાવની અસરોની ઝાંખી
- કર્મચારીના શારીરિક સ્વાસ્થ્ય પર અસરો
- કર્મચારીના મનોવૈજ્ઞાનિક સ્વાસ્થ્ય પર અસર
- કાર્યસંતોષ પર અસર
- કાર્ય પરફોર્મન્સ પર અસર

યુનિટ -2 :મનોભાર વ્યવસ્થાપન પદ્ધતિઓ

- સ્નાયુઓમાં આરામ

- હિપ્નોટિક પદ્ધતિ
- બાયોફીડબેક
- શ્વાસ પુનઃપ્રશિક્ષણ અને યોગ કસરત
- જ્ઞાનાત્મક પદ્ધતિઓ
- અન્ય પદ્ધતિઓ

યુનિટ –૩ :એકીકરણ

- સ્પોર્ટ્સ સાયકો-સોશિયોલોજી અને તણાવ વ્યવસ્થાપનની ટોચની કામગીરીનું અમલીકરણ
- તણાવ વ્યવસ્થાપનની વિભેદક અસરો
- તણાવ વ્યવસ્થાપન અને આરામ
- તણાવ વ્યવસ્થાપનમાં ચિકિત્સતમક મુદ્દાઓ પર સંશોધન

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

COURSE NAME : **SKILL ENHANCEMENT COURSE**

SEMESTER :02

Psychology Program Code: ARTUG107

PROGRAM CODE: **PERSONALITY DEVELOPMENT**

COURSE CODE: **AR23SECPSY206**

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

Total Credits- 02 (02 Period/Week)	Theory	External-50
---	---------------	--------------------

Program Outcome:

- 1.You learn new thing. A major component of personality development is education.
- 2.Broadly understand major theoretical approaches of Personality psychology.
- 3.Professional and inter-personal communications and facilitate all round development of personality.
- 4.Individual differences in personality are universal in that they are found in all human Population.

Course Outcome:

1. We do not inherit personality in any fixed sense.
2. Personality is the interaction between heredity and environment.
3. Personality Development Training programs In India- The yellow Spot.

Sr.No		
1	Unit- 1	<u>Personality an Introduction & Approaches</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. Meaning and Definition 2. Factor effecting to Personality Development 3. Importance of Personality Development 4. Psychoanalytical Approach 5. Social Learning Approach
2	Unit- 2	<u>Techniques of Personality Development</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. Presentation skills (Powerful Presentation, Communication, Body Language, Public Speaking) 2. Time Management 3. Leadership Skills 4. Goal Setting
3	Unit- 3	<u>Etiquette and Tips</u> <ol style="list-style-type: none"> 1. Work place Etiquette 2. Interpersonal Skills 3. Meeting , Group and Office Etiquette 4. (1) Interview Etiquette (2) Executive Corporate attire (Telephone / Mobile using / Dressing and Answering Etiquette)

Reference:

1. James, O., & Whittakar. (1970). Introduction to Psychology (pp-459-494). Bugulski, B.R. (1960). An Introduction to Principles...
2. Thompson, G.G. (1965). Child Psychology- Growth trends in... **Further Reading:**

1. Top 15 Personality Developments Books 2023
2. 21 Best Personality Development & self- Improvement Books-2022
3. 7 must Read personality Development Books June 2021 Books-2022

PROGRAM CODE: **PERSONALITY DEVELOPMENT**

B.A SEM – 02 (SEC)   Psychology Program Code: ARTUG107

COURSE CODE: **AR23SECPSY206**

યુનિટ – 1 : વ્યક્તિત્વ: - પરિચય અને અભિગમ

1. અર્થ અને વ્યાખ્યા
2. વ્યક્તિત્વ વિકાસ પર અસર કરતા પરિબલો
3. વ્યક્તિત્વ વિકાસનું મહત્વ
4. વ્યક્તિત્વ વિકાસનો ભારતીય ખ્યાલ
5. મનોવિશ્લેષણાત્મક અભિગમ
6. સામાજિક શિક્ષણનો અભિગમ

યુનિટ – 2 : વ્યક્તિત્વ વિકાસની તકનીકો

1. પ્રસ્તુતિ કૌશલ્ય (શક્તિશાળી પ્રસ્તુતિ, સંચાર, શારીરિક ભાષા, જાહેર બોલવું)
2. સમય વ્યવસ્થાપન
3. નેતૃત્વ કૌશલ્ય
4. ગોલ સેટિંગ

યુનિટ – ૩ : શિષ્ટાચાર અને ટીપ્સ

1. કાર્યસ્થળ શિષ્ટાચાર
2. આંતરવ્યક્તિત્વ કુશળતા
3. મીટિંગ , ગ્રુપ અને ઓફિસ શિષ્ટાચાર
4. (1) મુલાકાત શિષ્ટાચાર, (2) એક્ઝિક્યુટિવ કોર્પોરેટ પોશાક
(ટેલિફોન / મોબાઇલનો ઉપયોગ / ડ્રેસિંગ અને જવાબ આપવાના શિષ્ટાચાર)

=====

COURSE PATTERN
Psychology B.A. Semester – III & IV
 (Effective from June-2020)

COURSE PATTERN

Sem	Course	Instruction (hrs/week)	Duration Exam (hrs)	Marks			Credit
III	✓ CC-303 Adjustment Psychology-I	4	2.5	30	70	100	4
	✓ CC-304 Health psychology-I	4	2.5	30	70	100	4
	✓ CC-305 Introduction to Bio-Psychology - I Or CC-306 Systems and Schools in Psychology-I	4	2.5	30	70	100	4
	CE-303 Adjustment Psychology-I ✗	4	2.5	30	70	100	4
	CE-304 Health psychology-I ✗	4	2.5	30	70	100	4
	FC-303 English	2	2	15	35	100	2
	EG-306 Any one from the list	2	2	15	35	50	2
	Total	24	16.5	180	420	650	24
IV	✓ CC-403 Adjustment Psychology-II	4	2.5	30	70	100	4
	✓ CC-404 Health psychology-II	4	2.5	30	70	100	4
	✓ CC-405 Introduction to Bio-Psychology - II Or CC-406 Systems and Schools in Psychology-II	4	2.5	30	70	100	4
	CE-403 Adjustment Psychology-II ✗	4	2.5	30	70	100	4
	CE-404 Health psychology-II ✗	4	2.5	30	70	100	4
	FC-403 English	2	2	15	35	100	2
	EG-406 Any one from the list	2	2	15	35	50	2
	Total	24	16.5	180	420	650	24

STRUCTURE OF THE SEMESTER SYSTEM

PROGRAMME: B.A. PSYCHOLOGY

SEMESTER-III

COURSE CODE	COURSE TYPE	COURSE NAME	CREDITS OF DIRECT TEACHING	TOTAL CREDITS
CC 303	Core Compulsory	Adjustment psychology - I	4	4
CC 304	Core Compulsory	Health psychology-I	4	4
CC 305	Core Compulsory	Introduction to Bio-Psychology - I Or Systems and Schools in Psychology-I	4	4
CE 303	Core Elective	Adjustment psychology - I	4	4
CE 304	Core Elective	Health psychology-I	4	4
FC 303	Foundation Compulsory	English	2	2
EG 306	Elective Generic	Any one from the list	2	2
Total Courses 7		Total Lectures 24	Total Credits 24	

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN.
Enforce from June-2020

Course Code		Programme Name		Subject/ Course
CC -303		B. A. Semester-III		Psychology
COURSE / PAPER TITLE - ADJUSTMENT PSYCHOLOGY -I				
Course Type		Total Credit		
Core Compulsory		04		
Teaching Time. (hours)		Examination marking Scheme		
Theory (hours)	Practical (Hours)	Internal (Marks)	External (Marks)	Total (Marks)
4x15=60	-	30	70	100

Main Objectives:

- Helping the students to acquaint with the key concepts, Methods, Subject matter and applications of psychology.
- To acquaint the students with the concept of adjustment and development.
- To help students to make more effective choices in coping with problems of everyday life.

The scheme of question paper:

- 1) The paper will consist of four units
- 2) Every unit should be given equal weight age in the examination.
- 3) Total Marks:70 External Examination,
30 Internal Examination
- 4) Duration of Examination: 2.5 Hours

The paper will consist of the following four units:

Unit	Topic	Credit	Marks
1.	Introduction to Adjustment	1	25
	1.1 Definition & Process of Adjustment		
	1.2 Social Change		
	1.3 Challenges of self-Direction		
	1.4 Themes of Personal Growth		
2.	Perspective on Child Development	1	25
	2.1 The Biological Perspective on Child Development		
	2.2 The Psychodynamic Perspective on Child Development		

	2.3 The Social-Cognitive Perspective on Child Development		
	2.4 The Humanistic Perspective on Child Development		
3	Seeking Selfhood and Meeting People	1	25
	3.1 What is the Self Concept?		
	3.2 Core Characteristics of the Self Concept		
	3.3 The Self-Concept and Personal Growth		
	3.4 Meeting People		
	3.4.1 First Impressions		
	3.4.2 Mistaken Impression		
4	Stress Management	1	25
	4.1 Understanding Stress		
	4.1.1 Conceptualizing stress		
	4.1.2 Stress & you		
	4.2 Reaction to Stress		
	4.3 Managing Stress		

Reference Book:

1. Duffy K.G. & Atwater E. (2008) : Psychology for Living-Adjustment, Growth and Behaviour Today, Eighth Edition, Pearson Education, New Delhi, India

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN.
Enforce from June-2020

Course Code		Programme Name		Subject/ Course
CC -304		B. A. Semester-III		Psychology
COURSE / PAPER TITLE - HEALTH PSYCHOLOGY-I				
Course Type		Total Credit		
Core Compulsory		04		
Teaching Time (hours)		Examination marking Scheme		
Theory (hours)	Practical (Hours)	Internal (Marks)	External (Marks)	Total (Marks)
4x15=60	-	30	70	100

Main Objectives:

Introduction to the concept and model of health in the socio-cultural contexts and the scope of Health Psychology
Introduction to the health enhancing and health compromising life styles/behaviors.

The scheme of question paper:

- 1) The paper will consist of four units
- 2) Every unit should be given equal weight age in the examination.
- 3) Total Marks:70 External Examination,
30 Internal Examination
- 4) Duration of Examination: 2.5 Hours

The paper will consist of the following four units:

Unit	Topic	Credit	Marks
1	Introduction to Health Psychology	1	25
	1.1 What is Health?		
	1.2 What is Health Psychology?		
	1.3 Why is the Field of Health Psychology Needed?		
	1.4 The Bio-Psychosocial Model in Health Psychology.		
2	The Systems of the Body	1	25
	2.1 The Endocrine System		
	2.2 The Cardiovascular System		
	2.3 The Respiratory System		
	2.4 The Digestive System		

	2.5 The Immune System		
3	Health Enhancing Behaviours	1	25
	3.1 What are the Health Behaviours?		
	3.2 Health Enhancing Behaviours		
	3.2.1 Exercise		
	3.2.2 Accident Prevention		
	3.2.3 Maintaining a Healthy Diet		
	3.2.4 Weight Control		
4	Health Compromising Behaviours	1	25
	4.1 Characteristics of Health Compromising Behaviours		
	4.2 What is Substance Dependence?		
	4.3 Alcoholism and Problem Drinking		
	4.4 Smoking		

Reference Books

1. Taylor S.E. (2003) Health Psychology, Fifth International Edition, McGraw-Hill Companies, New York
2. Marks F.D. & Others (2005) Health Psychology (theory, Research & practice), Second Edition, Sage Publication, New Delhi.

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN.
Enforce from June-2020

Course Code		Programme Name		Subject/ Course
CC -305		B. A. Semester-III		Psychology
COURSE / PAPER TITLE - INTRODUCTION TO BIO-PSYCHOLOGY – I				
Course Type		Total Credit		
Core Compulsory		04		
Teaching Time (hours)		Examination marking Scheme		
Theory (hours)	Practical (Hours)	Internal (Marks)	External (Marks)	Total (Marks)
4x15=60	-	30	70	100

Main Objectives:

Teaching a student's the basics of biological bases of behavior

To acquaint students with basic constructs of Physiological Psychology

The scheme of question paper:

- 1) The paper will consist of four units
- 2) Every unit should be given equal weight age in the examination.
- 3) Total Marks:70 External Examination,
30 Internal Examination
- 4) Duration of Examination: 2.5 Hours

The paper will consist of the following four units :

Unit	Topic	Credit	Marks
1	Nature of Physiological Psychology	1	25
	1.1 Historical Roots of Physiological Psychology		
	1.2 Definition, Nature and Scope of Physiological Psychology		
	1.3 Importance of Studying Physiological Psychology		
	1.4 The Modern Era of Brain Imaging		
2	Research Methods of Physiological Psychology	1	25
	2.1 Neuroanatomical Methods		
	2.1.1 Method of Staining		

	2.1.2 Method of Degeneration		
	2.1.3 Method of Extirpation		
	2.1.4 Electrolytic Lesionous Method		
	2.2 Electrical Recording Methods		
	2.2.1 Electroencephalogram		
	2.2.2 Method of Evoked Potentials		
	2.2.3 Method of Micro-electrodes		
	2.3 Method of Stimulation		
	2.3.1 Method of Electrical Stimulation		
	2.3.2 Method of Chemical Stimulation		
	2.4 Hormonal and Bio-chemical Methods		
	2.4.1 Hormonal Method		
	2.4.2 Bio-chemical Method		
3	The Neuron, Nervous System	1	25
	3.1 The Anatomy of Neuron		
	3.2 What Neurons do?		
	3.3 Peripheral Nervous System		
	3.4 Central Nervous System		
4	The Physiological Basis of Perception	1	25
	4.1 Visual Perception		
	4.2 Auditory Perception		
	4.3 Chemical Perception		

Reference Books

1. Levinthal C.F. (2003): Introduction to Physiological Psychology, Third Printing of Third Edition, Prentice Hall of India Pvt. Ltd, New Delhi
2. Kimbal D.P. (1988): Biological Psychology, Holt, Rinehart and Windson, Inc. New York

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN.
Enforce from June-2012

Course Code		Programme Name		Subject/ Course
CE-303		B. A. Semester-III		Psychology
COURSE / PAPER TITLE - ADJUSTMENT PSYCHOLOGY -I				
Course Type		Total Credit		
Core Elective		04		
Teaching Time (hours)		Examination marking Scheme		
Theory (hours)	Practical (Hours)	Internal (Marks)	External (Marks)	Total (Marks)
4x15=60	-	30	70	100

Main Objectives:

Helping the students to acquaint with the key concepts, Methods, Subject matter and applications of psychology.

To acquaint the students with the concept of adjustment and development.

To help students to make more effective choices in coping with problems of everyday life.

The scheme of question paper:

1. The paper will consist of four units
2. Every unit should be given equal weight age in the examination.
3. Total Marks:70 External Examination,
30 Internal Examination
4. Duration of Examination: 2.5 Hours

The paper will consist of the following four units:

Unit	Topic	Credit	Marks
1	Introduction to Adjustment	1	25
	1.1 Definition & Process of Adjustment		
	1.2 Social Change		
	1.3 Challenge of self-Direction		
	1.4 Themes of Personal Growth		
2	Perspective on Child Development	1	25
	2.1 The Biological Perspective on Child Development		
	2.2 The Psychodynamic Perspective on Child Development		

	2.3 The Social-Cognitive Perspective on Child Development		
	2.4 The Humanistic Perspective on Child Development		
3	Seeking Selfhood and Meeting People	1	25
	3.1 What is the Self Concept?		
	3.2 Core Characteristics of the Self Concept		
	3.3 The Self-Concept and Personal Growth		
	3.4 Meeting People		
	3.4.1 First Impressions		
	3.4.2 Mistaken Impression		
4	Stress Management	1	25
	4.1 Understanding Stress		
	4.1.1 Conceptualizing stress		
	4.1.2 Stress & you		
	4.2 Reaction to Stress		
	4.3 Managing Stress		

Reference Book:

1. Duffy K.G. & Atwater E. (2008) : Psychology for Living-Adjustment, Growth and Behaviour Today, Eighth Edition, Pearson Education, New Delhi, India

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN.
Enforce from June-2020

Course Code		Programme Name		Subject/ Course
CE -304		B. A. Semester-III		Psychology
COURSE / PAPER TITLE - HEALTH PSYCHOLOGY-I				
Course Type		Total Credit		
Core Elective		04		
Teaching Time (hours)		Examination marking Scheme		
Theory (hours)	Practical (Hours)	Internal (Marks)	External (Marks)	Total (Marks)
4x15=60	-	30	70	100

Main Objectives:

Introduction to the concept and model of health in the socio-cultural contexts and the scope of Health Psychology
Introduction to the health enhancing and health compromising life styles/behaviors.

The scheme of question paper:

1. The paper will consist of four units
2. Every unit should be given equal weight age in the examination.
3. Total Marks: 70 External Examination,
30 Internal Examination
4. Duration of Examination: 2.5 Hours

The paper will consist of the following four units:

Unit	Topic	Credit	Marks
1	Introduction to Health Psychology	1	25
	1.1 What is Health?		
	1.2 What is Health Psychology?		
	1.3 Why is the Field of Health Psychology Needed?		
	1.4 The Bio-Psychosocial Model in Health Psychology.		
2	The Systems of the Body	1	25
	2.1 The Endocrine System		
	2.2 The Cardiovascular System		
	2.3 The Respiratory System		

2.4 The Digestive System		
2.5 The Immune System		
3 Health Enhancing Behaviours	1	25
3.1 What are the Health Behaviours?		
3.2 Health Enhancing Behaviors		
3.2.1 Exercise		
3.2.2 Accident Prevention		
3.2.3 Maintaining a Healthy Diet		
3.2.4 Weight Control		
4 Health Compromising Behaviours	1	25
4.1 Characteristics of Health Compromising Behaviours		
4.2 What is Substance Dependents?		
4.3 Alcoholism and Problem Drinking		
4.4 Smoking		

Reference Books

1. Taylor S.E.(2003) Health Psychology, Fifth International Edition, McGraw-Hill Companies, New York
2. Marks F.D.& Others(2005):Health Psychology(theory, Research&practice),Second Edition, Sage Publication, New Delhi.

STRUCTURE OF THE SEMESTER SYSTEM

PROGRAMME: B.A. PSYCHOLOGY

SEMESTER-IV

COURSE CODE	COURSE TYPE	COURSE NAME	CREDITS OF DIRECT TEACHING	TOTAL CREDITS
CC 403	Core Compulsory	Adjustment Psychology - II	4	4
CC 404	Core Compulsory	Health Psychology-II	4	4
CC 405	Core Compulsory	Introduction to Bio-Psychology– II Or Systems and Schools in Psychology-II	4	4
CE 403	Core Elective	Adjustment Psychology - II	4	4
CE 404	Core Elective	Health Psychology-II	4	4
FC 403	Foundation Compulsory	English	2	2
EG 406	Elective Generic	Any One From The List	2	2
Total Courses 7		Total Lectures 24	Total Credits 24	

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN.
Enforce from June-2020

Course Code		Programme Name		Subject/ Course
CC -403		B. A. Semester-IV		Psychology
COURSE / PAPER TITLE - ADJUSTMENT PSYCHOLOGY- II				
Course Type		Total Credit		
Core Compulsory		04		
Teaching Time (hours)		Examination marking Scheme		
Theory (hours)	Practical (Hours)	Internal (Marks)	External (Marks)	Total (Marks)
4x15=60	-	30	70	100

Main Objectives:

Helping the students to acquaint with the key concepts, Methods, Subject matter and applications of psychology.
To acquaint the students with the concept of adjustment and development.
To help students to make more effective choices in coping with problems of everyday life.

- 1) The paper will consist of four units
- 2) Every unit should be given equal weight age in the examination.
- 3) Total Marks: 70 External Examination,
30 Internal Examination
- 4) Duration of Examination: 2.5 Hours

The paper will consist of the following four units:

Unit	Topic	Credit	Marks
1	The Body & Health	1	25
	1.1 Body Image		
	1.2 Psychological Factors and Physical Illness		
	1.3 Coping with Illness		
	1.4 Promoting Wellness		
2	Love & Commitment	1	25
	2.1 Love & Commitment		
	2.2 Love & Intimacy		

	2.3 Commitment		
	2.4 Adjusting to Intimate Relationship		
	2.5 Divorce and its consequences		
3	Managing Your Inner life	1	25
	3.1 Understanding Motivation		
	3.2 Understanding Emotion		
4	Adulthood	1	25
	4.1 Early Adulthood		
	4.2 Middle Adulthood		
	4.3 Late Adulthood		

Reference Book:

1. Duffy K. G. & Atwater E. (2008) : Psychology for Living-Adjustment, Growth and Behaviour Today, Eighth Edition, Pearson Education, New Delhi, India

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN.
Enforce from June-2020

Course Code		Programme Name		Subject/ Course
CC -404		B. A. Semester-IV		Psychology
COURSE / PAPER TITLE - HEALTH PSYCHOLOGY-II				
Course Type		Total Credit		
Core Compulsory		04		
Teaching Time (hours)		Examination marking Scheme		
Theory (hours)	Practical (Hours)	Internal (Marks)	External (Marks)	Total (Marks)
4x15=60	-	30	70	100

Main Objectives:

Introduction to the concept and model of health in the socio-cultural contexts and the scope of Health Psychology
Introduction to the health enhancing and health compromising life styles behaviors.

The scheme of question paper:

- 1) The paper will consist of four units
- 2) Every unit should be given equal weight age in the examination.
- 3) Total Marks: 70 External Examination,
30 Internal Examination
- 4) Duration of Examination: 2.5 Hours

The paper will consist of the following four units :

Unit	Topic	Credit	Marks
1	Patient-Provider Relations	1	25
	1.1 What is a Health Care Provider?		
	1.2 Nature of Patient –Provider Communication		
	1.3 Improving Patient –Provider Communication		
	1.4 Placebo as Healer		
2	Heart Disease, Hypertension, Stroke and Diabetes	1	25
	2.1 Coronary Heart Disease		
	2.2 Stroke		
	2.3 Diabetes		

3	Management of Chronic Illness	1	25
	3.1 Quality of Life		
	3.2 Emotional Response to Chronic Illness		
	3.3 Coping with Chronic Illness		
	3.4 Personal Issues in Chronic Disease		
	3.5 Psychological Intervention and Chronic Disease		
 4	 Health Psychology: Challenges for the Future	 1	 25
	4.1 Health Promotion		
	4.2 Stress and Its Management		
	4.3 Trends for the Future		
	4.4 Becoming a Health Psychologist		

Reference Books:

1. Taylor S.E. (2003) Health Psychology, Fifth International Edition, McGraw-Hill Companies, New York
2. Marks F.D. & Others (2005): Health Psychology (theory, Research & practice), Second Edition, Sage Publication, New Delhi.

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN.
Enforce from June-2020

Course Code		Programme Name		Subject/ Course
CC -405		B. A. Semester-IV		Psychology
COURSE / PAPER TITLE - INTRODUCTION TO BIO- PSYCHOLOGY- II				
Course Type		Total Credit		
Core Compulsory		04		
Teaching Time (hours)		Examination marking Scheme		
Theory (hours)	Practical (Hours)	Internal (Marks)	External (Marks)	Total (Marks)
4x15=60	-	30	70	100

Main Objectives:

Teaching a student's the basics of biological bases of behavior

To acquaint students with basic constructs of Physiological Psychology

The scheme of question paper:

- 1) The paper will consist of four units
- 2) Every unit should be given equal weight age in the examination.
- 3) Total Marks:70 External Examination,
30 Internal Examination
- 4) Duration of Examination: 2.5 Hours

The paper will consist of the following four units:

Unit	Topic	Credit	Marks
1	The Physiological Basis of Sensory and Motor Mechanism 1.1 Sensory Mechanism 1.1.1 Sensory Centers and Pathways 1.1.2 Reticular Activating System 1.1.3 Topographical Arrangement 1.1.4 Sensory Experience 1.2 Motor Mechanism 1.2.1 Skilled Movement 1.2.2 Motor Area 1.2.3 Pre-motor Area	1	25
2	The Physiological Basis of Motivation & Emotionality	1	25

	2.1 The Physiological Basis of Motivation		
	2.1.1 Meaning of Motivation		
	2.1.2 Mechanism for Eating		
	2.1.3 Mechanism for Drinking		
	2.1.4 Arousal and Sleep		
	2.2 The Physiological Basis of Emotionality		
	2.2.1 Cognitive Factors in Human Emotionality		
	2.2.2 The Peripheral Signs of Emotionality		
3	Mechanisms for Learning, Reward	1	25
	3.1 Physiological Changes During Learning		
	3.2 The Anatomical Requirement for Learning		
	3.3 The Role of Hippocampus in Learning		
	3.4 The Physiological Basis for Reward		
4	Mechanism for Remembering	1	25
	4.1 The Anatomy of Memory		
	4.2 Physiological Mechanism for Memory in the Brain		
	4.3 Triggers for Memory Retrieval		
	4.4 Amnesia, Dementia and Alzheimer's disease		

Reference Books:

1. Levinthal C.F.(2003): Introduction to Physiological Psychology, Third Printing of Third Edition, Prentice Hall of India Pvt. Ltd. New Delhi
2. Kimbal D.P. (1968) Biological Psychology, Holt, Rinehart and Windson, Inc. New York

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN.
Enforce from June-2020

Course Code		Programme Name		Subject/ Course
CE -403		B. A. Semester-IV		Psychology
COURSE / PAPER TITLE - ADJUSTMENT PSYCHOLOGY-II				
Course Type		Total Credit		
Core Elective		04		
Teaching Time (hours)		Examination marking Scheme		
Theory (hours)	Practical (Hours)	Internal (Marks)	External (Marks)	Total (Marks)
4x15=60	-	30	70	100

Main Objectives:

- Helping the students to acquaint with the key concepts, Methods, Subject matter and applications of psychology.
- To acquaint the students with the concept of adjustment and development.
- To help students to make more effective choices in coping with problems of everyday life.

1. The paper will consist of four units
2. Every unit should be given equal weight age in the examination.
3. Total Marks: 70 External Examination,
30 Internal Examination
4. Duration of Examination: 2.5 Hours

The paper will consist of the following four units:

Unit	Topic	Credit	Marks
1	The Body & Health	1	25
	1.1 Body Image		
	1.2 Psychological Factors and Physical Illness		
	1.3 Coping with Illness		
	1.4 Promoting Wellness		
2	Love & Commitment	1	25
	2.1 Love & Commitment		
	2.2 Love & Intimacy		

	2.3 Commitment		
	2.4 Adjusting to Intimate Relationship		
	2.5 Divorce and its consequences	1	25
3	Managing Your Inner life		
	3.1 Understanding Motivation		
	3.2 Understanding Emotion		
4	Adulthood	1	25
	4.1 Early Adulthood		
	4.2 Middle Adulthood		
	4.3 Late Adulthood		

Reference Book:

1. Duffy K.G. & Atwater E. (2008) : Psychology for Living-Adjustment, Growth and Behaviour Today, Eighth Edition, Pearson Education, New Delhi, India

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN.
Enforce from June-2020

Course Code		Programme Name		Subject/ Course
CE -404		B. A. Semester-IV		Psychology
COURSE / PAPER TITLE - HEALTH PSYCHOLOGY- II				
Course Type		Total Credit		
Core Elective		04		
Teaching Time (hours)		Examination marking Scheme		
Theory (hours)	Practical (Hours)	Internal (Marks)	External (Marks)	Total (Marks)
4x15=60	-	30	70	100

Main Objectives:

Introduction to the concept and model of health in the socio-cultural contexts and the scope of Health Psychology
Introduction to the health enhancing and health compromising life styles behaviors.

The scheme of question paper:

- 1) The paper will consist of four units
- 2) Every unit should be given equal weight age in the examination.
- 3) Total Marks: 70 External Examination,
30 Internal Examination
- 4) Duration of Examination: 2.5 Hours

The paper will consist of the following four units :

Unit	Topic	Credit	Marks
1.	Patient-Provider Relations	1	25
	1.1 What is a Health Care Provider?		
	1.2 Nature of Patient –Provider Communication		
	1.3 Improving Patient –Provider Communication		
	1.4 Placebo as Healer		
2.	Heart Disease, Hypertension, Stroke and Diabetes	1	25
	2.1 Coronary Heart Disease		
	2.2 Stroke		
	2.3 Diabetes		

3. Management of Chronic Illness	1	25
3.1 Quality of Life		
3.2 Emotional Response to Chronic Illness		
3.3 Coping with Chronic Illness		
3.4 Personal Issues in Chronic Disease		
3.5 Psychological Intervention and Chronic Disease		
4. Health Psychology: Challenges for the Future	1	25
4.1 Health Promotion		
4.2 Stress and its Management		
4.3 Trends for the Future		
4.4 Becoming a Health Psychologist		

Reference Books:

1. Taylor S.E.(2003) Health Psychology, Fifth International Edition, McGraw-Hill Companies, New York
2. Marks F.D.& Others(2005) Health Psychology(theory, Research&practice), Second Edition, Sage Publication, New Delhi.

COURSE PATTERN
Psychology B.A. Semester – V
 (Effective from June-2020)

Sem	Course	Instruction (hrs/week)	Duration Exam (hrs)	Marks			Credit
V	CC-506 Abnormal Psychology - I ✓	4	3	30	70	100	4
	CC-507 Introduction to Psychological Inquiry- ✓	4	3	30	70	100	4
	CC-508 Experimental Psychology Practical Or CC-508 Experimental Psychology Theory ✓	4	3	30	70	100	4
	CC-509 Industrial Psychology ✓ Or CC-509 Foundation of Developmental Psychology-I ✓	4	3	30	70	100	4
	CC-510 Counselling Psychology - I ✓ Or CC-510 Positive Psychology	4	3	30	70	100	4
	FC-503 English	2	2	15	35	50	2
	EG-506 Any one from the list	2	2	15	35	50	2
	Total	24	19	180	420	600	24

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN.
Enforce from June-2020

Course Code		Programme Name		Subject/ Course
CC -506		B. A. Semester-V		Psychology
COURSE / PAPER TITLE - ABNORMAL PSYCHOLOGY-I				
Course Type		Total Credit		
Core Compulsory		04		
Teaching Time (hours)		Examination marking Scheme		
Theory (hours)	Practical (Hours)	Internal (Marks)	External (Marks)	Total (Marks)
4x15=60	-	30	70	100

Main Objectives:

- To impart knowledge about the abnormal behavior
- To make students understand the nature and cause of various abnormal syndromes
- To impart knowledge need for therapies of different abnormal syndromes

The Scheme of question paper:

- 1) The paper will consist of four units
- 2) Every unit should be given equal weightage in the examination
- 3) Total Marks: 70 External Examination
30 Internal Examination
- 4) Duration of Examination: 2.5 Hours

The paper will consist of the following four units:

Unit	Topic	Credit	Marks
1	Abnormal Psychology: An Overview	1	25
	1.1 What Do We Mean by Abnormal Behavior?		
	1.1.1 Why Do We Need to Classify Mental Disorder?		
	1.1.2 What Are the Disadvantages of Classification?		
	1.1.3 The DSM-IV Definition of Mental Disorder		
	1.1.4 How Does Culture Affect What is Considered Abnormal?		
	1.1.5 Culture-Specific Disorders		
	1.1.6 Treatment		
	1.1.7 The Mental Health Care Act		
2	Causal Factors for Abnormal Behavior	1	25
	2.1 The Biological Causal Factors		

	2.1.1	Neurotransmitter and Hormonal Imbalance		
	2.1.2	Genetic Vulnerabilities		
	2.1.3	Temperament		
	2.1.3	Brain Dysfunction and Neural Plasticity		
	2.1.4	The Impact of Biological Viewpoint		
	2.1	The Psychological Causal Factors		
	2.1.1	Early Deprivation or Trauma		
	2.1.2	Inadequate Parenting Styles		
	2.1.3	Marital Discord and Divorce		
	2.1.4	Maladaptive Peer Relationships		
	2.2	The Sociocultural Causal Factors		
	2.2.1	The Sociocultural Environment		
	2.2.2	Pathogenic Societal Influences		
	2.2.3	Impact of the Sociocultural Viewpoint		
3		Panic, Anxiety and Their Disorders	1	25
	3.1	The Fear and Anxiety Response Patterns		
	3.2	Specific Phobias		
	3.3	Social Phobias		
	3.4	Panic Disorder with and Without Agoraphobia		
	3.5	Generalized Anxiety Disorder		
	3.6	Obsessive-Compulsive Disorder		
	3.7	Sociocultural Causal Factors for All Anxiety Disorders		
4		Somatoform and Dissociative Disorders	1	25
	4.1	Somatoform Disorders		
	4.1.1	Hypochondriasis		
	4.1.2	Somatization Disorder		
	4.1.3	Pain Disorder		
	4.1.4	Conversion Disorder		
	4.1.5	Body Dysmorphic Disorder		
	4.2	Dissociative Disorders		
	4.2.1	Depersonalization Disorder		
	4.2.2	Dissociative Amnesia and Fugue		
	4.2.3	Dissociative Identity Disorder		

Reference Book

1. Carson R. C; Butcher J.M; Mineka S. and Hootley J.M. (2011); **Abnormal Psychology**. Thirteenth Edition, Pearson Education & Dorling Kindersley (India) Pvt. Ltd; New Delhi.

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN.
Enforce from June-2020

Course Code		Programme Name		Subject/ Course
CC -507		B. A. Semester-V		Psychology
COURSE / PAPER TITLE - INTRODUCTION TO PSYCHOLOGICAL INQUIRY – I				
Course Type		Total Credit		
Core Compulsory		04		
Teaching Time (hours)		Examination marking Scheme		
Theory (hours)	Practical (Hours)	Internal (Marks)	External (Marks)	Total (Marks)
4x15=60	-	30	70	100

Main Objectives:

To impart knowledge about basic concepts of research methodology.

To make students understand the nature and techniques of various sampling and research design.

To impart knowledge about interpretation and publication of research data.

The Scheme of question paper:

- 1) The paper will consist of four units
- 2) Every unit should be given equal weightage in the examination
- 3) Total Marks: 70 External Examination
30 Internal Examination
- 4) Duration of Examination: 2.5 Hours

The paper will consist of the following four units:

Unit	Topic	Credit	Marks
1	Research Methodology an Introduction	1	25
	1.1 Introduction		
	1.2 Meaning of Research		
	1.3 Types of Research		
	1.4 Significance of Research		
	1.5 Importance of Knowing How Research is Done		
	1.6 Criteria of Good Research		
2	Research Problem and Hypotheses	1	25
	2.1 What is Research Problem?		
	2.2 Selecting the Problem Necessity of Defining the Problem		

2.3	Technique Involved in Defining a Problem		
2.4	Meaning, Types and Sources of Hypothesis		
3	Research Design	1	25
3.1	Meaning of Research Design		
3.2	Importance of Research Design		
3.3	Features of a Good Design		
3.4	Different Research Design		
4	Sampling Design	1	25
4.1	Basic Terminology of sampling		
4.2	Characteristics of a Good Sample Design		
4.3	Different Types of Sample Design		
4.4	Sampling Error		

Reference Books

1. Kerlinger F. N. (1999): Foundation of Behavioural Research, Second Revised Edition, Surgeet Publication, New York.
2. Kohari C.R. (2009): Research Methodology: Methods and Techniques, Second Revised Edition, New Age International Publishers, New Delhi.
3. Shaughnessy J. J., Zechmeister E.B. and Zechmeister J.S. (2006): Research Methods in Psychology, Seventh International Edition, McGraw Hill Higher Education, New York.
4. Dhia B.D. (2011): Sanshodhan Paddhi Samajik Vigyanoma (2011): Gujarati Edition, Akshar Publication, Ahmedabad.

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN.
Enforce from June-2020

Course Code		Programme Name		Subject/ Course
CC -508		B. A. Semester-V		Psychology
COURSE / PAPER TITLE - EXPERIMENTAL PSYCHOLOGY PRACTICAL				
Course Type		Total Credit		
Core Compulsory		04		
Teaching Time (hours)		Examination marking Scheme		
Theory (hours)	Practical (Hours)	Internal (Marks)	External (Marks)	Total (Marks)
4x15=60	-	30	70	100

Main Objectives:

To develop scientific attitude in students.

To provide training to the students in conducting Experiments.

The Scheme of question paper:

- 1) The experiment performance examination will consist of ten units
- 2) Each experiment should be given equal weightage in the examination.
- 3) Total Marks: 70 External Examination
30 Internal Examination
- 4) Duration of Examination: 03 Hours
- 5) Distribution of marks of the Experiment performance examination.

Journal: 25, Performance: 15, Report writing: 15, Viva voce: 15, Total Marks= 70

- 6) Distribution of time of the experiment performance examination.

Performance and Report writing: 2- Hours, Viva voce: 1-Hours

The paper will consist of the following ten units:

Any Six experiments should have to be performed and reported in the journal

Unit	Topic
1	Measurement of Optical Illusion

2	Comparison between the method of Ranking and Paired Comparison by determining colour Preference.
---	--

3 Fluctuation of Attention

4 Suggestion Progressive weights method

5 Association Reaction Time

6 Mirror Tracing

7 Maze Learning

8 Whole v/s Part method of Learning

9 Immediate-Span of Memory

10 Problem Solving

દયાન વિસલન

સુમન કનિઝ વધના વળગી
સ્નાહનથી પ્રતિ કિપ રાગ
સુકેપદ પદ્યમ

ભૂલભૂલમભૂલપ્રયોગ

શિખવાતી સમગ્ર પિટુદ્ય
પિત્તાગ્રહમ

ભાડાલિઝ સુમન વિસન

સમસ્યા ઉકેલ

Reference Books

- 1 Postman Land Egan J. "Experimental Psychology-An Introduction" Harpen and Row Co. New York 1949
- 2 Woodworth R. and Siochisberg H. "Experimental Psychology" Oxford and I.B.H. Publishing Co. 1971
- 3 S.C.Kanawala "Prayogic Manovignar- Sidhantane Prayogpothi" 1979, Univesity Granth Nirman Board, Ahmedabad
- 4 C.B.Dave and Others "Manovignar- Prayogane Ankadashastra" 11th edition 2004-05, C.Jamanadas Co. Ahmedabad

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN.
Enforce from June-2020

Course Code		Programme Name		Subject/ Course
CC -508		B. A. Semester-V		Psychology
COURSE / PAPER TITLE - EXPERIMENTAL PSYCHOLOGY THEORY				
Course Type		Total Credit		
Core Compulsory		04		
Teaching Time (hours)		Examination marking Scheme		
Theory (hours)	Practical (Hours)	Internal (Marks)	External (Marks)	Total (Marks)
4x15=60	-	30	70	100

Main Objectives:

To make students conversant with the key concepts and vocabulary of experimental psychology.
To acquaint the students to methods and application of psychology as experimental science.

The Scheme of question paper:

- 1) The paper will consist of four units
- 2) Every unit should be given equal weightage in the examination.
- 3) Total Marks: 70 External Examination
30 Internal Examination
- 4) Duration of Examination: 2.5 Hours

The paper will consist of the following four units:

Unit	Topic	Credit	Marks
1	The Scope of Experimental Psychology	1	25
	1.1 Definition and nature of experiment		
	1.2 Experimental psychology as method		
	1.3 Variables		
	1.4 Experimental and control group		
	1.5 Forms of behavior studied in Experimental psychology		
2	The Psychophysical Methods	1	25
	2.1 The basic concepts of psychophysics		
	2.2 Method of minimal changes		
	2.3 Rank order method		
	2.4 Method of constant stimuli		

	2.5 Method of average error		
	2.6 Method of pair comparison		
3	Association	1	25
	3.1 The concept of association		
	3.2 Types of verbal association		
	3.3 Classification of association		
	3.4 Clinical and diagnostic use of verbal association		
4	Verbal Learning	1	25
	4.1 Methods of practice		
	4.2 Basic variables of learning experiments		
	4.3 Performance as a function of what is learned (Effects of learning material on learning)		
	4.4 Performance as a function of how learning proceeds (Effects of learning methods on learning)		

Reference Books

1. Leo Postman and Jams P. Egan, "Experimental Psychology"(An Introduction) Edition - 2008 Srihti Book Distributors.
2. M.R.D'amato,"Experimental Psychology" TMH Edition, McGraw-Hill Publishing Company, New Delhi.

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN.
Enforce from June-2020

Course Code		Programme Name		Subject/ Course
CC -509		B. A. Semester-V		Psychology
COURSE / PAPER TITLE		INDUSTRIAL PSYCHOLOGY-I		
Course Type		Total Credit		
Core Compulsory		04		
Teaching Time (hours)		Examination marking Scheme		
Theory (hours)	Practical (Hours)	Internal (Marks)	External (Marks)	Total (Marks)
4x15=60	-	30	70	100

Main Objectives:

To acquaint the students with perspective on industrial psychology and world of work.

The aim of the course is to familiarizing the students with the various aspects of nature of work in the modern society.

- 1) The paper will consist of four units
- 2) Every unit should be given equal weightage in the examination.
- 3) Total Marks: 70 External Examination
30 Internal Examination
- 4) Duration of Examination: 2.5 Hours

The paper will consist of the following four units:

Unit	Topic	Credit	Marks
1	An Introduction to Industrial Psychology	1	25
	1.1 Definition of industrial psychology		
	1.2 The historical development of industrial psychology		
	1.3 Area of industrial organizational psychology		
	1.4 Methods of Psychological Research		
	1.4.1 The experimental methods		
	1.4.2 The naturalistic observation method		
	1.4.3 Surveys and opinion polls		
2	Employee selection	1	25
	2.1 The recruitment process		

2.2	An overview of the selection process		
2.3	Job analysis		
2.3.1	What is job analysis		
2.3.2	Use and values of job analysis		
2.3.3	Methods of job analysis		
3	Training and Development	1	25
3.1	The scope of organizational training programme		
3.2	The goals or objectives of organizational training programme		
3.3	Training methods for non-supervisory employees		
3.4	Training methods for managers		
4	Motivation, Job Satisfaction and Job Involvement	1	25
4.1	Content theory of motivation		
4.2	Process theory of motivation		
4.3	Job satisfaction: the quality of life at work		
4.4	Job satisfaction and on the job behavior		
4.5	Job involvement and organizational commitment		

Reference Books

1. Duane P. Schultz and Sydney Ellen Schultz (2004): Psychology and work Today. Published by Pearson Education Pvt. Ltd., Indian Branch Delhi.
2. Tiffin J. and Mc. Covnic, E.J. (1971) Industrial Psychology, New Delhi : Prentice Hall India
3. Luthans, Fred (1987) Organizational behaviour, McGraw- Hill Serves, International Student Edition. Times Printer- Singapore.
4. Von Haller Gimber (1971) : Industrial and Organizational Psychology. New York, McGraw Hill
5. Anastasi A. (1979) : Fields of Application Psychology. McGraw Hill, Kogakusha Ltd. Tokyo.

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN.
Enforce from June-2020

Course Code		Programme Name		Subject/ Course
CC -510		B. A. Semester-V		Psychology
COURSE / PAPER TITLE COUNSELLING PSYCHOLOGY-I				
Course Type		Total Credit		
Core Compulsory		04		
Teaching Time (hours)		Examination marking Scheme		
Theory (hours)	Practical (Hours)	Internal (Marks)	External (Marks)	Total (Marks)
4x15=60	-	30	70	100

Main Objectives :

To provide students a perspective on Counselling Psychology

To familiarize the students to the theory, Practice and techniques of counseling

The Scheme of question paper:

- 1) The paper will consist of four units
- 2) Every unit should be given equal weightage in the examination
- 3) Total Marks: 70 External Examination
30 Internal Examination
- 4) Duration of Examination: 2.5 Hours

The paper will consist of the following four units:

Unit	Topic	Credit Marks	
1 The Nature of Counseling		1	25
	1.1 What is Counseling?		
	1.2 Counselling and Psychotherapy		
	1.3 Goals of Counseling		
2 The Need of Counselling		1	25
	2.1 Why Counselling?		
	2.2 Who Provide Counselling?		
	2.3 Settings of Counseling		
	2.4 Problems of an Indian Students		

3	Fields of Counselling	1	25
	3.1 School Counselling		
	3.2 Career Counselling		
	3.3 Rehabilitation Counselling		
	3.4 Mental Health Counselling		
	3.5 Cyber Counselling		
	3.6 Marriage Counselling		
	3.7 Individual Counselling		
	3.8 Group Counselling		
4	Professional Preparation and Training for Counsellor	1	25
	4.1 The Need for Counsellors for Counselling Service		
	4.2 Problems of Counsellor's Selection		
	4.3 Training of Counsellors		
	4.4 Important factors of Training of Counsellor		

Reference Books

1. Dr. Somabhai T. Patel/Salah Manovignan"3rd edition University GranthNirman Board Ahmedabad.
2. George R.L. and Cristiani T.S."Counselling : Theory and Practice" 4th edition 1995, Allyn and Bacon Co. Boston, U.S.A.
3. George G."Counselling : They and Practice" 4th edition 1995, Allyn and Bacon Co. Boston, U.S.A.
4. BelkinGray"An Introduction to Counselling" 3rd edition 1988. W.C.Brown Publishers.
5. Hansen J.C., Stevic R.R. and Warner R.W. "Counselling-Theory and Process" 4th edition 1986, Allyn and Bacon Co. Boston, U.S.A.

Psychology B.A. Semester – VI

(Effective from June-2020)

COURSE PATTERN

Sem	Course	Instruction (hrs/week)	Duration Exam (hrs)	Marks		Total	Credit
				Internal	External		
VI	CC-606 Abnormal Psychology - II ✓	4	3	30	70	100	4
	CC-607 Introduction to Psychological Inquiry - II ✓	4	3	30	70	100	4
	CC-608 Quantitative Data Analysis ✓	4	3	30	70	100	4
	CC-609 Industrial Psychology - II ✓ Or CC-609 Foundation of Developmental Psychology-II	4	3	30	70	100	4
	CC-610 Counselling Psychology - II Or CC-610 Married Life Psychology ✓	4	3	30	70	100	4
	FC-603 English	2	2	15	35	50	2
	EG-606 Any one from the list	2	2	15	35	50	2
	Total	24	19	180	420	600	24

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN.
Enforce from June-2020

Course Code		Programme Name		Subject/ Course
CC-606		B. A. Semester-VI		Psychology
COURSE / PAPER TITLE ABNORMAL PSYCHOLOGY – II				
Course Type		Total Credit		
Core Compulsory		04		
Teaching Time (hours)		Examination marking Scheme		
Theory (hours)	Practical (Hours)	Internal (Marks)	External (Marks)	Total (Marks)
4x15=60	-	30	70	100

Main Objectives:

- To impart knowledge about the abnormal behavior
- To make students understand the nature and cause of various abnormal syndromes
- To impart knowledge need for therapies of different abnormal syndromes

The Scheme of question paper:

- 1) The paper will consist of four units
- 2) Every unit should be given equal weightage in the examination.
- 3) Total Marks: 70 External Examination
30 Internal Examination
- 4) Duration of Examination: 2.5 Hours

The paper will consist of the following four units:

Unit	Topic	Credit	Marks
1	Mood Disorders	1	25
	1.1 What are Mood Disorders?		
	1.2 Unipolar Mood Disorders		
	1.3 Causal Factors in Unipolar Mood Disorder		
	1.4 Bipolar Disorders		
	1.5 Causal Factors in Bipolar Mood Disorder		
2	Health Problems and Behaviour	1	25
	2.1 Psychological Factors in Health and Disease		
	2.1.1 Stress and Stress Response		
	2.1.2 Biological Costs of Stress		

	2.1.3	Lifestyle Factors in Health and Illness		
	2.2	Cardiovascular Disease		
	2.2.1	Hypertension		
	2.2.2	Coronary Heart Disease		
	2.3	General Causal Factors in Physical Illness and Disease		
	2.4	Treatment and Clinical Outcomes		
3		Schizophrenia and Other Psychotic Disorders	1	25
	3.1	The Clinical Picture in Schizophrenia		
	3.2	Subtypes of Schizophrenia		
	3.3	What Causes Schizophrenia		
	3.4	Genetic Aspects		
	3.5	Biological Aspects		
	3.6	Psychosocial and Cultural Aspects		
	3.7	Treatment and Clinical Outcomes		
	3.7.1	Pharmacological Approaches		
	3.7.2	Psychosocial Approaches		
4		Therapy	1	25
	4.1	An Overview of Treatment		
	4.2	Pharmacological Approaches to Treatment		
	4.2.1	Drug Treatment		
	4.2.2	E.C.T.		
	4.2.3	Neurosurgery		
	4.3	Psychological Approaches to Treatment		
	4.3.1	Psychodynamic Therapy by Freud		
	4.3.2	Humanistic Therapy		
	4.3.3	Behavioural Therapy		
	4.3.4	Cognitive & Cognitive Behavioural Therapy		

Reference Book

1. Carson R. C; Butcher J.M; Mineka S. and Hooley J.M. (2011): Abnormal Psychology, Thirteenth Edition, Pearson Education & Dorling Kindersley (India) Pvt. Ltd; New Delhi

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN.
Enforce from June-2020

Course Code		Programme Name		Subject/ Course
CC -607		B. A. Semester-VI		Psychology
COURSE / PAPER TITLE INTRODUCTION TO PSYCHOLOGICAL INQUIRY – II				
Course Type		Total Credit		
Core Compulsory		04		
Teaching Time (hours)		Examination marking Scheme		
Theory (hours)	Practical (Hours)	Internal (Marks)	External (Marks)	Total (Marks)
4x15=60	-	30	70	100

Main Objectives:

To impart knowledge about basic concepts of research methodology.

To make students understand the nature and techniques of various sampling and research design.

To impart knowledge about interpretation and publication of research data.

The Scheme of question paper:

- 1) The paper will consist of four units
- 2) Every unit should be given equal weightage in the examination.
- 3) Total Marks: 70 External Examination
30 Internal Examination
- 4) Duration of Examination: 2.5 Hours

The paper will consist of the following four units:

Unit	Topic	Credit	Marks
1	Survey Research and Questionnaire	1	25
	1.1 Uses of Surveys		
	1.2 Various Survey Methods		
	1.3 Survey- Research Design		
	1.4 Questionnaire		
	1.4.1 Steps in preparing a Questionnaire		
	1.4.2 Guideline for Effective Wording of Questions		
2	Observation	1	25
	2.1 What is Observation?		
	2.1 Classification of Observational Methods		

	2.2 Recording Behavior		
	2.3 Thinking Critically About Observational Research		
3	Experimental Method	1	25
	3.1 Overview		
	3.2 Characteristics of True Experiments		
	3.3 Obstacles to Conducting True Experiments In Natural Settings		
	3.4 Threats to Internal Validity Controlled by True Experiments		
	3.5 Problems That Even True Experiments May Not Control		
4	Report Writing	1	25
	4.1 Meaning and Purposes of Research Report		
	4.2 Guidelines for Effective Writing		
	4.3 Structure of a Research Report		
	4.4 Precaution for Writing Research Report		

Reference Books

1. Kerlinger F. N. (1999): Foundation of Behavioural Research, Second Revised Edition, Surgeet Publication, New York.
2. Kothari C.R. (2009): Research Methodology: Methods and Techniques, Second Revised Edition, New Age International Publishers, New Delhi
3. Shaughnessy J. J., Zechmeister E.B. and Zechmeister J.S. (2006): Research Methods in Psychology, Seventh International Edition, McGraw Hill Higher Education, New York.
4. Dhile B.D. (2011): Sanshodhan Paddhti Samajik Vigyanome (2011): Gujarati Edition, Akshar Publication, Ahmedabad.

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN.
Enforce from June-2020

Course Code		Programme Name		Subject/ Course
CC -608		B. A. Semester-VI		Psychology
COURSE / PAPER TITLE		QUANTITATIVE DATA ANALYSIS		
Course Type		Total Credit		
Core Compulsory		04		
Teaching Time (hours)		Examination marking Scheme		
Theory (hours)	Practical (Hours)	Internal (Marks)	External (Marks)	Total (Marks)
4x15=60	-	30	70	100

Main Objectives:

To develop and understanding of elementary statistics used in Psychology.

To impart knowledge of statistical techniques in terms of their assumptions, applications and limitations.

The Scheme of question paper:

- 1) The paper will consist of four units
- 2) Every unit should be given equal weightage in the examination.
- 3) Total Marks: 70 External Examination
30 Internal Examination
- 4) Duration of Examination: 2.5 Hours

The paper will consist of the following four units:

Unit	Topic	Credit	Marks
1	Frequency Distribution	1	25
	1.1 Need of Statistics in Psychology		
	1.2 Tabulation of Data and Frequency Distribution		
	1.3 Graphical Representation of Grouped Data		
2	Meaning of Central Tendency	1	25
	2.1 Meaning of Measure of Central Tendency		
	2.2 Mean, Median, Mode and their specific Uses.		
3	Measures of Variability	1	25
	3.1 Quartiles, Deciles, Percentiles		
	3.2 Percentile Rank		
	3.3 Concept of Variability		
	3.4 Measures of Variability		

	3.5 Range, Average Deviation, Quartile Deviation, Standard Deviation, and their specific uses		
4	Correlation	1	25
	4.1 Meaning and Types of Correlation		
	4.2 Spearman's Rank Order Correlation		
	4.3 Uses of Correlation		

Reference Books

1. Garrett H. "Elementary Statistics" Longmans green and Co. New York
2. Dawkins N. and Heath R. "Basic Statistical Methods" Harper and Row Publishers, New York
2nd edition
3. C.B.Dave and Others "Manovignani- Prayogane Ankadashastra" 11th edition 2004-05,
C.Jamanadas Co. Ahmedabad

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN.
Enforce from June-2020

Course Code		Programme Name		Subject/ Course
CC -609		B. A. Semester-VI		Psychology
COURSE / PAPER TITLE INDUSTRIAL PSYCHOLOGY – II				
Course Type		Total Credit		
Core Compulsory		04		
Teaching Time (hours)		Examination marking Scheme		
Theory (hours)	Practical (Hours)	Internal (Marks)	External (Marks)	Total (Marks)
4x15=60	-	30	70	100

Main Objectives:

To acquaint the students with perspective on industrial psychology and world of work.

The aim of the course is to familiarizing the students with the various aspects of nature of work in the modern society.

- 1) The paper will consist of four units
- 2) Every unit should be given equal weightage in the examination.
- 3) Total Marks: 70 External Examination
30 Internal Examination
- 4) Duration of Examination: 2.5 Hours

The paper will consist of the following four units:

Unit	Topic	Credit	Marks
1	Performance Appraisals	1	25
	1.1 Performance Appraisal: why do it?		
	1.2 Objective performance appraisal methods		
	1.3 Judgmental performance appraisal methods		
	1.4 Bias in performance appraisal		
2	Working Condition	1	25
	2.1 Physical working condition		
	2.2 Work schedules		
	2.3 Psychological and social issues		
	2.3.1 Boredom and monotony		
	2.3.2 Fatigue		

3	Safety, Violence and Health in Workplace	1	25
	3.1 Accidents		
	3.2 Violence in the workplace		
	3.3 Alcoholism in the workplace		
	3.4 Drug use in the work place		
	3.5 Computers and physical health issues		
4	Stress in work place	1	25
	4.1 Definition of stress		
	4.2 Nature of stress		
	4.3 Work-family conflicts		
	4.4 Causes of stress in the workplace		
	4.5 Effects of stress in the work place		
	4.6 Treating stress in the workplace		
	4.7 Time and motion study		

Reference Books

1. Duane P. Schultz and Sydney Ellen Schultz (2004): Psychology and work Today. Published by Pearson Education Pvt. Ltd., Indian Branch Delhi.
2. Tiffin J. and Mc. Covmie, E.J. (1971) Industrial Psychology, New Delhi : Prentice Hall India
3. Luthans, Fred (1987) Organizational behaviour, McGraw- Hill Serves, International Student Edition: Times Printer- Singapore.
4. Von Haller Gimber (1971) : Industrial and Organizational Psychology. New York, McGraw Hill
5. Anastasi A. (1979) : Fields of Application Psychology. McGraw Hill, Kogakusha Ltd, Tokyo.

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN.

Enforce from June-2020

Course Code		Programme Name		Subject/ Course
CC-610		B. A. Semester-VI		Psychology
COURSE / PAPER TITLE MARRIED LIFE PSYCHOLOGY				
Course Type		Total Credit		
Core Compulsory		04		
Teaching Time (hours)		Examination marking Scheme		
Theory (hours)	Practical (Hours)	Internal (Marks)	External (Marks)	Total (Marks)
4x15=60	-	30	70	100

Main Objectives:

To provide scientific knowledge about fitness and maturity of marriage to students.

To help the students to examine their gender roles and relationship with opposite sex.

To acquaint students with reality of married life and prepare them to build the successful marital adjustment.

The Scheme of question paper:

- 1) The paper will consist of four units
- 2) Every unit should be given equal weightage in the examination.
- 3) Total Marks: 70 External Examination
30 Internal Examination
- 4) Duration of Examination: 2.5 Hours

The paper will consist of the following four units:

Unit	Topic	Credit	Marks
1	Purpose and Fitness for Marriage	1	25
	1.1 Definition of Marriage		
	1.2 Purpose of Marriage		
	1.3 Types of Fitness for Marriage		
	1.4 Aspects of Maturity for Marriage		
	1.5 Characteristics of Maturity for Marriage		
	1.6 Characteristics of a person matured		
2	Human Sexuality	1	25
	2.1 Concept of Human Sexuality		
	2.2 Perspectives of Human Sexuality		

2.2.1	Historical Perspective		
2.2.2	Biological Perspective		
2.2.3	The Cross-cultural perspective		
2.2.4	Psychological perspective		
2.2.5	Sociological perspective		
3	Gender Identify and Gender Role	1	25
3.1	Changing Status of Women		
3.2	Nature and Nurture in Gender Identify		
3.3	Gender Differences		
3.3.1	Biological Differences		
3.3.2	Differences in Cognitive Ability		
3.3.3	Differences in Personality		
3.3.4	Differences in Aptitude and Achievement		
3.4	Development of Role Concept		
3.5	Attitudes of Young men and women for future role playing		
3.6	Flexibility of role concept		
4	Happiness in Marriage	1	25
4.1	Marital Conflict - Causes of Marital Conflict		
4.2	Steps for happy married life		
4.3	Suggestions for Marital Success by Dr. Stone and Stone		

Reference Books

1. Janet Shibley Hyde and Delamater J.D. "Understanding Human Sexuality"
2. Spencer A. Rathus, Nevid J.S., Rathus L.F. "Human Sexuality in a world of Diversity Aliyan and Bacon, 1993"
3. Dr. Stone and Stone "A Marriage Manual" 1953, Pocket Book Co. Mumbai, India.
4. Landis J.T. and Landis M.G. "Building a Successful Marriage" 7th edition 1977, Prentice-Hall INC, U.S.A.
5. DhunPanthaki "Education in Human Sexuality" 1997, Family Planning Association of India, Mumbai
6. Bechtel S. and Stairs L.R. "Sex - A Man's Guide" 1st Indian edition 1967, Rajendra Publishing House Pvt., Mumbai
7. Yogan Bhatt and Bansri Bhatt "JalyataaneLaganjivan nu Manovigyan" 1st edition 2006-07, C.Jamanadas Co. Ahmedabad

COURSE PATTERN
Psychology M.A. Semester - I
(Effective from June-2018)

Course Code	Course	Instruction (hrs/week)	Duration Exam (hrs)	Marks			Credit
				Internal	External	Total	
CC-101 *	General Concepts of Psychology	4	3	30	70	100	4
CC-102 B.D	Research Methods and Measurement in Psychology	4	3	30	70	100	4
CC-103 P.S.K	Child Development	4	3	30	70	100	4
CC-104 2nd Sem	Experimental Psychology (Practical) Or Community Psychology-I	4 4 (1-Theory 3-practical)	3	30	70	100	4
ID-105 D.U	Psychopathology-I Or Psychology and Work Today Or Advanced Adjustment Psychology	4	3	30	70	100	4
	Total	20	16	150	350	500	20

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN.

Enforce from June-2018

Course Code		Programme Name		Subject/ Course
CC-101		M. A. Semester-I		Psychology
COURSE / PAPER TITLE - GENERAL CONCEPTS OF PSYCHOLOGY				
Course Type			Total Credit	
Core Compulsory			04	
Teaching Time (hours)		Examination marking Scheme		
Theory (hours)	Practical (Hours)	Internal (Marks)	External (Marks)	Total (Marks)
4x15=60	-	30	70	100

Main Objectives:

The aim of the course is to familiarize students with the world of psychology and the studies relating to the factors, which influence them. It will also focus on some important application areas of psychology.

The Scheme of question paper:

- 1) The paper will consist of four units
- 2) Every unit should be given equal weight age in the examination.
- 3) Total Marks: 70 External Examination
30 Internal Examination
- 4) Duration of Examination: 03 Hours

The paper will consist of the following four units:

Unit	Topic
1	Introduction to Psychology, Biology and Behaviour
1.1	Psychology: Science or Common Sense?
1.2	The Goal of Psychology

- 1.3 Critical Thinking: Thinking Like A Scientist
- 1.4 The Neurons. (Anatomy and Functions of Neurons)
- 1.5 The Central Nervous System.
- 1.6 The Peripheral nervous system.
- 1.7 Endocrine system.

2 States of Mind

2.1 Consciousness

- 2.1.1 The Meaning of the Mind
- 2.1.2 Studying Conscious Activity
- 2.1.3 The Nature of Consciousness
- 2.2 Everyday Changes in Consciousness
  - 2.2.1 Daydreaming
  - 2.2.2 Sleep
  - 2.2.3 Dreaming
- 2.3 Extended States of Consciousness
  - 2.3.1 Hypnosis

3 Intelligence, cognition and language

- 3.1 Definition, nature and range of intelligence
- 3.2 Measuring intelligence
- 3.3 Imagery and Concepts: Tools of thinking
- 3.4 Approaches of problem solving
- 3.5 Language
- 3.6 Animal Language
- 3.7 Language and thinking

4 personality

- 4.1 Definition of personality
- 4.2 Theories of personality
  - 4.2.1 Freud and Psychoanalysis
  - 4.2.2 Humanistic personality theories, Maslow and Rogers
  - 4.2.3 Personality: Is it in the Genes?
- 4.3 Personality Assessment

4.3.1 — Personality Inventory

4.3.2 — Projective Test

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN.
Enforce from June-2018

Course Code		Programme Name		Subject / Course
CC-103		M. A. Semester - I		Psychology
COURSE / PAPER TITLE -		CHILD DEVELOPMENT		
Course Type		Total Credit		
Core Compulsory		04		
Teaching Time (hours)		Examination marking Scheme		
Theory (hours)	Practical (Hours)	Internal (Marks)	External (Marks)	Total (Marks)
4x15=60	-	30	70	100

Main objectives:

- Aims and objective of this paper is to give the student knowledge about the foundations of child development in research and practice. In case they want to practices as child psychologists, that is, maybe working with a paediatrician in a hospital, these basics will give them knowledge about the normal and abnormal development in a child.

The Scheme of question paper:

- The paper will consist of four units
- Every unit should be given equal weightage in the examination.
- Total Marks: 70 External Examination
30 Internal Examination
- Duration of Examination: 03 Hours

The paper will consist of the following four units:

Unit	Topic
1	History, Theory and applied directions <ol style="list-style-type: none"> Child Development as a scientific, Applied and interdisciplinary field Basic Issues Historical foundations Theoretical perspectives <ol style="list-style-type: none"> 1.4.1 Psychoanalytical 1.4.2 Behaviourism 1.4.3 Social Learning 1.4.4 Piaget's Cognitive Development
2	Research strategies <ol style="list-style-type: none"> Common methods used to study children Reliability and validity Clinical research design Designs for studying development

3

Foundation of Development

- 3.1 Prenatal development
- 3.2 Childbirth
- 3.3 Infancy
- 3.4 The new-born
- 3.5 Motor development
- 3.6 Perceptual development
- 3.7 Puberty

4

Cognitive Developments and Information Processing approach

- 1.1 Piaget's Cognitive Developmental theory
- 1.2 The Sensorimotor stage
- 1.3 The Concrete Operational Stage
- 1.4 The Formal Operational Stage
- 1.5 Evaluation of Piaget's theory
- 1.6 General Models
- 1.7 Developmental theories
  - 1.7.1 Attention
  - 1.7.2 Memory
  - 1.7.3 Intelligence, definition, intelligence test for children
  - 1.7.4 Computation and distribution of IQ scores.

Reference Books:

1. Berk Laura E (2003) "Child Development " (Sixth Edition) Pearson Education (Indian Edition) New Delhi
2. Berk Laura E (2002) Sixth editions, prentice Hall of India, New delhi
3. Tyagi M (2007) Developmental Psychology Avishkar, Publishing Jaipur
4. Santrock J.W (2004) life span Development Tata Mc Grow Hill New Delhi
5. Hurlock E.B.(1978) Child Development , MC Grow Hill , New Delhi.

Paper – 102 Research Methodology

1. Main objective

- To Provide an overview of scientific approaches to psychological research in terms of sampling techniques, scientific method
- To acquaint the students with respect to non testing approaches like interviews and Questionnaires
- To help students to make more effective choices in coping with problems of everyday life

2. The Scheme of question paper:

1. The paper will consist four units:
2. Each Unit Should be given equal weightage in examination
3. Total Marks are 100.

70: External Examination

30: Internal evaluation

(Duration of examination: 3 hours)

Unit – 1 The scientific method, problem, hypotheses and research designs, Sampling and Randomness

Scientific and every day approaches to knowledge

Goals of the scientific method

Scientific theory construction and testing

Problem, criteria of problems and problem statements

Hypotheses

The Importance of problems and hypotheses, problems, values and definitions

Research Design: Definition, Purpose and Function of research Design

Sampling, random sampling and representativeness

Randomness

Randomization

Sample size

Kind of sample

Advantages, disadvantages of sampling

Sampling error

Unit – 2 Interview and Interview schedules,

Interview and schedules as a tool of science

The interview schedules, kind of schedule, information and items

Criteria of Question writing

The value of interview and interview schedules, Forces group and group interviewing

Types of Interview

Advantages and disadvantages of interview

Observation and Sociometry

Overview

Sampling Behaviour
Classification of observational methods
Observation with & without Intervention
Recording Behaviour
Analysis of observational data
Sociometry:
- Sociometry and sociometry choice,
- Methods of sociometric Analysis
- Research use of Sociometry

Unit – 3 Psychological Tests

Definition and type of test
Characteristics of good test
Reliability, Validity and norms
Reliability and Its types
Validity and Its types
Norms and Its types
Application of Psychological test
Administrator, Scoring and Interpretation of test score

Unit – 4 Communications in Psychology

Introduction
Computer in Research
The Internet and research
Guidelines for Effective writing structure of a research report: Title page,
Abstract,
Introduction, Method, Results, Discussion, Reference, Appendixes, Author
Name, Footnotes, Order of manuscript Pages,
Oral Presentations
Research Proposals
A Sample Research Report

Books

1. Kerlinger F.N. and Lee H.B. (2000), " Foundations of Behavioural Research " 4th Ed. N.Y. Harcourt, College, Pub.
2. Shaughnessy J.J. and Zechmeister B.E. (2003), Research Methods in Psychology N.Y. The McGraw Hill (Appendix – C)
3. Anastasi (2002) Psychological testing N.Y. the McGraw Hill
4. Sharma K. R. (2002): Research Methodology, New Delhi - National Pub. House
5. Shah V.P. (1988) 'Reporting Research', Uni. GranthNirman Board, Guj.

Paper – 103 Community Psychology – I (Optional Paper)

1. Main Objectives

- To impart knowledge about community psychology
- To make the students familiar with contribution of community psychology

2. The Scheme of question paper:

1. The paper will consist four units;
2. Each Unit Should be given equal weightage in examination.
3. Total Marks are 100.

70: External Examination

30: Internal evaluation

(Duration of examination: 3 hours)

Unit – 1 Introduction of Community Psychology

What is Community Psychology?

Definition Community Psychology: A Shift in Perspectives?

Seven core values of community Psychology

Unit-2 Development of Community Psychology:

Individualistic Science & Practice in Psychology

Psychology in Cultural Perspectives, Individualistic Practice

Community Psychology emerges in U.S.A.

Preventive perspectives on problems in living

Movement for Social Change and Liberation

Reforms in mental Health system

Group Dynamics & Action Research

Under Current Optimism

The Swampscott conference

Unit – 3 The Aims of Community research and Methods of Community Psychology Research

- Question for conducting community research
- What values stance shall we take
- How shall we Promote community Participation and collaboration in research decisions?

Qualitative Research

- Common Features of Qualitative Research
- Participant observation
- Qualitative Interviewing
- Strength & Limitations

Quantitative methods

- Common Features of Quantitative Methods

- Randomized group
- Field Experiments
- Strength & Limitations
- Integrating Qualitative & Quantitative Methods

Unit – 4 Understanding Community

Understanding community, who defines community

What is community?

- Types of Community
- Levels of Community
- Sense of Community
- Questions & Issues for Defining sense of community
- Elements of sense of community
- Levels of sense of community
- Narratives and sense of community
- Multiple communities in person's life
- Online communities

Books

Community Psychology (2007) Dalton – Elias, Wandersman, Thomas Higher Education 10, Davis Drive, Balmount, CA -9420025-3098 U.S.A
 Handbook of Community Psychology (2000). Rappaport, J. and Seidman, E. (Eds.) New York: Kluwer Academic/Plenum Publishers.

Paper 104 Psychopathology – I

1. Main Objective

- To impart knowledge about the normality and abnormality
- To make students understand the nature and cause of various abnormal conditions

2. The Scheme of question paper:

1. The paper will consist four units:
2. Each Unit Should be given equal weightage in examination
3. Total Marks are 100.

70: External Examination

30: Internal evaluation

(Duration of examination: 3 hours)

Unit – 1 Introduction and Theoretical Perspective on Maladaptive Behaviour

- What is Abnormal Psychology?
- The Range of Abnormal Behaviour
- Recent Concept of Abnormal Behaviour
- The Epidemiology of Maladaptive behaviour
- Research in Abnormal Psychology
- The Biological Perspective
- The Psychological Perspective
- The Behavioural Perspective
- The Cognitive Perspective
- Classification: Categories of Maladaptive Behaviour
- The Multiaxial Approach: DSM-IV TR

Unit – 2 Anxiety Disorder, Stress Disorder

- The experience of anxiety
- Generalized Anxiety Disorder
- Obsessive-compulsive disorder
- Panic Disorder
- Phobias
- Posttraumatic Stress Disorder
- Clinical Reaction to Stress
  - Adjustment Disorder
  - Acute Stress Disorder
  - Dissociative Disorder

Unit – 3 Bodily Maladaptations and Bodily Preoccupational Disorders

- Psychological, Social and Bodily Interactions
- Eating Disorder
- Sleep Disorder
- Psycho physiological Disorder
- Somatoform Disorder

- Pain Disorder
- Somatization Disorder
- Conversion Disorder
- Hypochondriasis
- Body Dysmorphic Disorder

Unit – 4 Schizophrenia, Other Psychotic Disorder,

- Psychotic Disorder
- Schizophrenia
- Schizophrenic Spectrum Disorder
- The Development of Schizophrenia
- Studying Vulnerability in Schizophrenia
- Therapeutic Approaches
- Other Psychotic Disorder
  - Schizoaffective disorder
  - Delusional Disorder
  - Shared Psychotic Disorder

BOOKS

1. Sarason I. G. and Sarason B.R. (2005) Abnormal Psychology : The Problem of maladaptive Behavior, 11th Edition (2005), Prentice- Hall of India Private LTD, New Delhi

COURSE PATTERN
Psychology M. A. Semester – II
 (Effective from October-2018)

Course Code	Course	Instruction (hrs/week)	Duration Exam (hrs)	Marks			Credit
				Internal	External	Total	
CC-201	Advanced Experimental Psychology	4	3	30	70	100	4
CC-202	Sport Psychology	4	3	30	70	100	4
CC-203	Statistics in Psychology	4	3	30	70	100	4
CC-204	Experimental Psychology (Testing) Or Community Psychology-II	4 (1-Theory 3-practical)	3	30	70	100	4
ID-205	Psychopathology-II Or Ergonomics and Industrial Psychology Or Advanced Social Psychology	4	3	30	70	100	4
	Total	20	16	150	350	500	20

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN.
Enforce from October-2018

Course Code		Programme Name		Subject / Course
CC-201		M. A. Semester-II		Psychology
COURSE / PAPER TITLE - ADVANCED EXPERIMENTAL PSYCHOLOGY				
Course Type			Total Credit	
Core Compulsory			04	
Teaching Time (hours)		Examination marking Scheme		
Theory (hours)	Practical (Hours)	Internal (Marks)	External (Marks)	Total (Marks)
4x15=60	-	30	70	100

Main Objectives:

- This course aims to familiarize students with experimental methods and various designs of experiments.

The Scheme of question paper:

- The paper will consist of four units
- Every unit should be given equal weightage in the examination.
- Total Marks: 70 External Examination
30 Internal Examination
- Duration of Examination: 03 Hours

The paper will consist of the following four units:

Unit	Topic
1	Experimentation in Psychological Research, Control of Relevant Variables <ol style="list-style-type: none"> 1.1 Concept of Experimental Psychology 1.2 Psychological Research 1.3 Psychology and the Concept of Variables 1.4 Three Types of Control Techniques 1.5 Three Classes of Relevant Variables 1.6 Control of Subject Relevant Variable 1.7 Control of Situation Relevant Variable 1.8 Control of Sequence Relevant Variable
2	Scaling Techniques <ol style="list-style-type: none"> 2.1 Methods of Equal Appearing Interval 2.2 Methods of Summating Ratings 2.3 Methods of Paired Comparison 2.4 Methods of Successive Categories 2.5 Ranking Method 2.6 Semantic Differential and Q- Sort 2.7 Problems and Evaluation of Scaling Methods
3	Classical and Morden Psychophysics

- 3.1 Basic Concepts of Psychophysics
- 3.2 The Methods for Determining A.L. and D.L.
- 3.3 The Methods of Constant Stimuli
- 3.4 The Method of Average Error.
- 3.5 The Just Noticeable Difference and Weber's and Fechner's Law.

4 Verbal Learning, Retention and Forgetting

- 4.1 Introduction, The subjects, the materials, The Tasks
- 4.2 Some basic determinants of verbal learning
- 4.3 Organizational Process in verbal learning
- 4.4 Retention and forgetting of verbal learning
- 4.5 The measurement of verbal learning
- 4.6 Theories of Forgetting

Reference Books

- 1 M.R.D' amato (2006) Experimental Psychology: Methodology Psychophysics and Learning TMH Edition – Fifteenth Reprint (2006)
- 2 Kaplan and Saccuzo (2002) Psychological Testing Principles Application and Issues. New Delhi.
- 3 Anastasi and Urbana (2007) Psychological Testing. New Delhi.
- 4 Prof. C.B. Dave and others (1998) Experimental Psychology Theory and Statistics Viral Prakashan – A bad

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN.

Enforce from October-2018

Course Code		Programme Name		Subject/ Course
CC -202		M. A. Semester-II		Psychology
COURSE / PAPER TITLE - SPORT PSYCHOLOGY				
Course Type		Total Credit		
Core Compulsory		04		
Teaching Time (hours)		Examination marking Scheme		
Theory (hours)	Practical (Hours)	Internal (Marks)	External (Marks)	Total (Marks)
4x15=60	-	30	70	100

Main Objectives:

- To enable students to differentiate between sports and exercise psychology.
- To provide insight in to the field of clinical sports psychology.
- To learn the varied intervention strategies conducted in the sports field.

The Scheme of question paper:

- 1) The paper will consist of four units
- 2) Every unit should be given equal weight age in the examination.
- 3) Total Marks: 70 External Examination
30 Internal Examination
- 4) Duration of Examination: 03 Hours

The paper will consist of the following four units:

Unit	Topic
1	Introduction to Sport Psychology
	1.1 What is Sport Psychology
	1.2 A Brief History of Sport Psychology
	1.3 What is A Sport Psychologist
	1.4 For Those New to Psychology

2   Personality Characteristics and Sporting Behaviour

- 2.1 Trait Theory
- 2.2 Research in to Traits and Sporting Behaviour
- 2.3 Narrow-Band Theories of Personalities
- 2.4 Attentional Style
- 2.5 Discussion of the Trait and Narrow-Band Approaches
- 2.6 Situational and Interactional Approaches

3   Personality Development and Sport

- 3.1 Social Learning Theory
- 3.2 Applying Social Learning Theory to Sport
- 3.3 Sources of Influence on Social Development and Sport
- 3.4 Gender and Sport
- 3.5 Sport as an Influence on Social Development
- 3.6 The Psychodynamics Approach to Personality Development

4   Attitude to Sport

- 4.1 The Nature of Attitudes
- 4.2 Measuring Attitudes
- 4.3 The Formation of Attitudes to Sport
- 4.4 Attitude to Competition
- 4.5 Attitude to Sport and Sporting Behaviour

Reference Book:

- 1. Matt Jarvis (2006) *Sport Psychology*, Taylor and Francis e-Library, 270 Madison Avenue New York, NY 10016.

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN.
Enforce from October-2018

Course Code		Programme Name		Subject/ Course
CC-203		M. A. Semester-II		Psychology
COURSE / PAPER TITLE - STATISTICS IN PSYCHOLOGY				
Course Type		Total Credit		
Core Compulsory		04		
Teaching Time (hours)		Examination marking Scheme		
Theory (hours)	Practical (Hours)	Internal (Marks)	External (Marks)	Total (Marks)
4x15=60	-	30	70	100

Main Objectives:

- To Develop an understanding of various statistical techniques in terms of their assumptions, application and limitation

The Scheme of question paper:

- The paper will consist of four units
- Every unit should be given equal weightage in the examination.
- Total Marks: 70 External Examination
30 Internal Examination
- Duration of Examination: 03 Hours

The paper will consist of the following four units:

Unit   Topic

1   Correlation

- Pearson's Correlation technique
- Raw score technique
- Product moment technique
- Assume mean technique

2   't' test and Chi-Square

- Computation of 't' values for independent and dependent samples
- Chi-square
- Equal Distribution
- Contingency Table (2x2)
- Chi-square test of Independence in Contingency table
- Normal Distribution

- 3   'W' test and 'Tau' test
  - 3.1 Kendall Coefficient of concordance – 'W' test
  - 3.2 Kendall ranking correction – Tau test
- 4   ANOVA
  - 4.1 One way analysis of variance
  - 4.2 Two way analysis of variance

Reference Books:

1. Aron, Author ,Aron,E.N. and coups E.J.(2007)Statistics for psychology New delhi. person Education
2. Prof. C.B. Dave and others (1998): Experimental Psychology Theory and Statistics: Viral Prakashan – A'bad.
3. Suresh. C. Parekh (1995) Statistical Testing in Psychological&S.K,DixitResearch ChampaPrakashan, Junagadh
4. Downie and HeathBasic statistical MethodSiegel's (1994)Non Parametric statistics for Behaviour science second edition new york McGraw Hill Book co.
5. S.C.parekh (1998) Non Parametric statistics ChampaPrakashan, Junagadh
6. M.D.Trivedi&B.U.Parekh (1989): statistics in Education , GranthNirman Board Ahmedabad

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN.
Enforce from October-2018

Course Code		Programme Name		Subject/ Course
CC-204		M. A. Semester-II		Psychology
COURSE / PAPER TITLE -		COMMUNITY PSYCHOLOGY- II		
Course Type		Total Credit		
Core Compulsory		04		
Teaching Time (hours)		Examination marking Scheme		
Theory (hours)	Practical (Hours)	Internal (Marks)	External (Marks)	Total (Marks)
4x15=60	-	30	70	100

Main Objectives:

- To impart knowledge about community psychology
- To make the students familiar with contribution of community psychology
- To acquaint the students with prevention of mental disorders of human diversity.

The Scheme of question paper:

- 1) The paper will consist of four units
- 2) Every unit should be given equal weightage in the examination.
- 3) Total Marks: 70 External Examination
30 Internal Examination
- 4) Duration of Examination: 03 Hours

The paper will consist of the following four units:

Unit	Topic
1	Understanding Human Diversity 1.1 Key Dimensions of Human Diversity for community Psychology Culture, Race, Ethnicity, Gender, Sexual orientation, Localities, Age, Spirituality & Religion 1.2 Implications for community psychologist 1.2.1 Individual Culture Competence 1.2.2 Designing Culturally Sensitive 1.2.3 Community Progress
2	Understanding Coping in context 2.1 Coping: An Ecological – Contextual Frame Work 2.1.1 Risks & Protective Processes Distal, Factors, Proximal stressors 2.1.2 Stress activated Reactions

- 2.1.3 Resources activated for coping
  - 2.2 Social support
    - 2.2.1 Generalized and specific social support
    - 2.2.2 The Relationship context of Social support
    - 2.2.3 Social support networks
- 3 **Prevention & Promotion: Key Concepts**
  - 3.1 Introduction: Prevention as a field study
  - 3.2 What is prevention?
  - 3.3 A Focus on Competence Bower's Model: Competence
    - 3.3.1 Key Integrates Social Systems (Kiss)
    - 3.3.2 Allying in Difficulty (AID)
    - 3.3.3 Linkage in Social Ecology and Developmental Psychology
  - 3.4 Concepts for Understanding Prevention / Promotion Caplan:
    - 3.4.1 Caplan: Primary, Secondary & Tertiary Prevention
    - 3.4.2 Connecting stress & coping Concept of Prevention & Promotion
  - 3.4 Applying Concepts in Real World
- 4 **Prevention and Promotion: Current and Future Applications**
  - 4.1 Prevention & Promotion: All around you
  - 4.2 Microsystem Level Prevention & Promotion: Home, School and work place
  - 4.3 How we Determine effectiveness of prevention / promotion efforts?
  - 4.4 Emerging Areas of prevention / promotion

Reference Books:

- 1 Dalton – Elias ; Wandersman Community, Psychology (2007) Thomas Higher Education 10, Davis Drive, Balmount, CA-9420025-3098 U.S.A
- 2 Rappaport, J. and Seidman, E. Handbook of Community Psychology (2000). (Eds.) New York: Kluwer Academic/Plenum Publishers

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN.
Enforce from October-2018

Course Code		Programme Name		Subject/ Course
ID-205		M. A. Semester-II		Psychology
COURSE / PAPER TITLE -		ADVANCED SOCIAL PSYCHOLOGY		
Course Type		Total Credit		
Inter Disciplinary		04		
Teaching Time (hours)		Examination marking Scheme		
Theory (hours)	Practical (Hours)	Internal (Marks)	External (Marks)	Total (Marks)
4x15=60	-	30	70	100

Main Objectives:

- To help students to develop an understanding about one's-self, how people think about, influence and relate to one another.
- To orient them to the dynamics of attraction, love and aggression and application of the principles of social psychology in different fields.

The Scheme of question paper:

- The paper will consist of four units
- Every unit should be given equal weightage in the examination.
- Total Marks: 70 External Examination
30 Internal Examination
- Duration of Examination: 03 Hours

The paper will consist of the following four units:

Unit	Topic
1	Introduction 1.1 Definition, Origin and Development of Social Psychology 1.2 Research Methods in Social Psychology 1.3 Social Perception 1.4 Social Cognition 1.5 Attitudes
2	Social Identity, Prejudice and Discrimination 2.1 Aspects of Social Identity 2.2 Prejudice and Discrimination
3	Attraction, Joy and Sorrow in Relationships 3.1 Meeting Strangers Becoming Acquainted and Moving Towards Friendship 3.2 Initial Interdependent Relationship, Friendship Versus Loneliness, Romantic Relationship

3.3 Love and Physical Intimacy

3.4 Marital Relationship

---

4 **Social Influence, Pro-social Behaviour and Aggression**

4.1 Conformity and Compliance, Obedience

4.2 Pro-social Behaviour

4.3 Aggression

Reference Books:

1. Baron Robert A. and Byrne D. (2001) Social Psychology 8th Ed. Reprint. New Delhi: Prentice Hall of India Pvt. Ltd.
2. Crisp, R. J. and Turner, R. N. (2007) Essential social Psychology. New Delhi, Sage Publications

COURSE PATTERN
Psychology M. A. Semester – III
 (Effective from June-2019)

Course Code	Course	Instruction (hrs/week)	Duration Exam (hrs)	Marks			Credit
				Internal	External	Total	
CC-301	Perspective on Human Behavior	200 (4 th 2 nd)	3	30	70	100	4
CC-302	Guidance and Counseling in Education	200 (4 th 2 nd)	3	30	70	100	4
CC-303	Psychology of Emotion	200 (4 th 2 nd)	3	30	70	100	4
CC-304	Clinical Psychology-I Or Organizational Behaviour	4 100 (2 nd 4 th)	3	30	70	100	4
ID-305	Consumer Behaviour Or Statistical Inference-I Or Health and Wellness	4	3	30	70	100	4
	Total	20	15	150	350	500	20

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN.
Enforce from June-2019

Course Code		Programme Name		Subject/ Course
CC-301		M. A. Semester-III		Psychology
COURSE / PAPER TITLE -		PERSPECTIVES ON HUMAN BEHAVIOUR		
Course Type		Total Credit		
Core Compulsory		04		
Teaching Time (hours)		Examination marking Scheme		
Theory (hours)	Practical (Hours)	Internal (Marks)	External (Marks)	Total (Marks)
4x15=60	-	30	70	100

Main Objectives:

- To define human behaviour in East and Western Approach
- To identify the areas of theories and system of psychology
- To introduce new human known theory and behavior
- To understand ancient Greek philosophical influence and Today's modern theoretical concepts

The Scheme of question paper:

- 1) The paper will consist of four units
- 2) Every unit should be given equal weightage in the examination.
- 3) Total Marks: 70 External Examination
30 Internal Examination
- 4) Duration of Examination: 03 Hours

The paper will consist of the following four units:

Unit	Topic
1	Structuralism & Functionalism

Structuralism

- 1.1 Wilhelm Wundt – Scientific Psychology
- 1.2 Edward Bradford Titchener's Structuralism
  - 1.2.1 Nature of Psychology
  - 1.2.2 Method of Psychology
  - 1.2.3 System of Structuralism

Functionalism

- 1.3 The Forerunners of Functionalism
- 1.4 William James's Functionalism
- 1.5 Pioneer American Functionalist G. Stanley Hall
- 1.6 The Founding of Functionalism John Dewey
- 1.7 Harvey A. Carr
- 1.8 R.S. Woodworth

2 Associationism, Pavlov's Conditioning

- 2.1 Associationism
- 2.2 Old Associationism and New Associationism
- 2.3 Thorndike's Connectionism and laws of Learning
- 2.4 Conditioning and Objective Psychology
  - 2.4.1 Pavlov's Postulates and Principles
  - 2.4.2 Classical Conditioning
  - 2.4.3 Stimulus – Generalization and Discrimination
  - 2.4.4 Extinction and inhibition
  - 2.4.5 Experimental Neurosis

3 Behaviorism and Reductionism

- 3.1 Forces in the background of Behaviorism
- 3.2 Watson's Behaviorism, Principles Behaviorism
- 3.3 Some earlier behaviorists
  - 3.3.1 Karl S. Lashely, Donald Hebb

4 Neo-Behaviorism, Learning Theory, Purposivism and Hormic Psychology

- 4.1 Contiguity conditioning theory of Edwin Guthrie
- 4.2 B.F. Skinner's inductive Empiricism
- 4.3 Edward Chase Tolman's Purposive Behaviorism
- 4.4 Clark Leonard Hull's Deductive Behaviorism
- 4.5 Gregory Razran's Evolutionary levels of Learning
- 4.6 John Dollard and Neal Elgar Miller
- 4.7 Purposive Psychology – William McDougall
- 4.8 Hormic Psychology according to McDougall
  - 4.8.1 Theory of Sentiment
  - 4.8.2 Theory of Instincts and Hormic Psychology
  - 4.8.3 Concluding remarks about McDougall

Reference Books

- 1 Benjamin B. Wolman (1979) "Contemporary Theories and Systems in Psychology" Freeman Book Company
- 2 Melvin H. Marx and William A. Hillix (1978) "Systems and Theories in Psychology" Tata McGraw Hill New Delhi
- 3 Thomas Hardy Leahey (1997) "A History of Psychology" Prentice Hall Upper Saddle River New Jersey
- 4 Dr. B.A. Parikh (1994) "Manovignana : Sampradayaane Siddhanto" University Grants Board, Gujarat State
- 5 Brennam James : Reading in the history and systems of psychology
- 6 Sinha, Jadunath: Indian Psychology
- 7 Karen Huffman (2000) Psychology in Action, N.Y., Wiley

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN.
Enforce from June-2019

Course Code		Programme Name		Subject/ Course
CC-302		M. A. Semester-III		Psychology
COURSE / PAPER TITLE -		GUIDANCE AND COUNSELLING IN EDUCATION		
Course Type		Total Credit		
Core Compulsory		04		
Teaching Time (hours)		Examination marking Scheme		
Theory (hours)	Practical (Hours)	Internal (Marks)	External (Marks)	Total (Marks)
4x15=60	-	30	70	100

Main objective

- To provide knowledge of concept of Counseling.
- To acquaint the students With The , Methods & aspects of Counselling
- To prepare the students For research to enable them For Theories of Counselling

The Scheme of question paper

- 1) The paper will consist of four units
- 2) Every unit should be given equal weightage in the examination.
- 3) Total Marks: 70 External Examination
30 Internal Examination
- 4) Duration of Examination: 03 Hours

The paper will consist of the following four units:

Unit Topic

1 Educational Guidance

- 1.1 Guidance needs related to education
  - 1.1.1 Guidance at the elementary school level
  - 1.1.2 Guidance at the secondary school level
  - 1.1.3 Counseling at the college level
- 1.2 The role of teachers in Counseling
- 1.3 Counseling at home
- 1.4 Vocational Guidance

2 Psychology testing

- 2.1 Types of psychological test
- 2.2 Test use in Counseling situation
- 2.3 Test interpretation in Counseling
- 2.4 Non-test client appraisal techniques

3 Counseling interview

- 3.1 Counselee- counsellor relationship
- 3.2 Interviewing techniques in counseling
- 3.3 Structuring the counselling relationship
- 3.4 Transference, Counter transference,
- 3.5 Resistance: Handling of Resistance.

4 Special areas in Counseling and Group Counselling

- 4.1 Family Counseling.
  - 4.1.1 Counseling with Families Concerning Children
  - 4.1.2 Counseling with parents
- 4.2 Counseling the delinquent
- 4.3 Counseling reluctant clients
- 4.4 Marriage Counseling
- 4.5 Counseling Women
- 4.6 Counseling Weaker section
- 4.7 Counseling drug addicts.
- 4.8 Emerging field of group counseling
  - 4.8.1 Structuring group
  - 4.8.2 Limitation and assumption of group counselling –its value
  - 4.8.3 The Process of group counseling
  - 4.8.4 similarities and differences between individual and group counselling

Reference Books:

- 1. Counseling and psychology –Allen E. Jvey
- 2. Introduction to counselling—Gary J. Belkin
- 3. Counseling—Acomprehensive Profession—SamualT. Gladding
- 4. Counseling psychology –T.NarayanRao
- 5. Counseling Psychology—Sombhai Patel Granthnirman Board, Ahmedabad
- 6. Counseling Psychology –Kusumben Bhatt GranthNirman Board ,Ahmedabad
- 7. Counseling psychology –Prof. C.B Dave, Prof. K.K.Mehta,Dr. B.M. Contractor, GranthNirman Board ,Ahmedabad

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN.
Enforce from June-2019

Course Code		Programme Name		Subject/ Course
CC-303		M. A. Semester-III		Psychology
COURSE / PAPER TITLE		PSYCHOLOGY OF EMOTION		
Course Type		Total Credit		
Core Compulsory		04		
Teaching Time (hours)		Examination marking Scheme		
Theory (hours)	Practical (Hours)	Internal (Marks)	External (Marks)	Total (Marks)
4x15=60	-	30	70	100

Main Objectives:

- To Provide information of various aspects of Emotions
- To Provide Information of Indian approach of Emotions

The Scheme of question paper:

- 1) The paper will consist of four units
- 2) Every unit should be given equal weightage in the examination.
- 3) Total Marks: 70 External Examination
30 Internal Examination
- 4) Duration of Examination: 03 Hours

The paper will consist of the following four units:

Unit Topic

1 Basic Issues in the study of emotions

- 1.1 Definition of emotion.
- 1.2 Components of emotion
  - 1.2.1 Cognitive
  - 1.2.2 Psychological
  - 1.2.3 Behavioural.
- 1.3 Categories of emotion
  - 1.3.1 Fear and anxiety, anger, jealousy and envy, Guilt, grief, sadness, happiness and love.
- 1.4 Approaches to emotion
  - 1.4.1 Biological, cognitive, behavioural and phenomenological.

2 Physiological Bases of Emotion

- 2.1 Central mechanisms
  - 2.1.1 Subcortex – spinal cord, medulla brainstem, thalamus, hypothalamus, limbic system – amygdala, hippocampus, cingulate of gras, septum.

frontal lobes & cortex

2.2 Peripheral mechanisms

2.2.1 role of autonomous nervous system

2.2.2 Neurochemistry and emotion

2.2.3 Hemispheric differences in affective behavior

3 Bodily Changes In Emotion and Measurement of Emotion

3.1 Short term changes

3.1.1 the cardiovascular, the respiratory, the gastro intestinal, thermoregulatory, the muscular and hormonal systems hormonal changes during stressful situations

3.2 Long term changes

3.2.1 general adaptation syndrome (GAS) and Psychogenic ulcer

3.2.2 Physiological methods of measurement

3.2.3 Psychological methods of measurement

3.2.4 Lie - Detector

4 Theories of Emotion

4.1 James - Lange theory

4.2 Cannon - Bard theory

4.3 Undsley's Activation theory

4.4 Schachter's two-Factor theory

4.5 Cognitive appraisal theory of Lazarus

4.6 Paper - McLean theory

4.7 Psycho- evolutionary theory of Robert Plutchi

Reference Books

1. Bar - On R. (2006) The Bar- On models of emotional social intelligence Psicothema, 18, supl. 13-25.
2. B.Kuppuswamy (2001) Elements of Ancient Indian Psychology, New Delhi: Konark Publications Pvt.Ltd. p 165-179.
3. Goleman, D (1995) Emotional Intelligence, New York: Bantam Books.
4. Paranjpe A.C.(1999) Emotion: A perspective from the Indian Tradition Asian perspectives on Psychology: New Delhi: Sage.
5. Hare, R. (1986). The Social construction of emotions. Oxford: Basil Blackwell.
6. Buck, R. (1976). Human, motivation and emotion, New York. John Wiley.
7. Ekman, P. (1981): Emotion in the human face. Cambridge: Cambridge University Press.
8. Strongman, K.T. (1989): The Psychology of emotion, London: Plenum.

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN.
Enforce from June-2019

Course Code		Programme Name		Subject/ Course
CC-304		M. A. Semester-III		Psychology
COURSE / PAPER TITLE -		CLINICAL PSYCHOLOGY-I		
Course Type		Total Credit		
Core Compulsory		04		
Teaching Time (hours)		Examination marking Scheme		
Theory (hours)	Practical (Hours)	Internal (Marks)	External (Marks)	Total (Marks)
4x15=60	-	30	70	100

Main Objectives

- This Paper focuses on the contribution of different theoretical approaches to psychopathology to the area of clinical and community interventions and aims.
- To Train students in different approaches to counselling and psychotherapy.
- To provide knowledge of clinical aspect of Psychology
- To provide information regarding advance research in this area.

The Scheme of question paper:

- 1) The paper will consist of four units
- 2) Every unit should be given equal weightage in the examination.
- 3) Total Marks: 70 External Examination
30 Internal Examination
- 4) Duration of Examination: 03 Hours

The paper will consist of the following four units:

Unit Topic

1 The Evolution of Clinical Psychology and Contemporary Clinical Psychology

- 1.1 Defining the Nature and scope of Clinical Psychology
- 1.2 Mental Health Professions
- 1.3 A Brief History of Clinical Psychology
- 1.4 Activities of Clinical Psychologists
- 1.5 Employment Setting
- 1.6 The Two Pillars of Clinical Psychology : Science and Ethics
- 1.7 Training in Clinical Psychology
- 1.8 Licensure in Clinical Psychology

2 Assessment: Interviewing and Observation

- 2.1 Ethical Issues : Limits of Confidentiality

- 2.2 Unstructured Assessment Interviews
- 2.3 Structured Diagnostic Interviews
- 2.4 General Issues in Interviewing
- 2.5 Observations

3 Assessment : Intellectual and Cognitive Measures

- 3.1 Defining Intelligence
- 3.2 Theories of Intelligence
- 3.3 Assessing Intelligence : The Clinical Context

4 Assessment: Self – Report and Projective Measures

- 4.1 The Person-Situation Debate
- 4.2 Self –Presentation Biases
- 4.3 Developing Culturally Appropriate Measures
- 4.4 Projective measures of Personality

Reference Books

1. "Michael T. Nietzel, Douglas A. Bernstein, Richard Milich (1994) : " Introduction to Clinical Psychology " 4 th Ed Prentice Hall, Englewood Cliffs, New Jersey
2. Introduction to clinical psychology , John Hunsley and Catherine M. Lee , John Wiley & sons Inc. Ed.2010 (U.S.A)

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN.
Enforce from June-2019

Course Code		Programme Name		Subject/ Course
ID-305		M. A. Semester-III		Psychology
COURSE / PAPER TITLE - HEALTH AND WELLNESS				
Course Type		Total Credit		
Inter Disciplinary		04		
Teaching Time (hours)		Examination marking Scheme		
Theory (hours)	Practical (Hours)	Internal (Marks)	External (Marks)	Total (Marks)
4x15=60	-	30	70	100

Main Objectives:

Introduction to the concept and model of health and wellness in the socio-cultural contexts and the scope of

Health Psychology.

Introduction to the health enhancing and health compromising life styles/behaviors.

The scheme of question paper:

- 1) The paper will consist of four units
- 2) Every unit should be given equal weight age in the examination.
- 3) Total Marks: 70 External Examination.
30 Internal Examination
- 4) Duration of Examination: 03 Hours

The paper will consist of the following four units:

Unit Topic

1 The Systems of the Body

1.1 The Nervous System

1.2 The Endocrine System

1.3 The Cardiovascular System

1.4 The Respiratory System

1.5 The Reproductive System

1.6 The Immune System

- 2 Stress and You *સાંભળવા માટે આ છે*
- 2.1 What is Stress? *સાંભળવા માટે આ છે*
- 2.2 Theoretical Contribution to Study of Stress *સાંભળવા માટે આ છે*
- 2.3 What makes Events Stressful? *સાંભળવા માટે આ છે*
- 2.4 Sources of Chronic Stress *સાંભળવા માટે આ છે*
- 3 Moderators of the Stress Experience *સાંભળવા માટે આ છે*
- 3.1 Coping with Stress? *સાંભળવા માટે આ છે*
- 3.2 Social Support *સાંભળવા માટે આ છે*
- 3.3 The Management of Stress *સાંભળવા માટે આ છે*
- 4 Pain and It's Management *સાંભળવા માટે આ છે*
- 4.1 Elusive Nature of Pain *સાંભળવા માટે આ છે*
- 4.2 Clinical Issues in Pain Management *સાંભળવા માટે આ છે*
- 4.3 Pain Control Technique *સાંભળવા માટે આ છે*
- 4.4 Management of Chronic Pain *સાંભળવા માટે આ છે*

Reference Books

1. Taylor S.E. (2003) Health Psychology. Fifth International Edition, McGraw-Hill Companies, New York
2. Marks F.D. & Others (2005). Health Psychology (theory, Research & practice). Second Edition, Sage Publication, New Delhi.

COURSE PATTERN
Psychology M. A. Semester – IV
 (Effective from October-2019)

Course Code	Course	Instruction (hrs/week)	Duration Exam (hrs)	Marks			Credit
				Internal	External	Total	
CC-401	Theories of Human Behavior	4	3	30	70	100	4
CC-402	Psychological Measurement and Scaling	4	3	30	70	100	4
CC-403	Forensic Psychology	4	3	30	70	100	4
CC-404	Clinical Psychology-II Or Human-Resource Development (HRD)	4	3	30	70	100	4
ID-405	Stress Management Or Statistical Inference-II Or Dissertation	4	3	30	70	100	4
	Total	20	15	150	350	500	20

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN.
Enforce from October-2019

Course Code		Programme Name		Subject/ Course
CC 401		M. A. Semester-IV		Psychology
COURSE / PAPER TITLE - THEORIES OF HUMAN BEHAVIOUR				
Course Type		Total Credit		
Core Compulsory		04		
Teaching Time (hours)		Examination marking Scheme		
Theory (hours)	Practical (Hours)	Internal (Marks)	External (Marks)	Total (Marks)
4x15=60	-	30	70	100

Main Objectives:

- To define human behaviour in East and Western Approach
- To identify the areas of theories and system of psychology
- To introduce new human known theory and behaviour
- To understand ancient Greek philosophical influence and Today's modern theoretical concepts

The Scheme of question paper:

- 1) The paper will consist of four units
- 2) Every unit should be given equal weightage in the examination.
- 3) Total Marks: 70 External Examination
30 Internal Examination
- 4) Duration of Examination: 03 Hours

The paper will consist of the following four units:

Unit	Topic
-------------	--------------

1 Gestaltism and Field Theory

- 1.1 The Founding of Gestalt Psychology
  - 1.1.1 Max Wertheimer
  - 1.1.2 Kurt Koffka
  - 1.1.3 Wolfgang Kohler
- 1.2 Gestalt Methodology – Theoretical bases
  - 1.2.1 Opposition to Quantification
  - 1.2.2 The Physical Gestalt
  - 1.2.3 Physiological – Neurological basis
  - 1.2.4 Isomorphism
  - 1.2.5 Concept of Psychological field
- 1.3 Law of Perceptual Organization
- 1.4 Learning through insight

- 1.5 Creative Thinking
- 1.6 Field Theory – Topological concepts and Personality Theory
- 2 **Psychoanalysis**
  - 2.1 Historical Antecedents of Psychology
  - 2.2 Postulates of Psychoanalysis
  - 2.3 The Unconscious
    - 2.3.1 Conscious, Preconscious and Unconscious
  - 2.4 Dream interpretation
  - 2.5 Theory of instincts
  - 2.6 Theory of Psychosexual Development
  - 2.7 Personality Theory
  - 2.8 Defense Mechanisms
- 3 **Analytical and individual Psychology**
  - 3.1 Analytical Psychology – Carl Gustav Jung
    - 3.1.1 Carl Jung and Freud
    - 3.1.2 Theory of libido
    - 3.1.3 Conscious, Personal Unconscious and Collective Unconscious
    - 3.1.4 Introvert – Extrovert-attitudes and personality types
  - 3.2 Individual Psychology – Alfred Adler
    - 3.2.1 Alfred Adler and Freud
    - 3.2.2 Main Principles of Adler's Psychology
    - 3.2.3 Causation versus Purposivism
    - 3.2.4 Striving for superiority
    - 3.2.5 Inferiority feeling and compensation
    - 3.2.6 Sociability
    - 3.2.7 Style of life
    - 3.2.8 Creative Self
  - 3.3 Karen Horney
  - 3.4 Erich Fromm
  - 3.5 Harry stack Sullivan
- 4 **Organismic and Personalistic Psychology**
  - 4.1 Organismic Psychology
    - 4.1.1 Kurt Goldstein
    - 4.1.2 Jacob Robert Kantor
  - 4.2 Personalistic Psychology
    - 4.2.1 William Stern
    - 4.2.2 Edward Sprenge
    - 4.2.3 G.W.Allport
    - 4.2.4 Henry A. Murray

Reference Books

---

1. "Contemporary Theories and Systems in Psychology" by Benjamin B. Wolman (1979) Freeman BOOK Company
2. "Systems and Theories in Psychology" by Melvin H. Marx and William A. Hillix (1978) Tata McGraw Hill New Delhi
3. "A History of Psychology" by Thomas Hardy Leahey (1997) Prentice Hall Upper Saddle River New Jersey
4. "Manovigyan : Sampradayaane Siddhinto" Dr. B.A. Parikh (1994) University Granth Board, Gujarat State
5. Brennan James ; Reading in the history and systems of psychology
6. Sinha, Jadunath: Indian Psychology
7. Karen Huffman (2000) Psychology in Action, N.Y.; Wiley

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN.
Enforce from October-2019

Course Code		Programme Name		Subject/ Course
CC-402		M. A. Semester-IV		Psychology
COURSE / PAPER TITLE - PSYCHOLOGICAL MEASUREMENT AND SCALING				
Course Type		Total Credit		
Core Compulsory		04		
Teaching Time (hours)		Examination marking Scheme		
Theory (hours)	Practical (Hours)	Internal (Marks)	External (Marks)	Total (Marks)
4x15=60	-	30	70	100

Main Objectives :

- To train students for Psychological Measurement & evaluation.
- To give knowledge and skills for test development process.
- To explain the different areas of testing.

The Scheme of question paper:

- 1) The paper will consist of four units
- 2) Every unit should be given equal weightage in the examination.
- 3) Total Marks: 70 External Examination
30 Internal Examination
- 4) Duration of Examination: 03 Hours

The paper will consist of the following four units:

Unit	Topic
1	Definition of Psychological Test <ol style="list-style-type: none"> 1.1 Nature of test 1.2 Type of test 1.3 Uses of test 1.4 Test administration 1.5 Scoring problems 1.6 The concept of measurement in Psychology 1.7 Ethical standards of Psychologists 1.8 Why use and selling control 1.9 Outline for test Evaluation 1.10 Steps in constructing Psychological Test
2	Psychometric properties of a good psychological Test and Some representative Psychological Tests <ol style="list-style-type: none"> 2.1 Reliability of test 2.2 Validity of test 2.3 The different types of Norms and its interpretations 2.4 Stanford – Binet Intelligence scales

- 2.5 Wechsler Intelligence scales
- 2.6 Group testing Indian and Gujarati adaptation of Intelligence scales
- 2.7 Raven's progressive metrics
- 2.8 Draw – a – Man test.

3 Measurement of Interest and Aptitude

- 3.1 Strong compbell Interest Inventory
- 3.2 Kuder preference Records
- 3.3 Thurston & Linkert attitude scale
- 3.4 Study of values – work values Inventory
- 3.5 DAT
- 3.6 GATB
- 3.7 Fact aptitudes scales.

4 Application of Testing

- 4.1 Assessment people with Disabilities
  - 4.1.1 The Visually Impaired & The Blind
  - 4.1.2 The Hearing Impaired & Deaf
  - 4.1.3 The Deaf – Blind
  - 4.1.4 Motor Disabilities
  - 4.1.5 Cognitive Disabilities
- 4.2 Computer Associated Psychological Assessment
  - 4.2.1 An Overview
  - 4.2.2 Computer Input / Output
  - 4.2.3 Issues in CAPA

Reference Books

1. Anastasi, A. (1988) : Psychological testing (Stz.Ed)N.K. : Mcmillan
2. Brocta, K.D.(1990): Experimental Design in Behavioural Research N.Y : John Wiley
3. Cronbach, L.J. (1970) : Essential of Psychological Testing N.Y : Harper & Row
4. Freeman, F.S.(1986) : Theory and Prentice of Psychological Testing. New Delhi : Oxford & IBH publishing Co.
5. Guilford, J.P (1954) : Psychometric Methods . New Delhi : Tata McGrans – Hill Publishing Co. Ltd.
6. Desai K.G.and Desai H.G. "ManovagnanikMapan " (2000) 4th Edition. University GranthNirman Board
7. Bhargava M (2001) "Modern Psychological Testing and Measurement (Hindi) Agra HariprasadBhargava

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN.
Enforce from October-2019

Course Code		Programme Name		Subject/ Course
CC-403		M. A. Semester-IV		Psychology
COURSE / PAPER TITLE - FORENSIC PSYCHOLOGY				
Course Type		Total Credit		
Core Compulsory		04		
Teaching Time (hours)		Examination marking Scheme		
Theory (hours)	Practical (Hours)	Internal (Marks)	External (Marks)	Total (Marks)
4x15=60	-	30	70	100

Main Objectives:

To impart knowledge about forensic psychology

To make students understand the techniques of criminal investigation

The scheme of question paper:

- 1) The paper will consist of four units
- 2) Every unit should be given equal weight age in the examination.
- 3) Total Marks: 70 External Examination,
30 Internal Examination
- 4) Duration of Examination: 03 Hours

The paper will consist of the following four units :

Unit   Topic

1 Forensic Psychology and Psychologists

- 1.1 What is Forensic Psychology
- 1.2 History of the relationship between Psychology and the Law (In brief)
- 1.3 Conflict between Psychology and the Law
  - 1.3.1 Laws and Values
  - 1.3.2 What determines "Truth"?
- 1.4 Forensic Psychologist Roles and responsibilities
  - 1.4.1 Specific Roles: Researcher
  - 1.4.2 Specific Roles: Consultant to Law Enforcement
  - 1.4.3 Specific Roles: The Trial Consultant
  - 1.4.4 Specific Roles: Forensic Evaluator and Expert Witness

1.4.5 Specific Roles: Presentation of Psychology to Appellate Courts and Legislatures.

2 Psychology and Law Enforcement

- 2.1 Who are the Clients?
- 2.2 The Selection of Police
- 2.3 The Training of Police
- 2.4 Evaluating Effectiveness of Police Activities
- 2.5 Community Policing

3 Techniques of Criminal Investigation

- 3.1 What is Criminal Profiling?
- 3.2 Procedure Used in Criminal Profiling
  - 3.2.1 Crime Scene Analysis and the Generation of Psychological Profiles
  - 3.2.2 An Evaluation of Profiles
- 3.3 Psychological Autopsies
  - 3.3.1 Guidelines
- 3.4 Hypnosis in Criminal Investigation
  - 3.4.1 Advocacy: Martin Reiser's Position
  - 3.4.2 The Hillside Strangler Case
  - 3.4.3 Hypnosis of Witnesses and Victims
- 3.5 The Polygraph Technique
  - 3.5.1 Use of the Polygraph in Interrogation
  - 3.5.2 A Psychological Analysis

4 From Dangerousness to Risk Assessment

- 4.1 Risk assessment and Predictions of Dangerousness
- 4.2 Predictions of Violence
- 4.3 Predictions of Sexual Offending
- 4.4 Predictions of Domestic Violence and Child Abuse
- 4.5 Predictions of Suicide.

Reference Books

- 1 Solomon M. Fulero and Lawrence S. Wrightsman, (2009) "Forensic Psychology" Wadsworth Cengage Learning, Third Edition, USA.

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN.
Enforce from October-2019

Course Code		Programme Name		Subject/ Course
CC-404		M. A. Semester-IV		Psychology
COURSE / PAPER TITLE - CLINICAL PSYCHOLOGY-II				
Course Type		Total Credit		
Core Compulsory		04		
Teaching Time (hours)		Examination marking Scheme		
Theory (hours)	Practical (Hours)	Internal (Marks)	External (Marks)	Total (Marks)
4x15=60	-	30	70	100

Main Objectives : (Optional Paper)

- This Paper focuses on the contribution of different theoretical approaches to psychopathology to the area of clinical and community interventions and aims.
- To Train students in different approaches to counselling and psychotherapy
- To provide knowledge of clinical aspect of Psychology
- To provide information regarding advance research in this area.

The Scheme of question paper:

- 1) The paper will consist of four units
- 2) Every unit should be given equal weightage in the examination.
- 3) Total Marks: 70 External Examination
30 Internal Examination
- 4) Duration of Examination: 03 Hours

The paper will consist of the following four units:

Unit Topic

1 Assessment: Integration and Clinical Decision Making and Prevention

- 1.1 Integrating Assessment Data
- 1.2 Threats to the Validity of Assessments and Case Formulations
- 1.3 Psychological Assessment Reports and treatment Plans
- 1.4 Approaches to Prevention
- 1.5 Promoting Evidence-Based Parenting
- 1.6 Prevention of Violence
- 1.7 Prevention of Internalizing Disorders
- 1.8 Prevention of Substance Abuse
- 1.9 Prevention of Problems in Those Exposed to Trauma or Loss

2 Intervention: Overview

- 2.1 The Ethics of Intervention

- 2.2 Theoretical Approaches
- 2.3 Seeking Psychological Treatment
- 2.4 The Duration and Impact of Psychotherapy
- 2.5 Alternative Modes of Service Delivery

3 Intervention: Adults and Couples

- 3.1 Does Psychotherapy Work ? A Controversy and Its Impact
- 3.2 Meta-Analysis and Psychotherapy Research
- 3.3 Evidence-Based Treatments: Initiatives and Controversies
- 3.4 Clinical Practice Guidelines
- 3.5 Evidence-Based Treatments: Some Examples
- 3.6 CBT for Depression
- 3.7 Adoption of Evidence-Based Treatments

4 Intervention: Children and Adolescents

- 4.1 Introduction
- 4.2 Who is the Client in Psychological Services for Childhood Disorders?
- 4.3 Landmarks in the Evolution of Evidence-Based Psychological Services for children and Adolescents
- 4.4 Examples of Evidence-Based Treatments
- 4.5 Disruptive Behaviour Disorders
- 4.6 Parent management Training
- 4.7 Adolescent Depression

Reference Books

1. Michael T. Nietzel, Douglas A. Bernstein, Richard Milich (1994) 'Introduction to Clinical Psychology' 4 thEd. Prentice Hall, Englewood Cliffs, New Jersey.
2. Introduction to clinical psychology , John Hunsley and Catherine M. Lee , John Wiley & sons Inc. Ed.2010 (U.S.A)

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN.
Enforce from October-2019

Course Code		Programme Name		Subject/ Course
ID-405		M. A. Semester-IV		Psychology
COURSE / PAPER TITLE - STRESS MANAGEMENT				
Course Type			Total Credit	
Inter Disciplinary			04	
Teaching Time (hours)		Examination marking Scheme		
Theory (hours)	Practical (Hours)	Internal (Marks)	External (Marks)	Total (Marks)
4x15=60	-	30	70	100

Main Objective:

- To provide the knowledge of various aspects of stress and management.

The Scheme of question paper:

- The paper will consist of four units
- Every unit should be given equal weightage in the examination.
- Total Marks: 70 External Examination
30 Internal Examination
- Duration of Examination: 03 Hours

The paper will consist of the following four units:

Unit

Topic

1 Personality as a factor influencing stress tolerance

- ✓ 1.1 General nature of stress
- ✓ 1.2 Various personality traits as moderators of stress
  - 1.2.1 Hardiness
  - 1.2.2 Optimism
  - 1.2.3 self-esteem and self-efficacy
  - 1.2.4 Locus of control
  - 1.2.5 Type-A
- ✓ 1.3 Behaviour pattern (TA BP) – concept
  - 1.3.1 TA BP and stress
  - 1.3.2 TA BP and health
  - 1.3.3 Modifying TA BP

2 Social support as moderator of stress

- 2.1 Concept of social support
- 2.2 Type of social support
- 2.3 Sources of social support
- 2.4 Social support as moderator of stress and

- as method of coping-stress buffering hypothesis
- 2.5 Some studies on impact of social support

3 Stress and Coping

- 3.1 The concept of coping
- 3.2 Common coping patterns of limited value
  - 3.2.1 giving up
  - 3.2.2 striking out at others including yourself
  - 3.2.3 Blaming self
  - 3.2.4 Using defensive coping.
- 3.3 The nature of constructive coping
- 3.4 Categories of constructive coping

4 Strategies of Coping and Other strategies of stress management

- 4.1 Appraisal focused constructive coping
  - 4.1.1 Ellis's Rational Thinking
  - 4.1.2 Humour as a stress reducer
  - 4.1.3 Positive reinterpretation.
- 4.2 Problem focused constructive coping
  - 4.2.1 using systematic problem solving
  - 4.2.2 seeking help and control
- 4.3 Emotion-Focused constructive coping
  - 4.3.1 Releasing pent-up emotions
  - 4.3.2 Distracting yourself
  - 4.3.3 Managing hostility and forgiving others
  - 4.3.4 Meditating
  - 4.3.5 Using relaxation procedures
- 4.4 Yoga
- 4.5 Assertiveness training
- 4.6 Nutrition and exercise

Reference Book

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

SYLLABUS FRAME WORK

B. A. - GUJARATI

(SEMESTER - 1 & 2)

Semester	Discipline	Course Code	Course Name	Unit	Internal Marks	External Marks	Course Credit
1	Major	AR23MIDSCGU101	પદ્યકૃતિનો અભ્યાસ : મધ્યકાલીન	4	50	50	4
1	Major	AR23MIDSCGU101A	ગદ્યકૃતિનો અભ્યાસ : અર્વાચીન	4	50	50	4
1	Minor	AR23MIDSCGU102	પદ્યકૃતિનો અભ્યાસ : મધ્યકાલીન	4	50	50	4
1	MDC	AR23MDCGU103	સાહિત્યકૃતિનો અભ્યાસ : ગદ્ય	4	50	50	4
1	AEC	AR23AECGU104	ગદ્ય અને વ્યાવહારિક વ્યાકરણ	3	25	25	2
1	IKS	AR23IKSGU105	ભારતીય જ્ઞાનપરંપરા-૧	3	25	25	2
1	IKS	AR23IKSGU105A	ભારતીય જ્ઞાનપરંપરા-૨	3	25	25	2
1	IKS	AR23IKSGU105B	ભારતીય જ્ઞાનપરંપરા-૩	3	25	25	2
1	IKS	AR23IKSGU105C	ભારતીય જ્ઞાનપરંપરા-૪	3	25	25	2
1	SEC	AR23SECGU106	ભાષા સજ્જતા અને લેખનકૌશલ-૧	3	25	25	2
1	SEC	AR23SECGU106A	વ્યવહારભાષા-૧	3	25	25	2
1	SEC	AR23SECGU106B	અનુવાદકલા-૧	3	25	25	2
1	SEC	AR23SECGU106C	સાહિત્યિક પત્રકારત્વ-૧	3	25	25	2
1	SEC	AR23SECGU106D	પૂકરીડિંગ-૧	3	25	25	2
2	Major	AR23MIDSCGU201	પદ્યકૃતિનો અભ્યાસ : અર્વાચીન	4	50	50	4
2	Major	AR23MIDSCGU201A	ગદ્યકૃતિનો અભ્યાસ : અર્વાચીન	4	50	50	4
2	Minor	AR23MIDSCGU202	પદ્યકૃતિનો અભ્યાસ : અર્વાચીન	4	50	50	4
2	MDC	AR23MDCGU203	સાહિત્યકૃતિનો અભ્યાસ : ગદ્ય	4	50	50	4
2	AEC	AR23AECGU204	ગદ્ય અને વ્યાવહારિક વ્યાકરણ	3	25	25	2
2	VAC	AR23VACGU205	સાહિત્ય અને સમાજ-૧	3	25	25	2
2	VAC	AR23VACGU205A	સાહિત્ય અને માનવમૂલ્યો -૧	3	25	25	2
2	VAC	AR23VACGU205B	આપણું લોકસાહિત્ય - ૧	3	25	25	2

(3)

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN
EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

Semester	Discipline	Course Code	Course Name	Unit	Internal Marks	External Marks	Course Credit
2	VAC	AR23VACGUJ205C	સાહિત્ય અને માનવવિદ્યાઓનો સંબંધ-૧	3	25	25	2
2	SEC	AR23SECGUJ206	ભાષા સજ્જતા અને લેખનકૌશલ - ૨	3	25	25	2
2	SEC	AR23SECGUJ206A	વ્યવહારભાષા - ૨	3	25	25	2
2	SEC	AR23SECGUJ206B	અનુવાદકલા - ૨	3	25	25	2
2	SEC	AR23SECGUJ206C	સાહિત્યિક પત્રકારત્વ - ૨	3	25	25	2
2	SEC	AR23SECGUJ206D	પૂરકરીડિંગ - ૨	3	25	25	2

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN
EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

PROGRAMME CODE : ARTUG101
COURSE CODE : AR23MJDSCGUJ101
SEMESTER : 01

COURSE NAME : પદ્યકૃતિનો અભ્યાસ - મધ્યકાલીન

નિયત કૃતિ : સુદામાચરિત્ર : પ્રેમાનંદ

સંપાદકો : લાલચંદર કાકર, પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ

પ્રકાશક : પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ

Total Credits : 04 (04 Period/Week)	Theory	External – 50 Marks Internal – 50 Marks
---------------------------------------	--------	--

Course Outcome : (હેતુઓ)

વિદ્યાર્થીઓ -

- મધ્યકાલીનગુજરાતીસાહિત્યનાંપ્રમુખ સાહિત્યસ્વરૂપોનો પરિચય મેળવે
- મધ્યકાળનાઆખ્યાનશિરોમણીપ્રેમાનંદનાજીવનઅનેકવનવિશેજાણે.
- જ્ઞાન - ભક્તિ - કર્મનો મહિમા સમજે.
- મિત્રપ્રેમ કેવો હોય તે જાણે.
- ભાષા અને વ્યાકરણની પાયાની સમાજ કેળવે
- વ્યાવહારિક લેખન પ્રત્યે અભિમુખ બને.
- માતૃભાષા સાથે નિસબત કેળવે.

અ.નં.	એકમ		કેડિટ	કલાક
૧	એકમ-૧	(૧) મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યના પ્રમુખ પદ્યપ્રકારો (પદ, રાસ - રાસો , કાગુ, પ્રબંધ, આખ્યાન, પદ્યવાર્તા)નો પ્રાથમિક પરિચય. (૨) પાઠ્યકૃતિનું સાહિત્યસ્વરૂપ (૩) આખ્યાનકવિ પ્રેમાનંદનું જીવન અને કવન (૪) આખ્યાનનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ	1	અઠવાડિક ચાર કલાક
૨	એકમ-૨	(૧) સાહિત્યસ્વરૂપને આધારે કૃતિસમીક્ષા (૨) કૃતિને આધારે સર્જકની વિશેષતાઓ અને મર્યાદાઓ (૩) યુગસંદર્ભે કૃતિનું મૂલ્યાંકન	1	
૩	એકમ-૩	કૃતિ આધારિત ટૂંક નોંધો (જીમકે, વસ્તુસંકલના, પાત્રાલેખન, વર્ણનો, રસનિરૂપણ, ભાષાશૈલી, સામાજિક	1	

5

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN
EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

		સંદર્ભ - વગેરે		
૪	એકમ-૪	<p>ભાષાસજ્જતા</p> <ul style="list-style-type: none"> વિરામચિહ્નો: પૂર્ણત્વચિહ્નો : પૂર્ણવિરામ, પ્રભવિરામ, ઉદગારવિરામ, અર્ધવિરામ અપૂર્ણત્વચિહ્નો : અલ્પવિરામ, ગુરુવિરામ, ગુરુરેખા અન્ય ચિહ્નો : લઘુરેખા, લોપચિહ્ન, અવતરણચિહ્ન, વિગ્રહરેખા, કાકપદ, તિર્યકરેખા, કૌસ, (વિદ્યાર્થીએ વિરામચિહ્નની સંજ્ઞા (સંકેત) જણાવી તેનો ઉપયોગ અને ઉદાહરણ આપવાનું રહેશે. આઠમાંથી ગમે તે છ વિશે જવાબ લખવાના રહેશે.) 	1	
<p>સંદર્ભગ્રંથો :</p> <p>૧. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ (મધ્યકાલીન) : અનંતરાય રાવળ (ગૂર્જર પ્રકાશન, અમદાવાદ)</p> <p>૨. ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા (મધ્યકાલીન) : પીટુભાઈ ઠાકર (ગૂર્જર)</p> <p>૩. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - ૧૨- : ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ</p> <p>૪. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ (પાર્શ્વ)</p> <p>૫. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : ડૉ. રમેશ ત્રિવેદી (આદર્શ)</p> <p>૬. આખ્યાનકવિ પ્રેમાનંદ : કે. કા. શાસ્ત્રી (આદર્શ)</p> <p>૭. કવિ શિરોમણી પ્રેમાનંદ : પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ (પાર્શ્વ)</p> <p>૮. ગુજરાતી વ્યાવહારિક વ્યાકરણ : અરવિંદ ભાંડારી (અરુણોદય પ્રકાશન, અમદાવાદ)</p> <p>૯. ગુજરાતી લેખન : નિયતિ અંતાણી (અરુણોદય)</p> <p>૧૦. ગુજરાતી વિષયવસ્તુ : પ્રિ. નટુભાઈ રાવલ (નીરવ પ્રકાશન, અમદાવાદ)</p>				

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN
EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

PROGRAMME CODE : ARTUG101
COURSE CODE : AR23MJDSCGUJ101A
SEMESTER : 01

COURSE NAME : ગદ્યકૃતિનો અભ્યાસ (અર્વાચીન)

નિયત કૃતિ : 'ફૂવો' - અશોકપુરી ગોસ્વામી

પ્રકાશક : આર. આર. શેઠ એન્ડ કં. પ્રા. લિ., અમદાવાદ

Total Credits : 04 (04 Period/Week)	Theory	External – 50 Marks Internal – 50 Marks
---------------------------------------	--------	--

Course Outcome : (હેતુઓ)

વિદ્યાર્થીઓ -

- અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યના પ્રમુખ ગદ્યપ્રકારો વિશે જાણે.
- નવલકથાનાં સ્વરૂપગત લક્ષણોનો પરિચય મેળવે.
- ગુજરાતી નવલકથાની ગતિવિધિથી પરિચિત થાય.
- ગુજરાતીની પ્રતિનિધિ નવલકથાઓના સંપર્કમાં આવે.
- ભાષા સજ્જતા પ્રાપ્ત કરે.
- વ્યાવહારિક વ્યાકરણની સમજ વિકસાવે.
- સ્પર્ધાત્મક પરીક્ષાઓ માટે સક્ષમ બને.

અ.નં.	એકમ		કેડિટ	કલાક
૧	એકમ-૧	(૧) અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યના પ્રમુખ ગદ્યપ્રકારો (નવલકથા, ટૂંકી વાર્તા, એકાંકી, લલિત નિબંધ, લઘુકથા) નો પ્રાથમિક પરિચય (૨) પાઠ્યકૃતિનું સાહિત્યસ્વરૂપ (૩) સર્જક અશોકપુરીનું જીવન અને સાહિત્યિક પ્રદાન (૪) સર્જકવ્યક્તિત્વનાં ઘડતરબળો	૧	અઠવાડિક ચાર કલાક
૨	એકમ-૨	(૧) સ્વરૂપ આધારિત કૃતિસમીક્ષા (૨) કૃતિને આધારે સર્જકની વિશેષતાઓ અને મર્યાદાઓ (૩) સાંપ્રત નવલકથા સાહિત્યમાં કૃતિનું સ્થાન	૧	
૩	એકમ-૩	કૃતિ આધારિત મહત્વની ટૂંક નોંધો (જેમકે, પરિવેશ, પાત્રનિરૂપણ, સંઘર્ષ, પ્રસંગો, સંવાદો, ગદ્ય વગેરે)	૧	
૪	એકમ-૪	ભાષાસજ્જતા (જુઓ. પરિશિષ્ટ)	૧	

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN
EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

૪	૧. શબ્દસમૂહ માટે એક શબ્દ (નિયત કરેલા શબ્દોમાંથી) ૨. વર્ણલેદે અર્થલેદ (નિયત કરેલા શબ્દોમાંથી)		
<p>સંદર્ભગ્રંથો :</p> <p>૧. નવલકથા : પ્રવીણ દરજી - યુનિ.ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ</p> <p>૨. નવલકથા - શિલ્પ અને સ્વરૂપ : નરેશ વેદ - પાર્થ પ્રકાશન, અમદાવાદ</p> <p>૩. સ્વરૂપ સન્નિધાન : સં. સુમન શાહ - પાર્થ</p> <p>૪. નવલકથા : શિરીષ પંચાલ - અરુણોદય પ્રકાશન, અમદાવાદ</p> <p>૫. કૂવો - મેઘાણી પરંપરાનું સાતત્ય, વિ - વિદ્યાનગર, ફેબ્રુઆરી ૨૦૦૮, અંક - ૨ : ભરત મહેતા</p> <p>૬. કૂવો - વિશે : પરબ - એપ્રિલ, ૧૯૯૮ : ખારુલ રાહોડ</p> <p>૭. ગ્રામજીવનની સાહિત્યરી ગુજરાતી નવલકથા - ડૉ. કે. એમ. મકવાણા</p> <p>૮. ગુજરાતી શબ્દાર્થકોશ: યોગેન્દ્ર વ્યાસ, અરવિંદ ભાંડારી - અરુણોદય પ્રકાશન, અમદાવાદ</p> <p>૯. ભાષા સજ્જતા અને લેખન કૌશલ : યોગેન્દ્ર વ્યાસ - અરુણોદય</p> <p>૧૦. ગુજરાતી વિષયવસ્તુ : પ્રિ.નટુભાઈ રાવલ - નીરવ</p> <p>૧૧. કૂવો - વિશે યુ ટ્યુબ વ્યાખ્યાન: શરીફા વીજળીવાળા : https://youtu.be/9MJr12Aw9wk</p> <p>૧૨. કૂવો : ગુજરાતીવિશ્વકોશ</p>			

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN
EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

PROGRAMME CODE : ARTUG101

COURSE CODE : AR23MIDSCGUJ102

SEMESTER : 01

COURSE NAME : પદ્યકૃતિનો અભ્યાસ - મધ્યકાલીન

નિયત કૃતિ : સુદામાચરિત્ર : પ્રેમાનંદ

સંપાદકો : લાભશંકર ઠાકર, પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ

પ્રકાશક : પાર્શ્વ પ્રકાશન, અમદાવાદ

Total Credits : 04 (04 Period/Week)	Theory	External – 50 Marks Internal – 50 Marks
---------------------------------------	--------	--

Course Outcome : (હેતુઓ)

વિદ્યાર્થીઓ -

- મધ્યકાલીનગુજરાતીસાહિત્યનાપ્રમુખ સાહિત્યસ્વરૂપોનો પરિચય મેળવે.
- મધ્યકાળનાઆખ્યાનશિરોમણીપ્રેમાનંદનાજીવનઅનેકવનવિશેજાણે.
- જ્ઞાન - ભક્તિ - કર્મનો મહિમા સમજે.
- મિત્રપ્રેમ કેવો હોય તે જાણે.
- ભાષા અને વ્યાકરણની પાયાની સમાજ કેળવે.
- વ્યાવહારિક લેખન પત્રો અભિમુખ બને.
- માતૃભાષા સાથે નિસબત કેળવે.

અ.નં.	એકમ		ક્રેડિટ	કલાક
૧	એકમ-૧	(૧) મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યના પ્રમુખ પદ્યપ્રકારો (પદ, રાસ - રાસો , કાગુ, પ્રબંધ, આખ્યાન, પદ્યવાર્તા)નો પ્રાથમિક પરિચય (૨) પાઠ્યકૃતિનું સાહિત્યસ્વરૂપ (૩) આખ્યાનકવિ પ્રેમાનંદનું જીવન અને કવન (૪) આખ્યાનનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ	1	અઠવાડિક ચાર કલાક
૨	એકમ-૨	(૧) સાહિત્યસ્વરૂપને આધારે કૃતિસમીક્ષા (૨) કૃતિને આધારે સર્જકની વિશેષતાઓ અને મર્યાદાઓ (૩) યુગસંદર્ભે કૃતિનું મૂલ્યાંકન	1	
૩	એકમ-૩	કૃતિ આધારિત ટૂંક નોંધો (જેમકે, વસ્તુસંકલના, પાત્રાલેખન, વર્ણનો, રસનિરૂપણ, ભાષાશૈલી, સામાજિક	1	

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN
EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

		સંદર્ભ - વગેરે.		
૪	એકમ-૪	ભાષાસજ્જતા <ul style="list-style-type: none"> વિરામચિહ્નો: પૂર્ણત્વચિહ્નો : પૂર્ણવિરામ, પ્રભવિરામ, ઉદગારવિરામ, અર્ધવિરામ અપૂર્ણત્વચિહ્નો : અલ્પવિરામ, ગુરુવિરામ, ગુરુરેખા અન્ય ચિહ્નો : લઘુરેખા, લોપચિહ્ન, અવતરણચિહ્ન, વિગ્રહરેખા, કાકપદ, તિર્યકરેખા, ક્રોસ, (વિદ્યાર્થીએ વિરામચિહ્નની મંજા (સંકેત) જણાવી તેનો ઉપયોગ અને ઉદાહરણ આપવાનું રહેશે. આઠમાંથી ગમે તે છ વિશે જવાબ લખવાના રહેશે.) 	1	

સંદર્ભગ્રંથો :

૧. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ (મધ્યકાલીન) : અનંતરાય રાવળ (ગૂર્જર પ્રકાશન, અમદાવાદ)
૨. ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા (મધ્યકાલીન) : ધીરુભાઈ કાકર (ગૂર્જર)
૩. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - ૧૨ : ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૪. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ (પાર્શ્વ)
૫. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : ડૉ. રમેશ ત્રિવેદી (આદર્શ)
૬. આખ્યાનકવિ પ્રેમાનંદ : કે. કા. શાસ્ત્રી (આદર્શ)
૭. કવિ શિરોમણી પ્રેમાનંદ : પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ (પાર્શ્વ)
૮. ગુજરાતી વ્યાવહારિક વ્યાકરણ : અરવિંદ ભાંડારી (અરુણોદય પ્રકાશન, અમદાવાદ)
૯. ગુજરાતી લેખન : નિયતિ અંતાણી (અરુણોદય)
૧૦. ગુજરાતી વિષયવસ્તુ : પ્રિ. નરુભાઈ રાવલ (નીરવ પ્રકાશન, અમદાવાદ)

13

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

PROGRAMME CODE : ARTUG101

COURSE CODE : AR23MDCGU103

SEMESTER : 01

COURSE NAME : સાહિત્યકૃતિનો અભ્યાસ (ગદ્ય)

નિયત કૃતિ : 'પ્રશિષ્ટ ગુજરાતી હાસ્યરચનાઓ'

મંપાદક : ઉર્વીશ કોઠારી

પ્રકાશક : અરુણોદય પ્રકાશન, અમદાવાદ

Total Credits : 04 (04 Period/Week)	Theory	External – 50 Marks Internal – 50 Marks
---------------------------------------	--------	--

Course Outcome : (હેતુઓ)

વિદ્યાર્થીઓ -

- હાસ્યરચનાઓ (હાસ્ય નિબંધો) દ્વારા આનંદ મેળવે.
- હાસ્ય નિબંધના સ્વરૂપને સમજે.
- હાસ્ય, કટાક્ષ, વ્યંગ્ય, ઉપહાસ, નર્મ - મર્મ, વિનોદ વગેરે હાસ્યનાં તત્ત્વોને માણે અને સમજે.
- હાસ્ય સર્જકોનો પરિચય મેળવે.
- ભાષા સજ્જતા કેળવે.

નિમ્નલિખિત હાસ્યરચનાઓ પાઠ્યક્રમમાં નિયત કરવામાં આવે છે :

1. યોભીઆ - રમણભાઈ નીલકંઠ
2. સાહિત્ય અને અસ્પષ્ટતા - જ્યોતીન્દ્ર દવે
3. શાકુંતલનો ગૂઢાર્થ - રા.વિ. પાઠક
4. સાહિત્યમાં અપહરણ - બકુલ ત્રિપાઠી
5. વાંચવા લાવેલું પુસ્તક પાછું ન..... - રતિલાલ બોરીસાગર
6. કવિ ભાસ્કર દવેની શોકસભા - વિનોદ ભટ્ટ
7. ૨૦૧૦નાં ઊંઘાં ચશ્માં - તારક મહેતા
8. કેટલાક વણલખ્યા રિવાજો - મનુ શેખચલ્લી
9. જ્ઞાનસંસદની રાત્રિ બેઠક - ઉર્વીશ કોઠારી
10. બેસી રહેવાની કળા - કલ્પના દેસાઈ
11. બેગ બાંધ્યાની વેળાએ - સંજય છેલ

અ.નં.	એકમ		કેડિટ	કલાક
૧	એકમ-૧	હાસ્યનિબંધક્ષેત્રે નિમ્નસૂચિત સર્જકોના પ્રદાનનો પરિચય : ૧. જ્યોતીન્દ્ર દવેર. રમણભાઈ નીલકંઠ ૩. બકુલ ત્રિપાઠી૪. રતિલાલ બોરીસાગર ૫. વિનોદ ભટ્ટ૬. તારક મહેતા (પરીક્ષામાં ત્રણમાંથી ગમે તે એક વિશે જવાબ લખવાનો રહેશે.)	1	અઠવાડિક ચાર કલાક
૨	એકમ-૨	સમીક્ષાત્મક પ્રશ્નો • હાસ્યરચનાઓનું સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાંકન	1	

14

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN
EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

	૨	• મહત્વની ટૂંક નોંધો		
૩	એકમ-૩	હાસ્યનિબંધોનો આસ્વાદમૂલક પરિચય (ત્રણમાંથી ગમે તે એક)	૧	
૪	એકમ-૪	ભાષાસજ્જતા : (જુઓ,પરિશિષ્ટ) • સમાનાર્થી શબ્દો (નિયત કરેલા શબ્દોમાંથી) • વિરુદ્ધાર્થી શબ્દો (નિયત કરેલા શબ્દોમાંથી) (બંને બાર - બાર પુછાશે. નવ - નવના જવાબ લખવાના રહેશે.)	૧	

સંદર્ભગ્રંથો :

૧. ગુજરાતની હાસ્યધારા - સં. વિનોદ ભટ્ટ
૨. અર્વાચીનગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા - ધીરુભાઈ ઠાકર
૩. વિનોદ વિમર્શ - વિનોદ ભટ્ટ
૪. નિબંધ : સ્વરૂપ અને વિકાસ - પ્રવીણ દરજી
૫. નિબંધ અને ગુજરાતી નિબંધ : સં. જયંત કોઠારી
૬. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો આસ્વાદ - મધુસૂદન પારેખ
૭. ગુજરાતીમાં હાસ્ય અને કટાક્ષ - મધુસૂદન પારેખ
૮. હાસ્યમંદિર - રમણભાઈ નીલકંઠ
૯. હાલના નિબંધનું સાહિત્ય - મધુસૂદન પારેખ (જુઓ,પરિશિષ્ટ, પ્રશિષ્ટ ગુજરાતી હાસ્ય રચનાઓ)

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN
EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

PROGRAMME CODE : ARTUG101
COURSE CODE : AR23MJDSCGUJ201
SEMESTER : 02

COURSE NAME : પદ્યકૃતિનો અભ્યાસ (અર્વાચીન)

નિયત કૃતિ : પ્રશિષ્ટ ગુજરાતી કાવ્યઝલક : ખંડ - ૨, ગુચ્છ - ૨

સંપાદક : ચંદ્રકાન્ત શેઠ

પ્રકાશક : અરુણોદય પ્રકાશન, અમદાવાદ

Total Credits : 04 (04 Period/Week)	Theory	External – 50 Marks Internal – 50 Marks
---------------------------------------	--------	--

Course Outcome : (હેતુઓ)

વિદ્યાર્થીઓ -

- અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યના પ્રમુખ પદ્યપ્રકારોને જાણે.
- ગાંધીયુગના સર્જકો - કવિઓનો પરિચય મેળવે.
- ગાંધીમૂલ્યોની સાથે જીવનમૂલ્યો જાણે અને સમજે.
- કવિતાનો આસ્વાદમૂલક પરિચય કરાવતાં શીખે.
- ભાષા સજ્જતા વિકસાવે.

પાઠ્યક્રમમાં સાત કવિઓનાં નિમ્નલિખિત કાવ્યો નિયત કરવામાં આવે છે :

- (૧) મેઘાણી : ૧. કસુંબીનો રંગ ૨. કોઈનો લાડકવાયો
(૨) સુન્દરમ્ : ૧. હંકારી જા ૨. મેરે પિયા
(૩) ઉમાશંકર જોશી : ૧. ભોમિયા વિના ૨. ગાણું અધૂરું
(૪) રાજેન્દ્ર શાહ : ૧. નિરુદેશ ૨. ઇંધણા વીણવા ગીતી મોરી સૈયર
(૫) નિરંજન ભગત : ૧. ફરવા આવ્યો છું ૨. ધડીક સંગ
(૬) ઉશનસુ : ૧. વળાવી બા આવી ૨. ગૃહપ્રવેશે
(૭) જયંત પાઠક : ૧. થોડો વગડાનો શાસ ૨. આનંદ છે

અ.નં.	એકમ		કેડિટ	કલાક
૧	એકમ-૧	(૧) અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યના પ્રમુખ પદ્યપ્રકારો । ગીત, ગઝલ, સોનેટ, ખંડકાવ્ય)નો પરિચય. (૨) ગાંધી-અનુગાંધીયુગના સર્જકોના જીવન અને કવનનો પરિચય : ૧. મેઘાણી ૨. સુન્દરમ્ ૩. ઉમાશંકર જોશી ૪. રાજેન્દ્ર શાહ ૫. નિરંજન ભગત ૬. ઉશનસુ ૭. જયંત પાઠક	1	અઠવાડિક ચારકલાક

2

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

2	એકમ- 2	નિયત કરેલા કાવ્યોની આસ્વાદમૂલક સમીક્ષા (ત્રણમાંથી ગમે તે એક)	1
3	એકમ- 3	નિયત કરેલા કાવ્યો આધારિત ટૂંક નોંધો (ચારમાંથી ગમે તે બે)	1
4	એકમ- 4	ભાષાસજ્જતા : (છંદપરિચય) (૧) છંદનું બંધારણ (અક્ષર સંખ્યા, ગણ, યતિ) જણાવી ઉદાહરણ લખો : ૧. શિખરિણી ૨. મંદાકાંતા ૩. પૃથ્વી ૪. શાદૂલવિકીડિતપ. વસંતતિલકા ૫. સગપરા ૬. ચોપાઈ ૮. દોહરી ૯. હરિગીત ૧૦. જૂલણા (પાંચ છંદ પુછાશે, ગમે તે ત્રણના જવાબ લખવાના રહેશે.) (૨) છંદ ઓળખાવો : નિયત દસ છંદમાંથી કોઈ પણ છંદની પાંચ પંક્તિ પુછાશે. ગમે તે ત્રણ પંક્તિના છંદ ઓળખાવવાના રહેશે.	1

સંદર્ભગ્રંથો :

૧. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - ગ્રંથ : ૫-૬, ગુ.સા.પ.
૨. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા - ધીરુભાઈ ઠાકર
૩. અર્વાચીન કવિતા - સુન્દરમ્
૪. રાજેન્દ્ર - નિરંજન યુગની કવિતા - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ - પાર્શ્વ
૫. ગુજરાતી વિષય વસ્તુ - પ્રિ.નરુભાઈ રાવલ
૬. રૂઢિપ્રયોગો, કહેવતોઅને છંદ - અલંકાર - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ : પાર્શ્વ
૭. વિચાર વિસ્તાર, છંદ, અલંકાર - નરુભાઈ ઠાકર

3

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN
EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

PROGRAMME CODE : ARTUG101
COURSE CODE : AR23MJDSCGUJ201A
SEMESTER : 02
COURSE NAME : ગદ્યકૃતિનો અભ્યાસ
નિયત કૃતિ: ગુજરાતી પ્રતિનિધિ વાર્તાઓ
સંપાદક : વિનોદ અધ્વર્યુ
પ્રકાશક : આદર્શ પ્રકાશન, અમદાવાદ

Total Credits : 04 (04 Period/Week)	Theory	External – 50 Marks Internal – 50 Marks
---------------------------------------	--------	--

Course Outcome : (કૅનુઓ)

વિદ્યાર્થીઓ -

- અર્વાચીન ગુજરાતી દેકી વાર્તાના સ્વરૂપનો પરિચય કરે.
- દેકી વાર્તાની વિકાસરેખા જાણે.
- દેકી વાર્તાનો આસ્વાદમૂલક પરિચય મેળવે.
- દેકી વાર્તાના મહત્ત્વના સર્જકોને ઓળખે.
- દેકી વાર્તાની અન્ય સ્વરૂપો કરતાં ભિન્નતા સમજે.

પાઠ્યક્રમમાં નિયત કરવામાં આવેલી દેકી વાર્તાઓ :

૧. ગોવાલણી - મલયાનિલ
૨. પૃથ્વી અને સ્વર્ગ - ધૂમકેતુ
૩. માજાવેલાનું મૃત્યુ - સુન્દરમ
૪. એજે નહીં તો બેજે - પન્નાલાલ પટેલ
૫. લોહીની સગાઈ - ઈશ્વર પેટલીકરક. કુંડી - ગુલાબદાસ બોકર
૬. આબલાનો એક ટુકડો - જયંતિ દલાલક. રીંછ - સુમન શાહ
૭. રોળું - ધનશ્યામ દેસાઈ

અ.નં.	એકમ		કેડિટ	કલાક
૧	એકમ-૧	(૧) દેકી વાર્તાની સ્વરૂપગત લાક્ષણિકતાઓ (૨) દેકી વાર્તાના મહત્ત્વના સ્થિત્યંતરો (૩) દેકી વાર્તા અને અન્ય ગદ્યસ્વરૂપો (એકાંકી, લઘુકથા, નવલકથા) વચ્ચે સામ્ય - ભેદ	1	અઠવાડિક ચાર કલાક
૨	એકમ-૨	દેકી વાર્તાની આસ્વાદમૂલક સમીક્ષા (ત્રણમાંથી ગમે તે એક)	1	
૩	એકમ-૩	નિયત દેકી વાર્તાઓ આધારિત દેક નોંધો (ચારમાંથી ગમે તે બે)	1	

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

3	(જોમકે, વસ્તુસંકલના, પાત્રચિત્રણ, પરિવેશ, સંઘર્ષ, આરંભ - અંત, શીર્ષક વગેરે.)		
૪	<p>અલંકાર : (અલંકાર પરિચય)</p> <p>(૧) ઉદાહરણ અને સમજૂતી આપી અલંકાર ઓળખાવો :</p> <p>૧. ઉપમા ૨. ઉત્પ્રેક્ષા ૩. રૂપક ૪. દૃષ્ટાંત ૫. વ્યાજસ્તુતિ ૬. અનન્વય ૭. સજીવારોપણ ૮. વ્યતિરેક ૯. અતિશયોક્તિ ૧૦. શ્લેષ ૧૧. વર્ણાનુપ્રાસ</p> <p>(પાંચમાંથી ગમે તે ત્રણ લખવાના રહેશે.)</p> <p>(૨). અલંકાર ઓળખાવો :</p> <p>ઉપર્યુક્ત અગિયાર અલંકારમાંથી પાંચનાં ઉદાહરણ પુછાશે. જમે તે ત્રણ અલંકારનાં નામ લખવાના રહેશે.</p>	૧	
<p>સંદર્ભગ્રંથો :</p> <p>૧. સ્વરૂપ સન્નિધાન - સુમન શાહ : પાર્શ્વ પ્રકાશન</p> <p>૨. વાર્તા વિચાર - રાધેશ્યામ શર્મા : પાર્શ્વ</p> <p>૩. ટૂંકી વાર્તા - વિજય શાસ્ત્રી : અરુણોદય પ્રકાશન</p> <p>૪. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - ૫-૬ : ગુ. સા. પ.</p> <p>૫. ટૂંકી વાર્તા : વ્યાખ્યાથી વિકાસ - સંજય આચાર્ય : આદર્શ પ્રકાશન</p> <p>૬. વિચાર વિસ્તાર, છંદ અલંકાર - નટુભાઈ ઠક્કર</p> <p>૭. ગુજરાતી વિષયવસ્તુ - પ્રિ. નટુભાઈ રાવલ</p>			

૫

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN
EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

PROGRAMME CODE : ARTUG101
COURSE CODE : AR23MIDSCGUJ202
SEMESTER : 02

COURSE NAME : પદ્યકૃતિનો અભ્યાસ (અર્વાચીન)

નિયત કૃતિ : પ્રશિષ્ટ ગુજરાતી કાવ્યઝલક : ખંડ - ૨, ગુચ્છ - ૨

સંપાદક : ચંદ્રકાન્ત શેઠ

પ્રકાશક : અરુણોદય પ્રકાશન, અમદાવાદ

Total Credits : 04 (04 Period/Week)	Theory	External – 50 Marks
		Internal – 50 Marks

Course Outcome : (હેતુઓ)

વિદ્યાર્થીઓ -

- અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યના પ્રમુખ પદ્યપ્રકારોને જાણે.
- ગાંધીયુગના સર્જકો - કવિઓનો પરિચય મેળવે.
- ગાંધીમૂલ્યોની સાથે જીવનમૂલ્યો જાણે અને સમજે.
- કવિતાનો આસ્વાદમૂલક પરિચય કરાવતાં શીખે.
- ભાષા સજ્જતા વિકસાવે.

પાઠ્યક્રમમાં સાત કવિઓનાં નિમ્નલિખિત કાવ્યો નિયત કરવામાં આવે છે :

- (૧) મેઘાણી : ૧. કસુંબીનો રંગ ૨. કોઈનો લાડકવાયો
(૨) સુન્દરમ : ૧. હંકારી જા ૨. મેરે પિયા
(૩) ઉમાશંકર જોશી : ૧. ભોમિયા વિના ૨. ગાણું અધરું
(૪) રાજેન્દ્ર શાહ : ૧. નિરુદ્દેશે ૨. ઇંધણા વીણવા ગૈતી મોરી સૈયર
(૫) નિરંજન ભગત : ૧. ફરવા આવ્યો છું ૨. ઘડીક સંગ
(૬) ઉશનસુ : ૧. વળાવી બા આવી ૨. ગૃહપ્રવેશે
(૭) જયંત પાઠક : ૧. થોડો વગડાનો શાસ ૨. આનંદ છે

અ.નં.	એકમ		કેડિટ	કલાક
૧	એકમ - ૧	(૧) અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યના પ્રમુખ પદ્યપ્રકારો (ગીત, ગઝલ, સોનેટ, ખંડકાવ્ય)નો પરિચય. (૨) ગાંધી - ચન્નુ ગાંધીયુગના સર્જકોના જીવન અને કવનનો પરિચય : ૧. મેઘાણી ૨. સુન્દરમ ૩. ઉમાશંકર જોશી ૪. રાજેન્દ્ર શાહ ૫. નિરંજન ભગત ૬. ઉશનસુ ૭. જયંત પાઠક	1	અઠવાડિક ચાર કલાક

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN
EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

૨	એકમ - ૨	નિયત કરેલાં કાવ્યોની આસ્વાદમૂલક સમીક્ષા (ત્રણમાંથી ગમે તે એક)	1
૩	એકમ - ૩	નિયત કરેલાં કાવ્યો આધારિત ટૂંક નોંધો (ચારમાંથી ગમે તે બે)	1
૪	એકમ - ૪	ભાષાસજ્જતા : (છંદપરિચય) (૧) છંદનું બંધારણ (અક્ષર સંખ્યા, ગણ, યતિ) જણાવી ઉદાહરણ લખો : ૧. શિખરિણી ૨. મંદાકાંતા ૩. પૃથ્વી ૪. શાફુલવિકીડિતપ, વસંતતિલકા ૫. સગ્ધરા ૭. ચોપાઈ ૮. દોહરો ૯. હરિગીત ૧૦. જૂલણ (પાંચ છંદ પુછાશે, ગમે તે ત્રણના જવાબ લખવાના રહેશે.) (૨) છંદ ઓળખાવો : નિયત દસ છંદમાંથી કોઈ પણ છંદની પાંચ પંક્તિ પુછાશે. ગમે તે ત્રણ પંક્તિના છંદ ઓળખાવવાના રહેશે.	1
<p>સંદર્ભગ્રંથો :</p> <p>૧. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇન્ડિક્સ - ગ્રંથ : ૫-૬, ગુ. સા. પ.</p> <p>૨. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા - ધીરુભાઈ ઠાકર</p> <p>૩. અર્વાચીન કવિતા - સુન્દરમ્</p> <p>૪. રાજેન્દ્ર - નિરંજન યુગની કવિતા - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ - પાર્શ્વ</p> <p>૫. ગુજરાતી વિષય વસ્તુ - પ્રો. નરુભાઈ રાવલ</p> <p>૬. રૂઢિપ્રયોગો, કહેવતો અને છંદ - અલંકાર - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ : પાર્શ્વ</p> <p>૭. વિચાર વિસ્તાર, છંદ, અલંકાર - નરુભાઈ ઠાકર</p>			

9

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN
EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

PROGRAMME CODE : ARTUG101

COURSE CODE : AR23MDCGUJ203

SEMESTER : 02

COURSE NAME : સાહિત્યકૃતિનો અભ્યાસ (ગદ્ય)

નિયત કૃતિ : 'નિબંધવિશેષ' : કાકાસાહેબ કાલેલકર

સંપાદક : જયા મહેતા

પ્રકાશક : અરુણોદય પ્રકાશન, અમદાવાદ

Total Credits : 04 (04 Period/Week)	Theory	External – 50 Marks Internal – 50 Marks
---------------------------------------	--------	--

Course Outcome : (હેતુઓ)

વિદ્યાર્થીઓ -

- નિબંધના સ્વરૂપને જાણે.
- નિબંધ અને લલિત નિબંધ વચ્ચેનો તફાવત સમજે.
- 'જીવન ખાતર કળા' માં માનતા કાકાસાહેબના નિબંધોનો આસ્વાદ માણે.
- કાકાસાહેબના ગદ્યનો આસ્વાદ માણે.
- પ્રકૃતિ પ્રત્યે લગાવ વધારે દૃઢ બનાવે.
- ભાષા સજ્જતા વધારે.

અ.નં.	એકમ		કેડિટ	કલાક
૧	એકમ-૧	(૧) કાકાસાહેબ કાલેલકર - જીવન અને કવન (સામાન્ય પરિચય) (૨) નિબંધની સ્વરૂપગત લાક્ષણિકતાઓ (૩) નિબંધ અને લલિત નિબંધ વચ્ચેનો ભેદ	1	અઠવાડિક ચાર કલાક
૨	એકમ-૨	(૧) કાકાસાહેબનું નિબંધક્ષેત્રે પ્રદાન (૨) 'નિબંધવિશેષ' ના નિબંધોને આધારે કાકાસાહેબની વિશેષતાઓ અને મર્યાદાઓ (૩) કૃતિ આધારિત દૃઢ નોંધો	1	
૩	એકમ-૩	નિબંધોનો આસ્વાદમૂલક પરિચય (પરીક્ષામાં ત્રણ પુછાશે, ગમે તે એકનો આસ્વાદ લખવાનો રહેશે.)	1	
૪	એકમ-૪	ભાષાસજ્જતા : જોડણીશુદ્ધિ (જુઓ, પરિશિષ્ટ) નિયત કરેલા શબ્દોમાંથી વીસ શબ્દો પુછાશે, ગમે તે અઠારની સાચી જોડણી લખવાની રહેશે.	1	
સંદર્ભગ્રંથો :૧. કાલેલકર અધ્યયન ગ્રંથ - સં. ઉમાશંકર જોશી (વોરા એન્ડ કંપની, મુંબઈ)				

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN
EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

૨. સાહિત્યચિંતન - સુન્દરમ (લોરા એન્ડ કંપની, અમદાવાદ)
૩. શૈલી અને સ્વરૂપ - ઉમાશંકર જોશી (ગૂર્જર)
૪. ગુજરાતી લલિત નિબંધ - પ્રવીણ દરજી (નેશનલ બુક ટ્રસ્ટ, દિલ્હી)
૫. કાલકાલેલકર: જીવન અને સાહિત્ય - જયંત પટેલ (યુનીલાલ ગાંધી વિદ્યાભવન, સુરત)
૬. વિદ્યાર્થી જોડણીકોશ - કનૈયાલાલ જોશી (કુસુમ)
૭. ગુજરાતી શબ્દાર્થકોશ - સં. યોગેન્દ્ર વ્યાસ (અરુણોદય પ્રકાશન, અમદાવાદ)
૮. ગુજરાતી વિષયવસ્તુ - પ્રિ.નટુમાઈ રાવલ (નીરવ)

જોડણી

અ.નં.	ખોટી જોડણી	સાચી જોડણી	અ.નં.	ખોટી જોડણી	સાચી જોડણી
1.	અગત્યતા	અગત્ય	26.	ખુશનુમા	ખુશનુમા
2.	અક્રીતીય	અક્રીતીય	27.	ખુશખીવાજ	ખુશખીવાજ
3.	અદ્ભુત	અદ્ભુત	28.	ખુશબો	ખુશબો
4.	અનુકુલ	અનુકુલ	29.	ખુબસુરત	ખુબસુરત
5.	આત્મપ્રસંગ	આત્મપ્રસંગ	30.	ઝીંદગી	ઝિંદગી
6.	આદરણીય	આદરણીય	31.	ગુસ્તુઓ	ગુસ્તુઓ
7.	આપવિતિ	આપવીતી	32.	ગૃહશાંતી	ગૃહશાંતિ
8.	આશિર્વાદ	આશીર્વાદ	33.	ચીજવીચીજ	ચિજવિચિજ
9.	આહ્વાદક	આહ્વાદક	34.	ચીમરાવવું	ચિમરાવવું
10.	ઉમેળવું	ઉમેરવું	35.	ચીરંજિવિની	ચિરંજિવિની
11.	ઉજળું	ઉજળું	36.	ચુંચાચુંચ	ચુંચાચુંચ
12.	ઉર્વગામી	ઉર્વગામી	37.	જન્મટીપ	જન્મટીપ
13.	ઉદાપોદ્ધ	ઉદાપોદ્ધ	38.	જપંતિ	જપંતી
14.	એકિટસે	એકીટસે	39.	જંજરીત	જજંરિત
15.	ઔપચારિક	ઔપચારિક	40.	જંદગી	જિંદગી
16.	કળચરિયાળું	કરચળિયાળું	41.	જિલ્લો	જિલ્લો
17.	કલુષિત	કલુષિત	42.	જિંદાદીલી	જિંદાદિલી
18.	કવિયત્રી	કવયિત્રી	43.	ગ્રમગુળી	ગ્રમાગુળી
19.	કારકીર્દી	કારકિર્દી	44.	તળવળાટ	તરવરાટ
20.	કિવદતી	કિવદતી	45.	તસ્વીર	તસવીર
21.	કિમિયાગર	કીમિયાગર	46.	તારિખિયું	તારીખિયું
22.	કુતુહલ	કુતુહલ	47.	ફૂલજું	ફૂલજું
23.	ખાતરી	ખાતરી	48.	પણીપણિયામી	પણીપણીયામી
24.	ખીચોખીચ	ખીચોખીચ	49.	પર્મીષ	પર્મિષ
25.	ખિસ્સાકાતુ	ખિસ્સાકાતુ	50.	નિમણુંક	નિમણુંક

B.A. : SEMESTER-III : CORE COMPULSORY : CC -303

પ્રશ્નપત્ર : ગુજરાતી સાહિત્યસ્વરૂપનો અભ્યાસ - મધ્યકાલીન

નિયત સ્વરૂપ : પદ્યવાર્તા

નિયતકૃતિ:

'નંદનત્રીસી' : શામળ

સંપાદક : હસુ વાણિક

પ્રકાશક: પાર્થ પ્રકાશન,અમદાવાદ

એકમ : ૧ (અ) સ્વરૂપગત ચર્ચા :

૧. પદ્યવાર્તાનું સાહિત્યસ્વરૂપ
૨. પદ્યવાર્તાનાં આંતર - બાહ્ય લક્ષણો
૩. પદ્યવાર્તાના રચનાગત વિશેષો

(બ) વિકાસગત ચર્ચા :

૧. પદ્યવાર્તાનો ઉદભવ અને વિકાસ
૨. મધ્યકાલીન સાહિત્યમાં પદ્યવાર્તાના મુખ્ય સર્જકો અને તેમનું પ્રદાન

એકમ : ૨ સર્જકગત ચર્ચા :

૧. શામળનું જીવન અને તત્કાલીન સામાજિક પરિવેશ
૨. શામળનું સાહિત્યિક અર્પણ
૩. શામળના સર્જનવિશેષો

એકમ : ૩ કૃતિના સમીક્ષાત્મક પ્રશ્નો.

એકમ : ૪ કૃતિ આધારિત ટૂંકનોંધ.

28

31

સંદર્ભગ્રંથો :

૧. ગુજરાતી સાહિત્ય (મધ્યકાલીન) - અનંતરાય રાવળ

૨. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - ભંગ : ૧-૨, પ્રકાશન : ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ.

૩. ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા - મધ્યકાલીન - ડૉ. ધીરુભાઈ ઠાકર

૪. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્ય ; પ્રવાહ અને સ્વરૂપ - હસુ યાજ્ઞિક

૫. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ

મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - હસુ યાજ્ઞિક

૭. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - ડૉ. રમેશ.એમ.ત્રિવેદી

૮. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો જ્ઞાનકોશ - પ્રતિભા શાહ

25

૫૨

49

B.A. : SEMESTER-III : CORE COMPULSORY : CC -304

પ્રશ્નપત્ર : ગ્રંથકારનો અભ્યાસ - કાન્ત

નિયતકૃતિ:

પૂર્વાલાપ ('કાન્ત'નાં કાવ્યો)

સંપાદક : વિનોદ અધ્વર્યુ

પ્રકાશક: પાર્શ્વ પ્રકાશન.અમદાવાદ

નિમ્નસૂચિત કાવ્યો અભ્યાસક્રમમાં નિયત કરવામાં આવે છે.

- (૧) મારી કિસ્તી
- (૨) સ્નેહશંકા
- (૩) ઉદગાર
- (૪) ઉપહાર
- (૫) પ્રણયમાં કાલક્ષેપ
- (૬) ચંદાને સંબોધન
- (૭) સાગર અને શશી
- (૮) કલાપીને સંબોધન
- (૯) સખીને આમંત્રણ
- (૧૦) હિંદમાતાને સંબોધન
- (૧૧) આપણી રાત
- (૧૨) અંતિમ પ્રાર્થના
- (૧૩) રમા
- (૧૪) મૃગતૃષ્ણા
- (૧૫) ઉપાલંભ

24

403

સંદર્ભગ્રંથો :

- (૧). ગુજરાતી સાહિત્ય (મધ્યકાલીન) - અનંતરાય રાવળ
- (૨). ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - ભાગ : ૧-૨, પ્રકાશન : ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ.
- (૩). ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા - મધ્યકાલીન - ડૉ. ધીરુભાઈ ઠાકર
- (૪). મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્ય : પ્રવાહ અને સ્વરૂપ - હસુ યાજ્ઞિક
- (૫). મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - ડૉ. પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
- (૬). મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - ડૉ. રમેશ.એમ.ત્રિવેદી
- (૭). મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો જ્ઞાનકોશ - પ્રતિભા શાહ
- (૮). પદ્યવાર્તા - હસુ યાજ્ઞિક
- (૯). મધ્યકાલીન 'નંદબત્રીસી' પરંપરા અને જામણ - કોશી યાવડા

403- આદર્શ એનાંકી
- સામ્ય જામણ

27

22

B.A. : SEMESTER-III : CORE COMPULSORY : CC -305

પ્રશ્નપત્ર : ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : મધ્યકાલીન - ૧

- એકમ : ૧ ૧. મધ્યકાલીન સાહિત્યનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ
 ૨. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યની રાજકીય, સામાજિક, સાંસ્કૃતિક સ્થિતિ
 ૩. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યની વિશેષતાઓ અને મર્યાદાઓ

- એકમ : ૨ ૧. પ્રાગ-નરસિંહયુગનું સાહિત્ય : જૈન સાહિત્ય
 ૨. પ્રાગનરસિંહયુગનું સાહિત્ય : જૈનેતર સાહિત્ય
 ૩. નરસિંહ મહેતાનું જીવન અને સાહિત્યિક અર્પણ
 ૪. મીરાંબાઈનું જીવન અને સાહિત્યિક અર્પણ

એકમ : ૩ મધ્યકાલીન ગુજરાતી સર્જકોનું પ્રદાન :

૧. હેમચંદ્ર ચાર્ય
 ૨. ભાલણ
 ૩. પદ્મનાભ
 ૪. વલ્લભ મેવાડી
 ૫. ધીરો ભગત
 ૬. ભોજો ભગત
 ૭. પ્રીતમ

એકમ : ૪ કૃતિ સમીક્ષા :

૧. ભરતેશ્વર - બાહુબલિરાસ
 ૨. સિરિશૃતિભંડારગુ
 ૩. પુશ્પીચંદ્રચરિત
 ૪. રણમલ્લછંદ
 ૫. ત્રિભુવનદીપકપ્રબંધ
 ૭. હંસાઉલી

26

50
1

એકમ : ૧ (૧) કાવ્યને સાહિત્યકાર તરીકે ઘડનારાં/પરિભ્રમણો

(૨) સર્જક કાવ્યનું જીવન - કવન

(૩) કાવ્ય : ખંડકાવ્યોના કવિ તરીકે

(૪) નાટ્યકાર કાવ્ય

એકમ : ૨ કૃતિ આધારિત સમીક્ષાત્મક અભ્યાસ

એકમ : ૩ કાવ્યની રસલક્ષી સમીક્ષા

એકમ : ૪ કૃતિ આધારિત દ્રેકનોંધ.

સંદર્ભગ્રંથો :

(૧) ખંડકાવ્ય : પ્રો. જયદેવ શુક્લ - અરુણોદય પ્રકાશન

(૨) ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ ગ્રંથ - ૩ - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ, અમદાવાદ

(૩) પૂર્વાલાપ : આસ્વાદમાલા (કાવ્યાસ્વાદ) - સં.ડો. પુન્ડરિક પવાર : ડિવાઈન પ્રકાશન

(૪) ખંડ કાવ્ય : સ્વરૂપ અને વિકાસ : ચિનુ મોદી : અનંડા પ્રકાશન

30

5.7

B.A. SEMESTER-IV: CORE COMPULSORY- CC -403

પ્રશ્નપત્ર : ગુજરાતી સાહિત્યસ્વરૂપનો અભ્યાસ - (એકાંકી)

નિયતકૃતિ:

આદર્શ એકાંકી : સં.સતીશ વ્યાસ

પ્રકાશક: અરુણોદય પ્રકાશન, અમદાવાદ

નિમ્નસૂચિત એકાંકીઓ અભ્યાસક્રમમાં નિયત કરવામાં આવે છે.

૧. ઉમાશંકર જોશી	(૧) ઠડલાં
(૨) દુર્ગા	
૨. જયંતિ દલાલ	(૧) માંની દીકરી
૩. ચુનીલાલ મડિયા	(૧) મહાજનને ખોરડે
૪. લાલશંકર ઠાકર	(૧) બાથટબમાં માછલી
(૨) કાફે કોચલ શોર મચાએ રે	
૫. મધુરાય	(૧) અશ્વત્થામા
૬. ચિનુ મોદી	(૧) હુકમ, માલિક

એકમ : ૧ (૧) એકાંકીનું સ્વરૂપ - લાક્ષણિકતાઓ.

(૨) ગુજરાતી એકાંકીનો ઉદભવ અને સ્થિત્યતરો.

(૩) એકાંકીનું નાટક, નવલકથા અને ટૂંકીવાર્તા સાથેનું સામ્ય-વૈષમ્ય.

એકમ : ૨ ગુજરાતી એકાંકીક્ષેત્રે નીચેના સર્જકોનું પ્રદાન (સંક્ષિપ્ત નોંધ).

(૧) ઉમાશંકર જોશી

(૨) જયંતિદલાલ

(૩) લાલશંકર ઠાકર

(૪) મધુરાય

(૫) ચિનુ મોદી

એકમ : ૩ કૃતિનો સ્વરૂપલક્ષી અભ્યાસ.

એકમ : ૪ કૃતિ આધારિત ટૂંક નોંધો.

31

05

56
35

એકમ : ૧ (૧) કાવ્યને સાહિત્યકાર તરીકે ઘડનારા પરિબળો

(૨) સર્જક કાવ્યનું જીવન - કવન

(૩) કાવ્ય : ખંડકાવ્યોના કવિ તરીકે

(૪) નાટ્યકાર કાવ્ય

એકમ : ૨ કૃતિ આધારિત સમીક્ષાત્મક અભ્યાસ

એકમ : ૩ કાવ્યની રસલક્ષી સમીક્ષા

એકમ : ૪ કૃતિ આધારિત ટૂંકનોંધ.

સંદર્ભગ્રંથો :

(૧) ખંડકાવ્ય : પ્રો. જયદેવ શુક્લ - અરુણોદય પ્રકાશન

(૨) ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ ગ્રંથ - ૩ - ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ, અમદાવાદ

(૩) પૂર્વાલાપ : આસ્વાદમાલા (કાવ્યાસ્વાદ) - સં.ડૉ. પુંડરિક પવાર : ડિવાઈન પ્રકાશન

(૪) ખંડ કાવ્ય : સ્વરૂપ અને વિકાસ : ચિનુ મોદી : અનંડા પ્રકાશન

B.A. SEMESTER-IV: CORE ELECTIVE – CE -404

પ્રશ્નપત્ર : ગ્રંથકારનો અભ્યાસ - જોસેફ મેકવાન

નિયતકૃતિ:

વ્યથાનાં વીતક

લેખક : જોસેફ મેકવાન

પ્રકાશક: ડિવાઈન પ્રકાશન, અમદાવાદ

નિમ્નસૂચિત રેખાચિત્રો અભ્યાસક્રમમાં નિયતકરવામાં આવે છે.

- (૧) હતી ત્યારે મારે ત્રણ-ત્રણ માં હતી ।
- (૨) લક્ષ્મીનો ચાંલ્લો.
- (૩) ભગવાનનું માંણહ
- (૪) ભવાન ભગત
- (૫) હેઝલ પદમણી
- (૬) શામળી
- (૭) દરિયો
- (૮) ઘરનો દીવો
- (૯) બહેરું આયળું : મુંગી વ્યથા.

એકમ : ૧ (૧) સર્જક જોસેફ મેકવાનનું જીવન

- (૨) સર્જક જોસેફ મેકવાનને ઘડનારાં પરિબળો.
- (૩) સર્જક જોસેફ મેકવાનનું સાહિત્યક્ષેત્રે અર્પણ.

એકમ : ૨ (૧) નવલકાર જોસેફ મેકવાન

- (૨) વાર્તાકાર જોસેફ મેકવાન

એકમ : ૩ 'વ્યથાનાં વીતક ના સમિક્ષાત્મક પ્રશ્નો.

એકમ : ૪ કૃતિઆધારિત ટૂંકનોંધ.

64

(43)

સંદર્ભગ્રંથો:

- (૧) સ્વરૂપ સંનિધાન : સુમન શાહ : પાર્શ્વ પ્રકાશન
- (૨) સત્તર સાહિત્યસ્વરૂપો - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ : પાર્શ્વ પ્રકાશન
- (૩) ગુજરાતી એકાંકી સાહિત્યમાં એબ્સર્ડનો ઉન્મેષ : ડૉ.રાજેશ ત્રિવેદી, ડિવાઈન પબ્લિકેશન
- (૪) પ્રયોગશીલ એકાંકીકાર ચિનુમોદી : ભરત કાનાબાર, પાર્શ્વ પ્રકાશન

B.A. : SEMESTER - IV : CORE COMPULSORY : PAPER - CC - 405

પ્રશ્નપત્ર : ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : મધ્યકાલીન - ૨

- અક્રમ : ૧ મધ્યકાલીન ગુજરાતી સર્જકોનું પ્રદાન :
૧. રામાનંદ ભાગે તેનું સાહિત્ય
  ૨. નાગે ભાગે તેનું સાહિત્ય
- અક્રમ : ૨ મધ્યકાલીન ગુજરાતી સર્જકોનું પ્રદાન :
૧. રામાનંદ ભાગે તેનું સાહિત્ય
  ૨. હવારામ ભાગે તેનું સાહિત્ય
- અક્રમ : ૩ મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્ય સ્વરૂપનાં લક્ષણો :
૧. રસ રસો
  ૨. કાવ્ય
  ૩. બદ
  ૪. ન્યાયવાદ
  ૫. અલંકાર
- અક્રમ : ૪ મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યસ્વરૂપનો વિકાસ :
૧. રસ રસો
  ૨. કાવ્ય
  ૩. બદ
  ૪. ન્યાયવાદ
  ૫. અલંકાર
- અક્રમ : ૫ પરિચયાત્મક ગોષ્ઠ :
૧. મધ્યકાલીન સાહિત્યમાં સ્ત્રીકવિઓનું પ્રદાન
  ૨. મધ્યકાલીન સાહિત્યમાં સ્વામીનારાયણ સંપ્રદાયના કવિઓનું પ્રદાન
  ૩. મધ્યકાલીન સાહિત્યની ગદ્યકૃતિઓ
  ૪. મધ્યકાલીન સાહિત્યમાં ભક્તિ અને જ્ઞાનમાર્ગી કવિતા

એકમ : ૧ સર્જક જીવનચર્યા :

૧. જયંત પાઠકનું જીવન
૨. સર્જક જયંત પાઠકનાં ધારતર પરિબળો

એકમ : ૨ સર્જકગત ચર્યા :

૧. સર્જક જયંત પાઠકનું સાહિત્યિક અર્પણ-પ્રદાન
૨. જયંત પાઠકની સર્જક તરીકેની સિદ્ધિઓ-મૂલ્યાંકન
૩. ગુજરાતી સાહિત્યમાં સર્જક જયંત પાઠકનું સ્થાન - સર્જકગત ચર્યા

એકમ : ૩ કૃતિમૂલ્યાંકન :

૧. 'વગડાનો શાસ'ની કવિતાસંદર્ભે કવિની વિશિષ્ટતાઓ અને સમસ્યાઓ
૨. વિષયવિધિ અને સ્વરૂપવિધિ સંદર્ભે 'વગડાનો શાસ'ની કવિતાનું મૂલ્ય

એકમ : ૪ નિયત કાવ્યોનો આસ્વાદમૂલક પરિચય
(ત્રણમાંથી એક વિશે પૂછાશે)

એકમ : ૫ કૃતિ આધારિત ટૂંકનોંધો

સંદર્ભગ્રંથો :

૧. રાજેન્દ્ર-નિરંજનપુત્રની કવિતા : પ્રસાદ જાનમજ
૨. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : ભાગ-૧, ૨, ૩, ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ, અમદાવાદ
૩. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : પ્રસાદ જાનમજ
૪. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : રમેશ ત્રિવેદી
૫. થોડો વગડાનો શાસ (જયંત પાઠક) : સંપાદન : માનસિંહ ત્રિવેદી
૬. આધુનિક કવિતાનાં આપાડર્મ : સતીશ વાલ
૭. સ્વાતંત્ર્યોગર ગુજરાતી કવિતા - પરિદર્શન : દલા ગ્યાસ
૮. સારસ્વત જયંત પાઠક : દલા ગ્યાસ

2082-23
બી

40

67

B.A. SEMESTER-V: CORE COMPULSORY- CC - 506

પ્રશ્નપત્ર : ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : અર્વાચીન - ૧

એકમ : ૧ યુગ- અભ્યાસ :

૧. મધ્યકાલીન સાહિત્ય અને અર્વાચીન સાહિત્યનાં ભેદક લક્ષણો

૨. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યને ઘડનારાં પરિબલો

એકમ : ૨ યુગ- પરિબલો :

૧. સુધારકયુગનાં ઘડતર પરિબલો અને લક્ષણો

૨. પંડિતયુગનાં ઘડતર પરિબલો અને લક્ષણો

૩. ગાંધીયુગનાં ઘડતર પરિબલો અને લક્ષણો

એકમ : ૩ સાહિત્યકારની સાહિત્યસેવા :

૧. સુધારકયુગના સર્જકો : દલપતરામ, નર્મદ, નવલરામ

૨. પંડિતયુગના સર્જકો : કલાપી, ન્હાનાલાલ, બ.ક.ઠાકોર

૩. ગાંધીયુગના સર્જકો : સુન્દરમ, ઉમાશંકર જોશી, પન્નાલાલ પટેલ

એકમ : ૪ મહત્વની કૃતિઓનો અભ્યાસ :

૧. કરણધેલો	: નંદશંકર મહેતા
૨. સરસ્વતીચંદ્ર	: ગોવર્ધનરામ ત્રિપાઠી
૩. રાઈનો પર્વત	: રમણલાઈ નીલકંઠ
૪. પૂર્વાલાપ	: કાન્ત
૫. તણખા મંડળ -૧	: ધૂમકેતુ
૬. યુગવંદના	: ઝવેરચંદ મેઘાણી
૭. અમાસના તારા	: કિશનસિંહ ચાવડા
૮. સત્યના પ્રયોગો	: ગાંધીજી
૯. જનમટીપ	: ઈશ્વર પેટલીકર
૧૦. હિમાલયનો પ્રવાસ	: કાકાસાહેબ કાલેલકર

Hi

Hi

66

45

સંદર્ભગ્રંથો :

- (૧) લૌહીના લયમાં સર્જાયેલું સાહિત્ય, ડૉ.દીનુ ચુડાસમા ડિવાઈન પબ્લિકેશન
- (૨) વિતક ઝંખે વહાલ, મણિલાલ.હ.પટેલ
- (૩) જીંદગી જીવ્યાનો હરખ : મણિલાલ.હ.પટેલ
- (૪) સમર્થ સર્જક જોસેફ મેકવાન : સં.હરીશ મંગલમ
- (૫) જોસેફ મેકવાનનો વાર્તાલોક : ગુણવંત વ્યાસ, ડિવાઈન પબ્લિકેશન

B.A. SEMESTER-V: CORE COMPULSORY- CC -507

પ્રશ્નપત્ર : ભાષાના સ્વરૂપનો અભ્યાસ - ૧

એકમ : ૧

૧. ભાષાની સંજ્ઞા, સ્વરૂપ અને લાક્ષણિકતાઓ
૨. ભાષા અંગેની સ્તુર્તવા, સેપિર, હોલ વગેરેની વ્યાખ્યાઓ અને તેમાંથી પ્રગટ થતાં ભાષાનાં લક્ષણો.
૩. માનવજીવનમાં ભાષાની ઉપયોગીતા - કાર્યક્ષેત્ર
૪. પશુ- પંખીઓના અવગમન વ્યવહારના સંકેતો, અન્ય ચિહ્નો, ઈંગિત , ચેષ્ટારૂપ સંકેતોથી માનવભાષાના સંકેતોની વિશેષતા
૫. ભાષાની યાદચ્છિકતા

એકમ : ૨

૧. ભાષાના સામાજિક - સાંક્રુતિક - પ્રાસંગિક સ્વરૂપભેદો
૨. ઉચ્ચરિત અને લેખિત ભાષાના સ્વરૂપભેદો - ભાષા અને લિપિ
૩. માન્યભાષા અને બોલી
૪. ગુજરાતની બોલીઓ

એકમ : ૩

૧. ભાષાની ઉચ્ચારણપ્રક્રિયા અને ઉચ્ચારણઅંગોનું કાર્ય
૨. સ્વર ધ્વનિઘટકો અને ગુજરાતીના માન્યસ્વરો
૩. વ્યંજન ધ્વનિઘટકો અને ગુજરાતીના માન્યવ્યંજનો

એકમ : ૪

૧. સંયોજકો
૨. નિષાતો
૩. ક્રિયાવિશેષણ અને તેના પ્રકાર
૪. અંગસાધક પ્રત્યયો (સંસ્કૃત-તત્સમ પૂર્વ અને પરપ્રત્યયો)
૫. કૃદંત અને તેના પ્રકાર

CC-506

42

68/1
42

દર્શનગ્રંથો :

૧. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - ગ્રંથ : ૫, ૬, અને ૭ : ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ, અમદાવાદ
૨. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા : ડૉ. ધીરુભાઈ ઠાકર
૩. અર્વાચીન કવિતા : 'સુન્દરમ'
૪. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : ડૉ. પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૫. સાહિત્યમાં આધુનિકતા : ડૉ. સુમન શાહ
૬. આધુનિકતા - એક સંકુલ પ્રત્યય : બિપિન આશર
૭. આધુનિકતા અને ગુજરાતી કવિતા : ભોજાભાઈ પટેલ
૮. અનુઆધુનિકતાવાદ : ગંદકાંત ટોપીવાળા
૯. સુરેશ જોષીથી ગુજરાતી નિબંધ - ડૉ. બાબુ દેસાઈ
૧૦. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - રમેશ ર. દવે
૧૧. પ્રથમા - સંપાદક : ભરત પરીખ

B.A. SEMESTER-V: CORE COMPULSORY- CC -508

પ્રશ્નપત્ર : સાહિત્યસિદ્ધાંતવિચાર - ૧

એકમ : ૧ સાહિત્યકલા - ૧ :

૧. કલાની વ્યાખ્યા, લલિત અને લલિતેતર કલાઓ વચ્ચેનો ભેદ, સાહિત્યકલાની વિશેષતાઓ, લલિત અને લલિતેતર સાહિત્ય
૨. શબ્દનું સ્વરૂપ (વર્ણ-અર્થ-લય), તાત્પર્યશક્તિ (આકાંક્ષા, યોગ્યતા, સંનિધિ)
૩. વ્યવહારની ભાષા અને સાહિત્યભાષા

એકમ : ૨ સાહિત્યકલા - ૨ :

૧. પ્રાચીન ભારતીય દ્રષ્ટિએ તથા અર્વાચીન દ્રષ્ટિએ સાહિત્યનાં પ્રયોજનો
૨. શબ્દશક્તિઓ : અભિધા, લક્ષણા, વ્યંજના
૩. કાવ્યમાં છંદ અને અલંકાર

એકમ : ૩ કાવ્યકલા :

૧. કાવ્યવ્યાખ્યા (ભામહ, કુન્તક, મમ્મટ, વિશ્વનાથ, પ્લેટો, એરીસ્ટોટલ, વર્ડ્ઝવર્થ, મેથ્યુ આર્નલ્ડ)
૨. કાવ્ય હેતુ
૩. કાવ્યના પ્રકાર (ધ્વનિકાવ્ય - મધ્યમકાવ્ય - ચિત્રકાવ્ય)

એકમ : ૪ સર્જન-ભાવન અને વિચારવલણ :

૧. અનુભૂતિનું સાહિત્યમાં રૂપાંતર
૨. સાધારણીકરણ
૩. સાહિત્યમાં પરંપરા અને પ્રયોગ
૪. સૌખ્યવપ્રિય અને કૌતુકપ્રિય વલણો
૫. ભરતનું રસસૂત્ર

44

24
19

CC-507

સંદર્ભગ્રંથો :

૧. ભાષાપરિચય અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ ; જયંત કોઠારી

૨. ગુજરાતી ભાષાનું ધ્વનિસ્વરૂપ અને ધ્વનિપરિવર્તન ; પ્રબોધ પંડિત

૩. ગુજરાતી ભાષા - ઉદગમ, વિકાસ, અને સ્વરૂપ : ડૉ. કે.બી.વ્યાસ

૪. ભાષાવિજ્ઞાન : ખંડ - ૧ (સિદ્ધાંતનિરૂપણ) : ડૉ. કે.બી.વ્યાસ

૫. વ્યુત્પત્તિવિચાર : ડૉ. હરિવલ્લભ ભાયાણી

૬. બોલીવિજ્ઞાન અને ગુજરાતી બોલીઓ : ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ

૭. વાસમજ અને સાહિત્ય : ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ

૮. ભાષાનો વૈજ્ઞાનિક અભ્યાસ : ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ

૯. ગુજરાતી વ્યાકરણ : ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ

૧૦. ભાષાવિજ્ઞાન - સિદ્ધાંતવિમર્શ : ડૉ. દિનેશ પટેલીયા

૧૧. રૂપશાસ્ત્ર - એક પરિચય : ડૉ. ભર્મિ દેસાઈ

૧૨. ગુજરાતી વાક્યરચના : ડૉ. અરવિંદ ભંડારી

૧૩. ભાષા અને ગુજરાતી ભાષા : કે. કા. શાસ્ત્રી

૧૪. ગુજરાતી ભાષાનું બૃહદ્ વ્યાકરણ : કમળાશંકર પ્રાણશંકર ત્રિવેદી

૧૫. ગુજરાતી ભાષાનું વ્યાકરણ - કે. કા. શાસ્ત્રી

૧૬. ઉચ્ચારણ પ્રક્રિયામાં ભાગ ભજવતા વાગઅવયવો અને તેમનું કાર્ય

- ડૉ. એલ.એસ.મેવાડા,

સંવેદ -૩, (માર્ચ -૨૦૧૪)

[Handwritten signatures and marks]

B.A. SEMESTER-V: CORE COMPULSORY- CC -509

OPTION - I I

પ્રશ્નપત્ર : સાહિત્યસ્વરૂપનો અભ્યાસ : ખંડકાવ્ય (પદ્ય)

નિયતકૃતિ:

'શ્રેષ્ઠ ગુજરાતી ખંડકાવ્યો'

સંપાદક: ચિનુ મોદી

સતીશવ્યાસ,

પ્રકાશક: પાર્થ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ

નિમ્નસૂચિત ખંડકાવ્યો અભ્યાસક્રમ માટે નિયત કરવામાં આવે છે.

(૧) વસંતવિજય - કાન્ત

(૨) ચક્રવાક મિથુન - કાન્ત

(૩) ગ્રામમાતા - કલાપી

(૪) સુવર્ણદારિકાનું સાગર નીમજજન - સુંદરજી બેટાઈ

(૫) એમલવાળો - દા.ખુ. બોટાદકર

(૬) છેલ્લી પૂજા - પ્રફુલ્લાદ પારેખ

(૭) શિખંડી - વિનોદ જોશી

(૮) બાહુક - ચિનુ મોદી

(૯) જયયુ - સિતાંશુ યશશંકર

એકમ : ૧ (૧) ખંડકાવ્યનું સ્વરૂપ - લાક્ષણિકતાઓ.

(૨) ગુજરાતી ખંડકાવ્યોનો ઉદભવ અને વિકાસ

(૩) ગુજરાતી ખંડકાવ્યક્ષેત્રે વિવિધ સર્જકોનું પ્રદાન

એકમ : ૨ કૃતિના સમીક્ષાત્મક પ્રશ્નો (સમગ્રકૃતિને કેન્દ્રમાં રાખીને)

એકમ : ૩ ખંડકાવ્યની રસલક્ષી અને સ્વરૂપગત સમીક્ષા

એકમ : ૪ કૃતિ આધારિત ટૂંકનોંધો.

48

CC-509

740
53

સંદર્ભ પુસ્તકો :

- (૧) કરુણપ્રશસ્તિ : કાવ્યસ્વરૂપ - ડૉ. મેનાત્રાડા - આદર્શ પ્રકાશન.
- (૨) આપણાં કરુણપ્રશસ્તિ કાવ્યો - ડૉ. મેનાત્રાડા - આદર્શ પ્રકાશન.
- (૩) આપણું કાવ્યસાહિત્ય : પ્રકૃતિ અને પ્રવાહ - ચંદ્રકાન્ત શેઠ : આદર્શ પ્રકાશન.

B.A. SEMESTER-V: CORE COMPULSORY- CC – 510

OPTION - II

પ્રશ્નપત્ર : સાહિત્યિક નિબંધો અને કૃતિ સમીક્ષા

એકમ : ૧ સાહિત્યિક નિબંધ : (ચારમાંથી એક)

ગુણ: ૨૫

- (૧) મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યની લાક્ષણિકતાઓ અને મર્યાદાઓ
- (૨) મધ્યકાલીન ભક્તિકવિતા
- (૩) મધ્યકાલીન ગુજરાતી જ્ઞાનમાર્ગિકવિતા
- (૪) મધ્યકાલીન ગુજરાતી પદ્યવાર્તા : સ્વરૂપ અને વિકાસ
- (૫) મધ્યકાલીન ગુજરાતી આખ્યાન : સ્વરૂપ અને વિકાસ
- (૬) મધ્યકાલીન લોકસાહિત્ય

એકમ : ૨ સાહિત્યિક નિબંધ : (ચારમાંથી એક)

ગુણ: ૨૫

- (૧) ગુજરાતી સાહિત્ય પર ગાંધીવિચારધારાનો પ્રભાવ
- (૨) ગુજરાતી રંગભૂમિ અને ગુજરાતી નાટ્યસાહિત્ય
- (૩) ગુજરાતી સાહિત્યમાં અનુઆધુનિકતાવાદી વલણો
- (૪) ગુજરાતી નિબંધમાં પ્રગટતી ગદ્યની વિવિધ તરેહો
- (૫) ગુજરાતી સાહિત્યમાં મહાકાવ્યલેખનના પ્રયોગો
- (૬) સાહિત્ય અને સમૂહમાધ્યમો

એકમ : ૩ કૃતિ સમીક્ષા : (ત્રણમાંથી એક)

ગુણ: ૨૦

- (૧) રખડુંનો કાગળ - મહેન્દ્રસિંહ પરમાર : લટ્ટર પ્રકાશન, ભાવનગર
- (૨) પશ્યંતીની પેલે પાર - જાતુષ જોષી : પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ
- (૩) આયમતાં અજવાળાં - લગીરથ બ્રહ્મભટ્ટ : આર.આર. શેઠની કંપની, અમદાવાદ
- (૪) અણધારી યાત્રા - યોગેશ જોષી: ગૂર્જર ગ્રંથરત્ન કાર્યાલય, અમદાવાદ
- (૫) નાતો - મનોહર ત્રિવેદી : લટ્ટર પ્રકાશન ભાવનગર

સંદર્ભગ્રંથો :

(૧) ગુજરાતી કવિતાનો આસ્વાદ - સુરેશ જોષી

(૨) ગુજરાતી કવિતાવેલવ - મનસુખલાલ ઝવેરી

(૩) સાહિત્યનો આસ્વાદ - મણિલાલ હ. પટેલ

(૪) સાહિત્યનો આસ્વાદ અને સ્વાધ્યાય - યોગીન્દ્ર જ. ત્રિપાઠી

(૫) રૂઢિપ્રયોગો, કહેવતો, અને છંદઅલંકાર - ડૉ. પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ

(૬) અપકિત લેખનકૌશલ અને પરિશીલન - નીતિન વડગામા

(૭) અંગવિષયક રૂઢિપ્રયોગો - બિપિન આશર

(૮) કાવ્યઆસ્વાદો - ડૉ. પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ

(૯) ગુજરાતી કવિતા : આસ્વાદ અને અવબોધ - બિપિન આશર

(૧૦) છંદ અને અલંકાર પરિચય - ચંદ્રશંકર ભટ્ટ

(૧૧) વિચાર વિસ્તાર, છંદ, અલંકાર - નટુભાઈ ઠક્કર

(૧૨) ૩૯ કાવ્યાસ્વાદો - પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ

(૧૩) ગુજરાતી કવિતા - આસ્વાદ અને અવબોધ : ડૉ. બિપિન આશર અને અન્ય

(૧૪) કાવ્યસમીક્ષા અને ગદ્યસમીક્ષા - બાબુ દાવલપુરા

(૧૫) સાહિત્યાયન - બાબુ દાવલપુરા

55

152

2022-23
ધી

81

B.A. SEMESTER-VI: CORE COMPULSORY- CC -606

પ્રશ્નપત્ર : ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ અવાચીન - ૨

એકમ : ૧ યુગ અભ્યાસ :

૧. સ્વાતંત્ર્યોત્તર (અનુગાંધીયુગ) યુગનાં ઘડતર પરિબળો
૨. આધુનિકયુગનાં ઘડતર પરિબળો અને તેના લક્ષણો
૩. અનુઆધુનિક (આધુનિકોત્તર) યુગનાં ઘડતર પરિબળો અને તેના લક્ષણો

એકમ : ૨ સાહિત્યકારની સાહિત્યસેવા : (ત્રણમાંથી એક)

૧. જયંતિ દલાલ
૨. રાજેન્દ્ર શાહ
૩. સુરેશ જોષી
૪. ચંદ્રકાંત બક્ષી
૫. રઘુવીર ચૌધરી
૬. હિમાંશી શેલત

એકમ : ૩ સાહિત્યસ્વરૂપની વિકાસરેખા : (ત્રણમાંથી એક વિશે)

૧. નવલકથા
૨. ટૂંકી વાર્તા
૩. એકાંકી
૪. સોનેટ

૫. ખંડકાવ્ય

એકમ : ૪ મહત્વની કૃતિઓનો અભ્યાસ : (ચારમાંથી બે વિશે)

૧. છંદોલય	: નિરંજન ભગત
૨. અંગત	: રાવજી પટેલ
૩. દૂરના એ સૂર	: દિગ્વીશ મહેતા
૪. સ્વાપ્નતીર્થ	: રાધેશ્યામ શર્મા
૫. બાંશી નામની એક છોકરી	: મધુરાય
૬. મરી જવાની મગ્ગ	: લાભશંકર ઠાકર
૭. અસૂર્યલોક	: ભગવતીકુમાર શર્મા
૮. મલક	: દલપત ચૌધરી
૯. વિકિરણ	: ધીમાગાદી પટેલ
૧૦. રાજગદી	: રામચંદ્ર પટેલ

૬૫)
સાહિત્યિક નિબંધો અને ૪૦૦
૯૯-૬૧૦ દીપ્તિ સર્જકા

સંદર્ભગ્રંથો :

(૧) સાહિત્યિક નિબંધો - ડૉ. પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ

(૨) સાહિત્યિક નિબંધો અને લેખનકૌશલ્ય - સંપાદક : મફત ઓઝા, રતિલાલ સા. નાયક

(૩) સાહિત્યિક નિબંધો : મણિલાલ . ઠ. પટેલ

(૪) સાહિત્યિક નિબંધસંચય - સંપાદક : રતિલાલ દવે, વિનાયક રાવલ

(૫) સંદર્ભ - સંપાદક : જયંત કોઠારી, ચિમનલાલ ત્રિવેદી

(૬) યોગેશ જોષીની સાહિત્યસૃષ્ટિ - ડૉ. ભીખાભાઈ પટેલ

૧૯૮૦ 'આથમતાં અજવાળાં' - ગઈકાલના ગામડાનો રમણીય અસબાબ - યશોધર. ઠ. રાવળ,

'બુદ્ધિપ્રકાશ' સામયિક : જુલાઈ - ૨૦૧૬

B.A. SEMESTER-VI: CORE COMPULSORY- CC - 607

પ્રશ્નપત્ર : ભાષાના સ્વરૂપની અભ્યાસ - ૨

એકમ : ૧ ભાષાકુળોનો ખ્યાલ :

૧. આદિમ ભારત - યુરોપીય ભાષાકુળનો પરિચયાત્મક ખ્યાલ
૨. ભારતીય ઉપખંડનાં ભાષાકુળો : (ભારતીય આર્યકુળ, દ્રવિડકુળ, મોનખ્મેરકુળ, અને ચીની- તિબેટીકુળ)

એકમ : ૨ (અ) ભાષા - વિકાસ પરિચય :

૧. ભારતીય આર્યની વિવિધ ભૂમિકાઓ
- (અ) પ્રાચીન ભૂમિકા
- (બ) મધ્યમ ભૂમિકા
- (ક) અર્વાચીન ભૂમિકા

(બ) ગુજરાતી ભાષાનો ઉદભવ અને તેના વિકાસ તબક્કાઓ :

૧. અપભ્રંશથી અર્વાચીન ગુજરાતી સુધી આવતાં થયેલ મહત્વનાં ધ્વનિ પરિવર્તનો
૨. અપભ્રંશથી અર્વાચીન ગુજરાતી સુધી આવતાં થયેલ મહત્વનાં વ્યાકરણીય પરિવર્તનો.

એકમ : ૩ ગુજરાતી વાક્યરચનામાં પદક્રમ :

૧. ગુજરાતી લિંગ સિદ્ધિના પ્રત્યયો અને અર્થો
૨. ગુજરાતી વચનવ્યવસ્થા, બહુવચનના 'ઓ' પ્રત્યયનું કાર્યક્ષેત્ર
૩. અનુગ અને નામયોગી તત્વો
૪. ગુજરાતીમાં સમાસરચના
૫. ગુજરાતીમાં વચનવ્યવસ્થા

એકમ : ૪ પરિચયાત્મક નોંધ :

૧. દ્વિરુક્ત અને અવાનુકારી રચના
૨. ગુજરાતી ભાષાનું શબ્દસંકોળ
૩. વિકારી અને અવિકારી નામો
૪. કર્તારિ, કર્મણી અને ભાવે પ્રયોગ
૫. ગુજરાતીમાં વાક્યના પ્રયોગો

(56)

82
6

CC-606

સંદર્ભગ્રંથો :

૧. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - ગ્રંથ ૫, ૬ અને ૭ : ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ, અમદાવાદ
૨. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા : ડૉ. ધીરુભાઈ ઠાકર
૩. અર્વાચીન કવિતા : સુન્દરમ્
૪. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : ડૉ. પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૫. સાહિત્યમાં આધુનિકતા : ડૉ. સુમન શાહ
૬. આધુનિકતા - એક સંકુલ પ્રત્યય : બિપિન આશર
૭. આધુનિકતા અને ગુજરાતી કવિતા : લોબાભાઈ પટેલ
૮. અનુઆધુનિકતાવાદ : ચંદ્રકાંત દોષીવાળા
૯. સુરેશ જોષીથી ગુજરાતી નિબંધ - ડૉ. બાબુ દેસાઈ
૧૦. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - રમેશ ર. દવે
૧૧. સુરેશ જોષીથી સુરેશ જોષી - સુમન શાહ
૧૨. રચનાવલી - ચંદ્રકાંત દોષીવાળા

B.A. SEMESTER-VI: CORE COMPULSORY- CC - 608

પ્રશ્નપત્ર : સાહિત્યસિદ્ધાંતવિચાર - ૨

એકમ : ૧ વિવેચનવિચાર :

- (૧). વિવેચનની વિભાવના (વિવેચનનું સ્વરૂપ, મહત્વ, પ્રયોજન)
- (૨). વિવેચકની સજ્જતા (વિવેચકના ગુણ)
- (૩). વિવેચનની વિવિધ પદ્ધતિ (સાહિત્યસ્વરૂપલક્ષી, ઐતિહાસિક, સમાજશાસ્ત્રીય માનસશાસ્ત્રીય)
- (૪). નવ્ય વિવેચનના પાયાના સિદ્ધાંતો

એકમ : ૨ સાહિત્યવિવેચન સંદર્ભિત વાદ-વલણ : (ભૂમિકા, વ્યાખ્યા, લક્ષણો, ઉદાહરણરૂપ કૃતિઉલ્લેખ)

- (૧). પ્રશિષ્ટતાવાદ
- (૨). રંગદર્શિતાવાદ
- (૩). વાસ્તવવાદ
- (૪). અસ્તિત્વવાદ

એકમ : ૩ પાશ્ચાત્ય સાહિત્યવિચારણાદ્રષ્ટિ :

- (૧). ઉદાત્તતા અને તેનું નિર્માણ કરનારા તત્વો (લોન્ગઈનસ)
- (૨). આંતરસ્ફૂરણ તથા અભિવ્યક્તિ (બેનેડેટ ક્રોચે)
- (૩). કલ્પના અને તરંગ (કોલરિજ)
- (૪). કલાની નિર્વ્યક્તિકતા (ટી. એસ. એલિયટ)

એકમ : ૪ સમીક્ષાત્મક સૂત્રો :

- (૧). 'નીતિ એ કલાની વિષકન્યા છે'
- (૨). 'અવગમન નહીં તો સાહિત્ય નહીં'
- (૩). 'શીલ એવી શૈલી'
- (૪). 'સાહિત્યમાં અનુકરણ એટલે મરણ'
- (૫). કવિતા એ જીવનની સમીક્ષા છે.
- (૬). વિવેચક એ કવિનો જોડિયો ભાઈ છે.

સંદર્ભગ્રંથો :

૧. ભાષાપરિચય અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ : જયંત કોઠારી
૨. ગુજરાતી ભાષાનું ધ્વનિસ્વરૂપ અને ધ્વનિપરિવર્તન : પ્રબોધ પંડિત
૩. ગુજરાતી ભાષા - ઉદગમ, વિકાસ અને સ્વરૂપ : ડૉ. કે.બી.વ્યાસ
૪. ભાષાવિજ્ઞાન : ખંડ - ૧ (સિદ્ધાંતનિરૂપણ) : ડૉ. કે.બી.વ્યાસ
૫. વ્યુત્પત્તિવિચાર : ડૉ. હરિવલ્લભ ભાયાણી
૬. બોલીવિજ્ઞાન અને ગુજરાતી બોલીઓ : ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ
૭. ભાષાસમાજ અને સાહિત્ય : ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ
૮. ભાષાનો તૈજાનિક અભ્યાસ : ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ
૯. ગુજરાતી વ્યાકરણ : ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ
૧૦. ભાષાવિજ્ઞાન - સિદ્ધાંતવિમર્શ : દિનેશ પટેલીયા
૧૧. રૂપશાસ્ત્ર - એક પરિચય : ડૉ. ભૂમિ દેસાઈ
૧૨. ગુજરાતી વાક્યરચના : ડૉ. અરવિંદ ભંડારી
૧૩. ભાષા અને ગુજરાતીભાષા : કે. ક. શાસ્ત્રી
૧૪. ગુજરાતી ભાષાનું બૃહદ્ વ્યાકરણ : કમળાશંકર ત્રિવેદી

61

00

Option-I

87

B.A. SEMESTER-VI: CORE COMPULSORY- CC – 609

OPTION - I

પ્રશ્નપત્ર : સાહિત્યકૃતિનો અભ્યાસ (ગદ્ય)

નિયતકૃતિ : 'મળેલાજીવ'

સર્જક - પન્નાલાલ પટેલ

- એકમ : ૧ (૧) નવલકથાનું સ્વરૂપ અને લાક્ષણિકતાઓ.
 (૨) નવલકથા અને આત્મકથા, નિબંધ, ટૂંકીવાર્તા જેવા અન્ય ગદ્યસાહિત્યસ્વરૂપો વચ્ચે સામ્ય - વૈષમ્ય.

(૩) ગુજરાતી નવલકથાનાં સ્થિત્યંતરો

- એકમ : ૨ (૧) સર્જક પન્નાલાલ પટેલનું જીવન.
 (૨) પન્નાલાલ પટેલના સર્જક વ્યક્તિત્વને ઘડનારાં પરિબલો.
 (૩) પન્નાલાલ પટેલનું સાહિત્ય ક્ષેત્રે પ્રદાન

એકમ : ૩ પાઠ્યકૃતિ (મળેલાજીવ) ના સમીક્ષાત્મક પ્રશ્નો.

એકમ : ૪ કૃતિ આધારિત ટૂંકનોંધો.

સંદર્ભગ્રંથો :

- (૧) અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યની વિકાસરેખા - ધીરુભાઈ ઠાકર.
 (૨) પન્નાલાલનું પ્રદાન - સં. રઘુવીર ચૌધરી.
 રમેશ. ર. દવે : ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
 (૩) નવલકથા - ડૉ. શિરીષ પંચાલ : અરુણોદય પ્રકાશન
 (૪) નવલકથા : શિલ્પ અને સ્વરૂપ - નરેશવેદ : પાર્શ્વ પ્રકાશન
 (૫) પન્નાલાલ પટેલ : વ્યક્તિત્વ અને વાંગ્મય - બાબુ દાવલપુરા : પાર્શ્વ પ્રકાશન
 (૬) મળેલાં જીવ : આસ્વાદ અને અવબોધ - કમલેશ મલ્હારી : આદર્શ પ્રકાશન

CC-608

60
86
65

સંદર્ભગ્રંથો :

- (૧) આધુનિકતા : એક સંકુલ સંપ્રત્યય : બિપિન આશર
- (૨) સાહિત્યમાં આધુનિકતા - ડૉ. સુમન શાહ
- (૩) સાહિત્યવિવેચનમાં સિદ્ધાંતો - મણિલાલ.હ. પટેલ તથા અન્ય
- (૪) સાહિત્યમીમાંસા. - મણિલાલ. હ. પટેલ, હરીશ પંડિત
- (૫) સાહિત્યવિવેચન - ડૉ. બહેચરભાઈ પટેલ
- (૬) પાશ્ચાત્ય કાવ્યશાસ - ડૉ. બહેચરભાઈ પટેલ
- (૭) આધુનિક સાહિત્યસંજ્ઞાકોશ - સંપાદક : ચંદ્રકાંત ટોપીવાળા અને અન્ય
- (૮) આધુનિકતાવાદ - સંપાદક : ભોળાભાઈ પટેલ, ચંદ્રકાંત ટોપીવાળા અને અન્ય
- (૯) આધુનિકતા અને ગુજરાતી કવિતા - ભોળાભાઈ પટેલ

B.A. SEMESTER-VI: CORE COMPULSORY- CC - 610

OPTION - I

પ્રશ્નપત્ર : વ્યવહારભાષા

એકમ : ૧ અરજીલેખન : ગુણ : ૧૮

આ એકમમાં વિદ્યાર્થી જે નોકરીમેળવવા માટેની અરજી લખવાની રહેશે. સામાન્ય રીતે સ્નાતક (ગ્રેજ્યુએટ) થયેલો વિદ્યાર્થી જે પ્રકારની નોકરી મેળવવા માટે લાયક ગણાય છે તે પ્રકારની નોકરી માટેની અરજી કરવાનો પૂછવામાં આવશે.

એકમ : ૨ અહેવાલલેખન : ગુણ : ૧૭

સમાચારપત્ર માટે કોઈ પણ પ્રસંગ, ઘટના કે બનાવ સંદર્ભે સમાચારલેખન- અહેવાલલેખન કરવાનું રહેશે. કોઈપણ જે અહેવાલનો એકબીજાના વિકલ્પે પ્રશ્ન પૂછવામાં આવશે. તેમાંથી એકનું આલેખન કરવાનું રહેશે.

એકમ : ૩ પત્રલેખન : ગુણ : ૧૮

આ એકમમાંથી એકબીજાના વિકલ્પે ફરિયાદપત્ર અથવા આવેદનપત્ર પૂછવામાં આવશે.

એકમ : ૪ ગદ્યકંડિકાનો અર્થવિસ્તાર : ગુણ : ૧૭

આ એકમમાંથી પ્રશ્નપત્રમાં ચાર ગદ્યકંડિકાઓ પૂછવામાં આવશે એમાંથી કોઈપણ બેનો વિદ્યાર્થીએ અર્થવિસ્તાર કરવાનો રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો :

- (૧) વ્યવહારભાષા, અરજીલેખન અને પત્રલેખન : પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
- (૨) વર્તાતનિવેદન અને અહેવાલલેખન : ર. સાં. નાયક અને આર. યુ. જાની
- (૩) અપહિત લેખનકૌશલ્ય અને પરિશીલન : નીતિન વડગમા
- (૪) રિપોર્ટિંગના સિદ્ધાંતો : યાસીન દલાલ
- (૫) ગુજરાતી સાહિત્યનો જ્ઞાનસાગર (સંવર્ધિત આવૃત્તિ) : સં- ડૉ. બી.એસ. પટેલ અને પ્રિ. ડૉ. હસ્યદા પંડ્યા

2019-'20 થી

Year - 2019-20

અમલમાં M.A. - Syllabus

હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ

વિનયન વિદ્યાશાખા

ગુજરાતી વિષયનો અભ્યાસક્રમ

॥ અભ્યાસક્રમ ॥

(રેગ્યુલર અને એક્સટર્નલ)

M.A. : GUJARATI

જૂન : ૨૦૧૮ થી ક્રમશઃ અમલમાં

12/08/2021

20/08/21 - A.M.

હેમચંદ્રાચાર્ય ઉત્તર ગુજરાત યુનિવર્સિટી, પાટણ

વિનયન વિદ્યાશાખા

ગુજરાતી વિષયનો અભ્યાસક્રમ

-: અભ્યાસના હેતુઓ :-

- (૧) અભ્યાસક્રમમાં વિદ્યાર્થીની સાહિત્ય, કલ્પના અને સૌંદર્યદ્રષ્ટિ વિકસે તેવું આયોજન થયું છે.
- (૨) સાહિત્ય એ સમાજજીવનનું પ્રતિબિંબ કે દર્પણ છે એટલે સમાજની બદલાતી સ્થિતિજો પાઠ્યક્રમ દ્વારા જ વિદ્યાર્થીઓ જાણે એવા સંદર્ભોને અભ્યાસક્રમમાં વણી લેવાયા છે.
- (૩) સાહિત્યકલામાં પારંગત થયેલા વિદ્યાર્થીઓ સાહિત્યકલા સાથે સંબંધ ધરાવતી આંતરવિદ્યાઓને પણ સમજે-સજ્જ બને તેવી પણ આ અભ્યાસક્રમની પુનઃરચનામાં કાળજી રખાઈ છે.
- (૪) સાહિત્યકલામાં પારંગત થયેલા વિદ્યાર્થીઓને સમૂહમાધ્યમો કે પત્રકારત્વમાં રોજગારીની તકો ઉપલબ્ધ થાય તેની પણ ખાસ કાળજી આ અભ્યાસક્રમના આયોજનમાં રખાઈ છે.
- (૫) વિદ્યાર્થીઓ ભાષા, સાહિત્ય અને કલાશિખુબ તથા જીવનાશિખુબ બને એવી ઉદ્દેશ આ નવતર અભ્યાસક્રમમાં આકારિત થયો છે.
- (૬) વિદ્યાર્થીઓ માત્ર ગુજરાતી ભાષાસાહિત્ય પ્રત્યે જ નહિ પરંતુ ભારતીય અને વિશ્વ સાહિત્યથી પણ વાકેફ થાય તેવો દ્રષ્ટિકોણ અભ્યાસક્રમમાં રાખવામાં આવ્યો છે.
- (૭) વિદ્યાર્થીઓને પોતાની રુચિ મુજબ પસંદગી મળે તેવા વિકલ્પો પણ આ અભ્યાસક્રમમાં સમાયોજન પામ્યા છે.
- (૮) વિદ્યાર્થીઓ ભારતીય સાહિત્યના અભ્યાસ દ્વારા ભારતીયતાના ભાવ-વિચાર-વારસો જાણે તથા વિશ્વ સાહિત્યના અધ્યયન દ્વારા વૈશ્વિક ભાવ-વિચાર-વારસો અને સંસ્કૃતિને જાણે-પ્રમાણે તેનો પણ આ અભ્યાસક્રમમાં ખાસ ખ્યાલ રખાયો છે.

M.A. : GUJARATI SYLLABUS

SEMESTER	COURSE CODE	COURSE NAME [NAME OF PAPER]	Question Style	Internal Marks	External Marks	Total Course Credit
1	C.C.-101	પ્રસિદ્ધ કૃતિઓનો અભ્યાસ	5	30	70	4
1	C.C.-102	સાહિત્યસ્વરૂપનો અભ્યાસ	5	30	70	4
1	C.C.-103	સાહિત્ય અને આધુનિકતા	5	30	70	4
1	C.C.-104	લોકવિદ્યા અને લોકસાહિત્ય	5	30	70	4
1	I.D.-105(A)	સાહિત્ય વિવેચનના અભિગ્રમો	5	30	70	4
1	I.D.-105(B)	સાહિત્ય અને સિનેમા	5	30	70	4
1	I.D.-105(C)	સાહિત્યિક સંજ્ઞાવિચાર	5	30	70	4
2	C.C.-201	ગ્રંથકારનો અભ્યાસ : દયાસમ (મધ્યકાલીન)	5	30	70	4
2	C.C.-202	ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા	5	30	70	4
2	C.C.-203	ભારતીય સાહિત્ય	5	30	70	4
2	C.C.-204	લોકસાહિત્યનું સ્વરૂપ, પ્રકાર અને કૃતિઓ	5	30	70	4
2	I.D.-205(A)	અનુવાદિત સાહિત્ય	5	30	70	4
2	I.D.-205(B)	સાહિત્ય અને સમાજશાસ્ત્ર	5	30	70	4
2	I.D.-205(C)	કોશવિજ્ઞાન	5	30	70	4
3	C.C.-301	ગ્રંથકારનો અભ્યાસ : રાવજી પટેલ (અર્વાચીન)	5	30	70	4
3	C.C.-302	પ્રાચીન સાહિત્ય મીમાંસા	5	30	70	4
3	C.C.-303	ભાષાવિજ્ઞાન અને ભાષાનું સ્વરૂપ	5	30	70	4
3	C.C.-304	તુલનાત્મક સાહિત્ય	5	30	70	4
3	I.D.-305(A)	લોકસાહિત્યનું સંશોધન, સંપાદન-ગતિવિધિઓ	5	30	70	4
3	I.D.-305(B)	ગાંધી સાહિત્ય	5	30	70	4
3	I.D.-305(C)	સાહિત્યિક પત્રકારત્વ	5	30	70	4
4	C.C.-401	ગુજરાતી વિવેચન પરંપરા	5	30	70	4
4	C.C.-402	વિશ્વસાહિત્યની કૃતિઓ	5	30	70	4
4	C.C.-403	ગુજરાતી ભાષાનું અધ્યયન	5	30	70	4
4	C.C.-404	ભાષા અને સાહિત્ય કીશલ	5	30	70	4
4	I.D.-405(A)	લોકસાહિત્યના સંશોધક-સંપાદકોનો અભ્યાસ	5	30	70	4
4	I.D.-405(B)	લઘુશોધ નિબંધ (Dissertation)	5	30	70	4
4	I.D.-405(C)	સાહિત્ય અને ઇતિહાસ	5	30	70	4

- નોંધ: (૧) રેગ્યુલર અને એક્સટર્નલ વિદ્યાર્થીઓ માટે આ જ અભ્યાસક્રમ સમાન રહેશે.
 (૨) રેગ્યુલર વિદ્યાર્થી માટે કોલેજમાંથી લેવાતી પરીક્ષાના દરેક પેપરની આંતરિક પરીક્ષાના ૩૦ ગુણમાંથી આંતરિક પરીક્ષાના ૧૫ ગુણ રહેશે.
 (૩) સેમિનારના ૧૦ ગુણ ગણાશે. વિષય અંતર્ગત દસ મિનિટ વક્તવ્ય આપવાનું રહેશે.
 (૪) અસાઇનમેન્ટના ૫ ગુણ રહેશે. વિદ્યાર્થીએ ક્ષણભેલ વિષય પર પંદર પૃષ્ઠનું લખાણ આપવાનું રહેશે.

MA sem.-I

CC-101

M.A. SEMESTER- I : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-101

પ્રશ્નપત્ર : પ્રશિષ્ટ કૃતિઓનો અભ્યાસ

- એકમ-૧ : પ્રશિષ્ટ કૃતિની વિભાવના:
 ૧. પ્રશિષ્ટ કૃતિની વ્યાખ્યા અને તેની લાક્ષણિકતાઓ
 ૨. ભારતીય અને વિશ્વ સાહિત્યની પ્રશિષ્ટ કૃતિઓ
 ૩. ગુજરાતી સાહિત્યની પ્રશિષ્ટ કૃતિઓ (મધ્યકાલીન અને અર્વાચીન)
- એકમ-૨ : પ્રશિષ્ટકૃતિ-૧ (મધ્યકાલીન)

નિયત કૃતિ : 'પ્રેમપચીસી'
 સંપાદક : ડૉ. નિરંજના વોરા
 પ્રકાશક : પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ

- એકમ-૩ : કૃતિ સંદર્ભે સામાન્ય (જનરલ) પ્રશ્નો (આંતરિક વિકલ્પ સાથે)
 પ્રશિષ્ટકૃતિ-૨ (અર્વાચીન)

નિયત કૃતિ : 'અમૃતા'
 સંપાદક : રઘુવીર ચૌધરી
 પ્રકાશક : રંગદ્વાર પ્રકાશન, અમદાવાદ

- એકમ-૪ : પ્રશિષ્ટકૃતિ-૧-૨ આધારિત ટૂંકનોંધો (ચારમાંથી બે)
 એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧ થી ૪ માંથી એક-એક એમ કુલ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછવી જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બે ટૂંકનોંધ લખવાની રહેશે.

- સંદર્ભગ્રંથો:
 ૧. ગુજરાતી સાહિત્યકોશ (ભાગ-૧ થી ૩), ગુ.સા.પરિષદ, અમદાવાદ
 ૨. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ (૧ થી ૬), ગુ.સા.પરિષદ, અમદાવાદ
 ૩. નવલકથા : શિલ્પ અને સર્જન - ડૉ. ભરતકુમાર ઠાકર
 ૪. નવલકથા : સાહિત્યને સ્વરૂપ - સંપાદક : સિરીષ પંચાલ
 ૫. ગુજરાતી નવલકથા - રઘુવીર ચૌધરી, રાધેશ્યામ શર્મા
 ૬. ચંદ્રકાન્ત બક્ષીથી ફેરો - સુમન શાહ
 ૭. અમૃતાથી ધરાધામ (ભાગ-૧) સં. દ્રષ્ટિ પટેલ, સુનીતા ચૌધરી
 ૮. ગુજરાતી કથાવિશ્વ (નવલકથા) બાબુ દાવલપુરા, નરેશ વેદ
 ૯. વિશ્વનાથ જાની - એક અધ્યયન : મહેન્દ્ર દવે
 ૧૦. અધીત: પર્વ-૧, સંપાદકો: જે.એમ.ચંદ્રવાડિયા અને અન્ય
 ૧૧. પ્રેમપચીસી : વિનોદ જોશી : કૃતિસમીપે : સં. ઉત્પલ પટેલ
 ૧૨. અમૃતા - ચંદ્રકાન્ત શેઠ : કૃતિસમીપે : સં. ઉત્પલ પટેલ
 ૧૩. ગુજરાતી નવલકથામાં પાત્રનિરૂપણકલા - રમેશ ર. દવે

M.A. SEMESTER- I : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-102

પ્રશ્નપત્ર : સાહિત્યસ્વરૂપનો અભ્યાસ : નાટક

- એકમ-૧ : (૧) નાટક : સંજ્ઞા, સ્વરૂપ અને લક્ષણો
(૨) નાટક અને એકાંકી, નવલકથા, ટૂંકીવાર્તા જેવાં સ્વરૂપો વચ્ચેના ભેદ-પ્રભેદ-સામ્યતા
- એકમ-૨ : (૧) ગુજરાતી નાટકનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ
(૨) સુધારક અને પંડિતયુગના મુખ્ય મુખ્ય નાટકસર્જકો અને રચનાઓ
(૩) ગાંધીયુગના મુખ્ય મુખ્ય નાટ્યસર્જકો અને નાટ્યસર્જનો
(૪) આધુનિક યુગના નાટ્યસર્જકો અને તેમના નાટ્યસર્જનોનો પરિચય
- એકમ-૩ :

નિયત કૃતિ : 'અંગૂલિમાલ'
સંપાદક : સતીશ વ્યાસ
પ્રકાશક : પાર્શ્વ પ્રકાશન

- કૃતિ સંદર્ભે સામાન્ય (જનરલ) પ્રશ્નો (આંતરિક વિકલ્પ સાથે)
- એકમ-૪ : કૃતિ આધારિત ટૂંકનોંધો (ચારમાંથી બે)
- એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧ થી ૪ માંથી એક-એક એમ કુલ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછવી. જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બે ટૂંકનોંધ લખવાની રહેશે.

- સંદર્ભગ્રંથો:
૧. અવાંચીન ગુ.સા.નો ઇતિહાસ - ધીરુભાઈ ઠાકર
  ૨. ગુ.સા.નો ઇતિહાસ ગ્રંથ-૩ - સં. ઉમાશંકર જોષી, ગુ.સા.પરિષદ વગેરે
  ૩. ગુ.સા.નો ઇતિહાસ ગ્રંથ-૪ - સં. ઉમાશંકર જોષી, ગુ.સા.પરિષદ વગેરે
  ૪. નાટક વિશે - જયંતિ દલાલ, શ્રી જયંતિ દલાલ સ્મૃતિ સમિતિ.
  ૫. નાટક વિશે - રમણલાલ યાજ્ઞિક, ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી
  ૬. નાટ્યકળા - ધીરુભાઈ ઠાકર, પોતે. પ્રથમ આવૃત્તિ-૧૯૮૫
  ૭. આધુનિક ગુજરાતી નાટકો અને અન્ય લેખો - રાજેન્દ્ર મહેતા અને અન્ય, તાદર્ય- ઓક્ટો.- નવે. ૨૦૦૦
  ૮. નાટ્યસર્જક સતીશ વ્યાસ- સં. ચીમનભાઈ કોળી
  ૯. ગુજરાતી નાટક - સતીશ વ્યાસ
  ૧૦. ગુજરાતી નાટ્ય સાહિત્યનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ : મહેશ ચોકશી
  ૧૧. બૃહદ નાટ્યલોક : જશવંત શેખડીવાળા

M.A. SEMESTER- I : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-103

પ્રશ્નપત્ર : સાહિત્ય અને આધુનિકતા

- એકમ-૧ : ૧. આધુનિકતા : સંજ્ઞા, વિભાવના અને લાક્ષણિકતાઓ
૨. આધુનિકતાના પ્રેરક-ઉદ્ભાવક પરિબલો (પાશ્ચાત્ય અને ગુજરાતી સાહિત્યના સંદર્ભમાં)
- એકમ-૨ : આધુનિકતા અને વિવિધ વિચારધારાઓ
(૧) અસ્તિત્વવાદ (૩) અસંગતિવાદ
(૨) પ્રતીકવાદ (૪) અતિવાસ્તવવાદ
- એકમ-૩ : ગુજરાતી સાહિત્યમાં આધુનિકતા :
(૧) ગુજરાતી નવલકથામાં આધુનિકતા (૨) ગુજરાતી દ્રેકીવાર્તામાં આધુનિકતા
(૩) ગુજરાતી કવિતામાં આધુનિકતા (૪) ગુજરાતી નાટકમાં આધુનિકતા
- એકમ-૪ : નિયતકૃતિ : 'આધુનિક વાર્તા સૃષ્ટિ' (પસંદ કરેલી નવ વાર્તાઓ)
સંપાદક : મોહન પરમાર
સં.પ્રકાશક : પાર્થ પ્રકાશન
અભ્યાસક્રમમાં નિયત વાર્તાઓ
(૧) રાક્ષસ (૬) ચોન્ડી
(૨) ચક્ષુશ્રવા (૭) સગી
(૩) કાલસર્પ (૮) ટુ થાઉઝન્ડ ટુવેન્ટી (૨૦૨૦) લગી
(૪) પોટકું (૯) ફીકાકુંવરી
(૫) ન કૌસમાં, ન કૌસ બહાર
- એકમ-૫ : આ એકમમાં ઉપરોક્ત એકમ ૧ થી ૪ માંથી એક-એક એમ કુલ ચાર દ્રેકનોંધ પૂજાશે. જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બે ના ઉત્તર લખવાના રહેશે.
- સંદર્ભગ્રંથો: ૧. સાહિત્યમાં આધુનિકતા : સુમનશાહ
૨. આધુનિકતાવાદ : પ્રમોદકુમાર પટેલ
૩. આધુનિકતા અને ગુજરાતી કવિતા : ભોળાભાઈ પટેલ
૪. આધુનિક કથાવિધ (નવલકથા) સં. બાબુ દાવલપુરા, નરેશ વેદ
૫. આધુનિકતા : એક સંકુલ સંપ્રત્યય - બિપિન આશર
૬. સ્વાતંત્ર્યોત્તર એબ્સર્ડ નાટકો- ડૉ. દમયંતી પરમાર
૭. આધુનિક ગુજરાતી નાટક : પ્રત અને પ્રયોગો - મહેશ ચંપકલાલ : યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ
૮. આધુનિક કવિતામાં ભાષકર્મ : સતીશ વ્યાસ : પાર્થ પ્રકાશન
૯. દ્રેકીવાર્તા અને ગુજરાતી દ્રેકીવાતો : જયંત કોઠારી : ગુર્જર પ્રકાશન
૧૦. ચાર નવલકથાકારો : ભરત મહેતા : ડિવાઇન પ્રકાશન
૧૧. આધુનિક દ્રેકીવાર્તામાં કથનકેન્દ્ર : શરીફા વીજળીવાળા
૧૨. આધુનિક દ્રેકીવાર્તામાં સંનિષ્કરણ : ભરત સોલંકી : પાર્થ પ્રકાશન

M.A. SEMESTER- I : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-104

HHP

પ્રશ્નપત્ર : લોકવિદ્યા અને લોકસાહિત્ય

- એકમ-૧ : લોકવિદ્યા વિજ્ઞાન : સંજ્ઞા અને સંપ્રત્યય :
૧. લોકવિદ્યાની વિભાવના, સંજ્ઞા અને સ્વરૂપ
  ૨. લોકવિદ્યાનાં લક્ષણો
  ૩. લોકવિદ્યાનું વિભાગીકરણ
- એકમ-૨ : ૧. લોકસાહિત્ય અને શિષ્ટસાહિત્યની તુલના
૨. લોકસાહિત્યનું સ્વરૂપગત વિભાગીકરણ
  ૩. લોકસાહિત્ય અને લોકભોગ્ય સાહિત્ય (ભજન, ભરથરીગીતો)
- એકમ-૩ : ૧. લોકકથાના અભ્યાસની સમસ્યાઓ
૨. કથાગીતનાં લક્ષણો
  ૩. લોકકથા અને કથાગીતની તુલના
- એકમ-૪ : ૧. લોકસાહિત્ય અને સમાજશાસ્ત્ર
૨. લોકસાહિત્ય અને નૃવંશશાસ્ત્ર
  ૩. લોકસાહિત્ય અને ઇતિહાસ
- એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧ થી ૪ માંથી એક-એક એમ કુલ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછશે, જે પૈકી વિદ્યાર્થીઓએ બે ના ઉત્તર આપવાના રહેશે.
- સંદર્ભગ્રંથો:
૧. લોકવાડ્ મય: કનુભાઈ જાની, પ્ર. સી. યુનિ. રાજકોટ
  ૨. લોકવિદ્યા વિજ્ઞાન - ડૉ. હસુ યાજ્ઞિક, પ્ર. યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ
  ૩. લોકવિદ્યા અને લોકસાહિત્ય : નરેશ વેદ પ્ર. પાર્થ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ
  ૪. લોકસાહિત્ય વિભાવના અને પ્રકાર - ડૉ. હસુ યાજ્ઞિક, પ્ર. પોતે, અમદાવાદ
  ૫. ગુજરાતી લોકસાહિત્ય વિમર્શ - ડૉ. બલવંત જાની, પ્ર. પાર્થ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ
  ૬. લોકસાહિત્ય-આલોક : જશવંત શેખડીવાળા, પ્ર. પાર્થ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ
  ૭. લોકસાહિત્ય ભણી - બિપિન આશર, પ્ર. પાર્થ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ
  ૮. લોકસાહિત્ય અને સંબંધિત વિદ્યાશાખાઓ - ડૉ. પ્રશાંત પટેલ અને અન્ય
  ૯. લોકસંદર્ભ - ઉષા જ. મકવાણા, પ્ર. આદર્શ પ્રકાશન, અમદાવાદ
  ૧૦. લોકસાહિત્ય વિજ્ઞાન : ડૉ સત્યેન્દ્ર
  ૧૧. લોકસાહિત્યની વિરાસત - જોરાવરસિંહ જાદવ, પ્ર. પોતે, અમદાવાદ
  ૧૨. ગુજરાતની લોકસંસ્કૃતિ - ડૉ. હસુતાબેન સેહાણી, પ્ર. યુનિ. ગ્રંથ નિર્માણ બોર્ડ, અમદાવાદ

પ્રશ્નપત્ર : સાહિત્ય વિવેચનના વિવિધ અભિગમો

- એકમ-૧ : નારીવાદી અભિગમ :
૧. નારીવાદી અભિગમની વિભાવના
  ૨. ગુજરાતી સાહિત્યમાં નારીવાદી અભિગમનું નિરૂપણ
- એકમ-૨ : નારીવાદી અભિગમ સંદર્ભે કૃતિ અભ્યાસ :
- નિયતકૃતિ : 'અસ્વાજન સુખીજીવન'
- લેખક : જયંત ગાડીત
- પ્રકાશન : ડિવાઇન પ્રકાશન
- એકમ-૩ : દલિતવાદી અભિગમ :
૧. દલિતવાદી અભિગમની વિભાવના
  ૨. ગુજરાતી સાહિત્યમાં દલિતવાદી અભિગમનું નિરૂપણ
- એકમ-૪ : દલિતવાદી અભિગમની કૃતિનો અભ્યાસ :
- નિયતકૃતિ : 'વિસ્મય' (પસંદ કરેલી આઠ વાર્તાઓ)
- લેખક : મોહન પરમાર
- પ્રકાશન : ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી
- અભ્યાસક્રમમાં નિયત વાર્તાઓ :
૧. ધરનું ધર – જોસેફ મેકવાન
  ૫. જી. સાહેબ – પ્રવીણ ગઢવી
  ૨. ડર – દલપત ચૌહાણ
  ૬. ઘોડાર – મોહન પરમાર
  ૩. નંદુ – દશરથ પરમાર
  ૭. કમઠાણ – સંજય ચૌહાણ
  ૪. છોડ – ધરમાલાઈ શ્રીમાળી
  ૮. દલો ઉડે દલસિંહ – હરીશ મંગલમ
- એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧ થી ૪ માંથી એક-એક એમ કુલ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જે પૈકી વિદ્યાર્થીઓએ બેના ઉત્તર લખવાના રહેશે.
- સંદર્ભગ્રંથો :
૧. સાહિત્યમાં નારીચેતના : સં. કલ્પના શાહ
  ૨. પ્રત્યાયન : ભીન. વણકર
  ૩. સાંપ્રત દલિત સાહિત્યનો પ્રવાહ : પશ્ચિમ પરમાર
  ૪. ગુજરાતી સાહિત્યનો સ્વાધ્યય અને સમીક્ષા : મોહન પરમાર
  ૫. સર્જનપ્રક્રિયા અને નારીચેતના : ઉષા ઉપાધ્યાય
  ૬. નારીવાદ : વિભાવના અને વિમર્શ : ઉર્વશી પંડ્યા
  ૭. ગુજરાતી કથા સાહિત્યમાં નારી ચેતના : હિમાંશી સેલત
  ૮. ગુજરાતી દલિત સા. રૂપરેખા: સં. નાથાલાલ ગોહિલ
  ૯. ગુજરાતી દલિત સાહિત્ય અને પ્રતિબધ્ધતા : હરીશ મંગલમ
  ૧૦. દલિત ચેતનાની અનુભાષુનિક વાર્તાઓ : કનુ ખડકિયા : ડિવાઇન પ્રકાશન
  ૧૧. નારીચેતના-સંવેદનની અનુભાષુનિક વાર્તાઓ : કનુ ખડકિયા : ડિવાઇન પ્રકાશન
  ૧૨. સ્ત્રી વિમર્શ : નિવ્યા પટેલ : ડિવાઇન પ્રકાશન
  ૧૩. દલિતકથા વિમર્શ : કાન્તિ માલસતર : દલિત સા. અકાદમી

M.A. SEMESTER-I : INTERDISCIPLINARY COURSE – PAPER : ID-105(B)

UHP

પ્રશ્નપત્ર : સાહિત્ય અને સિનેમા

એકમ-૧ :

સાહિત્ય અને સિનેમા : પરિભાષા, આંતરસંબંધ અને ઇતિહાસ :

૧. સાહિત્ય અને સિનેમાની વિભાવના તથા બંને ક્ષેત્રોની પ્રાચીન પરિભાષા
૨. ફિલ્મ નિર્માણની પ્રક્રિયાના ઘટકો
૩. સાહિત્ય અને સિનેમાના આંતરસંબંધોની વિલક્ષણતા
૪. સાહિત્ય આધારિત સિનેમાનો પ્રાથમિક ઇતિહાસ

એકમ-૨ :

સાહિત્યકૃતિ આધારિત ફિલ્મ (ટૂંકીવાર્તા પરથી ફિલ્મ)
ગુજરાતી ટૂંકીવાર્તા : અબુ મકરાણી (યુનીલાલ મડિયા)
કૃતિ આધારિત ફિલ્મ - 'મિર્ચમસાલા' (કેતન મહેતા)
(નોંધ: અહીં સાહિત્ય અને ફિલ્મ કૃતિનો તુલનાત્મક અભ્યાસ અપેક્ષિત છે.)

એકમ-૩ :

નવલકથા આધારિત ફિલ્મ :

ગુજરાતી નવલકથા : કંકુ (પન્નાલાલ પટેલ)
કૃતિ આધારિત ગુજરાતી ફિલ્મ : કંકુ (કાન્તિ સહોડ)
(નોંધ: અહીં સાહિત્ય અને ફિલ્મ કૃતિનો તુલનાત્મક અભ્યાસ અપેક્ષિત છે.)

એકમ-૪ :

બંને સાહિત્યકૃતિ-ફિલ્મકૃતિ આધારિત ટૂંકનોંધો:
એમ કે. સાહિત્યકૃતિ-ફિલ્મકૃતિનો આરંભ, મધ્ય, અંત, પાત્રાલેખન, પાત્ર પસંદગી વગેરે.

એકમ-૫ :

ઉપરોક્ત એકમોમાંથી એક-એક એમ કુલ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જે પૈકી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ આપવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. રૂપ-અરૂપ- યુનીલાલ મડિયા
૨. મડિયાની શ્રેષ્ઠ નવલિકાઓ - યુનીલાલ મડિયા
૩. કંકુ - પન્નાલાલ પટેલ
૪. સિનેમા વિમર્શ - અમૃત ગંગર
૫. રૂપાંતર - અમૃત ગંગર
૬. જગતની શ્રેષ્ઠ ફિલ્મો - અભિજિત વ્યાસ
૭. સાહિત્ય ઔર સિનેમા - સી. ભાસ્કરરાવ
૮. સાહિત્ય અને સિનેમા - જય વસાવડા
૯. સાહિત્ય અને સિનેમા - મહિપત્તસિંહ રાઓલજી
૧૦. મીડિયા મેસેજ - સુમન શાહ
૧૧. ભારતીય સિનેમાના સો વર્ષ - હસમુખ ધાનકી
૧૨. અબુ મકરાણીથી 'મિર્ચમસાલા' - ભરત મહેતા : કૃતિસમીપે
૧૩. 'કંકુ' અને 'કંકુ' : તરુણ બેન્કર : કૃતિ સમીપે : પાર્થ પ્રકાશન
૧૪. સાહિત્ય અને સિનેમાનો અનુબંધ : મહિપત્ત રાઓલજી : આદર્શ પ્રકાશન
૧૫. મિર્ચમસાલા : સં. ભરત મહેતા : પાર્થ પ્રકાશન
૧૬. ફિલ્મોત્તર : પ્રતિભા ત્રિવેદી : પાર્થ પ્રકાશન
૧૭. નવલકથા અને સિનેમા : હિરેન્દ્ર પંડ્યા : પાર્થ પ્રકાશન

M.A. SEMESTER- II : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-201

પ્રશ્નપત્ર : ગ્રંથકારનો અભ્યાસ (મધ્યકાલીન)

નિયત ગ્રંથકાર : દયારામ

- એકમ-૧ : ૧. લેખક-ગ્રંથકારનો જન્મ અને કવનકાળ, સમકાલીન સમયની સામાજિક, રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક પરિસ્થિતિ.
૨. ગ્રંથકારનું જીવન અને ઉછેર
૩. ગ્રંથકારના સાહિત્યિક વ્યક્તિત્વને ઘડનારાં પરિબલો.
- એકમ-૨ : ૧. ગુજરાતી સાહિત્યમાં ગ્રંથકારનું સ્થાન, ઐતિહાસિક દ્રષ્ટિએ તેમના સાહિત્યકાર્યનો પ્રભાવ.
૨. સાહિત્યકારનું સાહિત્યિક અર્પણ, સમગ્ર સર્જનકાર્ય.
૩. સાહિત્યકારના સમગ્ર સાહિત્ય પ્રદાનનું મૂલ્યાંકન.
- એકમ-૩ : સાહિત્યકારે ખેડેલાં સ્વરૂપોને કેન્દ્રમાં રાખીને તેમની સાહિત્યકૃતિઓની સમીક્ષા – મૂલ્યાંકન.
'વાંસલડી' : સં. સુમન શાહ : પાર્શ્વ પ્રકાશન
- એકમ-૪ : ગ્રંથકારલક્ષી અને કૃતિલક્ષી દ્રેકનોંધો.
- એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧ થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર દ્રેકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ – ગ્રંથ : ૨, પ્રકાશન : ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૨. સાહિત્યનો ઇતિહાસ : મધ્યકાળ – અર્નલ્ટ રાય રાવળ
૩. આપણા કવિઓ – ખંડ-૧ – કે.કા.શાસ્ત્રી
૪. મધ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ – હસુ ચાસિક
૫. દયારામનો અક્ષરદેહ : ગો.મા.ત્રિપાઠી
૬. દયારામ : સુભાષ દવે : કુમકુમ પ્રકાશન
૭. દયારામનાં પદો : સુભાષ દવે : આદર્શ પ્રકાશન
૮. દયારામનાં અપ્રકાશિત પદો : જગદીશ શાહ : પોપ્યુલર પ્રકાશન, સુરત.

M.A. SEMESTER- II : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-202

HHP

પ્રશ્નપત્ર : ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા

- એકમ-૧ : ભારતીય કાવ્યશાસ્ત્ર
૧. ભારતીય કાવ્યશાસ્ત્ર અને તેની પરંપરાનો પરિચયાત્મક અભ્યાસ
  ૨. ભારતીય કાવ્યશાસ્ત્રના વિવિધ સંપ્રદાયોનો પરિચય
    - ૧) રીતિ વિચાર
    - ૨) અલંકાર વિચાર
    - ૩) ઔચિત્ય વિચાર
- એકમ-૨ : ૧. ભરતનું રસસૂત્ર અને તેના અનુગામી કાવ્યશાસ્ત્રીઓએ કરેલી રસસૂત્રની વિચારણા
૨. અભિનવગુપ્તનો રસવિચાર, સાધારણીકરણ, રસપ્રતીતિનાં વિધનો
- એકમ-૩ : ૧. ધ્વનિ સિદ્ધાંતની વિભાવના
૨. ધ્વનિનું સ્વરૂપ, આનંદવર્ધનનો ધ્વનિવિચાર, ધ્વનિના પ્રકાર
- એકમ-૪ : વક્રોક્તિ અને રમણીયતાનો સિદ્ધાંત
- (અ) ૧. ભામહ, દંડી અને કુંતકની વક્રોક્તિ વ્યાખ્યા અને વિચારણા
૨. કુંતકનો વક્રોક્તિવિચાર, વક્રોક્તિનું સ્વરૂપ અને પ્રકાર
- (બ) ૧. જગન્નાથની રમણીયતાની વિભાવના
૨. રમણીયતાનું સ્વરૂપ, કાવ્યના પ્રકાર, કાવ્યરહસ્ય
- એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧ થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.
- સંદર્ભગ્રંથો:
૧. ભારતીય કાવ્ય સિદ્ધાંત - જયંત કોઠારી
  ૨. સાહિત્યના સિદ્ધાંતો - નગીનદાસ પારેખ
  ૩. કાવ્યવિચાર - અનુવાદ : નગીનદાસ પારેખ
  ૪. અભિનવ ગુપ્તનો રસવિચાર અને બીજા લેખો - નગીનદાસ પારેખ
  ૫. રસ અને ધ્વનિ - નગીનદાસ પારેખ.
  ૬. ધ્વનિ - રમેશ શુક્લ
  ૭. રસસિદ્ધાંત - પ્રમોદકુમાર પટેલ
  ૮. વક્રોક્તિ વિચાર : રાજેન્દ્ર નાણાવટી
  ૯. ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા - ડૉ. બહેચરભાઈ પટેલ
  ૧૦. ભારતીય સાહિત્ય મીમાંસા - ડૉ. બહેચરભાઈ પટેલ
  ૧૧. ધ્વન્યાલોક - ડોલરરાય માંકડ
  ૧૨. સાહિત્યમીમાંસા : વિષ્ણુપ્રસાદ ભટ્ટાચાર્ય, અનુ. સુરેશ જોશી
  ૧૩. કુંતકનો વક્રોક્તિ વિચાર : રમેશ મ. શુક્લ

M.A. SEMESTER- II : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-204

પ્રશ્નપત્ર : લોકસાહિત્યનું સ્વરૂપ અને પ્રકાર

- એકમ-૧ : ૧. લોકગીતની સંજ્ઞા અને વિભાવના
૨. લોકગીતનાં લક્ષણો
૩. લોકગીતનાં પ્રકાર
- એકમ-૨ : લોકગીત : કૃતિલક્ષી અભ્યાસ (પરિચયાત્મક)
૧. રઢિયાળી રાત - ૧ - ઝવેરચંદ મેઘાણી ૩. ગુજરાતનાં લોકગીતો- બોડીદાસ પરમાર
૨. ચંદર ઉઝ્યે ચાલવું- પુષ્કર ચંદરવાકર ૪. વિવાવાજન - ડો. ઇન્દુ પટેલ
- એકમ-૩ : ૧. લોકકથાની સંજ્ઞા અને સ્વરૂપ
૨. લોકકથાના લક્ષણો
૩. લોકકથાના પ્રકાર
- એકમ-૪ : લોકકથા: કૃતિલક્ષી અભ્યાસ (પરિચયાત્મક)
(૧) રંગ છે બારોટ (૨) ધરતીની અમીરાત
ઝવેરચંદ મેઘાણી જયમલ્લ પરમાર
(૩) જવારા (૪) હેંડી વાત માંડીએ
પ્રતાપસિંહ હ. રાઠોડ શાંતિલાલ આચાર્ય
- એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બે ના જવાબ લખવાના રહેશે.
- સંદર્ભગ્રંથો: ૧. લોકસાહિત્ય આલોક - જશવંત શેખડીવાળા, પ્ર. પાર્શ્વ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ
૨. લોકગીત : તત્વ અને તંત્ર, સં. બળવંત જાની, પ્ર. ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી, ગાંધીનગર
૩. લોકકથાશાસ્ત્ર અને સંપાદન - સં. અમૃત પટેલ, પ્ર. પાર્શ્વ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ
૪. લોકવાર્તા સ્વરૂપ વિમર્શ, પ્રાંજલિ પટેલ , પ્ર. પાર્શ્વ પ્રકાશ, પ્ર. પાર્શ્વ પબ્લિકેશન, અમદાવાદ
૫. લોકવાર્તા ઉદ્ભવ વિકાસ અને પ્રકાર - પુષ્કર ચંદરવાકર
૬. લોકકથાનાં મૂળ અને કુળ - હરિવલ્લભ ભાયાણી, પ્ર. પાર્શ્વ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ
૭. વિવાવાજન - ડો. ઇન્દુ પટેલ, પ્ર. સંસ્કાર સાહિત્ય મંદિર, અમદાવાદ
૮. રંગ છે બારોટ, ઝવેરચંદ મેઘાણી, પ્ર. પ્રસાર, ભાવનગર
૯. રઢિયાળી રાત - ૧, ઝવેરચંદ મેઘાણી, પ્ર. પ્રસાર, ભાવનગર
૧૦. ચંદર ઉઝ્યે ચાલવું - પુષ્કર ચંદરવાકર
૧૧. ગુજરાતનાં લોકગીતો - બોડીદાસ પરમાર, પ્ર. સાહિત્ય અકાદમી, દિલ્લી
૧૨. લોકકથા પૃથ્થક્કરણ અને ઘટનાદિ - સં. પિનાકિની પંડ્યા, પ્ર. પાર્શ્વ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ
૧૩. હેંડી વાત માંડીએ - શાંતિલાલ આચાર્ય, પ્ર. ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી, ગાંધીનગર
૧૪. જવારા - પ્રતાપસિંહ હ. રાઠોડ, રંગરૂપ પ્રકાશન, અમદાવાદ

M.A. SEMESTER- II : INTERDISCIPLINARY COURSE – PAPER : ID-205(A)

પ્રશ્નપત્ર : અનુવાદિત સાહિત્ય

નિયત કૃતિ: 'હું હીજડો- હું લક્ષ્મી'

લેખક : લક્ષ્મીનારાયણ ત્રિપાઠી

અનુવાદ : કિશોર ગૌડ

પ્રકાશક : ગંગા બા પરિવાર પ્રકાશન, અમદાવાદ

- એકમ-૧ : ૧. અનુવાદનું સ્વરૂપ અને એની વ્યાખ્યાઓ
૨. અનુવાદની આવશ્યકતા અને ઉપયોગીતા
૩. અનુવાદકની સજ્જતા
- એકમ-૨ : ૧. અનુવાદના પ્રકાર
૨. અનુવાદની સમસ્યાઓ અને તેના ઉકેલ
૩. અનુવાદની મર્યાદાઓ
- એકમ-૩ : ૧. ગુજરાતી ભાષાની પ્રમુખ કૃતિઓનો પરભાષામાં અનુવાદ
૨. પરભાષાની પ્રમુખ કૃતિઓનો ગુજરાતી ભાષામાં અનુવાદ
- એકમ-૪ : અનુદિત કૃતિનો અભ્યાસ : 'હું હીજડો- હું લક્ષ્મી'
- એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧ થી ૪ માંથી એક-એક એમ કુલ ચાર દંકનોંધ પૂછશે, જે પૈકી વિદ્યાર્થીઓએ એના ઉત્તર લખવાના રહેશે.
- સંદર્ભગ્રંથો: ૧. નિવેદન - અનિલા દલાલ
૨. અનુવાદ વિજ્ઞાન - મોહનભાઈ પટેલ
૩. અનુવાદ કલા- અનુવચ્ચાદ : નવનીત મલ્હારી
૪. અનુવાદની સમસ્યાઓ : એક સંગ્રહ - સં. મોહનભાઈ પટેલ
૫. અનુવાદ, આધુનિકતા અને સાહિત્યિક સંશોધન - ડૉ. બી.એસ. પટેલ, ડિવાઇન પ્રકાશન
૬. પંડિતયુગનું અનુવાદ સાહિત્ય - નીલા પ્રવીણ ત્રિવેદી, પાર્શ્વ પ્રકાશન
૭. દલિત સાહિત્ય સમાજ વિમર્શ - સં. જયંતિ યાવડા અને ગણપત સોઢા

M.A. SEMESTER- II : INTERDISCIPLINARY COURSE – PAPER : ID-205(C)

પ્રશ્નપત્ર : કોશવિજ્ઞાન

- એકમ-૧ : ૧. કોશ : પરિભાષા અને સ્વરૂપ
૨. કોશના વિભિન્ન પ્રકારો
- એકમ-૨ : ૧. કોશ નિર્માણની પ્રક્રિયા
૨. કોશ નિર્માણની સમસ્યાઓ
૩. કોશ વિજ્ઞાન અને અન્ય વિષયનો સંબંધ
- એકમ-૩ : ગુજરાતી કોશ (નિયત-૧)
✓ બૃહદ ગુજરાતી કોશ - ભાગ-૧-૨
- એકમ-૪ : ગુજરાતી કોશ (નિયત-૨)
✓ ગુજરાતી સાહિત્ય કોશ - ભાગ-૧-૨

- સંદર્ભગ્રંથો: ૧. કોશનિર્માણ : સિદ્ધાંત ઔર પરંપરા - સંપા. સુરેશકુમાર, કેન્દ્રીય હિંદી સંસ્થાન, આગરા
૨. કોશવિજ્ઞાન (હિંદી) - ભોલાનાથ તિવારી
✓ ૩. કોશરચના અને જોડણી - યોગેન્દ્ર વ્યાસ
✓ ૪. બૃહદ ગુજરાતી કોશ ખંડ-૧-૨ - કે.કા.શાસ્ત્રી
✓ ૫. કોશ અને સૂચિનું મહત્વ અને પ્રકાર - રતિલાલ સાં. નાયક, આદર્શ પ્રકાશન
✓ ૬. ગુજરાતી ભાષાનો અનુપ્રાસકોશ - કે.કા.શાસ્ત્રી
૭. આગમકથાકોશ - દીપરત્નસાગર મહારાજ
૮. આગમ શબ્દકોશ ૧ થી ૪ - દીપરત્નસાગર મહારાજ
૯. ગાંધી જ્ઞાનકોશ - ચંદુલાલ પટેલ
૧૦. અધીત-૩૨ (કોશરચના -વિજ્ઞાનની નવી દિશાઓ-સંકેત) - રમણ સોની

MA sem.-III

CC-301

M.A. SEMESTER- III : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-301

VCB

પ્રશ્નપત્ર : ગ્રંથકારનો અભ્યાસ : રાવજી પટેલ (અર્વાચીન)

- એકમ-૧ : ૧. લેખક-ગ્રંથકારનો જન્મ અને કવન સમયની સામાજિક, રાજકીય અને સાંસ્કૃતિક પરિસ્થિતિ
 ૨. સર્જકનું જીવન અને સાહિત્યિક અર્પણ
 ૩. ગ્રંથકારના સર્જક વ્યક્તિત્વને ધડનારાં પરિબલો
- એકમ-૨ : સર્જક રાવજી : કવિ તરીકે :
 કૃતિ : 'અંગત'
 પ્રકાશક : આદર્શ પ્રકાશન
- એકમ-૩ : સર્જક રાવજી : નવલકથાકાર તરીકે
 ૧) અશુધર
 ૨) ઝંઝા
 પ્રકાશક : આદર્શ પ્રકાશન
- એકમ-૪ : સર્જક રાવજી : વાર્તાકાર તરીકે
 'રાવજી પટેલની શ્રેષ્ઠ વાર્તાઓ' પ્રકાશક - આદર્શ પ્રકાશન
- એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧ થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ - ભાગ-૧ થી ૬, પ્રકાશન : ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ
૨. અર્વાચીન ગુજરાતી સાહિત્યનો ઇતિહાસ : ધીરુભાઈ ઠાકોર
૩. નવલકથા : સાહિત્ય અને સ્વરૂપ : સં. શિરીષ પંચાલ
૪. કથેતી : જયેન્દ્ર શેખડીવાળા : ડિવાઇન પબ્લિકેશન
૫. સર્જક રાવજી પટેલ : સતીશ ડણાક : આદર્શ પ્રકાશન
૬. સર્જક રાવજી પટેલ : મણિલાલ ઠ. પટેલ : પાર્શ્વ પ્રકાશન
૭. રાવજી પટેલ : મહંમદ હસનક શેખ, પાર્શ્વ પ્રકાશન
૮. અંગત છવિ - જયેન્દ્ર શેખડીવાળા, ડિવાઇન પ્રકાશન

MS Teams

M.A. SEMESTER- III : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-302

પ્રશ્નપત્ર : પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસા

- એકમ-૧ : ૧. પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસાનો પરિચયાત્મક ખ્યાલ.
૨. પ્લેટોની કળા વિભાવના
૩. એરિસ્ટોટલની ટ્રેજેડીની વિભાવના
- એકમ-૨ : ૧. લોન્ગાઇનસની ભવ્યતાની વિભાવના
૨. વર્ડઝવર્થનો કવિતાવિચાર
- એકમ-૩ : ૧. મેથ્યુ આર્નોલ્ડનો કવિતા વિચાર (૩) સાહિત્ય અને જીવનનો સંબંધ
૨. કોલરીજનો કલ્પના વિચાર
- એકમ-૪ : ૧. ટી.એસ.એલિયેટનો કવિતા વિચાર (૩) કવિતાના ત્રણ સૂર
૨. બેનેડેક ક્રૉચેનો કવિતા વિચાર
- એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. પાશ્ચાત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો - બહેચરભાઈ પટેલ
૨. પ્લેટો અને એરિસ્ટોટલની કાવ્યવિચારણા - જયંત કોઠારી
૩. એરિસ્ટોટલનું કાવ્યશાસ્ત્ર - અનિરુદ્ધ બ્રહ્મભટ્ટ
૪. ઉદાત્તતત્વ - ચંદ્રશેખર ભટ્ટ
૫. પશ્ચિમનું સાહિત્ય વિવેચન - શિરીશ પંચાલ
૬. ક્રૉચેનો કલાવિચાર - નગીનદાસ પારેખ
૭. પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસાના સીમાસ્તંભો - બહેચરભાઈ પટેલ
૮. સાત્રંનો સાહિત્ય વિચાર - સુમન શાહ
૯. કલામીમાંસા સન્નિધાન - સુમન શાહ
૧૦. ભારતીય અને પાશ્ચાત્ય સાહિત્ય મીમાંસા -રમેશ ત્રિવેદી
૧૧. મેથ્યુઆર્નોલ્ડનો કાવ્યવિચાર - ભરત મહેતા

M.A. SEMESTER- III : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-303

UHP

પ્રશ્નપત્ર : ભાષાવિજ્ઞાન અને ભાષાનું સ્વરૂપ

એકમ-૧ : ભાષાવિજ્ઞાન પરિચય - ૧

૧. ભાષાવિજ્ઞાન અને ભાષાશાસ્ત્રનું સ્વરૂપ
૨. ભાષાવિજ્ઞાનનો વિષયપ્રદેશ, કાર્યક્ષેત્ર
૩. ભાષા અધ્યયનનું મહત્વ
૪. ભાષા અધ્યયનની વિવિધ પદ્ધતિઓ

એકમ-૨ : ભાષાવિજ્ઞાન પરિચય -૨

૧. શબ્દ અને અર્થનો સંબંધ
૨. ભાષાવિજ્ઞાનની વિવિધ શાખાઓ
(ધ્વનિવિજ્ઞાન, પદવિજ્ઞાન, અર્થવિજ્ઞાન, વાક્યવિજ્ઞાન)
૩. ભાષાવિજ્ઞાનનો અન્ય વિદ્યાશાખાઓ સાથેનો સંબંધ

એકમ-૩ : ઉચ્ચારણ પ્રક્રિયાનો અભ્યાસ :

૧. ઉચ્ચારણ પ્રક્રિયા, વાચ્યવચનોનું કાર્ય
૨. ધ્વનિ, ધ્વનિ ઘટક અને ઉપધ્વનિ ઘટક
૩. માન્ય ભાષા અને બોલી
૪. ભાષા મિશ્રણો : પિડજિન અને કેઓલ

એકમ-૪ : ભાષા અને ગુજરાતી ભાષા અભ્યાસ :

૧. ભાષા વર્ગીકરણની પદ્ધતિઓ
૨. રૂપઘટક અને ઉપરૂપઘટક
૩. વાક્યગુણ (આકાંક્ષા-દ્યોગ્યતા સંનિધિ)
૪. ગુજરાતની સરહદી બોલીઓ (ભીલી, ખાનદેશી, કચ્છી, મારવાડી)

એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર દૃકનોંધ પૂર્ણ કરી, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. ભાષાપરિચય અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ : જસંત કોઠારી
૨. ગુજરાતી ભાષાનું ધ્વનિસ્વરૂપ અને ધ્વનિ પરિવર્તન - પ્રબોધ પંડિત
૩. ગુજરાતી ભાષા : ઉદ્ભવ, વિકાસ અને સ્વરૂપ - ડૉ. કે.બી.વ્યાસ
૪. ભાષાવિજ્ઞાન ખંડ -૧ - ડૉ. કે.બી.વ્યાસ
૫. વ્યુત્પત્તિ વિચાર - ડૉ. હરિવલ્લભ ભાયાણી
૬. બોલી વિજ્ઞાન અને ગુજરાતી બોલીઓ - ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ
૭. ભાષા સમાજ અને સાહિત્ય - ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ
૮. ભાષાનો વૈજ્ઞાનિક અભ્યાસ - ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ
૯. ગુજરાતી વ્યાકરણ - ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ
૧૦. ભાષાવિજ્ઞાન : સિદ્ધાંત વિમર્શ - ડૉ. દિનેશ પટેલિયા
૧૧. રૂપશાસ્ત્ર : એક પરિચય - ડૉ. ભૂમિ દેસાઈ

MA sem. - III
CC-304

M.A. SEMESTER- III : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-304

પ્રશ્નપત્ર : તુલનાત્મક સાહિત્ય

- એકમ-૧ : ૧. તુલનાત્મક સાહિત્ય: સંજ્ઞા અને સ્વરૂપ
૨. તુલનાત્મક સાહિત્યનું મહત્વ અને કાર્યક્ષેત્ર
૩. ગુજરાતી સાહિત્ય, ભારતીય સાહિત્ય અને વિશ્વ સાહિત્ય : કૃતિ તુલના
૪. તુલનાત્મક સાહિત્યમાં અનુવાદનું મહત્વ
- એકમ-૨ : તુલનાત્મક કૃતિ અભ્યાસ :

નિયત કૃતિઓ:

(૧) માનવીની ભવાઈ

લેખક: પન્નાલાલ પટેલ

(૨) ગુડ અર્થ

લેખક: પર્લ બક

અનુ. નવનીત મલ્હાસી

પ્રકાશક: આદર્શ પ્રકાશન

- એકમ-૩ : કૃતિલક્ષી સામાન્ય (જનરલ) પ્રશ્નો
એકમ-૪ : કૃતિલક્ષી દ્રવ્યોધ
એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧ થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર દ્રવ્યોધ પૂછાશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. તુલનાત્મક સાહિત્યની ભૂમિકા : ઇન્દ્રનાથ ચૌધરી
૨. તુલનાત્મક સાહિત્ય : પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૩. તુલનાત્મક સાહિત્ય - ધીરુ પરીખ
૪. સ્વાધ્યાય : ડૉ. દમયંતી પરમાર
૫. તુલનાત્મક સાહિત્યનો અભ્યાસ - ધીરુ પરીખ
૬. ભારતીય નવલકથામાં પ્રકૃતિ નિરૂપણ : એક તુલનાત્મક અભ્યાસ - ડૉ. મુકેશ વસાવા
૭. તુલનાસંદર્ભ: વિજય શાસ્ત્રી : આદર્શ પ્રકાશન
૮. કૃતિગત વિજય શાસ્ત્રી : આદર્શ પ્રકાશન
૯. માનવીની ભવાઈ : મણિલાલ ઠ. પટેલ
૧૦. પન્નાલાલ પટેલ : પ્રમોદકુમાર પટેલ
૧૧. તુલનાત્મક સાહિત્ય : સં.ડૉ.બળવંત જાની વગેરે.

M.A. SEMESTER- III : INTERDISCIPLINARY COURSE – PAPER : ID-305(A)

27HHP

પ્રશ્નપત્ર : લોકસાહિત્યનું સંશોધન, સંપાદન અને ગતિવિધિ

- એકમ-૧ : ૧. લોકસાહિત્યના સંશોધન માટે ક્ષેત્રકાર્ય (ફિલ્ડવર્ક) ની પદ્ધતિઓ (ઐતિહાસિક, ગ્રંથાલય નિરીક્ષણ અને અન્ય)
૨. લોકસાહિત્યનું સંપાદન :
૧) વિષયની દ્રષ્ટિએ ૩) પ્રદેશની દ્રષ્ટિએ
૨) સ્વરૂપની દ્રષ્ટિએ
- એકમ-૨ : ૧. લોકસાહિત્યના સંશોધન - સંપાદનની સમસ્યાઓ
૨. લોકવાર્તા સંપાદનની પદ્ધતિઓ અને વૈજ્ઞાનિક વર્ગીકરણ
- એકમ-૩ : ૧. ગુજરાતી લોકગીતના સંશોધન - સંપાદનની ગતિવિધિ
(૧) મેઘાણી પૂર્વે (૨) મેઘાણીથી આજ સુધી
- એકમ-૪ : ૧. ગુજરાતી લોકકથાના સંશોધન - સંપાદનની ગતિવિધિ
(૧) મેઘાણી પૂર્વે (૨) મેઘાણીથી આજ સુધી
- એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧ થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.
- સંદર્ભગ્રંથો: ૧. લોકસાહિત્ય સંશોધન પ્રકૃતિ - હસુ યાજ્ઞિક, પ્ર. એન.એસ.પટેલ આર્ટ્સ કોલેજ, બાણદ
૨. આદિવાસી લોકસાહિત્યનો ઇતિહાસ - હસુ યાજ્ઞિક, પ્ર. પાર્સ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ
૩. તારણો અને તારતમ્ય : પરમ પાઠક, પ્ર. પોતે, વલ્લભ વિદ્યાનગર
૪. લોકસાહિત્ય: તત્વદર્શન અને મૂલ્યાંકન - સં. બળવંત જાની, પ્ર. ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી
૫. લોકવાર્તા ઉદ્ભવ, વિકાસ અને પ્રકાર - પુષ્કર ચંદરવાકર
૬. મેઘાણી અને લોકસાહિત્ય - નલિન દેસાઈ, પ્ર. પોતે, પ્રકાશન, પેટલાદ
૭. લોકસાહિત્ય : સંપાદન અને સંશોધન - હરિવલ્લભ ભાયાણી, પ્ર. ગુજરાતી સાહિત્ય પરિષદ, અમદાવાદ
૮. ગુજરાતી લોકકથા - હસુ યાજ્ઞિક, પ્ર. ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી, ગાંધીનગર
૯. લોકસાહિત્યવિજ્ઞાન : ડૉ.સત્યેન્દ્ર

M.A. SEMESTER- III : INTERDISCIPLINARY COURSE – PAPER : ID-305(C)

પ્રશ્નપત્ર : સાહિત્યિક પત્રકારત્વ

- એકમ-૧ : ૧. સાહિત્યિક પત્રકારત્વની વિભાવના, પ્રયોજન અને કાર્યક્ષેત્રે
૨. સાહિત્ય અને સમૂહમાધ્યમો
૩. ટેલિવિઝન અને રેડિયો જેવા માધ્યમોનો સાહિત્ય સાથેનો આંતરસંબંધ
- એકમ-૨ : સુધારકયુગ અને પંડિતયુગ : સાહિત્યિક પત્રકારત્વ અને સામયિકો:
૧) દાંડિયો
૨) ગુજરાત શાળાપત્ર
૩) પ્રિયંવદા
૪) સુદર્શન
૫) વસંત
- એકમ-૩ : (અ) ગાંધી યુગ : સાહિત્યિક પત્રકારત્વ અને સામયિકો :
૧) વીસમી સદી
૨) કુમાર
૩) સંસ્કૃતિ
(બ) અનુગાંધી યુગ તથા આધુનિક યુગ : સાહિત્યિક પત્રકારત્વ અને સામયિકો :
૧) પરબ
૨) શબ્દસૃષ્ટિ
૩) ફાર્બસ ગુજરાતી ત્રિમાસિક
- એકમ-૪ : કેટલાક પ્રમુખ સાહિત્યિક પત્રકારોનું પ્રદાન
૧) ક. મા. મુનશી
૨) રા. વિ. પાઠક
૩) મુરેશ જોષી
- એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.
- સંદર્ભગ્રંથો: ૧. અને સાહિત્ય -સંપાદક : યશવંત ત્રિવેદી
૨. પત્રકારત્વ અને સાહિત્ય - સં. યશવંત ત્રિવેદી
૩. સંદર્ભ - જયંત કોઠારી
૪. સાહિત્યરંગી પત્રકારત્વ - અમિતા ઠાકોર
૫. સામયિકોની સૃષ્ટિ - સંપાદક : યાસીન દલાલ
૬. પત્રકારત્વના પ્રવાહો - વિષ્ણુ પંડ્યા

૩. સાહિત્ય અને પત્રકારત્વ- સંપાદક: કુમારપાળ દેસાઈ

૮. સાહિત્યિક પત્રકારત્વ - સંપાદક : કિશોર વ્યાસ

૯. સમૂહમાધ્યમો અને સાહિત્ય - પ્રીતિ શાહ

૧૦. મીડિયા મેસેજ - સુમન શાહ

૧૧. સ્વાતંત્ર્યોત્તર ગુજરાતી પત્રકારત્વ - વિષ્ણુ પંડ્યા

૧૨. પ્રખર પત્રકારો : યાસીન દલાલ

M.A. SEMESTER- IV : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-401

પ્રશ્નપત્ર : ગુજરાતી વિવેચન પરંપરા

- એકમ-૧ : વિવેચન વિચાર :
૧. વિવેચન : સંજ્ઞા અને પ્રકારો
૨. ગુજરાતી વિવેચન પરંપરા - પરિચય
- એકમ-૨ : વિવેચન વિકાસ- ૧
૧. સુધારક યુગની વિવેચન પ્રવૃત્તિ
૨. પંડિત યુગની વિવેચન પ્રવૃત્તિ
૩. ગાંધી યુગની વિવેચન પ્રવૃત્તિ
- એકમ-૩ : વિવેચન વિકાસ- ૨
૧. અનુગાંધી યુગની વિવેચન પ્રવૃત્તિ
૨. આધુનિક યુગની વિવેચન પ્રવૃત્તિ
૩. અનુ-આધુનિક યુગની વિવેચન પ્રવૃત્તિ
- એકમ-૪ : વિવેચકોનું પ્રદાન:
૧. નવલરામનું વિવેચન
૨. નરસિંહરાવ દિવેદિયાનું વિવેચન
૩. વિશ્વનાથ મ. ભટ્ટનું વિવેચન
૪. સુરેશ જોષીનું વિવેચન
- એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧ થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર દૈનિક પૂછશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.
- સંદર્ભગ્રંથો:
૧. ગુજરાતી સાહિત્ય વિવેચન- જયંત કોઠારી
૨. વિવેચનની ભૂમિકા - પ્રમોદકુમાર પટેલ
૩. સાહિત્ય વિવેચનના સિદ્ધાંતો - નગીનદાસ પારેખ
૪. આપણું વિવેચન સાહિત્ય - હીરા મહેતા
૫. વાત આપણા વિવેચનની - શિરીષ પંચાલ
૬. સાહિત્ય વિવેચન : રામનારાયણ પાઠક - સં. શિરીષ પંચાલ
૭. સાહિત્ય વિવેચન : વિષ્ણુપ્રસાદ ત્રિવેદી - સં. શિરીષ પંચાલ
૮. સાહિત્ય વિવેચન : સુરેશ જોષી - સં. શિરીષ પંચાલ
૯. સાહિત્ય વિવેચન : ભાગ-૧,૨ : ઉમાશંકર જોષી - સં. શિરીષ પંચાલ
૧૦. સાહિત્ય વિવેચન : જયંત કોઠારી - સં. શિરીષ પંચાલ
૧૧. વાત આપણા વિવેચનની (પૂર્વાર્ધ અને ઉત્તરાર્ધ) - શિરીષ પંચાલ
૧૨. વિવેચન સંદર્ભ - રમણ સોની

M.A. SEMESTER- IV : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-402

પ્રશ્નપત્ર : કૃતિ અભ્યાસ : વિશ્વ સાહિત્ય

નિયત કૃતિઓ

(૧) 'સિદ્ધાર્થ'

લેખક: હરમાન હેશ

અનુવાદ : અલકેશ પટેલ

પ્રકાશન : અરુણોદય પ્રકાશન

(૨) 'આગળુશ' (પસંદગીની વાર્તાઓ)

સંપાદક : સતીશ ડણાક : આદર્શ પ્રકાશન

અભ્યાસક્રમમાં નિયત વાર્તાઓ

૧. કાબુલીવાલા

૫. એમિલીનું ગુલાબ

૨. ગુણવત્તાની જ વાત

૬. વરસાદમાં એક બિલાડી

૩. યુદ્ધ

૭. સાપ

૪. શ્રી બિન્નેની બપોર

૮. કુનિયસ માલ્ટની

એકમ-૧ :

કૃતિલક્ષી અભ્યાસ : અપ્રમુદ્ય

એકમ-૨ :

કૃતિલક્ષી ટૂંકનોંધ : અપ્રમુદ્ય

એકમ-૩ :

વાર્તાઓનો કૃતિલક્ષી અભ્યાસ (પસંદગીની)

એકમ-૪ :

કૃતિલક્ષી ટૂંકનોંધ (પસંદગીની વાર્તાઓ આધારે)

એકમ-૫ :

ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂજારી જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. વિશ્વનવલકથા : સુમનશાહ : પાર્થ પ્રકાશન

૨. શબ્દ દેશનો, શબ્દ વિદેશનો : ચંદ્રકાન્ત સેઠ : આદર્શ પ્રકાશન

૩. ભરતવાક્ય : ભરતમહેતા : રાવલ પ્રકાશન, પાટણ

વાર્તા ૨૦૦૪માંથી
૨૬ થઈ.

M.A. SEMESTER- IV : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-403

1111P

પ્રશ્નપત્ર : ગુજરાતી ભાષાનું અધ્યયન

એકમ-૧ : ભાષાવિકાસ ભૂમિકા :

૧. પ્રાચીન ભારતીય આર્ય (સંસ્કૃત) થી મધ્યમ ભારતીય આર્ય (પ્રાકૃત-અપભ્રંશ) સુધી આવતાં થયેલાં મહત્વનાં ધ્વનિ અને વ્યાકરણીય પરિવર્તનો
૨. ગુજરાતી ભાષાનો ઉદ્ભવ અને તેના વિકાસ તબક્કાઓ
(અ) અપભ્રંશથી જૂની ગુજરાતીમાં આવતાં થતું પરિવર્તન (ધ્વનિ અને વ્યાકરણીય)
(બ) જૂની ગુજરાતીમાંથી મધ્યકાલીન ગુજરાતીમાં આવતાં થતું પરિવર્તન
(ક) મધ્યકાલીન ગુજરાતીથી અર્વાચીન ગુજરાતીમાં આવતાં થતું પરિવર્તન

એકમ-૨ : ગુજરાતીના ધ્વનિ ઘટકોનો અભ્યાસ :

૧. ગુજરાતીના માન્ય સ્વરો
૨. ગુજરાતી ભાષાના સ્પર્શ વંજનો
૩. ગુજરાતી ભાષાના સંઘર્ષી વંજનો
૪. ગુજરાતી ભાષાના અર્ધ સ્વરો
૫. ગુજરાતી ભાષાના અનુનાસિકો

એકમ-૩ : ભાષા અધ્યયનકાર્યનો ઐતિહાસિક પરિચય :

૧. પ્રાચીન ભારતમાં થયેલ ભાષા અધ્યયન
૨. ગુજરાતી ભાષા અધ્યયન ક્ષેત્રે વિદ્વાનોનું પ્રદાન
૧. હેમચંદ્રાચાર્ય
૨. નરસિંહરાવ દિવેદિયા
૩. કે. કા. શાસ્ત્રી
૪. ડૉ. હરિવલ્લભ ભાયાણી
૫. ડૉ. પ્રબોધપંડિત
૬. ડૉ. ચોગેન્દ્ર વ્યાસ

એકમ-૪ : અર્વાચીન ગુજરાતી ભાષાસ્વરૂપ અને તેનું અધ્યયન :

૧. ગુજરાતની બોલીઓ (પદ્મણી, સુરતી, સૌરાષ્ટ્રી, ચરોતરી)
૨. વાક્યમાં પદક્રમ અને પદસંવાદ
૩. ગુજરાતી ભાષાનું શબ્દસંકોલ
૪. ગુજરાતી ભાષાની લાક્ષણિકતા (ઉચ્ચારણ, સૂચનાર, જંક્યર, વચન, લિંગ, સહાયકારક ક્રિયારૂપો, નિપાત, કૂદત સૂદર્ભ)

એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર ટૂંકનોંધ પૂછશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.

NA
CC-403

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. ભાષા પરિચય અને ગુજરાતી ભાષાનું સ્વરૂપ - જયંત કોઠારી
૨. ગુજરાતી ભાષાનું ધ્વનિ સ્વરૂપ અને ધ્વનિપરિવર્તન - પ્રબોધ પંડિત
૩. ગુજરાતી ભાષા - ઉદ્દગમ, વિકાસ અને સ્વરૂપ - ડૉ. કે.બી.વ્યાસ
૪. ભાષાવિજ્ઞાન : ખંડ -૧ (સિદ્ધાંત નિરૂપણ) - ડૉ. કે.બી. વ્યાસ
૫. વ્યુત્પત્તિવિચાર - ડૉ. હરિવલ્લભ ભાયાણી
૬. બોલી વિજ્ઞાન અને ગુજરાતી બોલીઓ : ડૉ. યોગેન્દ્રવ્યાસ
૭. ભાષાનો વૈજ્ઞાનિક અભ્યાસ - ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ
૮. ગુજરાતી વ્યાકરણ - ડૉ. યોગેન્દ્ર વ્યાસ
૯. ભાષાવિજ્ઞાન : સિદ્ધાંત વિમર્શ - ડૉ. દિનેશ પટેલિયા
૧૦. રૂપશાસ્ત્ર : એક પરિચય : ડૉ. ભર્મિ દેસાઈ
૧૧. અધીતપર્વ - ૪, સંપાદકો : જે.એમ.ચંદ્રવાડિયા અને અન્ય
૧૨. પ્રારંભિક ગુજરાતી વ્યાકરણ : કનૈયાલાલ જોશી : આદર્શ પ્રકાશન

M.A. SEMESTER- IV : CORE COMPULSORY – PAPER : C.C.-404

પ્રશ્નપત્ર : ભાષા અને સાહિત્ય કૌશલ

VCB

- એકમ-૧ : આ એકમમાં સાપ્રતપ્રવાહી, પ્રકૃતિ - કુદરતને અનુલક્ષીને, કોઈ કુદરતી કે માનવસર્જિત આફતના વિકલ્પે સાહિત્યિક વિષય પર નિબંધ લખવાનો રહેશે.
- એકમ-૨ : કાવ્યકૃતિની સમીક્ષા - રસલક્ષી મૂલ્યાંકન - આસ્વાદલેખન
- એકમ-૩ : કાવ્યપંક્તિનો અર્થવિસ્તાર

વિકલ્પે

ગદ્યપંક્તિનો અર્થવિસ્તાર

- એકમ-૪ : સાહિત્યકૃતિનું અવલોકન (ત્રણમાંથી એક વિશે કૃતિ સમીક્ષા પૂછાશે)

૧. નવનિધિ : બળવંત જાની : પાર્થ પ્રકાશન
૨. ફૂલની મરી : જિ.કા.વ્યાસ : રજાદે પ્રકાશન
૩. મને ટાણા લઈ જાવ - માય ડિયર જયુ : લટુર પ્રકાશન, ભાવનગર
૪. તરસ્યા મલકનો મેઘ - મણિલાલ હ. પટેલ : વિશ્વકોશ પ્રકાશન, અમદાવાદ

- એકમ-૫ : વિરામચિહ્નો- લેખન ચિહ્નોની ઓળખ:

આ એકમમાં લેખનમાં વપરાતાં વિવિધ લેખન ચિહ્નો-વિરામ ચિહ્નોનો વિદ્યાર્થીએ પરિચય કરવાનો રહેશે. વિદ્યાર્થીએ લખાણમાં વપરાતા ચિહ્નોની ઓળખમાં યેનું સંકેતચિહ્ન જણાવી લખાણમાં તેના ઉપયોગની ઉદાહરણસહ સમજૂતી આપવાની રહેશે. પ્રશ્નપત્રમાં કુલ દસ વિરામચિહ્નો-લેખનચિહ્નો પૂછાશે. તેમાંથી વિદ્યાર્થીએ કોઈ પણ સાતનો ઉત્તર આપવાનો રહેશે.

* અભ્યાસક્રમમાં નીચેનાં વિરામચિહ્નો-લેખનચિહ્નો સુચિત કરવામાં આવે છે:

- ૧) પૂર્ણવિરામ, ૨) અલ્પવિરામ, ૩) અર્ધવિરામ, ૪) ગુરુવિરામ, ૫) આશ્ચર્ય ચિહ્ન, ૬) પ્રશ્નાર્થ ચિહ્ન, ૭) અવતરણ ચિહ્ન, ૮) લોપ ચિહ્ન, ૯) વિગ્રહરેખા, ૧૦) શબ્દતૂટક (છછડન), ૧૧) પોલું મીડું, ૧૨) ત્રાંસી લીટી (ઓબ્લિક), ૧૩) ફૂદડી, ૧૪) ટપકાં (ઇલિપ્સિસ), ૧૫) એજન (ડિટ્ટો), ૧૬) કૌસ, ૧૭) મોરપગાલું (ક્રકપદ ચિહ્ન)

સંદર્ભગ્રંથો:

૧. સાહિત્યિક નિબંધો: સંપાદક : પ્રસાદ બ્રહ્મભટ્ટ
૨. સંદર્ભ: સંપાદક : જયંત કોઠારી
૩. ગુજરાતી કવિતાનો આસ્વાદ : સુરેશ જોષી
૪. કવિતાની સમજ : હેમંત દેસાઈ
૫. સાહિત્યાચન : બાબુ દાવલપુરા
૬. કાવ્યાસ્વાદ : સંપાદક : હર્ષદ ત્રિવેદી
૭. સાહિત્યિક નિબંધ સંચય: સં. રતિલાલ દવે.
૮. કૃતિ સમીપે: સં. ઉત્પલ પટેલ : પાર્થ પ્રકાશન
૯. વિચાર વિસ્તાર : કલ્પેશ પટેલ : પાર્થ પ્રકાશન
૧૦. ગદ્ય અને પદ્ય આસ્વાદ : ડૉ. ભરત કાકર, અદર્શ પ્રકાશન
૧૧. ગુજરાતી વ્યવહારિક વ્યાકરણ : અરવિંદ ભાંડારી : અરુણોદય પ્રકાશન
૧૨. વ્યાકરણ વિમર્શ : નિયતિ અંતાણી : અરુણોદય પ્રકાશન

M.A. SEMESTER- IV : INTERDISCIPLINARY COURSE – PAPER : ID-405(A)

પ્રશ્નપત્ર : લોકસાહિત્યના સંશોધકો-સંપાદકોનો અભ્યાસ

- એકમ-૧ : લોકસાહિત્યના સંશોધકો-૧ :
૧. ઝવેરચંદ મેઘાણી
  ૨. પુષ્કર ચંદરવાકર
  ૩. દુલેરાય કારાણી
- એકમ-૨ : લોકસાહિત્યના સંશોધકો-૨ :
૧. ભગવાનદાસ પટેલ
  ૨. શંકરભાઈ તડવી - રેવાબેન તડવી
  ૩. જયાનંદ જોશી
- એકમ-૩ : ઉત્તર ગુજરાતના સંશોધકો:
૧. જયંતિલાલ દવે
  ૨. પ્રેમજી પટેલ
  ૩. વીરચંદ પંચાલ
- એકમ-૪ : લોકસાહિત્યના સમીક્ષકો
૧. કનુભાઈ જાની
  ૨. હસુ યાજ્ઞિક
  ૩. બળવંત જાની
- એકમ-૫ : ઉપરોક્ત એકમ ૧ થી ૪ માંથી એક-એક એમ ચાર દ્રેકનોંધ પૂછશે, જેમાંથી વિદ્યાર્થીએ બેના જવાબ લખવાના રહેશે.
- સંદર્ભગ્રંથો:
૧. વનસ્વર - બળવંત જાની, પ્ર. ગુજરાત સાહિત્ય અકાદમી, ગાંધીનગર
  ૨. ગુજરાતી લોકસાહિત્ય વિમર્શ - બળવંત જાની, પ્ર. પાર્થ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ
  ૩. આદિવાસી લોકસાહિત્યનો ઇતિહાસ - હસુ યાજ્ઞિક, પ્ર. પાર્થ પબ્લિકેશન્સ, અમદાવાદ
  ૪. ભીલી લોકકૃતિઓ અને સંસ્કૃતિ - દીપક પટેલ
  ૫. મારી લોકયાત્રા વિશે - સં. પ્રેમજી પટેલ, અરાવલી પ્રકાશન
  ૬. મેઘાણી સાહિત્યની ભૂમિકા - ભરત મહેતા, ડિવાઇન પ્રકાશન
  ૭. લોકસાહિત્યના સંશોધક - સં. પુષ્કર ચંદરવાકર : અમૃતજાદવ
  ૮. લોકવાર્તા સ્વરૂપવિમર્શ - પ્રાંજલિ પટેલ
  ૯. અધીત પર્વ - ૪ : સં. જ. એમ. રાંધવાડિયા વગેરે.

**HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY
PATAN**

हेमचन्द्राचार्य उत्तर गुजरातयुनिवर्सिटी, पाटण - 384265 (गुजरात)
HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN -
384265 (GUJARAT)
(Re-Accredited Grade A, By NAAC)

**संस्कृतविभागः
DEPARTMENT OF SANSKRIT**

**पाठ्यक्रमः
SYLLABUS**

**CHOICE BASED CREDIT SYSTEM
B.A. HONOURS (SANSKRIT)
(SEMESTER SYSTEM)**

**IMPLIMENTATION FROM JUNE, 2023 - 24
(Meeting of the Board of Studies in Sanskrit, Hemchandracharya
North Gujarat University, Patan.
Held on 25/07/2023)**

२५। २५। २५। २५। २५। २५। २५। २५। २५। २५।
मुम्मी इलडुवाभे २५। २५। २५। २५। २५। २५। २५। २५। २५। २५।
५। ५। २३।

U.G. COURSES IN SANSKRIT CHOICE BASED CREDIT SYSTEM
SEMESTER: 1

COURSE TYPE	COURSE	COURSE NAME	CREDIT	WORK HOURS WEEK
DISCIPLINE SPECIFIC COURSE - MAJOR	DSCM-101	नीतिशतकम्	4	4
	DSCM-101-A	स्वप्नवासवदत्तम्	4	4
MINOR	MI-102 ✓	नीतिशतकम्	4	4
MULTI DISCIPLINARY COURSES	MD -103 MD ✓	कुमारसंभवम् - सर्गः 5	4	4
ABILITY ENHANCEMENT COURSE (LANGUAGE)	AEC-104	पञ्चतन्त्रम् (नियतांशः - मित्रभेद -1 थी 4 वार्ता)	2	2
COMMON VALUE ADDED COURSE	CVAC-105 ✓	श्रीमद्भगवद्गीता (तृतीयः एवं दसम, अध्यायः)	2	2
SKILL ENHANCEMENT ABILITY COURSE	SEC-106	योग परिचय (यम, नियम, आसन अने प्राणायाम)	2	2

U.G. COURSES IN SANSKRIT CHOICE BASED CREDIT SYSTEM
SEMESTER: 2

COURSE TYPE	COURSE	COURSE NAME	CREDIT	WORK HOURSE WEEK
DISCIPLINE SPECIFIC COURSE - MAJOR	DSCM-201	रघुवंशम् – सर्ग:-1	4	4
	DSCM-201-A	श्रीमद्भगवद्गीता (1 तः 6 अध्यायाः)	4	4
MINOR	MI-202 ✓	रघुवंशम् – सर्ग:-1	4	4
MULTI DISCIPLINARY COURSES	MD-203 ✓	विक्रमोर्वशीयम्	4	4
ABILITY ENHANCEMENT COURSE (LANGUAGE)	AEC-204	हितोपदेशः (नियतांशः – मित्रलाभः । (1 थी 4 वार्ता)	2	2
COMMON VALUE ADDED COURSE	CVAC-205 ✓	श्रीमद्भगवद्गीता (द्वादशः एवं षोडशः अध्यायः)	2	2
SKILL ENHANCEMENT ABILITY COURSE	SEC-206	योगपरिचय-(प्रत्याहार, धारणा, ध्यान अने समाधि)	2	2

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

COURSE NAME : DSCM- SANS - 101 – મુક્તકાવ્ય (Muktak Kavya)

નીતિશતકમ્

SEMESTER: 1

PROGRAM CODE-ARTUG103

SUBJECT CODE-AR23MJDSCSAN101 (MAJOR)

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

Total Credits- 04 (04 Period/Week)	Theory	External-50 Marks
		Internal- 50 Marks

Program Outcome:

1. This course aims to get the students acquainted with the outline of Sanskrit Nitiliterature including the text readings of the 'Neetishatakam'

Course Outcome:

1. Ability to embraces moral/ethical values in conducting his/her life.
2. Capable of demonstrating the ability to identify ethical issues related to one's work.
3. Avoid unethical behavior.

Sr.No		Credit	Hr
1	Unit-1 નિયત 15 શ્લોકો (1 થી 15)	1	1
2	Unit-2 નિયત 15 શ્લોકો (16 થી 30)	1	1
3	Unit-3 નિયત 15 શ્લોકો (31 થી 45)	1	1
4	Unit-4 નિયત 15 શ્લોકો (46 થી 60)	1	1
	0.નિર્ધારિત શ્લોકોની સૂચિ નીચે આપવામાં આવી છે.		

	O.અનુવાદ સંદર્ભે આશ્લોકોનો ભાવાનુવાદ અપેક્ષિત છે. (Self study)		
નીતિશતકમ્ નિર્ધારિતશ્લોકો			
યુનિટ - 1			
ક્રમ	ગ્રંથસ્થશ્લોક સંખ્યા	શ્લોકાદિ	વિષય
1	3	પ્રસહ્યમણિમુદ્ધરેત્	મુર્ખજન ઉપહાસ
2	4	લભેત્સિકતાનુ	મુર્ખજન ઉપહાસ
3	9	વિપદિધૌર્ધમ્	મહાત્માલક્ષણ
4	10	નિન્દન્તુનીતિનિપુણાઃ	ધીરપુરુષલક્ષણ
5	15	મનસિ વચસિ	સજ્જનલક્ષણ
6	16	ઇતઃસ્વપિતિ	મહાપુરુષલક્ષણ
7	28	સમ્પત્સુમહતામ્	મહાપુરુષલક્ષણ
8	41	નમત્વેનોત્રમન્તઃ	સત્પુરુષલક્ષણ
9	49	વાઙ્દાસજ્જનસંગમે	ઉત્તમપુરુષના ગુણ
10	51	તૃષ્ણાંદિન્ધિ	સદાચરણઉપદેશ
11	65	રત્નૈર્મહાહૈઃતુતુષુર્ન	ધીરત્વવર્ણન
12	78	પ્રદાનપ્રચ્છન્નમ્	સજ્જનલક્ષણ
13	80	ભવન્તિનમ્રાઃ તરવઃ	પરોપકારીનું લક્ષણ
14	81	પદ્માકરંદિનકરઃ	પરોપકારીનું લક્ષણ
15	94	વહતિભુવનશ્રેણીમ્	મહાપુરુષનું ચરિત્ર
•ભાવાનુવાદ માટેના શ્લોકો		3,9,10,41,51,78,80,81,94	
નીતિશતકમ્ નિર્ધારિતશ્લોકો			
યુનિટ -2			

ક્રમ	ગ્રન્થસ્થશ્લોક સંખ્યા	શ્લોકાદિ	વિષય
1	7	પરિક્ષીણઃકશ્ચિત્	સમયની બળવતા
2	11	હર્તુર્યાતિન ગોચરમ્	વિદ્યાપ્રશંસા
3	13	ક્ષુધામોઽપિ	સત્ત્વવાન્પ્રકૃતિ
4	18	ઋચિદ્ભૂમૌ શય્યા	સંકલ્પવાન્વ્યક્તિ
5	20	નમસ્યામોદેવાન્	કર્મની મહત્તા
6	39	કુસુમસ્તવકસ્યેવ	સત્ત્વવાન્પ્રકૃતિ
7	43	અમ્ભોજિનીવન...	સત્ત્વવાન્પ્રકૃતિ
8	44	ચલ્વાટો ...	દુર્ભાગીભાણસ
9	45	નૈવાકૃતિઃ	કર્મની મહત્તા
10	59	નેતા યત્રવૃહસ્પતિઃ	દૈવની પ્રબળતા
11	69	યદ્દાત્રાનિજમાલ....	ભાગ્યની પ્રબળતા
12	86	યદચેતમનોઽપિ	તેજસ્વીપુરુષનું લક્ષણ
13	91	વિદ્યા નામનરમ્ય	વિદ્યાનું મહત્ત્વ
14	96	પરિવર્તિનિસંસારે	વ્યાવહારિક ઉપદેશ
15	98	સિંહઃશિશુરપિ	સત્ત્વવાન્માણસની પ્રકૃતિ
*ભાવાનુવાદ માટેના શ્લોકો		11,18, 20, 44, 45, 59, 69, 86, 91	

નીતિશતકમ્ નિર્ધારિતશ્લોકો

યુનિટ -3

ક્રમ	ગ્રન્થસ્થશ્લોક સંખ્યા	શ્લોકાદિ	વિષય
1	5	શશીદિવસધૂસરો...	પ્રકૃતિ-ક્રમ અને માત્રસની રુચિ
2	6	મણિશાળોલ્લીહ..	પ્રકૃતિ-ક્રમ અને માત્રસની રુચિ

3	21	દૌર્મન્ય્યાત્ ..	વિનાશના કારણો
4	22	જાઙ્ઘં હ્રીમતિ...	ગુણદ્રેષી વર્ણન
5	23	જાતિર્યાતુ રસાતલમ્	લોભીપુરુષનું લક્ષણ
6	30	દુર્જનઃપરિહર્તવ્યો...	વ્યાવહારિક નીતિ
7	37	મન્તમાયમિ ...	સંગતિનું ફળ
8	42	લોભથ્થેદગુણેન	જીવનનું સત્ય
9	48	જાઙ્ઘંધિયો હરતિ	સંગતિનું ફળ
10	58	વરંપ્રાણચ્છેદઃ	વ્યાવહારિક ઉપદેશ
11	66	મન્ત્યન્યેઽપિ	દુર્જન લક્ષણ
12	75	અકરુણત્વમકારણ..	દુરાત્મા પ્રકૃતિ
13	90	ઉદ્ભાસિતાખિલલ્લસ્ય	દુર્જન લક્ષણ
14	92	દાક્ષિણ્યસ્વજને	વ્યાવહારિક ઉપદેશ
15	93	કરેક્ષ્ણાઘ્યસ્ત્યાગઃ ...	વ્યાવહારિક ઉપદેશ
+ભાવાનુવાદ માટેના શ્લોકો		5, 6, 21, 22, 23, 37, 42, 48, 92	

નીતિશતકમ્ નિર્ધારિતશ્લોકો

યુનિટ -4

ક્રમ	ગ્રન્થસ્થશ્લોક સંખ્યા	શ્લોકાદિ	વિષય
1	31	ધીરેણાત્મગતોદકાય	મૈત્રીનું સૌન્દર્ય
2	34	સ્વલ્પસ્ત્રાયુવશાદ્	સદ્ભાગીની પ્રકૃતિ
3	35	પાપાન્નિવારયતિ	મિત્રનું લક્ષણ
4	36	મૃગમીનસજ્જનાનામ્	સહજ શત્રુ
5	40	મીનાન્મૂકઃ	સેવાધર્મની દુષ્કરતા

6	46	ऐश्वर्यस्यविभूषणम्	જીવનનો સાર
7	47	एतेसत्पुरुषाः	ઉત્તમાદિપુરુષ લક્ષણ
8	63	दानं भोगोनाशः	ધનની ગતિ
9	64	यस्यास्तिवित्तम्	ધનનું મહત્ત્વ
10	68	जयन्ति ते	કવિ પ્રશંસા
11	70	लाङ्गुलचालनम्	ધીરાધીર લક્ષણ
12	71	राजन्दुषुक्षसि	રાજધકારભારની વિલક્ષણતા
13	72	सत्त्वानृता...	રાજનીતિનું સ્વરૂપ
14	77	आरम्भगुर्वी	મૈત્રીનું સ્વરૂપ
15	88	आजाकीर्तिः	રાજસેવાનું ફળ
*ભાવાનુવાદ માટેના શ્લોકો		31, 35, 40, 46, 47, 64, 70, 72	

Reference:

1. Kale, M.R (Ed.) *Nitishatakam*, MLBD, Delhi
2. નીતિશતકમ્. સંપા. દવેસુરેશજ, સરસ્વતીપુસ્તકભંડાર.અમદાવાદ.
પ્રથમઆવૃત્તિ.
3. નીતિશતકમ્ (મનોરમાહિન્દી-વ્યાખ્યાસહિત).પાળ્હેય, ઓમપ્રકાશ.
ચૌખમ્બાજમરભારતીપ્રકાશન. વારાણસી। (૧૯૮૨)
4. નીતિશતકમ્સંપાદકશર્માગોપાલ ।, હંસાપ્રકાશન, જયપુર। (૨૦૦૭)

Further Reading:

- 1.<https://youtu.be/hs0FUjf1ai>
- 2.<https://youtu.be/zvAsJ7M0nR0>

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

COURSE NAME : DSCM- SANS - 101 – મુક્તકાવ્ય (Muktak Kavya)

નીતિશતકમ્

SEMESTER: 1

PROGRAM CODE-ARTUG103

SUBJECT CODE-AR23MJDSCSAN101 (MAJOR)

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

કુલગુણ-50

પ્રશ્ન-૧. પાંચમાંથી ત્રણ શ્લોકોનો અનુવાદ કરો.	10
પ્રશ્ન-૨. પાંચમાંથી ત્રણ શ્લોકોનો સસંદર્ભ સમજૂતી આપો.	10
પ્રશ્ન-૩. નીતિશતકમ્ પર આધારિત ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.	10

અથવા

પ્રશ્ન-૩ નીતિશતકમ્ પર આધારિત ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.	10
પ્રશ્ન-૪ કોઈ પણ ચાર દ્રુકનોધમાંથી ૧૫૦ શબ્દોમાં બે દ્રુકનોધ લખો.	10
પ્રશ્ન-૫ નીચે આપેલ વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ લખો.(બારમાંથી દશ લખવા)10	

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

COURSE NAME - DSCM- SANS - 102 -A-Sanskrit Drama (स्वप्नवासवदत्तम्)

SEMESTER-1

PROGRAM CODE-ARTUG103

AR23MJDSCSAN CODE-101-A (MAJOR)

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

Total Credits- 04 (04 Period/Week)	Theory	External-50 Marks
		Internal- 50 Marks

Program Outcome:

1. This course aims to acquaint students with most famous drama of Sanskrit Literature.
2. The course also seeks to help students to negotiate texts independently.

Course Outcome:

1. An increased ability to read and understand Sanskrit text.
2. Students would be knowing basic familiarity of the Sanskrit culture and religious background.
3. Identify and describe literary characteristics of poetic forms.
4. This course will enhance competence in chaste classical Sanskrit and give them skills in translation and interpretation of poetic works.

Sr.No			Credit	Hr
1	Unit-1	નાટ્યકાર ભાસનું-જીવન, સમય, અને કવન, તથા વિશેષતાઓ અને સ્વપ્રવાસવદત્તમ્ (અઢ્ક:1)	1	1
2	Unit-2	સ્વપ્રવાસવદત્તમ્ (અઢ્ક: 2 – 3 - 4)	1	1
3	Unit-3	સ્વપ્રવાસવદત્તમ્ (અઢ્ક: 5 – 6)	1	1
4	Unit-4	સંસ્કૃત-નાટકનાં લક્ષણો, ઉત્પત્તિ અને વિકાસ, નાટ્યકારભાસ, ભાસનો મનોવૈજ્ઞાનિક અભિગમ (Self-study).	1	1

Reference:

1. ભાસનાટ્યચક્ર, આચાર્ય બલદેવ ઉપાધ્યાય
2. ભાસનાટ્યચક્ર, ગંગાસાગરરાય, ચૌહાન સંસ્કૃતસંસ્થાન, વારાણસી
3. ભાસના રૂપકોનું અનુશીલન,
ડૉ.વસન્તકુમાર ભટ્ટ, સરસ્વતીપ્રકાશન, અમદાવાદ
4. દશરૂપકમ્-સંપાદક, ડૉ. આર.પી. મહેતા, સરસ્વતી પુસ્તક ભંડાર, અમદાવાદ, 2010-11
5. સંસ્કૃત નાટકોનો પરિચય, ડૉ. તપસ્વીનાન્દી, યુનિવર્સિટી ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ, ગાંધીનગર
6. સંસ્કૃતનાટ્યસમીક્ષા, લેખક, ડૉ. ડી.જી. વેદિયા, ડૉ. દિલખુશપટેલ, ડૉ. મંજુલા વીરડિયા, ભારતપ્રકાશન, અમદાવાદ, પ્રથમઆવૃત્તિ, 2012

Further Reading:

1. <https://youtu.be/ndEDghz6kDs>
2. <https://youtu.be/oeZaOuTq8uk>

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

COURSE NAME - DSCM- SANS - 102 -A-Sanskrit Drama (સ્વપ્નવાસવદત્તમ)

SEMESTER-1

PROGRAM CODE-ARTUG103

SUBJECT CODE-AR23MJDSCSAN101-A (MAJOR)

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

કુલગુણ-50

- પ્રશ્ન-૧. પાંચમાંથી ત્રણ શ્લોકોનો અનુવાદ કરો. (1 થી 4 અંક) 10
- પ્રશ્ન-૨. પાંચમાંથી ત્રણ શ્લોકોનો સસંદર્ભ સમજૂતી આપો. (1 થી 4 અંક) 10
- પ્રશ્ન-૩. સ્વપ્નવાસવદત્તમ પર આધારિત 300 શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો. 10

અથવા

- પ્રશ્ન-૩. સ્વપ્નવાસવદત્તમ પર આધારિત 300 શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો. 10
- પ્રશ્ન-૪ કોઈ પણ ચાર દ્વંદ્વનોધમાંથી ૧૫૦ શબ્દોમાં બે દ્વંદ્વનોધ લખો. 10
- પ્રશ્ન-૫ નીચે આપેલ વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ લખો. (બારમાંથી દશ લખવા) 10

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

COURSE NAME : DSCM- SANS - 102 – मुक्तककाव्य (Muktak Kavya)

नीतिशतकम्

SEMESTER: 1

PROGRAM CODE-ARTUG103

SUBJECT CODE-AR23MIDSCSAN102 (MINOR)

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

Total Credits- 04 (04 Period/Week)	Theory	External-50 Marks
		Internal- 50 Marks

Program Outcome:

1. This course aims to get the students acquainted with the outline of Sanskrit Nitiliterature including the text readings of the 'Neetishatakam'

Course Outcome:

1. Ability to embraces moral/ethical values in conducting his/her life.
2. Capable of demonstrating the ability to identify ethical issues related to one's work.
3. Avoid unethical behavior.

Sr.No		Credit	Hr
1	Unit-1 नियत 15 श्लोको(1 थी 15)	1	1
2	Unit-2 नियत 15 श्लोको(16 थी 30)	1	1
3	Unit-3 नियत 15 श्लोको(31 थी 45)	1	1

4	Unit-4	નિયત 15 શ્લોકો (46 થી 60)	1	1
		0.નિર્ધારિત શ્લોકોની સૂચિ નીચે આપવામાં આવી છે. 0.અનુવાદ સંદર્ભે આશ્લોકોનો ભાવાનુવાદ અપેક્ષિત છે. (<i>Self study</i>)		
નીતિશાત્રકમ્ નિર્ધારિતશ્લોકો				
યુનિટ - 1				
ક્રમ	ગ્રન્થસ્થશ્લોક સંખ્યા	શ્લોકાદિ	વિષય	
1	3	પ્રમહ્યમણિમુદ્ધરેત્	મુર્ખજન ઉપહાસ	
2	4	લભેત્મિકતામુ	મુર્ખજન ઉપહાસ	
3	9	વિપદિઘૌર્યમ્	મહાત્માલક્ષણ	
4	10	નિન્દન્તુનીતિનિપુણાઃ	ધીરપુરુષલક્ષણ	
5	15	મનસિ વચસિ	સજ્જનલક્ષણ	
6	16	ઇતઃસ્વપિતિ	મહાપુરુષલક્ષણ	
7	28	સમ્પત્તુમહતામ્	મહાપુરુષલક્ષણ	
8	41	નમત્વેનોબ્રમન્તઃ	સત્પુરુષલક્ષણ	
9	49	વાઙ્દાસજ્જનસંગમે	ઉત્તમપુરુષના ગુણ	
10	51	તુષ્ણાંછિન્ધિ	સદાચરણઉપદેશ	
11	65	રઙ્ગૈર્મહાર્જિઃતુતુપુર્ન	ધીરત્વવર્ણન	
12	78	પ્રદાનંપ્રચ્છન્નમ્	સજ્જનલક્ષણ	
13	80	ભવન્તિનમ્રાઃ તરવઃ	પરોપકારીનું લક્ષણ	
14	81	પદ્માકરંદિનકરઃ	પરોપકારીનું લક્ષણ	
15	94	બહતિભુવન્ધેનીમ્	મહાપુરુષનું ચરિત્ર	

*ભાવાનુવાદ માટેના શ્લોકો		3,9,10,41,51,78,80,81,94	
નીતિશતકમ્ નિર્ધારિતશ્લોકો			
યુનિટ -2			
ક્રમ	ગ્રંથસ્થશ્લોક સંખ્યા	શ્લોકાદિ	વિષય
1	7	પરિક્ષીણઃકશ્ચિત્	સમયની બળવત્તા
2	11	હર્તુર્યાતિન ગોચરમ્	વિદ્યાપ્રશંસા
3	13	ક્ષુધામોઽપિ	સત્ત્વવાન્પ્રકૃતિ
4	18	ક્વચિદ્ભૂમૌ શય્યા	સંકલ્પવાન્વ્યક્તિ
5	20	નમસ્યામોદેવાન્	કર્મની મહત્તા
6	39	કુસુમસ્તવકમ્યેવ	સત્ત્વવાન્પ્રકૃતિ
7	43	અમ્ભોજિનીવન...	સત્ત્વવાન્પ્રકૃતિ
8	44	હલ્વાટો ...	દુર્ભાગીમાણસ
9	45	નૈવાકૃતિઃ	કર્મની મહત્તા
10	59	નેતા યત્રવૃહસ્પતિઃ	દૈવની પ્રબળતા
11	69	યદ્દાત્રાનિજમાલ....	ભાગ્યની પ્રબળતા
12	86	યદચેતમનોઽપિ	તેજસ્વીપુરુષનું લક્ષણ
13	91	વિદ્યા નામનરસ્ય	વિદ્યાનું મહત્ત્વ
14	96	પરિવર્તિનિસંસારે	વ્યાવહારિક ઉપદેશ
15	98	સિંહઃશિશુરપિ	સત્ત્વવાન્માણસની પ્રકૃતિ
*ભાવાનુવાદ માટેના શ્લોકો		11,18, 20, 44, 45, 59, 69, 86, 91	

નીતિશતકમ્ નિર્ધારિતશ્લોકો			
યુનિટ -3			
ક્રમ	ગ્રન્થસ્થશ્લોક સંખ્યા	શ્લોકાદિ	વિષય
1	5	શશીદિવસધૂસરો...	પ્રકૃતિ-ક્રમ અને માત્રસની રુચિ
2	6	મણિશાણોલ્લીટ..	પ્રકૃતિ-ક્રમ અને માત્રસની રુચિ
3	21	દૌર્મત્ત્યાત્ ..	વિનાશના કારણો
4	22	જાઙ્ઘં હ્રીમતિ...	ગુણદ્વેષી વર્ણન
5	23	જાતિર્યાતુ રસાતલમ્	લોભીપુરુષનું લક્ષણ
6	30	દુર્જનઃપરિહર્તવ્યો...	વ્યાવહારિક નીતિ
7	37	સન્તમાયસિ ...	સંગતિનું ફળ
8	42	લોભશ્ચેદગુણેન	જીવનનું સત્ય
9	48	જાઙ્ઘંધ્રિયો હરતિ	સંગતિનું ફળ
10	58	વરંપ્રાણચ્છેદઃ	વ્યાવહારિક ઉપદેશ
11	66	સન્ત્યન્યેડપિ	દુર્જન લક્ષણ
12	75	અકરુણત્વમકારણ..	દુરાત્મા પ્રકૃતિ
13	90	ઉદ્ભ્રામિતાશ્ચિલ્લસ્રલસ્ય	દુર્જન લક્ષણ
14	92	દાક્ષિણ્યંસ્વજને	વ્યાવહારિક ઉપદેશ
15	93	કરેદ્ધાપ્યસ્ત્યાનઃ ...	વ્યાવહારિક ઉપદેશ
*ભાવાનુવાદ માટેના શ્લોકો		5, 6, 21, 22, 23, 37, 42, 48, 92	
નીતિશતકમ્ નિર્ધારિતશ્લોકો			

યુનિટ -4			
ક્રમ	ગ્રન્થસ્થશ્લોક સંખ્યા	શ્લોકાદિ	વિષય
1	31	ક્ષીરેણાત્મગતોદકાય	મૈત્રીનું સૌન્દર્ય
2	34	સ્વલ્પભ્રાયાવશાદ્	સફાગીની પ્રકૃતિ
3	35	પાપાન્નિવારયતિ	મિત્રનું લક્ષણ
4	36	મૃગમીનસજ્જનાનામ્	સહજ શત્રુ
5	40	મૌતાન્મૂકઃ	સેવાધર્મની દુષ્કરતા
6	46	ऐश्वर्यस्यविभूषणम्	જીવનનો સાર
7	47	एतेसत्पुरुषाः	ઉત્તમાદિપુરુષ લક્ષણ
8	63	दानं भोगोनाशः	ધનની ગતિ
9	64	यस्यास्तिवित्तम्	ધનનું મહત્ત્વ
10	68	जयन्ति ते	કવિ પ્રશંસા
11	70	लाङ्गुलचालनम्	ધીરાધીર લક્ષણ
12	71	राजन्दुघुक्षसि	રાજ્યકારભારની વિલક્ષણતા
13	72	सत्यानृता...	રાજનીતિનું સ્વરૂપ
14	77	आरम्भगुर्वी	મૈત્રીનું સ્વરૂપ
15	88	आज्ञाकीर्तिः	રાજસેવાનું ફળ
*ભાવાનુવાદ માટેના શ્લોકો		31, 35, 40, 46, 47, 64, 70, 72	

Reference:

1. Kale, M.R (Ed.) *Nitishatakam*, MLBD, Delhi
2. નીતિશતકમ્.સંપા.દવેસુરેશજ. સરસ્વતીપુસ્તકલંડાર.અમદાવાદ. પ્રથમઆવૃત્તિ.

3. नीतिशतकम् (मनोरमाहिन्दी-व्याख्यासहित). पाण्डेय, ओमप्रकाश.
चीखम्बाअमरभारतीप्रकाशन, वाराणसी। (१९८२)
4. नीतिशतकम्संपादकगोपाला, हंसाप्रकाशन, जयपुर। (२००७)

Further Reading:

1. <https://youtu.be/hs0FUjf1ai>
2. <https://youtu.be/zvAsJ7M0nR0>

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

COURSE NAME : DSCM- SANS - 101 – મુક્તકાવ્ય (Muktak Kavya)

નીતિશતકમ્

SEMESTER: 1

PROGRAM CODE-ARTUG103

SUBJECT CODE-AR23MIDSCSAN102 (MAJOR)

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

કુલગુણ-50

પ્રશ્ન-૧. પાંચમાંથી ત્રણ શ્લોકોનો અનુવાદ કરો. 10

પ્રશ્ન-૨. પાંચમાંથી ત્રણ શ્લોકોનો સસંદર્ભ સમજૂતી આપો. 10

પ્રશ્ન-૩. નીતિશતકમ્ પર આધારિત ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો. 10

અથવા

પ્રશ્ન-૩. નીતિશતકમ્ પર આધારિત ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો. 10

પ્રશ્ન-૪ કોઈ પણ ચાર ટૂંકનોંધમાંથી ૧૫૦ શબ્દોમાં બે ટૂંકનોંધ લખો. 10

પ્રશ્ન-૫ નીચે આપેલ વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ લખો.(બારમાંથી દશ લખવા)10

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

COURSE NAME - : MULTIDISCIPLINARY COURES

MD- SANS - 103-Sanskrit Epic

Selections from the Epics of Kalidas

(कुमारसम्भवम् - निरुतांशः) सर्ग-5

SEMESTER-1

PROGRAM CODE-ARTUG103

SUBJECT COURSE CODE-AR23MDCSAN103

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

Total Credits- 04 (04 Period/Week)	Theory	External-50 Marks
		Internal- 50 Marks

Program Outcome:

- 1.This course aims to get students acquainted with Classical Sanskrit Poetry.
- 2.It intends to give an understanding of literature through which students will be able to appreciate the development of Sanskrit Literature.
- 3.The course also seeks to help students to negotiate texts independently.
4. Aim of Sanskrit grammar is students know the basic concepts of Sanskrit grammar and linguistic.

Course Outcome:

1. An increased ability to read and understand Sanskrit text.
2. Students would be know basic familiarity of the Sanskrit culture and religious background.
3. Identify and describe literary characteristics of poetic forms.

4. This course will enhance competence in chaste classical Sanskrit and give them skills in translation and interpretation of poetic works.
5. Students will be able to learn basic concepts of Sanskrit language.

Sr.No		Credit	Hr
1	Unit-1 કુમારસમ્ભવમ્ - સર્ગ - 05 (શ્લોક 1 થી 30)	1	1
2	Unit-2 કુમારસમ્ભવમ્ - સર્ગ - 05 (31 શ્લોકથી 60)	1	1
3	Unit-3 કુમારસમ્ભવમ્ - સર્ગ - 05 (61 શ્લોકથી 86)	1	1
4	Unit-4 સં.મહાકાવ્યના લક્ષણો કુમારસંભવસુંમૂલ્યાંકન તથા સામાજિક એવં સાસ્કૃતિક મહત્ત્વ અને સં.પંચમહાકાવ્યનો પરિચય. <i>(Self-study)</i>	1	1

Reference:

1. કુમારસમ્ભવમ્, (સર્ગ - 3 , 4), સચ્ચરાનાઢી, મહાજનપબ્લીશિંગહાઉસ, અમદાવાદ.
2. કુમારસમ્ભવમ્, નેમિચન્દ્રશાસ્ત્રી, મોતીલાલબનારસીદાસ, દિલ્લી.
3. Kumarasambhavam, M. R. Kale (Ed.) Motilala Banarasidas, Delhi.
4. કુમારસમ્ભવમ્, સંપાદક, ગૌતમ પટેલ, સંસ્કૃતસાહિત્યઅકાદમી, ગાંધીનગર
5. મહાકાવ્ય-નાટ્ય : આસ્વાદ, લેખક, ડૉ. ડી.જી.વેદિયા, ડૉ. દિલખુશ પટેલ, ડૉ. મંજુલા વીરડિયા, ભારત પ્રકાશન, અમદાવાદ, 2012

Further Reading:

1. <https://youtu.be/Y8CoDj43nSs> -1
2. <https://youtu.be/224GMsOGIYQ> -2
3. <https://youtu.be/R4kP89-Expc> -3
4. <https://youtu.be/xxFmRZJRspw> -4
5. <https://youtu.be/EMr8O4y5pJY> ,

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

COURSE NAME - : MULTIDISCIPLINARY COURES

MD- SANS - 103-Sanskrit Epic

Selections from the Epics of Kalidas

(કુમારસમ્ભવમ્ - નિયતાંશઃ) સર્ગ-5

SEMESTER-1

PROGRAM CODE-ARTUG103

SUBJECT COURSE CODE-AR23MDCSAN103

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

કુલગુણ-50

પ્રશ્ન-૧. પાંચમાંથી ત્રણ શ્લોકોનો અનુવાદ કરો.	10
પ્રશ્ન-૨. પાંચમાંથી ત્રણ શ્લોકોનો સસંદર્ભ સમજૂતી આપો.	10
પ્રશ્ન-૩. કુમારસમ્ભવમ્ પર આધારિત ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.	10
અથવા	
પ્રશ્ન-૩. કુમારસમ્ભવમ્ પર આધારિત ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.	10
પ્રશ્ન-૪ કોઈ પણ ચાર દ્રુકનોધમાંથી ૧૫૦ શબ્દોમાં બે દ્રુકનોધ લખો.	10
પ્રશ્ન-૫ નીચે આપેલ વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ લખો.(બારમાંથી દશ લખવા)10	

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

SEMESTER-1

**COURSE NAME - ABILITY ENHANCEMENT COURSE (LANGUAGE)
AEC- SANS - 104 -Sanskrit Katha Sahitya**

(पञ्चतन्त्रम् – नियतांशः - मित्रभेद- 1 थी 4 वाती)

PROGRAM CODE-ARTUG103

SUBJECT COURSE CODE-AR23AECSAN104

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

Total Credits- 02 (02 Period/Week)	Theory	External-50 Marks

Program Outcome:

1. This course aims to get the students acquainted with the outline of Sanskrit Niti literature including the text readings of the Panchatantram with the General Introduction to Sanskrit Literature.

Course Outcome:

1. Ability to embraces moral/ethical values in conducting his/her life.
2. Capable of demonstrating the ability to identify ethical issues related to one's work.
3. Avoid unethical behaviour.

Sr.No		Credit	Hr
1	Unit-1 पञ्चतन्त्रम् – टिट्ठिभ-दम्पतिः, – समुद्रकथा, मूर्ख कच्छप कथा	0.67	1

2	Unit-2	પંચતંત્રમ્ – મત્સ્યત્રય કથા, ચટકા-કુઝર કથા	0.67	1
3	Unit-4	સંસ્કૃતનીતિકથાઓનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ; સામ્પ્રતસમયમાં નીતિકાથાઓની ઉપાદેયતા । (Self-study)	0.66	1
Reference: 1. પંચતંત્રમ્ (વિષ્ણુશર્મા), શ્યામચરણ પાણ્ડેય, મોતીલાલબનારસીદાસ, 1975. 2. પંચતંત્ર, ભોગીલાલ સાંડેસરા, ગુજરાતીસાહિત્યપરિષદ, અમદાવાદ. 3. સંસ્કૃતસાહિત્યમાં કથાઓ, લેખક, ડૉ. રશ્મિકાન્ત પ. મહેતા, સરસ્વતીપુસ્તકભંડાર, અમદાવાદ, પ્રથમઆવૃત્તિ, 2012-13 4. Panchatantram (ed. and trans.), M.R. Kale, Motilal Banarasidas, Delhi, 1999. 5. A Collection of Ancient Hindu Tales (ed.) Franklin Edgerton, Johannes Hertel, 1908. Further Reading: 1. https://youtu.be/Es7627WifXI				

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN
SEMESTER-1

COURSE NAME - ABILITY ENHANCEMENT COURSE (LANGUAGE)

AEC- SAN'S - 104 -Sanskrit Katha Sahitya

(પદ્યતન્ત્રમ્ – નિયતાંશઃ - મિત્રભેદ- 1 થી 4 વાર્તા)

PROGRAM CODE-ARTUG103

SUBJECT COURSE CODE-AR23AECSAN104

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

કુલગુણ-50

પ્રશ્ન-૧. બેમાંથી એક ગદ્યખંડોનો અનુવાદ કરો. 05

પ્રશ્ન-૨. પદ્યતન્ત્રમ્ પર આધારિત ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો. 05

અથવા

પ્રશ્ન-૨. પદ્યતન્ત્રમ્ પર આધારિત ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો. 05

પ્રશ્ન-૩ કોઈ પણ બે ટૂંકનોંધમાંથી ૧૫૦ શબ્દોમાં એક ટૂંકનોંધ લખો. 05

પ્રશ્ન-૪ નીચે આપેલ વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ લખો.(બારમાંથી દશ લખવા)10

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN
SEMESTER-1

COURSE NAME - COMMON VALUE ADDED COURSE-105

CVAC - SANS - 105 - SRIMAD BHAGAVAD GITA

(श्रीमद्भगवद्गीता – अध्याय 3 & 10)

PROGRAM CODE-ARTUG103

SUBJECT COURSE CODE-AR23VACSAN105

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

Total Credits- 02 (04 Period/Week)	Theory	External-50 Marks

Program Outcome:

1. The objective of this course is to study the philosophy of self-management in the Gita.
2. The course seeks to help students negotiate the text independently without referring to the traditional commentaries so as to enable them to experience the richness of the text.
3. To create awareness about Yoga, to cultivate importance of Yoga practices, to improve individual and social health through Yoga.

Course Outcome:

1. This course is to develop cultural and historical sensibility particularly indigenous traditions, socio-cultural context and diversity.
2. Developing Moral & Ethical Awareness & reasoning.
3. Developing patriotism with a sense of responsibility in student.
4. Application to Psychology related Problems.
5. Self development & self regulation skills.
6. Developing memorization skill of student.
8. This Topics will be very use full in daily life in present time.

Sr.No		Credit	Hr
-------	--	--------	----

1	Unit-1	શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા (અ. - 3 , શ્લોક 1-22)	0.67	1
2	Unit-2	શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા(અ. - 3 , શ્લોક 23-43)	0.67	1
3	Unit-3	શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા (અ.- 10)	0.66	1

Reference:

1. શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા । શંકરાચાર્ય ભાષ્યસહિત । ગીતાપ્રેસ, ગોરખપુર ।
2. શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા (સરસ્વતીકૃત મધુસૂદનગૃહ્યાર્ષદીપિકાવ્યાખ્યાસહિત) (વ્યાખ્યાકાર) અણ્ણાલમદનમોહન। ચૌખમ્બા સંસ્કૃતપ્રતિષ્ઠાન, વારાણસી। (૨૦૧૩)
3. શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા, વ્યાખ્યાકારરાધાકૃષ્ણનૃસ., રાજપાલઁણ્ડસન્સ, દિલ્લી। (૧૯૬૯)
4. ગીતારહસ્ય યાને કર્મયોગશાસ્ત્ર, બાલગંગાધરતિલક.
5. શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા-સંપાદક, સી.એલ. શાસ્ત્રી, પી.સી.દવે, અખિલહિન્દ પ્રકાશન, અમદાવાદ. દ્વિતીયસંસ્કરણ. (૧૯૬૮)
6. શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા, સંપા. ઝાલા સુહાસકુવરબા ઝાલા. સરસ્વતીપ્રકાશન, અમદાવાદ. પ્રથમઆવૃત્તિ. (૨૦૦૨)
7. Shree Patanjalyogdarshan with Rhashyadipikatika- Pujya Naththu mahraj, (Aanand Aashram Bilkha –Saurashtra) Publisher Shri Hrajjivan Shah, 1999.
9. મહાભારતમ્ - ગીતાપ્રેસ, ગોરખપુર

Further Reading:

1. <https://youtu.be/g4oEUP4Ztas>
2. <https://youtu.be/k5JSbPHGHRk>
3. <https://youtu.be/a0FGJEZqdHY>
4. <https://youtu.be/nJPcJtL9egQ>

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN
SEMESTER-1

COURSE NAME - COMMON VALUE ADDED COURSE-105

CVAC - SANS - 105 - SRIMAD BHAGAVAD GITA

(શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા – અધ્યાય 3 & 10)

PROGRAM CODE-ARTUG103

SUBJECT COURSE CODE-AR23VACSAN105

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

કુલગુણ-50

પ્રશ્ન-૧. 300 શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.

05

અથવા

પ્રશ્ન-૧. 300 શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.

05

પ્રશ્ન-૨. 300 શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.

05

અથવા

પ્રશ્ન-૨. 300 શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.

05

પ્રશ્ન-૩ કોઈ પણ બે ટૂંકનોંધમાંથી ૧૫૦ શબ્દોમાં એક ટૂંકનોંધ લખો.

05

પ્રશ્ન-૪ નીચે આપેલ વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ લખો.(બારમાંથી દશ લખવા)10

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

SEMESTER-1

COURSE NAME - SKILL ENHANCEMENT ABILITY COURSE /

INTERNSHIP / DISSERTATION –106

SEC - SANS - 106 - योग परिचय

PROGRAM CODE-ARTUG103

SUBJECT COURSE CODE-AR23SECSAN106

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

Total Credits- 02	(04 Period / Week)	Theory	External-50 Marks

Program Outcome:

1. To introduce Indian traditional yoga system among learners.
2. To include theoretical and practical aspects of Indian yoga.
3. To develop yoga skills among learners.

Course Outcome:

1. To increase memory of learners.
2. To increase decision-making ability among learners.
3. To inculcate moral values among learners.
4. To develop skills of yoga among learners.

Sr.No			Credit	Hr
1	Unit-1	૧. યમ ૨. નિયમ	0.67	1
2	Unit-2	૧. આસન	0.67	1
3	Unit-3	૧. પ્રાણાયમ	0.66	1

Reference:

1. મહર્ષિ પતંજલિ કૃત – પાતંજલ યોગ સૂત્ર-યોગ દર્શન, વ્યાખ્યાકાર- શ્રી નન્દલાલ દશોરા રણધીર પ્રકાશન, હરિદ્વાર ।
2. પાતંજલ યોગસૂત્રમ્- યોગદેવકૃત રાજમાર્તણ્ડવૃત્તિસમેતમ્, સમ્પાદક-ડૉ. રામશંકર ભટ્ટાચાર્ય, હિન્દી વ્યાખ્યાકાર –ડૉ. અમલધારી મિંહ, ભારતીય વિદ્યા પ્રકાશન, દિલ્લી, વારાણસી ।
3. મહર્ષિ પતંજલિ કૃત – પાતંજલ યોગ સૂત્ર-યોગ દર્શન, વ્યાખ્યાકાર- પરમહંસ સ્વામી શ્રી અડગડાનન્દજી મહારાજ, શ્રી પરમહંસ આશ્રમ શક્તેષગઢ, મિર્જાપુર (ઉ.પ્ર)
4. શ્રી પાતંજલ યોગદર્શનમ્, ગુજરાત વિદ્યાસભા, અમદાવાદ, ભાષાન્તરકર્તા- પ્રો. જીક્ષિનદાસ જેઠાભાઈ કણિયા.
5. યોગદર્શનમ્- વ્યાખ્યાકાર- સ્વામી સત્યપતિ પરિવ્રાજક, પ્રકાશક- દર્શનયોગ મહાવિદ્યાલય, આર્ય વન, રોજડ (ગુજરાત)

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

SEMESTER-I

COURSE NAME - SKILL ENHANCEMENT ABILITY COURSE /

INTERNSHIP / DISSERTATION -106

SEC - SANS - 106 - યોગ પરિચય

PROGRAM CODE-ARTUG103

SUBJECT COURSE CODE-AR23SECSAN106

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

કુલગુણ-50

પ્રશ્ન-૧. 300 શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.

05

અથવા

પ્રશ્ન-૧. 300 શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.

05

પ્રશ્ન-૨. 300 શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.

05

અથવા

પ્રશ્ન-૨. 300 શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.

05

પ્રશ્ન-૩ કોઈ પણ બે ટૂંકનોંધમાંથી ૧૫૦ શબ્દોમાં એક ટૂંકનોંધ લખો. 05

પ્રશ્ન-૪ નીચે આપેલ વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ લખો.(બારમાંથી દશ લખવા)10

(પ્રથમ સેમિસ્ટર સમાપ્ત)

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN
SEMESTER-2

COURSE NAME- DISCIPLINE SPECIFIC COURSE - MAJOR
DSCM- SANS - 201 -Sanskrit Epic

Selection from the Poetry of Kalidas (रघुवंशम् - सर्ग-1)

PROGRAM CODE - ARTUG103

SUBJECT COURSE CODE - AR23MJDSCSAN201

EFFECTIVE FROM JUNE 2023 - 24 UNDER NEP

Total Credits- 04 (04 Period/Week)	Theory	External-50 Marks
		Internal- 50 Marks

Program Outcome:

1. This course aims to get students acquainted with Classical Sanskrit Poetry.
2. It intends to give an understanding of literature through which students will be able to appreciate the development of Sanskrit Literature.
3. The course also seeks to help students to negotiate texts independently.

Course Outcome:

1. An increased ability to read and understand Sanskrit text.
2. Students would be knowing basic familiarity of the Sanskrit culture and religious background.
3. Identify and describe literary characteristics of poetic forms.
4. This course will enhance competence in chaste classical Sanskrit and give them skills in translation and interpretation of poetic works.
5. Students will be able to learn basic concepts of Sanskrit language.

Sr.No			Credit	Hr
1	Unit-1	रघुवंशम् - सर्ग -1 (श्लोक- 1 થી 20)	1	1
2	Unit-2	રઘુવંશમ્ - સર્ગ-1 (શ્લોક- 21 થી 40)	1	1
3	Unit-3	રઘુવંશમ્ - સર્ગ -1 (શ્લોક- 41 થી 66)	1	1
4	Unit-4	સં.મહાકાવ્યના લક્ષણો રઘુવંશમ્ નું મૂલ્યાંકન તથા સામાજિક એવં સાસ્કૃતિક મહત્ત્વ અને રઘુવંશમાં ફલિત થતા નેતાના લક્ષણો.સં. પંચમહાકાવ્યનો પરિચય. (<i>Self-study</i>)	1	1

Reference:

1. Raghuvamsham of Kalidas , Nirnay Sagar Press, Mumbai, 1987
2. Raghuvamsham with Mallinath, Nimay Sagar Press, Mumbai, 1987
3. Panch-mahakavya, Ed. Dhirubhai Parikh,, Kavya-lok, Ahmedabad,1987
4. Kavya-prakash of Mammat, Ed. Satyavrat Sinh, Chaukhambha Vidyabhavan, VaRANASI, 1973

Further Reading:

- 1.https://youtu.be/aMacqwf_uZc
- 2.<https://youtu.be/kjA-nTfwWc>

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN
SEMESTER-2

COURSE NAME- DISCIPLINE SPECIFIC COURSE - MAJOR
DSCM- SANS - 201 -Sanskrit Epic

Selection from the Poetry of Kalidas (રઘુવંશમ્ - સર્ગ-1)

PROGRAM CODE - ARTUG103

SUBJECT COURSE CODE - AR23MJDSAN201

EFFECTIVE FROM JUNE 2023 - 24 UNDER NEP

કુલગુણ-50

પ્રશ્ન-૧. પાંચમાંથી ત્રણ શ્લોકોનો અનુવાદ કરો.	10
પ્રશ્ન-૨. પાંચમાંથી ત્રણ શ્લોકોનો સસંદર્ભ સમજૂતી આપો.	10
પ્રશ્ન-૩. રઘુવંશમ્ પર આધારિત ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.	10
અથવા	
પ્રશ્ન-૩. રઘુવંશમ્ પર આધારિત ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.	10
પ્રશ્ન-૪ કોઈ પણ ચાર દ્રુકનોધમાંથી ૧૫૦ શબ્દોમાં બે દ્રુકનોધ લખો.	10
પ્રશ્ન-૫ નીચે આપેલ વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ લખો.(બારમાંથી દશ લખવા)10	

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN
SEMESTER-2

COURSE NAME - DISCIPLINE SPECIFIC COURSE - MAJOR

DSCM- SANS – 201-A – श्रीमद्भगवद्गीता - 1 – 6 अध्याय

PROGRAM CODE-ARTUG103

SUBJECT COURSE CODE-AR23MIDSCSAN201-A

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

Total Credits- 04	(04 Period/Week)	Theory	External-50 Marks
			Internal- 50 Marks

Program Outcome:

1. The objective of this course is to study the philosophy of self-management in the Gita.
2. The course seeks to help students negotiate the text independently without referring to the traditional commentaries so as to enable them to experience the richness of the text.
3. To create awareness about Yoga, to cultivate importance of Yoga practices, to improve individual and social health through Yoga.

Course Outcome:

1. This course is to develop cultural and historical sensibility particularly indigenous traditions, socio-cultural context and diversity.
2. Developing Moral & Ethical Awareness & reasoning.
3. Developing patriotism with a sense of responsibility in student.
4. Application to Psychology related Problems.
5. Self development & self regulation skills.
6. Developing memorization skill of student.
7. Students will be able to know about 'Ashtangyoga'
8. This Topics will be very use full in daily life in present time.

Sr.No		Credit	Hr
1	Unit-1 શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા (અ. 1 તથા 2)	1	1
2	Unit-2 શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા (અ. 3 તથા 4)	1	1
3	Unit-3 શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા (અ. 5 તથા 6)	1	1
4	Unit-4 શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા - પરિચય	1	1

Reference:

1. શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા। શંકરાચાર્યભાષ્યસહિત। ગીતાપ્રેસગોરખપુર।
2. શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા (સરસ્વતીકૃતમધુસૂદનગૃહ્યાર્થદીપિકાવ્યાખ્યાસહિત) (વ્યાખ્યાકાર) અગ્રવાલમદનમોહન। ચૌલ્કમ્બાસંસ્કૃતપ્રતિષ્ઠાન, વારાણસી। (૨૦૧૩)
3. શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા, વ્યાખ્યાકારરાધાકૃષ્ણન્ એમ., રાજપાલ એન્ડ સન્સ, દિલ્લી। (૧૯૬૯)
4. ગીતારહસ્ય યાને કર્મયોગશાસ્ત્ર, બાલગંગાધરતિલક
5. શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા- સંપાદક- સી.એલ.શાસ્ત્રી, પી.સી. દલે, અખિલહિન્દપ્રકાશન, અમદાવાદ, દ્વિતીય સંસ્કરણ. (૧૯૬૮)
6. શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા - સંપા.સુલસકુવરબા ઝાલા, સરસ્વતીપ્રકાશન,અમદાવાદ, પ્રથમ આવૃત્તિ. (૨૦૦૨)

Further Reading:

- 1.<https://youtu.be/yhqYOUyfC8I>(અ.-1)
- 2.<https://youtu.be/1W0iZEraQ0I> (અ.-2)
- 3.<https://youtu.be/X7Qu6pbxL1Q> (અ.-3)
- 4.<https://youtu.be/p0FFktUqSV0>(અ.-4)
- 5.https://youtu.be/fperLubDo_8(અ.-5)
- 6.<https://youtu.be/fN8ZJ4URPWQ>(અ.-6)

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN
SEMESTER-2

COURSE NAME - DISCIPLINE SPECIFIC COURSE - MAJOR

DSCM- SANS – 201-A – શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા - 1 – 6 અધ્યાય

PROGRAM CODE-ARTUG103

SUBJECT COURSE CODE-AR23MJDSCSA201-A

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

કુલગુણ-50

પ્રશ્ન-૧. પાંચમાંથી ત્રણ શ્લોકોનો અનુવાદ કરો.	10
પ્રશ્ન-૨. ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.	10
અથવા	
પ્રશ્ન-૨. ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.	10
પ્રશ્ન-૩. ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.	10
અથવા	
પ્રશ્ન-૩. ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.	10
પ્રશ્ન-૪ કોઈ પણ ચાર ટૂંકનોંધમાંથી ૧૫૦ શબ્દોમાં બે ટૂંકનોંધ લખો.	10
પ્રશ્ન-૫ નીચે આપેલ વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ લખો.(બારમાંથી દશ લખવા)10	

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN
SEMESTER-2

COURSE NAME- DISCIPLINE SPECIFIC COURSE - MINOR
DSCM- SANS - 202 -Sanskrit Epic
Selection from the Poetry of Kalidas (रघुवंशम् - सर्ग-1)

PROGRAM CODE - ARTUG103

SUBJECT COURSE CODE - AR23MJDSCSAN201

EFFECTIVE FROM JUNE 2023 - 24 UNDER NEP

Total Credits- 04 (04 Period/Week)	Theory	External-50 Marks
		Internal- 50 Marks

Program Outcome:

1. This course aims to get students acquainted with Classical Sanskrit Poetry.
2. It intends to give an understanding of literature through which students will be able to appreciate the development of Sanskrit Literature.
3. The course also seeks to help students to negotiate texts independently.

Course Outcome:

1. An increased ability to read and understand Sanskrit text.
2. Students would be knowing basic familiarity of the Sanskrit culture and religious background.
3. Identify and describe literary characteristics of poetic forms.

4. This course will enhance competence in chaste classical Sanskrit and give them skills in translation and interpretation of poetic works.
5. Students will be able to learn basic concepts of Sanskrit language.

Sr.No		Credit	Hr
1	Unit-1 रघुवंशम् - सर्ग -1 (श्लोक- 1 થી 20)	1	1
2	Unit-2 રઘુવંશમ્ - સર્ગ-1 (શ્લોક- 21 થી 40)	1	1
3	Unit-3 રઘુવંશમ્ – સર્ગ -1 (શ્લોક- 41 થી 66)	1	1
4	Unit-4 સં.મહાકાવ્યના લક્ષણો રઘુવંશમ્ નું મૂલ્યાંકન તથા સામાજિક એવં સાસ્કૃતિક મહત્ત્વ અને રઘુવંશમાં ફલિત થતા નેતાના લક્ષણો.સં. પંચમહાકાવ્યનો પરિચય. (<i>Self-study</i>)	1	1

Reference:

1. Raghuvamsham of Kalidas , Nirnay Sagar Press, Mumbai, 1987
2. Raghuvamsham with Mallinath, Nirnay Sagar Press, Mumbai, 1987
3. Panch-mahakavya, Ed. Dhirubhai Parikh,, Kavya-lok, Ahmedabad, 1987
4. Kavya-prakash of Mammat, Ed. Satyavrat Sinh, Chaukhambha Vidyabhavan, VaRANASI, 1973

Further Reading:

- 1.https://youtu.be/aMacqwf_uZc
- 2.<https://youtu.be/kjA-nTflwWc>

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN
SEMESTER-2

COURSE NAME- DISCIPLINE SPECIFIC COURSE - MINOR
DSCM- SANS - 202 -Sanskrit Epic
Selection from the Poetry of Kalidas (રઘુવંશમ્ - સર્ગ-1)

PROGRAM CODE - ARTUG103

SUBJECT COURSE CODE - AR23MJDSCSAN201

EFFECTIVE FROM JUNE 2023 - 24 UNDER NEP

કુલગુણ-50

પ્રશ્ન-૧. પાંચમાંથી ત્રણ શ્લોકોનો અનુવાદ કરો.	10
પ્રશ્ન-૨. પાંચમાંથી ત્રણ શ્લોકોનો સસંદર્ભ સમજૂતી આપો.	10
પ્રશ્ન-૩. રઘુવંશમ્ પર આધારિત ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.	10
અથવા	
પ્રશ્ન-૩. રઘુવંશમ્ પર આધારિત ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.	10
પ્રશ્ન-૪ કોઈ પણ ચાર દ્વંદ્વનોધમાંથી ૧૫૦ શબ્દોમાં બે દ્વંદ્વનોધ લખો.	10
પ્રશ્ન-૫ નીચે આપેલ વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ લખો.(બારમાંથી દશ લખવા)10	

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN
SEMESTER-2

COURSE NAME- MULTIDISCIPLINARY COURES
MD- SANS - 203 -SANSKRIT PROSE LITERATURE

(कालिदास-कृत-विक्रमोर्वशीयम्)

PROGRAM CODE-ARTUG103

SUBJECT COURSE CODE-AR23MDCSAN103

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

Total Credits- 04 (04 Period/Week)	Theory	External-50 Marks
		Internal- 50 Marks

Program Outcome:

1. To acquaint learners with the classical dramas during under graduate level.
2. To develop literary linguistic competence among learners.

Course Outcome:

1. This course aims at acquainting learners with the outline of Sanskrit literature.
2. To make learners aware of the history of Sanskrit drama in general.
3. To inculcate human values through moral stories among learners.

Sr.No		Credit	Hr
1	Unit-1 प्रथमाङ्कपर्यन्तम् ।	1	1
2	Unit-2 द्वितीयाङ्कपर्यन्तम् ।	1	1
3	Unit-3 तृतीयाङ्कपर्यन्तम् ।।	1	1
4	Unit-4 चतुर्थपञ्चमाङ्कपर्यन्तम् ।।	1	1

Reference:

1. महाकविकालिदासविरचितम्- विक्रमोर्वशीयम्- संपादक- डॉ. गीतम पटेल ।
2. महाकविकालिदासविरचितम्- विक्रमोर्वशीयम्- संपादक-पण्डित सुरेन्द्रनाथ शास्त्रि, निर्णयसागरमुद्रणालय ।
3. महाकविकालिदासविरचितम्- विक्रमोर्वशीयम्- संपादक-प्रो. बलवंतराय ठाकोर, प्राच्यविद्यामन्दिर, वडोदरा ।
4. महाकविकालिदासविरचितम्- विक्रमोर्वशीयम्- प्रकाशक- महेन्द्र शेठ, बोम्बे ।

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

SEMESTER-2

COURSE NAME- MULTIDISCIPLINARY COURES

MD- SANS - 203 -SANSKRIT PROSE LITERATURE

(કાલિદાસ-કૃત-વિક્રમોર્વશીયમ્)

PROGRAM CODE-ARTUG103

SUBJECT COURSE CODE-AR23MDCSAN203

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

કુલગુણ-50

નોંધ: - અનુવાદ તથા સસંદર્ભ અંક 1 થી 3 માંથી જ પૂછવા

પ્રશ્ન-૧. પાંચમાંથી ત્રણ શ્લોકોનો અનુવાદ કરો. 10

પ્રશ્ન-૨. પાંચમાંથી ત્રણ શ્લોકોનો સસંદર્ભ સમજૂતી આપો. 10

પ્રશ્ન-૩. વિક્રમોર્વશીયમ્ પર આધારિત ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો. 10

અથવા

પ્રશ્ન-૩. વિક્રમોર્વશીયમ્ પર આધારિત ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો. 10

પ્રશ્ન-૪ કોઈ પણ ચાર ટૂંકનોંધમાંથી ૧૫૦ શબ્દોમાં બે ટૂંકનોંધ લખો. 10

પ્રશ્ન-૫ નીચે આપેલ વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ લખો.(બારમાંથી દશ લખવા)10

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN
SEMESTER-2

COURSE NAME- ABILITY ENHANCEMENT COURSE (LANGUAGE)

AEC - SANS - 204 -Sanskrit Katha sahitya

हितोपदेश: (नियतांशः)

PROGRAM CODE-ARTUG103

SUBJECT COURSE CODE-AR23AECSAN204

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

Total Credits- 02 (04 Period/Week)	Theory	External-50 Marks

Program Outcome:

1. This course aims to get the students acquainted with the outline of Sanskrit Niliterature including the text readings of the 'Hitopadesh'.
2. General Introduction of Origin and Development Of Pranikatha.
3. To give the moral and ethical values through the interesting medium of stories.

Course Outcome:

1. Ability to embraces moral/ethical values in conducting his / her life.
2. Capable of demonstrating the ability to identify ethical issues related to one's work.
3. Avoid unethical behavior.

Sr.No		Credit	Hr
1	Unit-1 हितोपदेशनो परिचय	0.67	1
2	Unit-2 1. चित्रग्रीवकपोतयोः कथा 2. व्याघ्रपथिकयोः कथा	0.67	1
3	Unit-3 3. मृगशृगालयोः कथा 4. वृद्धजरद्वयस्य कथा	0.66	1

Reference:

1. હિતોપદેશ: (મિત્રલાભ) સંપા.ડૉ.નારાયણ કંસારા, સરસ્વતીપુસ્તકભંડાર. અમદાવાદ (૧૯૭૮).
2. હિતોપદેશ, સંપા, ડૉ. વિજયપંડ્યા, પાર્શ્વપબ્લિકેશનઅમદાવાદ.પ્રથમ આવૃત્તિ. (૧૯૯૦)
3. હિતોપદેશ: સંપાદક, ડૉ. એસ.જે. દવે, સરસ્વતીપુસ્તકભંડાર. અમદાવાદ.
4. હિતોપદેશ: સંપાદક, ડૉ. શાંતિકુમારપંડ્યા, પાર્શ્વપબ્લિકેશન, અમદાવાદ

Further Reading:

- 1.<https://youtu.be/gZpvV1ILxzg>
- 2.<https://youtu.be/gWLstgE--II>
- 3.<https://youtu.be/74CvmZfeKA>
- 4.<https://youtu.be/PhZNV6G1Dv8>
- 5.<https://youtu.be/DujlgLUfgn4>
- 6.<https://youtu.be/7vaMcixHsl4>

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN
SEMESTER-2

COURSE NAME- ABILITY ENHANCEMENT COURSE (LANGUAGE)

AEC - SANS - 204 -Sanskrit Katha sahitya

હિતોપદેશ: (નિયતાંશઃ)

PROGRAM CODE-ARTUG103

SUBJECT COURSE CODE-AR23AECSAN204

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

કુલગુણ-50

- પ્રશ્ન-૧. બે માંથી એક ગદ્યખંડોનો અનુવાદ કરો. 05
- પ્રશ્ન-૨. હિતોપદેશ: પર આધારિત ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો. 05
- અથવા
- પ્રશ્ન-૨. હિતોપદેશ: પર આધારિત ૩૦૦ શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો. 05
- પ્રશ્ન-૩. કોઈ પણ બે દ્રુકનોધમાંથી ૧૫૦ શબ્દોમાં એક દ્રુકનોધ લખો. 05
- પ્રશ્ન-૪ નીચે આપેલ વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ લખો.(બારમાંથી દશ લખવા)10

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

SEMESTER-2

COURSE NAME- COMMON VALUE ADDED COURSE 201

CVAC - SANS - 205 -SRIMAD BHAGAVAD GITA

(अध्याय -12 & 16)

PROGRAM CODE-ARTUG103

SUBJECT COURSE CODE-AR23VACSAN205

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

Total Credits- 02 (04 Period/Week)	Theory	External-50 Marks

Program Outcome:

1. The objective of this course is to study the philosophy of self-management in the Gita.
2. The course seeks to help students negotiate the text independently without referring to the traditional commentaries so as to enable them to experience the richness of the text.
3. To create awareness about Yoga, to cultivate importance of Yoga practices, to improve individual and social health through Yoga.

Course Outcome:

1. This course is to develop cultural and historical sensibility particularly indigenous traditions, socio-cultural context and diversity.
2. Developing Moral & Ethical Awareness & reasoning.
3. Developing patriotism with a sense of responsibility in student.
4. Application to Psychology related Problems.
5. Self-development & self-regulation skills.
6. Developing memorization skill of student.
7. Students will be able to know about 'Ashtangyoga'
8. This Topics will be very use full in daily life in present time.

Sr.No		Credit	Hr
1	Unit-1 શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા (અ. - 12)	0.67	1
2	Unit-2 શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા (અ. - 16, શ્લોક 1-12)	0.67	1
3	Unit-3 શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા (અ. - 16, શ્લોક 13-24)	0.66	1

Reference:

1. શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા । શંકરાચાર્યભાષ્યસહિત । ગીતાપ્રેસગોરખપુર ।
2. શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા (સરસ્વતીકૃતમધુસૂદનગૂઢાર્થદીપિકાવ્યાખ્યાસહિત) (વ્યાખ્યાકાર) અગ્રવાલમદનમોહન । ચૌચમ્બાસંસ્કૃતપ્રતિષ્ઠાન, વારાણસી । (૨૦૧૩)
3. શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા, વ્યાખ્યાકાર, રાધાકૃષ્ણન્ એસ., રાજપાલ ઇન્ડ મન્સ, દિલ્લી । (૧૯૬૯)
4. ગીતારહસ્ય યાને કર્મયોગશાસ્ત્ર, બાલગંગાધરતિલક
5. શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા- સંપાદક- સી.એલ.શાસ્ત્રી , પી.સી. દવે, અખિલહિન્દપ્રકાશન, અમદાવાદ. દ્વિતીય સંસ્કરણ. (૧૯૬૮)
6. શ્રીમદ્ભગવદ્ગીતા - સંપા.સુહાસકુવરબા ઝાલા. સરસ્વતીપ્રકાશન, અમદાવાદ. પ્રથમ આવૃત્તિ. (૨૦૦૨)
7. Shree Patanjalyogdarshan with Rhashyadipikatika- Puja Naththu mahraj, (Aanand Aashram Bilkha –Saurashtra) Publisher Shri Hrajivan Shah, 1999.

Further Reading:

1. <https://youtu.be/v4bV6IDxOMc>
2. <https://youtu.be/sosTze3oJMw>

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

SEMESTER-2

COURSE NAME- COMMON VALUE ADDED COURSE 201

CVAC - SANS - 205 -SRIMAD BHAGAVAD GITA

(અધ્યાય -12 & 16)

PROGRAM CODE-ARTUG103

SUBJECT COURSE CODE-AR23VACSAN205

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

કુલગુણ-50

પ્રશ્ન-૧. 300 શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.	05
અથવા	
પ્રશ્ન-૧. 300 શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.	05
પ્રશ્ન-૨. 300 શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.	05
અથવા	
પ્રશ્ન-૨. 300 શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.	05
પ્રશ્ન-૩ કોઈ પણ બે ટૂંકનોંધમાંથી ૧૫૦ શબ્દોમાં એક ટૂંકનોંધ લખો.	05
પ્રશ્ન-૪ નીચે આપેલ વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ લખો.(બારમાંથી દશ લખવા)10	

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN
SEMESTER-2
COURSE NAME - SKILL ENHANCEMENT ABILITY COURSE/
INTERNSHIP/DISSERATATION – 206
SEC - SANS - 206 –ARCHITECTURE
(योगपरिचय-प्रत्याहार, धारणा, ध्यान અને સમાધિ)
PROGRAM CODE-ARTUG103
SUBJECT COURSE CODE-AR23SECSAN206
EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP

Total Credits- 02	(04 Period/Week)	Theory	External-50 Marks

Program Outcome:

1. To introduce Indian traditional yoga system among learners.
2. To include theoretical and practical aspects of Indian yoga.
3. To develop yoga skills among learners.

Course Outcome:

1. To increase memory of learners.
2. To increase decision-making ability among learners.
3. To inculcate moral values among learners.
4. To develop skills of yoga among learners.

Sr.No			Credit	Hr
1	Unit-1	પ્રત્યાહાર, ધારણા,	0.67	1
2	Unit-2	ધ્યાન	0.67	1
3	Unit-3	સમાધિ	0.66	1

Reference:

1. મહર્ષિ પતંજલિ કૃત – પાતંજલ યોગ સૂત્ર-યોગ દર્શન, વ્યાખ્યાકાર- શ્રી નન્દલાલ દશોરા રણધીર પ્રકાશન, હરિદ્વાર ।
2. પાતંજલ યોગ સૂત્રમ્- ભોજદેવકૃત રાજમાર્તેન્ડવૃત્તિસમેતમ્, સમ્પાદક-ડૉ. રામશંકર મટ્ટાચાર્ય, હિન્દી વ્યાખ્યાકાર –ડૉ. અમલધારી સિંહ, ભારતીય વિદ્યા પ્રકાશન, દિલ્લી, વારાણસી ।
3. મહર્ષિ પતંજલિ કૃત – પાતંજલ યોગ સૂત્ર-યોગ દર્શન, વ્યાખ્યાકાર- પરમહંસ સ્વામી શ્રી અડગઢાનન્દજી મહારાજ, શ્રી પરમહંસ આશ્રમ શક્તેષગઢ, મિર્જાપુર (ઉ.પ્ર)
4. શ્રી પાતંજલ યોગદર્શનમ્, ગુજરાત વિદ્યાસભા, અમદાવાદ, ભાષાન્તરકર્તા- પ્રો.જેકસિનદાસ જેઠાભાઈ કણિયા.
5. યોગદર્શનમ્- વ્યાખ્યાકાર- સ્વામી સત્યપતિ પરિબ્રાજક, પ્રકાશક- દર્શનયોગ મહાવિદ્યાલય, આર્ય વન, રોજડ (ગુજરાત)

પ્રશ્નપત્રનું પરિરૂપ

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN
SEMESTER-2

COURSE NAME - SKILL ENHANCEMENT ABILITY COURSE/
INTERNSHIP/DISSERATATION – 206

SEC - SANS - 206 -ARCHITECTURE

(યોગપરિચય-પ્રત્યાહાર, ધારણા, ધ્યાન અને સમાધિ)

PROGRAM CODE-ARTUG103

SUBJECT COURSE CODE-AR23SECSAN206

EFFECTIVE FROM JUNE 2023-24 UNDER NEP કુલગુણ-50

પ્રશ્ન-૧. 300 શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.	05
અથવા	
પ્રશ્ન-૧. 300 શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.	05
પ્રશ્ન-૨. 300 શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.	05
અથવા	
પ્રશ્ન-૨. 300 શબ્દોમાં જનરલ પ્રશ્ન પૂછવો.	05
પ્રશ્ન-૩ કોઈ પણ બે ટૂંકનોંધમાંથી ૧૫૦ શબ્દોમાં એક ટૂંકનોંધ લખો.	05
પ્રશ્ન-૪ નીચે આપેલ વિકલ્પોમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ લખો.(બારમાંથી દશ લખવા)10	

સુધારો - 9

2	304- Core Compulsory	(૧) કાવ્યપ્રકાશ - આચાર્ય મમ્મટ - ઉલ્લાસ-1, 2, મમ્મટ વિરચિત કાવ્યશાસ્ત્રના સંપ્રદાયો (રસસંપ્રદાય, અલંકારસંપ્રદાય, રીતિસંપ્રદાય, ધ્વનિસંપ્રદાય, વક્રોક્તિસંપ્રદાય, ઔચિત્યસંપ્રદાય)	4 X
---	----------------------	--	------------

સુધારો -

અહીં (૧) કાવ્યપ્રકાશ - આચાર્ય મમ્મટ - ઉલ્લાસ-1, 2, મમ્મટ વિરચિત
કાવ્યશાસ્ત્રના સંપ્રદાયો (રસસંપ્રદાય, અલંકારસંપ્રદાય, રીતિસંપ્રદાય, ધ્વનિસંપ્રદાય, વક્રોક્તિસંપ્રદાય,
ઔચિત્યસંપ્રદાય) ને બદલે

(1) કાવ્યપ્રકાશ - આચાર્ય મમ્મટ - ઉલ્લાસ-1 અને ઉલ્લાસ 10 (નિયતાંશ - નિયતાલંકારો - 1.
ઉપમા, 2. ઉત્પ્રેક્ષા, 3. રૂપક, 4. અપલુપ્તિ, 5. સમાસોક્તિ, 6. શ્લેષ, 7. સ્વભાવોક્તિ, 8. અર્થાન્તરન્યાસ)
(2) કાવ્યશાસ્ત્રના સંપ્રદાયો
(રસસંપ્રદાય, અલંકારસંપ્રદાય, રીતિસંપ્રદાય, ધ્વનિસંપ્રદાય, વક્રોક્તિસંપ્રદાય, ઔચિત્યસંપ્રદાય) રાખવું.

સુધારો - 10

3	305- Core Compulsory	(૧) વૈદિક સાહિત્યનો ઇતિહાસ વેદો નો કાલ: મૈક્સમૂલર, એ.વેબર, જૈકોબી, બાલગંગાધર તિલક, એમ.વિન્ટરનિટ્જ, ભારતીય પરંપરાગત વિચાર સંહિતા સાહિત્ય-ઋગ્વેદ, યજુર્વેદ, સામવેદ, અથર્વવેદ (પરિચય) બ્રાહ્મણ સાહિત્ય - પ્રતિપાદ્ય- વિષય, વિધિ एवं उसके प्रकार, અગ્નિહોત્ર, અગ્નિષ્ટોમ, વર્ણપૂર્ણમાસ યજ્ઞ, પંચમહાયજ્ઞ, આરણ્યક સાહિત્ય નો પરિચય વેદાંગ: શિક્ષા, કલ્પ, વ્યાકરણ, તિરુક્ત, છન્દ, જ્યોતિષ (પરિચય)	4
---	----------------------	---	---

સુધારો -

અહીં (૧) વૈદિક સાહિત્યનો ઇતિહાસ
વેદો નો કાલ: મૈક્સમૂલર, એ.વેબર, જૈકોબી, બાલગંગાધર તિલક, એમ.વિન્ટરનિટ્જ, ભારતીય પરંપરાગત
વિચાર
સંહિતા સાહિત્ય-ઋગ્વેદ, યજુર્વેદ, સામવેદ, અથર્વવેદ (પરિચય)
બ્રાહ્મણ સાહિત્ય - પ્રતિપાદ્ય- વિષય, વિધિ एवं उसके प्रकार, અગ્નિહોત્ર, અગ્નિષ્ટોમ, વર્ણપૂર્ણમાસ યજ્ઞ, પંચમહાયજ્ઞ,
આરણ્યક સાહિત્ય નો પરિચય
વેદાંગ: શિક્ષા, કલ્પ, વ્યાકરણ, તિરુક્ત, છન્દ, જ્યોતિષ (પરિચય) ને બદલે -

સતિષ્ઠા સુપ્રદાના ૨૫/૨૫/૨૫મ ૨૦૨૨ જુન-૧૫ થી

7

(૧) વૈદિક સાહિત્યનો ઇતિહાસ CC 305

સામલેખાં મૂલ્યાંકન

0. વેદો નો કાલ: સેક્સમૂલર, એ.વેબર, જૈકોબી, બાલગંગાધર તિલક, એમ.વિન્ટરનિટ્ઝ, ભારતીય પરંપરાગત વિચાર

0. સંહિતા સાહિત્ય - ઋગ્વેદ (પરિચય)

0. બ્રાહ્મણ સાહિત્ય - પ્રતિપાદ્ય- વિષય, વિધિ एवं एना प्रकार, અગ્નિહોત્ર, અગ્નિષ્ટોમ, દર્શપૂર્ણમાસ યજ્ઞ, પંચમહાદશ,

0. વેદાંગ સાહિત્ય પરિચય - શિક્ષા, કલ્પ, વ્યાકરણ, તિરુક્ત, છન્દ, જ્યોતિષ (પરિચયમાત્ર)

(2) ઋગ્વેદ (નિયત સૂક્ત)

0. પુરુરવા - ઉર્વશી સંવાદ (ઋ. 10.95)

0. વિશ્વામિત્ર-તવી સંવાદ (ઋ. 3.33)

0. ઇન્દ્રસૂક્તમ્ - (ઋ.2.12.)

0. સંગ્રામસૂક્તમ્ (ઋ. 10.191) - રાખવું.

સુધારો - 11

2	304- CE	(૧) કાવ્યપ્રકાશ - આચાર્ય મમ્મટ - ઉલ્લાસ-1, 2, મમ્મટ વિરચિત શાલ્યશાસ્ત્રના સંપ્રદાયો (રસસંપ્રદાય, અલંકારસંપ્રદાય, રીતિસંપ્રદાય, ધ્વનિસંપ્રદાય, વક્ત્રોક્તિસંપ્રદાય, ઔચિત્યસંપ્રદાય)	4
---	---------	--	---

સુધારો -

અહીં (૧) કાવ્યપ્રકાશ - આચાર્ય મમ્મટ - ઉલ્લાસ-1, 2, મમ્મટ વિરચિત

શાલ્યશાસ્ત્રના સંપ્રદાયો (રસસંપ્રદાય, અલંકારસંપ્રદાય, રીતિસંપ્રદાય, ધ્વનિસંપ્રદાય, વક્ત્રોક્તિસંપ્રદાય, ઔચિત્યસંપ્રદાય) ને બદલે

(1) કાવ્યપ્રકાશ - આચાર્ય મમ્મટ - ઉલ્લાસ-1 અને ઉલ્લાસ 10 (નિયતાંશ - નિયતાલંકારો - 1. ઉપમા, 2. ઉત્પ્રેક્ષા, 3. રૂપક, 4. અપહનુતિ, 5. સમાસોક્તિ, 6. સ્લેષ, 7. સ્વભાવોક્તિ, 8. અર્થાન્તરન્યાસ)

(2) શાલ્યશાસ્ત્રના સંપ્રદાયો

(રસસંપ્રદાય, અલંકારસંપ્રદાય, રીતિસંપ્રદાય, ધ્વનિસંપ્રદાય, વક્ત્રોક્તિસંપ્રદાય, ઔચિત્યસંપ્રદાય) રાખવું.

સુધારો - 12

1	403-Core Compulsory	રઘુવંશ સર્ગ-1 કાલિદાસ વિરચિત	4
---	---------------------	------------------------------	---

સુધારો - અહીં રઘુવંશ સર્ગ-1 કાલિદાસ વિરચિતને બદલે -

હિતોપદેશ (નિયતાંશ) મિત્રલાભ (નિર્ણયસાગર સંસ્કરણ) રાખવું.

સુધારો - 13

2	404-Core Compulsory	(૧) કાવ્યપ્રકાશ - આચાર્ય મમ્મટ - ઉલ્લાસ -10 મમ્મટ વિરચિત (યજ્ઞોક્તિ, અનુપ્રાસ, યમક, શ્લેષ, ઉપમા, રુપક, ઉત્પ્રેક્ષા, સમાસોક્તિ, અપહ્તુતિ, નિદર્શના, અર્થાન્તરન્યાસ, દૃષ્ટાંત, વિભાવના, વિશેષોક્તિ, સ્વભાવોક્તિ, વિરોધાભાસ, સંકર,સંસૃષ્ટિ.)	4
---	---------------------	---	---

સુધારો

અહીં (૧) કાવ્યપ્રકાશ - આચાર્ય મમ્મટ - ઉલ્લાસ -10 મમ્મટ વિરચિત

(યજ્ઞોક્તિ, અનુપ્રાસ, યમક, શ્લેષ, ઉપમા, રુપક, ઉત્પ્રેક્ષા, સમાસોક્તિ, અપહ્તુતિ, નિદર્શના, અર્થાન્તરન્યાસ, દૃષ્ટાંત, વિભાવના, વિશેષોક્તિ, સ્વભાવોક્તિ, વિરોધાભાસ, સંકર,સંસૃષ્ટિ.) ને બદલે

(૧) કાવ્યપ્રકાશ - આચાર્ય મમ્મટ - ઉલ્લાસ - 2 અને 10 (નિયત અલંકારો)

(1. વ્યાજોક્તિ, 2. અપહ્તુતપ્રશંસા, 3. દીપક, 4. નિદર્શના, 5. દૃષ્ટાંત, 6. વિભાવના, 7. વિશેષોક્તિ અને

8. વિરોધાભાસ) રાખવું.

સુધારો - 14

3	405-Core Compulsory	(૧) વૈદિક સાહિત્ય (સંવાદ સૂક્તો- પુરુરવા- ઉર્વશી, યમ-યમી, સર્મા- પળી, વિશ્વામિત્ર-નદી, અગ્નિ (1.1), અક્ષ (10.34), જ્ઞાન (10.71)	4
---	---------------------	--	---

સુધારો - (૧) વૈદિક સાહિત્ય (સંવાદ સૂક્તો- પુરુરવા- ઉર્વશી, યમ-યમી, સર્મા-પળી, વિશ્વામિત્ર-નદી, અગ્નિ (1.1), અક્ષ (10.34), જ્ઞાન (10.71) ને બદલે

✓ (૧) વૈદિક સાહિત્ય - ઋગ્વેદ નિયતાંશ (અગ્નિસૂક્ત (1.1), અક્ષસૂક્ત (10.34), જ્ઞાનસૂક્ત (10.71)

અને યજુર્વેદ નિયતાંશ (શિવસંકલ્પમન્ત્ર, અધ્યાય - 34, મંત્ર 1 થી 6)

✓ (2) ઉપનિષદ્ પરિચય (નિયત ઉપનિષદ્ - ઈશ, કેન્દ, કઠ, પ્રશ્ન, માણ્ડુક્ય, મંડુક, ઐતરેય, તેત્તિરીય અને શ્વેતાશ્વતર) - રાખવું.

સુધારો - 15

1	403-CE	રઘુવંશ સર્ગ-1 કાલિદાસ વિરચિત	4
---	--------	------------------------------	---

સુધારો - અહીં રઘુવંશ સર્ગ-1 કાલિદાસ વિરચિતને બદલે -

✓ હિતોપદેશ (નિયતાંશ) મિત્રલાભ (નિર્ણયસાગર સંસ્કરણ) રાખવું.

સુધારો - 16

2	404-CE	(૧) કાવ્યપ્રકાશ - આચાર્ય મમ્મટ - ઉલ્લાસ - 10 મમ્મટ વિરચિત (વક્રોક્તિ, અનુપ્રાસ, યમક, શ્લેષ, ઉપમા, રૂપક, ઉત્પ્રેક્ષા, સમાસોક્તિ, અપહ્નુતિ, નિર્દર્શના, અર્થાન્તરન્યાસ, દૃષ્ટાંત, વિભાવના, વિશેષોક્તિ, સ્વભાવોક્તિ, વિરોધાભાસ, સંકર, સંસૃષ્ટિ.)	4
---	--------	--	---

સુધારો

અહીં (૧) કાવ્યપ્રકાશ - આચાર્ય મમ્મટ - ઉલ્લાસ - 10 મમ્મટ વિરચિત
(વક્રોક્તિ, અનુપ્રાસ, યમક, શ્લેષ, ઉપમા, રૂપક, ઉત્પ્રેક્ષા, સમાસોક્તિ, અપહ્નુતિ, નિર્દર્શના, અર્થાન્તરન્યાસ, દૃષ્ટાંત,
વિભાવના, વિશેષોક્તિ, સ્વભાવોક્તિ, વિરોધાભાસ, સંકર, સંસૃષ્ટિ.) ને બદલે

✓ (૧) કાવ્યપ્રકાશ - આચાર્ય મમ્મટ - ઉલ્લાસ - 2 અને 10 (નિયત અલંકારો)
✓ (1. વ્યાજોક્તિ, 2. અપ્રસ્તુતપ્રશંસા, 3. વીપક, 4. નિર્દર્શના, 5. દૃષ્ટાંત, 6. વિભાવના, 7. વિશેષોક્તિ અને
8. વિરોધાભાસ) રાખવું.

		હલન્ટ- નિહ, વિશ્વવાહ, ચતુર (ત્રણે લિંગોમાં), દત્ત (ત્રણે લિંગોમાં), પિતૃ (ત્રણે લિંગોમાં), તત્ (ત્રણે લિંગોમાં), રાજન્, મધવન્, પયિન્, વિદ્વન્, અસ્મદ્, યુગ્મદ્ ।)	
7	ઇલેક્ટ્રીવ જીનેરીક	દેમ.ઉ.ગુ.યુનિવર્સિટી પરિપત્ર ક્રમાંક ૧૭૦/૨૦૧૨ પ્રમાણે	

સુધારો 17

1	506- Core Compulsory	(૧) સંજ્ઞા અને સમાસ પ્રકરણ - મટ્રોજી વીક્ષિત	4
---	-------------------------	--	---

સુધારો - અહીં (૧) સંજ્ઞા અને સમાસ પ્રકરણ - મટ્રોજી વીક્ષિત ને બદલે -

(૧) સંજ્ઞાપ્રકરણમ્ (સિ.કૌમુદી)

(2) ભાષાવિજ્ઞાન - (ભાષાની પરિભાષા (વ્યાખ્યા), ભાષાનું વર્ગીકરણ (વિભાજન) (આકૃતિમૂલક અને પારિવારિક), ભાષાવિજ્ઞાનના અંગો, ભાષાવિજ્ઞાનની અધ્યયન પદ્ધતિઓ, ધ્વનિઓનું વર્ગીકરણ (વિભાજન) સ્પર્શ, સંઘર્ષો, અર્ધસ્વર, સ્વર (સંસ્કૃત ધ્વનિઓના વિશેષ સંદર્ભમાં) - રાખવું.

સુધારો - 18

2	507- Core Compulsory	(૧) વેદાન્તસાર- સદાનંદ વિરચિત	4
---	-------------------------	-------------------------------	---

સુધારો - અહીં (૧) વેદાન્તસાર- સદાનંદ વિરચિત ને બદલે

(૧) સદાનંદ વિરચિત વેદાન્તસાર (નિયતાંશ - અધ્યાય 1 થી 4) - રાખવું.

સુધારો - 19

3	508- Core Compulsory	(૧) આશવલ્કથસ્મૃતિ : (જ્ઞાનહારાધ્યાય)	4
---	-------------------------	--	---

સુધારો -

અહીં (૧) આશવલ્કથસ્મૃતિ : (જ્ઞાનહારાધ્યાય) ને બદલે

(૧) મનુસ્મૃતિ (અધ્યાય - 7) રાખવું.

સુધારો - 20

5	510- Core Compulsory	(૧) ભાષાવિજ્ઞાન- (ભાષાની પરિભાષા (વ્યાખ્યા), ભાષાનું વર્ગીકરણ (વિભાજન) (આકૃતિમૂલક અને પારિવારિક), ધ્વનિઓનું વર્ગીકરણ (વિભાજન) સ્પર્શ, સંઘર્ષો, અર્ધસ્વર, સ્વર (સંસ્કૃત ધ્વનિઓના વિશેષ સંદર્ભમાં) માનવીય ક્ષતિયંત્ર, ધ્વનિ પરિવર્તનના કારણો, ધ્વનિ નિયમ (ધ્રિન, શ્રાસમાન, વર્તર) અર્થ પરિવર્તનની દિશાઓ અને કારણો, વાક્યનું લક્ષણ અને ભેદ, ભારોપીય પરિવારનો સામાન્ય પરિચય, વૈદિક સંસ્કૃત અને વૈદિક સંસ્કૃતમાં અનંતર, ભાષા અને વાક્ય માં અનંતર, ભાષા તથા બોલીમાં અનંતર) વૈકલ્પિક	4
---	-------------------------	--	---

		(૧) છંદોનો પરિચય - (આર્યા, અનુષ્ટુપ, ઇન્દ્રવજ્રા, ઉપેન્દ્રવજ્રા, વસન્તતિલકા, ઉપજાતિ, વંશસ્થ, દ્રુતવિલમ્બિત, શાલિની, માલિની, શિખરિણી, મન્દાક્રાન્તા, હરિણી, શાર્દૂલવિક્રીડિત, સ્મધરા ।)	
--	--	--	--

સુધારો -

અહીં (૧) ભાષાવિજ્ઞાન - (ભાષાની પરિભાષા (વ્યાખ્યા), ભાષાનું વર્ગીકરણ (વિભાજન) (આકૃતિમૂલક અને પારિવારિક), ધ્વનિઓનું વર્ગીકરણ (વિભાજન) સ્પર્શ, સંઘર્ષ, અર્ધચ્ચર, સ્વર (સંસ્કૃત ધ્વનિઓના વિશેષ સંદર્ભમાં) માનવીય શ્વનિર્ગમ, ધ્વનિ પરિવર્તનના કારણો, શ્વનિ નિયમ (ઘિમ, ગ્રાસમાન, ચર્ચર) અર્થ પરિવર્તનની દિશાઓ અને કારણો, વાક્યનું વ્યક્તિ અને બેદ, ભાષાની પરિવારનો સામાન્ય પરિચય, વૈદિક સંસ્કૃત અને વૈદિક સંસ્કૃતમાં અન્તર, ભાષા અને વાક્ય માં અન્તર, ભાષા તથા બોલીમાં અન્તર)

વૈકલ્પિક

(૧) છંદોનો પરિચય - (આર્યા, અનુષ્ટુપ, ઇન્દ્રવજ્રા, ઉપેન્દ્રવજ્રા, વસન્તતિલકા, ઉપજાતિ, વંશસ્થ, દ્રુતવિલમ્બિત, શાલિની, માલિની, શિખરિણી, મન્દાક્રાન્તા, હરિણી, શાર્દૂલવિક્રીડિત, સ્મધરા ।) ને બદલે

સૂચના - 510- Core Compulsory (વૈકલ્પિક પૂરકપત્ર)

અહીં (૧) નિબંધો -1. ઋગ્વેદનો સમય 2. વૈદિક ધર્મનું સ્વરૂપ 3. વૈદિક દેવતાઓનું સ્વરૂપ

4. વૈદિક સૂક્તોમાં કાવ્યતત્ત્વ 5. આદિકાવ્ય રામાયણ 6. શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતામાં ઉપદેશોની જીવનકથા 7. ભારતીય દર્શનોમાં આત્મતત્ત્વ 8. ભારતીય દર્શનોમાં સામ્યશાસ્ત્રનો ફાળો 9. ભારતીય દર્શનોમાં કર્મ અને પુનર્જન્મનો સિદ્ધાંત 10. ધર્મશાસ્ત્રમાં નિરૂપિત સમાજવ્યવસ્થા

(2) નિધત છંદોનો પરિચય (1.અનુષ્ટુપ, 2.વસન્તતિલકા, 3.શિખરિણી, 4.મન્દાક્રાન્તા, 5.હરિણી, 6. શાર્દૂલવિક્રીડિત ।) રાખવું. વાળી. આ સાથે -

સુધારો - 21

6	510- Core Compulsory વૈકલ્પિક	<p>(૧) નિબંધો -1. ઋગ્વેદનો સમય 2. વૈદિક ધર્મનું સ્વરૂપ 3. વૈદિક દેવતાઓનું સ્વરૂપ 4. વૈદિક સૂક્તોમાં કાવ્યતત્ત્વ 5. આદિકાવ્ય રામાયણ 6. શ્રીમદ્ ભગવદ્ગીતામાં ઉપદેશોની જીવનકથા 7. ભારતીય દર્શનોમાં આત્મતત્ત્વ 8. ભારતીય દર્શનોમાં મોક્ષવિગાર 9. ભારતીય દર્શનોમાં સામ્યશાસ્ત્રનો ફાળો 10. ભારતીય દર્શનોમાં કર્મ અને પુનર્જન્મનો સિદ્ધાંત 11. ધર્મશાસ્ત્રમાં નિરૂપિત સમાજવ્યવસ્થા</p> <p>વૈકલ્પિક - વ્યાકરણ</p> <p>પાણિનિ, કાત્યાયન, પતંજલિ, ભટ્ટહરિ, ચામનજવાદિત્ય, મટ્ટોજિદીક્ષિત</p> <p>પરિભાષાઓ - સંહિતા, ગુણ, વૃદ્ધિ, પ્રાતિપદિક, નદી, ધિ, ઉપધા, અપૂત્ત, ગતિ, વિભાષા, સર્વણ, ટિ, પ્રગુહ્ય, સર્વનામ-સ્થાન, વિઠા ।</p> <p>સન્ધિ-અચ્ સન્ધિ, હળ્ સન્ધિ, વિસર્ગ સન્ધિ (લઘુસિદ્ધાંતકૌમુદિ - અનુસાર)</p> <p>સુવન્ત- અજન્ત-રામ, સર્વ (ત્રણે લિંગોમાં), વિશ્વપા, હરિ, ત્રિ (ત્રણે લિંગોમાં), સદ્ધિ, સુધી, ગુરુ, પિતૃ, ગી, રમા, મત્તિ, નદી, ધેનુ, માતૃ, જ્ઞાન, વારિ, મધુ ।</p> <p>હલન્ત- લિટ્, વિશ્વવાહ, ષતુર્ (ત્રણે લિંગોમાં), હદમ્ (ત્રણે લિંગોમાં), કિમ્ (ત્રણે લિંગોમાં), તત્ (ત્રણે લિંગોમાં), રાજન્, મધવન્, પથિન્, વિદ્વન્, અસ્મચ્, યુષ્મદ્ ।</p>
---	-------------------------------	--

સુધારો -

અહીં (૧) જિલ્લો - 1. ઋગ્વેદનો સમય 2. વેદિક ધર્મનું સ્વરૂપ 3. વેદિક દેવતાઓનું સ્વરૂપ
4. વેદિક સૂત્રોમાં કાવ્યતાત્વ 5. આદિકાવ્ય રામાયણ 6. શ્રીમદ્ ભગવતગીતામાં ઉપદેશોની જાણ-કલ્પ 7. ભારતીય દર્શનોમાં
આત્મતાત્વ 8. ભારતીય દર્શનોમાં મોક્ષવિચાર 9. ભારતીય દર્શનોમાં સાંખ્યશાસ્ત્રનો ફાળો 10. ભારતીય દર્શનોમાં કર્મ અને
પુનર્જન્મનો સિદ્ધાંત

11. ધર્મશાસ્ત્રમાં નિરૂપિત સમાજવ્યવસ્થા

વૈકલ્પિક - વ્યાકરણ

પાણિનિ, કાત્યાયન, પતંજલિ, ભર્તૃહરિ, વામનજયાદિત્ય, ભટ્ટોજિદીક્ષિત

પરિભાષાઓ - સંહિતા, ગુણ, વૃદ્ધિ, પ્રાતિપદિક, નદી, ઘિ, ઉપધા, અપૂર્ક, ગતિ, વિભાષા, સર્વર્ણ, ટિ, પ્રગૃહ્ય, સર્વનામ-
સ્થાન, નિષ્ઠા

સન્ધિ- અચ્ સન્ધિ, હલ્ સન્ધિ, વિસર્ગ સન્ધિ (લઘુસિદ્ધાંતકૌમુદિ - અનુસાર)

સુવન્ત- અજન્ત-રામ, સર્વ (ત્રણે લિંગોમાં), વિષ્ણુ, હરિ, ત્રિ (ત્રણે લિંગોમાં), સચિ, સુધી, ગુરુ, પિતૃ, શૌ, રમા, મતિ, નદી,
ધેનુ, માતૃ, જ્ઞાન, વારિ, મધુ

હલન્ત- લિહ, વિષ્ણવાહ, ચતુર (ત્રણે લિંગોમાં), હમ્ (ત્રણે લિંગોમાં), કિમ્ (ત્રણે લિંગોમાં), તત્ (ત્રણે લિંગોમાં), રાજન્,
મધવન્, પવિન્, વિદ્વન્, અસ્મદ્, યુષ્મદ્) ને બદલે

સૂચના - 510- Core Compulsory ની વિકલ્પે (વૈકલ્પિક પૂર્ણપત્ર)

વ્યાકરણશાસ્ત્ર

(1) બાહ્યશાસ્ત્રનો ઇતિહાસ (પાણિનિ, કાત્યાયન, પતંજલિ, વામન-જયાદિત્ય અને ભટ્ટોજિદીક્ષિત - કર્તા અને કૃતિ
પરિચય)

(2) સંજ્ઞાઓ - સંહિતા, ગુણ, વૃદ્ધિ, પ્રાતિપદિક, નદી, ઘિ, ઉપધા, અપૂર્ક, ગતિ, વિભાષા, સર્વર્ણ, ટિ, પ્રગૃહ્ય,
સર્વનામ-સ્થાન, નિષ્ઠા અને અશ્વય

(3) સન્ધિ પ્રયોગ - અચ્ સન્ધિ, (લઘુસિદ્ધાંતકૌમુદિ - અનુસાર)

(4) સુવન્તરૂપાવલિ - રામ, સર્વ (ત્રણે લિંગોમાં), હરિ, ગુરુ, પિતૃ, રમા, મતિ, નદી, માતૃ, જ્ઞાન, વારિ, મધુ
અને

હમ્ (ત્રણે લિંગોમાં), કિમ્ (ત્રણે લિંગોમાં), તત્ (ત્રણે લિંગોમાં) અસ્મદ્, યુષ્મદ્ તથા સંખ્યાવાચક શબ્દ - એક,

દ્વિ, ત્રિ અને ચતુર (ત્રણે લિંગોમાં). - સખવું.

સુધારો - 22

1	606- Core Compulsory	(૧) કારક પ્રકરણ - સિદ્ધાંતકૌમુદી - મટ્ટોજી લીક્ષિત	4
---	----------------------	--	---

સુધારો -

અહીં (૧) કારક પ્રકરણ - સિદ્ધાંતકૌમુદી - મટ્ટોજી લીક્ષિત ને બદલે

(૧) કારક-પ્રકરણમ્ - સિદ્ધાંતકૌમુદી - મટ્ટોજી લીક્ષિત (પ્રથમા, તૃતીયા, પંચમી અને સાતમી વિભક્તિ)

(2) ભાષાવિજ્ઞાન - અર્થ પરિવર્તનની દિશાઓ, અર્થપરિવર્તનનાં કારણો, વાક્યનું બંધારણ, વાક્યના ભેદ,

ભારોપીય ભાષાકુળનો સામાન્ય પરિચય, વૈદિક સંસ્કૃત અને અવેસ્તા સામ્ય અને વૈષમ્ય) - રાખવું.

સુધારો - 23

2	607- Core Compulsory	(૧) સાંખ્યકારિકા- ઈશ્વરકૃષ્ણ વિરચિત	4
---	----------------------	-------------------------------------	---

સુધારો -

અહીં (૧) સાંખ્યકારિકા- ઈશ્વરકૃષ્ણ વિરચિત ને બદલે

(૧) સાંખ્યકારિકા (ઈશ્વરકૃષ્ણ વિરચિત) નિયતાંશ , કારિકા 1 થી 50 રાખવું.

સુધારો - 24

5	610- Core Compulsory	(૧) દર્શનોનો પરિચય (6 + 3 = 9) વૈકલ્પિક મનુસ્મૃતિ- (પ્રથમ, દ્વિતીય) (પ્રમુખ સ્મૃતિઓનો સામાન્ય પરિચય	4
---	----------------------	--	---

સુધારો

અહીં (૧) દર્શનોનો પરિચય (6 + 3 = 9)

વૈકલ્પિક

મનુસ્મૃતિ- (પ્રથમ, દ્વિતીય) (પ્રમુખ સ્મૃતિઓનો સામાન્ય પરિચય ને બદલે -

સૂચના - 610- Core Compulsory (વૈકલ્પિક પ્રશ્નપત્ર)

(1) નિબંધ - (1.) કાવ્યશાસ્ત્ર અને વ્યાકરણશાસ્ત્રમાં શબ્દાર્થ વિચાર (2.) સંસ્કૃત કાવ્યશાસ્ત્રના સંપ્રદાયો - રસ અને અલંકાર (3.) સંસ્કૃત નાટકની ઉત્પત્તિ (4.) સંસ્કૃત ગદ્યકાવ્યનો ઉદ્ભવ અને વિકાસ (5.) સંસ્કૃતમાં એકાંકી રૂપકોનું સ્વરૂપ (6.) પંચ મહાકાવ્યની સમીક્ષા (કથાવસ્તુના સંદર્ભે) (7.) મહાકવિ કાલિદાસ - એક નાટ્યકાર તરીકે (8.) સંસ્કૃત સાહિત્યમાં કર્ણપુરણ (9.) સંસ્કૃત-સ્તોત્ર-સાહિત્યનો પરિચય અને (10.) મહાભારતની ત્રિવિધ આવૃત્તિઓ.

(2) નિયત છાન્દોનો પરિચય (1. શાલિની, 2. માતિની, 3. હરિણી, 4. ઉપજાતિ અને 5. પૃથ્વી, 6. ગન્ધરા) - રાખવું, વળી, આ સાથે

સૂચના - 610- Core Compulsory ના વિકલ્પે પ્રશ્નપત્ર

(1.) વ્યાકરણશાસ્ત્ર -

६. व्याकरणशास्त्रज्ञो परिचय - (प्राणिनीतर संप्रदायो)

५. तद्धितप्रयोग - अपत्यार्थक एवं मत्वर्थीय (लघुसिद्धान्तकौमुदी अनुसार)

७. तिङन्तरूपावलि - भू, एध्, अद्, अस्, हु, दिव्, वुज्, तुद्, तन्, कृ, रुध्, क्रीज्, घुर् (दश लकार)

८. कृदन्तप्रयोग - तव्य / तव्यत्, अनीयर्, यत्, प्यत्, क्यप्, शत्, धानच्, क्त्वा, क्त, क्तवत्, तुमुन्, णमुल् ।

९. परस्मैपद - आत्मनेपद - विधान (सिद्धान्तकौमुदी - अनुसार) - २।५५

**HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT
UNIVERSITY, PATAN**

**DSC-MAJOR COURSE
IN
ENGLISH
AR23ENG
MJ101A
MJ102B
MJ201A
MJ202B**

**For
ARTS (B.A.) PROGRAMME**

**SEMESTER SYSTEM
SCHEME OF EXAMINATION
AND
SYLLABUS**

AS PER THE NEW N E P GUIDELINES

(FOR BA SEM 1/2 WITH EFFECT FROM JUNE-2023)

SCHEME OF EXAMINATION

DSC MAJOR COURSE

AR23ENG

MJ101A

MJ102B

MJ201A

MJ202B

ARTS B.A. (ENGLISH)

(FOR SEMESTERS 1 & 2 COURSES)

Time: 2 ½ Hrs

Total Marks: 70

	Marks
Q.1-(A) One long question with an internal option from Unit-1	(17)
Q.2 One long question with an internal option from Unit-2	(18)
Q.3- One long question with an internal option from Unit-3	(17)
Q.4 Acquaintances any three out of five from Unit-4	(18)

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

COURSE NAME   **Introduction to the Forms of Literature (Prose)**

SEMESTER 1

PROGRAM CODE

AR23ENG

MJ101A

ENGLISH

COURSE CODE Major 101A

EFFECTIVE FROM JUNE 2023 UNDER NEP

Total Credits – 04 (04 Periods/Week)

External Marks: 70

Internal Marks: 30

Program Outcome

1. Provide basic knowledge about literature and literary forms (with emphasis on prose forms)
2. Prepare students with foundational concepts, perspectives, principles, and methods of approaching literature
3. Enable students to gain critical thinking and assist in evaluation and appreciation of literature
4. Enrich the linguistic competency of students
5. Enhance reading, writing and comprehension skills of the students

Course Outcome:

1. Students will be able to understand the historical background and importance of literary forms
2. Develop a clear understanding of Essay and Short Story with reference to prescribed texts
3. Develop fundamental skills required for close reading and critical analysis
4. Appreciate and analyse the literary texts in the larger socio-political contexts of the time

Sr. No.	Unit		Credits 4	Hrs 4										
1	Unit 1	Essay as a form of literature Short Story as a form of literature												
2	Unit 2	'Shakespeare's Sister' by Virginia Woolf 'The Religion of the Forest' by Tagore												
3	Unit 3	'Two Lady Rams' by Mulk Raj Anand 'The Fall of the House of Usher' By Edgar Allen Poe												
4	Unit 4	Acquaintances: <table border="1"> <tr> <td>Munshi Premchand</td><td>R K Narayan</td><td>Ruskin Bond</td><td>Anton Chekov</td><td>O' Henry</td></tr> <tr> <td>Michel de Montaigne</td><td>Francis Bacon</td><td>Charles Lamb</td><td>William Hazlitt</td><td>R L Stevenson</td></tr> </table>	Munshi Premchand	R K Narayan	Ruskin Bond	Anton Chekov	O' Henry	Michel de Montaigne	Francis Bacon	Charles Lamb	William Hazlitt	R L Stevenson		
Munshi Premchand	R K Narayan	Ruskin Bond	Anton Chekov	O' Henry										
Michel de Montaigne	Francis Bacon	Charles Lamb	William Hazlitt	R L Stevenson										

Reference:

1. Alfred H Upham, The Typical Forms of English Literature, New Delhi: AITBS Publishers
2. M H Abrams, A Glossary of Literary Terms New Delhi: Laxmi Publications 2001
3. B Prasad, A Background to the Study of English Literature, New Delhi: Macmillan, 2000

Further Reading:

1. R J Rees, English Literature An Introduction for Foreign Readers Macmillan
2. W H Hudson, An Introduction to the Study of Literature

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

COURSE NAME BRITISH POETRY: (14TH TO 17TH CENTURIES)

SEMESTER 1

PROGRAM CODE

AR23ENG

MJ102B

ENGLISH

COURSE CODE Major 102B

EFFECTIVE FROM JUNE 2023 UNDER NEP

Total Credits – 04 (04 Periods/Week)

External Marks: 70

Internal Marks: 30

Program Outcome

1. Provide basic knowledge about the history of English literature
2. Equip students with foundational concepts, perspectives, principles and methods of approaching literature
3. Enable students to gain critical thinking and learn to evaluate and appreciate literature
4. Enrich the linguistic competency of students
5. Enhance reading, writing and comprehension skills of the students

Course Outcome:

1. Students will be able to understand the historical background of traditional forms of English literature
2. Develop a clear understanding of Verse forms that provides the basis for the texts prescribed
3. Engage with the major genres and forms of English literature and develop fundamental skills required for close reading and critical thinking of the texts and concepts
4. Appreciate and analyse the literary texts in the larger socio-political and contexts of the time.

Sr. No.	Unit		Credits 4	Hrs 4										
1	Unit 1	Introduction to the age of Chaucer Metaphysical Poetry												
2	Unit 2	Geoffrey Chaucer -The Pardoner's Tale												
3	Unit 3	1) Edmund Spenser Selections from Amoretti: Sonnet LXXV 'One day I wrote her name...' 2) William Shakespeare Sonnet LXV 'Since Brass nor Stone' 3) John Donne- Death Be not Proud												
4	Unit 4	Acquaintances: <table border="1"> <tr> <td>Sir Philip Sidney</td><td>Thomas Sackville</td><td>Michael Drayton</td><td>John Dryden</td><td>Samuel Butler</td></tr> <tr> <td>Robert Herrick</td><td>Andrew Marvel</td><td>George Herbert</td><td>Henry Vaughan</td><td>Richard Crashaw</td></tr> </table>	Sir Philip Sidney	Thomas Sackville	Michael Drayton	John Dryden	Samuel Butler	Robert Herrick	Andrew Marvel	George Herbert	Henry Vaughan	Richard Crashaw		
Sir Philip Sidney	Thomas Sackville	Michael Drayton	John Dryden	Samuel Butler										
Robert Herrick	Andrew Marvel	George Herbert	Henry Vaughan	Richard Crashaw										

Reference:

1. History of English Literature by Edward Albert

Further Reading:

1. R J Rees, English Literature: An Introduction for Foreign Readers Macmillan
2. W H Hudson, An Introduction to the Study of Literature

COURSE NAME Introduction to the Forms of Literature (Verse)

SEMESTER 2

PROGRAM CODE

AR23ENG

MJ201A

ENGLISH

COURSE CODE Major 201A

EFFECTIVE FROM JUNE 2023 UNDER NEP

Total Credits – 04 (04 Period/Week)

External Marks: 70

Internal Marks: 30

Program Outcome

1. Provide basic knowledge about literature and literary forms (with emphasis on poetry)
2. Equip students with foundational concepts, perspectives, principles and methods of approaching literature
3. Enable students to gain critical thinking to assist evaluation and appreciation of literature
4. Enrich the linguistic competency of students
5. Enhance reading, writing and comprehension skills of the students

Course Outcome:

1. Students will be able to understand the historical background of traditional forms of English literature
2. Develop a clear understanding of Verse forms that provides the basis for the texts prescribed
3. Engage with the major genres and forms of English literature and develop fundamental skills required for close reading and critical thinking of the texts and concepts
4. Appreciate and analyse the literary texts in the larger socio-political and contexts of the time.

Sr. No.	Unit		Credits 4	Hrs 4										
1	Unit 1	Epic as a form of Literature Ballad as a form of Literature												
2	Unit 2	John Keats 'La Belle Dame sans Merci' Thomas Hardy- 'Her Immortality'												
3	Unit 3	Robert Burns – 'Red Red Rose' W B Yeats – 'When You Are Old'												
4	Unit 4	Acquaintances: <table border="1"> <tr> <td>Lyric</td><td>Ode</td><td>Sonnet</td><td>Elegy</td><td>Song</td></tr> <tr> <td>Novel</td><td>Auto Biography</td><td>Satire</td><td>Dramatic Monologue</td><td>Allegory</td></tr> </table>	Lyric	Ode	Sonnet	Elegy	Song	Novel	Auto Biography	Satire	Dramatic Monologue	Allegory		
Lyric	Ode	Sonnet	Elegy	Song										
Novel	Auto Biography	Satire	Dramatic Monologue	Allegory										
Reference: <ol style="list-style-type: none"> 1. Alfred H Upham, The Typical Forms of English Literature, New Delhi: AITBS Publishers 2. M H Abrams, A Glossary of Literary Terms New Delhi: Laxmi Publications 2001 3. B Prasad, A Background to the Study of English Literature, New Delhi: Macmillan, 2000 Further Reading: <ol style="list-style-type: none"> 1. R J Rees, English Literature An Introduction for Foreign Readers Macmillan 2. W H Hudson, An Introduction to the Study of Literature 														

COURSE NAME   British Prose and Drama (15th to 17th Century)

SEMESTER 2

PROGRAM CODE

AR23ENG

MJ202B

ENGLISH

COURSE CODE Major 202B

EFFECTIVE FROM JUNE 2023 UNDER NEP

Total Credits – 04 (04 Periods/Week)

External Marks: 70
Internal Marks: 30

Program Outcome

1. Provide basic knowledge about literature and literary forms with emphasis on drama
2. Equip students with foundational concepts, perspectives, principles and methods of approaching literature
3. Enable students to gain critical thinking to assist evaluation and appreciation of literature
4. Enrich the linguistic competency of students.
5. Enhance reading, writing and comprehension skills of the students

Course Outcome:

1. Students will be able to understand the historical background of traditional forms of English literature
2. Develop a clear understanding of Verse forms that provides the basis for the texts prescribed
3. Engage with the major genres and forms of English literature and develop fundamental skills required for close reading and critical thinking of the texts and concepts
4. Appreciate and analyse the literary texts in the larger socio-political and contexts of the time

Sr. No.	Unit		Credits 4	Hrs 4										
1	Unit 1	Early Drama (Mystery, Miracle, Morality Plays) Contribution of University Wits												
2	Unit 2	Renaissance Humanism												
3	Unit 3	William Shakespeare- As You Like It												
4	Unit 4	Acquaintances: <table border="1"> <tr> <td>George Peele</td><td>John Lyly</td><td>Robert Greene</td><td>Thomas Kyd</td><td>Marlowe</td></tr> <tr> <td>Ben Jonson</td><td>John Webster</td><td>William Congreve</td><td>John Wycherley</td><td>John Dekker</td></tr> </table>	George Peele	John Lyly	Robert Greene	Thomas Kyd	Marlowe	Ben Jonson	John Webster	William Congreve	John Wycherley	John Dekker		
George Peele	John Lyly	Robert Greene	Thomas Kyd	Marlowe										
Ben Jonson	John Webster	William Congreve	John Wycherley	John Dekker										

Reference:

1. Alfred H Upham, The Typical Forms of English Literature, New Delhi: AITBS Publishers
2. M H Abrams, A Glossary of Literary Terms New Delhi: Laxmi Publications 2001
3. B Prasad, A Background to the Study of English Literature, New Delhi: Macmillan, 2000

Further Reading:

1. Pico Della Mirandola, excerpts from the Oration on the Dignity of Man, in The Portable Renaissance Reader, ed. James Bruce Ross and Mary Martin McLaughlin (New York: Penguin Books, 1953) pp. 476–9.
2. John Calvin, 'Predestination and Free Will', in The Portable Renaissance Reader, Ed. James Bruce Ross and Mary Martin McLaughlin (New York; Penguin Books, 1953) pp. 704–11.
3. Baldassare Castiglione, 'Longing for Beauty' and 'Invocation of Love', in Book 4 of The Courtier, 'Love and Beauty', tr. George Bull (Harmondsworth: Penguin, rpt. 1983) pp. 324–8, 330–5.
4. Philip Sidney, An Apology for Poetry, ed. Forrest G. Robinson (Indianapolis: Bobbs Merrill, 1970) pp. 13–18.

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

**ABILITY ENHANCEMENT COURSE
IN
ENGLISH
AR23ENG
AE104
AE204**

**For
ARTS B.A./FINE ARTS & B.A. HOME SCIENCE PROGRAMME**

**SEMESTER SYSTEM
SCHEME OF EXAMINATION
AND
SYLLABUS**

AS PER THE NEW N E P GUIDELINES

(FOR SEM 1 & 2 WITH EFFECT FROM JUNE-2023)

SCHEME OF EXAMINATION

ARTS (ENGLISH)
ARTS B.A./FINE ARTS & B.A. HOME SCIENCE PROGRAMME
AR23ENG
AE104
AE204

SEMSTER-I & II

AEC Paper No. 104
AEC Paper No. 204

Time: 2 Hrs

Credits: 02
Total Marks: 50

Q.1 (A) Attempt five short questions out of eight (from prescribed text)	(20)
Q.1 (B)Text based vocabulary (match A with B)	(10)
Q.2 Fill in the blanks with multiple choice. Five blanks from each grammatical topic of Unit-III (Ten out of twelve)	(10)
Q.3 An unseen paragraph for comprehension with five short questions	(10)

**B A Semester I
AR23ENG
AE104**

**AEC Paper No. 104
(ENGLISH)
(Text 'Bridges' from Macmillan)
With Effect from June 2023**

Programme Outcome & Course Outcome:

1. It will enhance students' communication skills
2. Impart employability skills to students
3. Prepare students for competitive examinations
4. This course will enhance students' ability to learn and appreciate language through ShortStories/Essays
5. It will inculcate and enhance reading habits in Under Graduate Students
6. It will enable students to learn basic grammar through the practice of prescribed topics
7. It will enable students to read and comprehend short passages
8. It will enhance the ability of students to write short answers
9. It will inculcate ability to compose short paragraphs and develop writing skills
10. It will inculcate human values and ethics in order to enable students to become good citizens of the country

Sr. No.	Unit		Credits 02	Hrs 02
1	Unit 1	Lesson 1 to 4 from text 'Bridges' from Macmillan Vocabulary Text based		
2	Unit 2	Grammar- Articles Primary Auxiliaries (Do, Have, Be)		
3	Unit 3	Comprehension of Unseen Passage		
Further Reading: High School English Gram & Comp by Wren and Martin Practical Grammar and Composition Book by Thomas Wood				

B A Semester II
AR23ENG
AE204
AEC Paper No. 204
(ENGLISH)
(Text 'Bridges' from Macmillan)
With Effect from June 2023

Programme Outcome & Course Outcome:

1. It will enhance students' communication skills
2. Impart employability skills to students
3. Prepare students for competitive examinations
4. This course will enhance students' ability to learn and appreciate language through Short Stories/Essays
5. It will inculcate and enhance reading habits in Under Graduate Students
6. It will enable students to learn basic grammar through the practice of prescribed topics
7. It will enable students to read and comprehend short passages
8. It will enhance the ability of students to write short answers
9. It will inculcate ability to draft applications and develop writing skills
10. It will inculcate human values and ethics in order to enable students to become good citizens of the country

Sr. No.	Unit		Credits 02	Hrs 02
	Unit 1	Lesson 5 to 8 from text 'Bridges' from Macmillan Vocabulary Text based		
	Unit 2	Grammar- Preposition Conjunction		
	Unit 3	Comprehension of Unseen Passage		
Further Reading: High School English Gram & Comp by Wren and Martin Practical Grammar and Composition Book by Thomas Wood				

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

PROGRAMME
SKILL ENHANCEMENT COURSE
IN
ENGLISH
AR23ENG
SK106
SK206

For
B.A. / FINE ARTS & HOME SCIENCE PROGRAMME

SEMESTER SYSTEM
SCHEME OF EXAMINATION
AND
SYLLABUS

AS PER THE NEW N E P GUIDELINES

(FOR SEM 1 & 2 WITH EFFECT FROM JUNE-2023)

SCHEME OF EXAMINATION

Skill Enhancement Course

AR23ENG

SK106

English Translation Skills

B.A. / FINE ARTS & HOME SCIENCE PROGRAMME

Semester: 1

Time: 2 Hrs

Credits: 02

Marks: 50

Q-1. Translation of a paragraph from English into Gujarati/ Hindi (Unit-2)	(15)
Q-2. Translation of a paragraph from Gujarati into English (Unit-3)	(15)
Q-3 (A). Match the words from English with Gujarati words. (Seven Words) (Unit-4)	(14)
Q-3 (B). Translate the following words into Gujarati. (Any six words)	(06)

SCHEME OF EXAMINATION

Skill Enhancement Course

AR23ENG

SK206

Communication Skills

Semester-2

Time: 2 Hrs

Credits: 02

Marks: 50

Q-1. Drafting a business letter from the prescribed types with an internal option (Unit-2)	(13)
Q-2. Drafting a letter of bank correspondence from the prescribed types with an Internal option (Unit-3)	(13)
Q-3. (A) Objective Type Questions on the prescribed basic skills of letter (Five out of seven) (Unit-1)	(15)
Q-3. (B) Drafting an email of prescribed type & application for job with internal option. (Unit-4)	(09)

**HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY,
PATAN**

PROGRAM CODE

AR23ENG

SK106

SKILL ENHANCEMENT COURSE

IN ENGLISH

COURSE NAME: ENGLISH TRANSLATION SKILLS

SEMESTER 1

COURSE CODE SK 106

EFFECTIVE FROM JUNE 2023

Total Credits- 02 (02 Period/Week)

Marks: 50

Programme Outcome:

1. Widening the vistas of knowledge in whichever area or discipline one wants to work
2. Spreading the mainstream ideologies in Linguistic minorities and connecting these bordered and marginalized people with those who seem to dominate the centre through language or command on language.
3. Increase the leadership in languages around us, in India especially as we have rich heritage of written and spoken languages
4. Increase of the worldwide readership and spreading the native and the local literature as well as disciplinary knowledge to the world outside the state / nation.
5. Development of reviews, appreciations, criticism through translation in various languages.
6. Reaching out to the remote corners of the globe in the globalized world.

Course Outcome:

1. To acquaint the students with the required competence in minimum two languages, one of which has to be English, to become a translator.
2. To help the students to understand the norms and measures of a good and eligible or communicative translation to begin with, and further the ability to groom the skill of translation into expertise and accuracy levels as higher as possible.
3. To explain the similarities and differences in good and communicative translation and to acquaint the learners with the better standards of translation as theory as well as practice.
4. To sharpen and cultivate the interest and ability in the learners to attempt translation in the literary as well as social media and gain success in their efforts. To encourage the learners in practice to perform as translators in multiple areas of translation such as literary, academic and social media, legal and administrative systems, commerce and corporate world.
5. Translate for various professional endeavors and human resource in general.

Sr.No			Credits 02	Hrs. 02
1	Unit-1	Translation of a paragraph from English into Gujarati or Hindi.		
2	Unit-2	Translation of a paragraph from Gujarati or Hindi into English.		
3	Unit-3	(a) Match the words of English with Gujarati. (b) Translate the following words into Gujarati. University, Nation, Literature, Home-science, Island, People, Communication, Geology, Municipality, Acknowledge, Criticism, Curriculum, Debate, Democracy, Genetic, Zoology, Heaven, Imagination, Reality, Internal, Introduction, Investigation, License, Culture, Female, Atmosphere, Earthquake, Environment, Legal, Certificate, Alumni, Award.		
Reference: <ul style="list-style-type: none"> Lakshmi, H (ed). Problems of Translation. Hyderabad: Books links Corporation, 1993. Mukherjee, Sujit. Translation as Discovery. Orient Longman, 1994. Sarang, Vilas. The Stylistics of literary Translation. University of Mumbai Publication, 1988. The Students Little Dictionary, English into Gujarati. 				

**HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY,
PATAN**

PROGRAM CODE

**AR23ENG
SK206**

SKILL ENHANCEMENT COURSE

IN ENGLISH

**COURSE NAME: COMMUNICATION SKILLS
SEMESTER 2**

COURSE CODE SK 206

EFFECTIVE FROM JUNE 2023

Total Credits- 02 (02 Period/Week)

Marks: 50

Programme Outcome:

1. To develop communication skills.
2. To develop writing skills.
3. To develop latest ways of communication.

Course Outcome:

1. To introduce the students with basic communication skills of writing a letter
2. To enable the ability of the students to express themselves through words
3. To update the students with latest ways of communication

Sr.No			Credits 02	Hrs. 02
1	Unit-1	Letters of Business Communication 1. Letters of Inquiry 2. Letters of Orders		
2	Unit-2	Letters of Bank Correspondence 1. Opening a bank account 2. Stop-payment of a lost cheque		
3	Unit-3 (A) (B)	Introduction to Basic of Letter Writing (Heading, Date, Inside Address, Subject, Salutation, Body of the Letter, Complimentary Close, Signature, Post-script, Enclosures) Drafting Emails and Applications 1. Social Emails 2. Application for Job		

Reference:

1. Maguire, Peter, and Carolyn Pitceathly. "Key communication skills and how to acquire them." *Bmj* 325.7366 (2002): 697-700.
2. Jacobson, Susan K. *Communication skills for conservation professionals*. Island Press, PO Box 7, Covelo, CA 95428, 1999.

Further Reading:

1. Sen, Leena. *Communication skills*. PHI Learning Pvt. Ltd., 2007.

SCHEME OF EXAMINATION

ARTS (ENGLISH) ARTS(B.A)/FINE ARTS/ HOME SCIENCE PROGRAMME

SEMSTER-III

F C 303

Q.1-(A) One long question with an internal option (from unit -I)	(8)
Q.1-(B) Attempt five short questions out of eight (from unit-I)	(10)
Q.2- Attempt five questions from each grammatical topic of unit II. (Ten out of twelve)	(10)
Q.3 Précis Writing	(7)

B A Semester III

Course Level Learning Outcome:

To encourage students to learn and appreciate language through Short Stories/Essays To encourage and develop reading habits in Under Graduate Students

To develop abilities to comprehend passages and compose short summaries

To introduce Under Graduate students to important themes and issues

To enable students to learn basic grammar through the practice of prescribed topics

To enable students to comprehend short passages and compose précis so as to develop writing skills

Course Content

Unit 1

Lesson 1 to 5

Panorama Frank Bros. & Co.

Unit 2

Grammar

Voice (Active to Passive)

Use Adverb /Adjective

Unit 3

Comprehension and Composition

Précis Writing

SCHEME OF EXAMINATION

ARTS (ENGLISH) ARTS(B.A)/FINE ARTS/ HOME SCIENCE PROGRAMME

SEMSTER-IV

F C 403

Q.1-(A) One long question with an internal option (from unit -I)	(8)
Q.1-(B) Attempt five short questions out of eight (from unit-I)	(10)
Q.2- Attempt five questions from each grammatical topic of unit II. (Ten out of twelve)	(10)
Q.3 Letter writing Or Email Writing with internal option	(7)

B A Semester IV

Course Level Learning Outcome:

To encourage students to learn and appreciate language through literature

To encourage and develop reading habits in Under Graduate Students

To introduce Under Graduate students to important themes and issues

To enable students to learn basic grammar through the practice of prescribed topics

To enable students to write and respond to formal letters and Email

Course Content

Unit 1

Lesson 6 to 10

Panorama Frank Bros. & Co.

Unit 2

Grammar

Identification of Clauses

Modal Auxiliaries

Unit 3

Composition (Formal Letter and E Mail)

Letter of Inquiry/Complaint/Invitation

B.A. PROGRAMME IN ENGLISH

Core Compulsory and Core Elective

Semester System

Scheme of Examination

**AS PER THE GUIDELINES FROM THE UNIVERSITY
GRANTS COMMISSION**

(WITH EFFECT FROM JUNE-2021)

Scheme of Examination

Arts (English)

SCHEME OF EXAMINATION

ARTS (ENGLISH)

SEMSTER-III

C E 303 /C C 303

Q.1- One very long question with an internal option from unit –I	(17)
Q.2- One very long question with an internal option from unit –II	(18)
Q.3- Q.1- One very long question with an internal option from unit –III	(17)
Q.4 Acquaintances in brief. (Three out of five)	(18)

SCHEME OF EXAMINATION

ARTS (ENGLISH)

SEMSTER-III

C C 303 (Optional)

Q.1- One very long question with an internal option from unit –I	(17)
Q.2- One very long question with an internal option from unit –II	(18)
Q.3- Q.1- One very long question with an internal option from unit –III	(17)
Q.4 Acquaintances in brief. (Three out of five)	(18)

SCHEME OF EXAMINATION

ARTS (ENGLISH)

SEMSTER-III

C E 304 /C C 304

Q.1- One very long question with an internal option from unit –I	(17)
Q.2- One very long question with an internal option from unit –II	(18)
Q.3- Q.1- One very long question with an internal option from unit –III	(17)
Q.4 Acquaintances in brief. (Three out of five)	(18)

SCHEME OF EXAMINATION

ARTS (ENGLISH)

SEMSTER-III

C C 305

Q.1- One very long question with an internal option from unit –I	(17)
Q.2- One very long question with an internal option from unit –II	(18)
Q.3- Q.1- One very long question with an internal option from unit –III	(17)
Q.4 Acquaintances in brief. (Three out of five)	(18)

C C 303
INDIAN WRITING IN ENGLISH (Fiction)

Course Level Learning Outcomes

Some of the course learning outcomes that students of this course are required to demonstrate include.

- appreciate the historical trajectory of various genres of IWE from colonial times till
- the present
- critically engage with Indian literary texts written in English in terms of
- Colonialism / postcolonialism, regionalism, and nationalism
- critically appreciate the creative use of the English language in IWE
- approach IWE from multiple positions based on historical and social locations

Course Content

Unit -I

Indian English Novel before Independence

Indian English Novel after Independence

Unit- II

R.K. Narayan *Swami and Friends*

Unit-III

Raja Rao *Kanthapura*

Unit –IV Acquaintances:

Rajmohun's Wife	Gujarat and the Gujaratis (1882)	The Guide	The God Of Small Things	In Custody
Home	The River Sutra	Midnight's Children	Train to Pakistan	A Suitable Boy

Suggested Topics for Presentation

- Indian English
- Indian English Literature and its Readership
- Themes and Contexts of the Indian English Novel
- The Aesthetics of Indian English Poetry
- Modernism in Indian English Literature
- The Nation and Indian English Literature

Suggested Readings

Raja Rao, Foreword to *Kanthapura* (New Delhi: OUP, 1989) pp. v–vi.

Salman Rushdie, 'Commonwealth Literature does not exist', in *Imaginary Homelands* (London: Granta Books, 1991) pp. 61–70.

Meenakshi Mukherjee, 'Divided by a Common Language', in *The Perishable Empire* (New Delhi: OUP, 2000) pp.187–203.

Bruce King, 'Introduction', in *Modern Indian Poetry in English* (New Delhi: OUP, 2nd edn, 2005) pp. 1–10

C C 303(Optional) WORLD LITERATURES (Poetry& Drama)

Course Level Learning Outcomes

Some of the course learning outcomes that students of this course are required to demonstrate include.

- explain the concept of World Literature and its evolution in relation to other related concepts e.g. national literature, general literature, comparative literature and Vishwa Sahitya.
- appreciate the connectedness and diversity of human experiences and literary responses to them in different parts of the world.
- analyze and appreciate literary texts from different parts of the world and receive them in the light of one's own literary traditions.
- analyze and interpret literary texts in their contexts and locate them.

Course Content:

Unit 1

Literature and Society

Literary Traditions

Unit 2

Sri Aurobindo Savitri Book 1 ,

Unit 3

Bertolt Brecht -Mother Courage and Her Children

Unit 4 Acquaintances

Kalidasa	Homer	Milton	Rabindranath Tagore	Premchand
Kafka	Hermann Hesse	Aphra Behn	Caryl Churchill	Emile Zola

Suggested Reading:-

Rabindranath Tagore, Vishwa Sahitya, Sarkar & Sons, 1993.

David Damrosch, How to Read World Literature, Wiley Blackwell, 2002.

Lillian Herlands Hornhtin, The Reader's Companion to World Literature, Penguin, 2002.

Frank Magil, Masterpieces of World Literature, Collins Reference, 1991.

C C 304
BRITISH POETRY: 17TH AND 18TH CENTURIES

Course Level Learning Outcomes

Some of the course learning outcomes that students of this course are required to demonstrate include.

- Identify the major characteristics Mock-Heroic poetry
- Demonstrate in-depth knowledge and understanding of the religious, socio-intellectual and cultural thoughts of the 17th and 18th centuries
- Examine critically key themes in representative texts of the period, including Sin, Transgression, Love, Pride, revenge, sexuality, human follies, among others
- Show their appreciation of texts in terms of plot-construction, socio-cultural contexts and genre of poetry and drama
- Analyze literary devices forms and techniques in order to appreciate and interpret the texts

Unit 1

Chief Characteristics of the age of Milton

Growth and development of poetry during the 17th & 18th Century

Unit 2

John Milton Lycidas

Unit 3

Alexander Pope The Rape of the Lock

Unit 4 Acquaintances

Paradise Lost	Paradise Regained	Elegy Written in a Country Church Yard	Essay on Dramatic Poesie	Epistle to Dr Arbuthnot
The Deserted Village	London	The Spectator	Idler	Man in Black

Suggested Topics for Background Reading and Class Presentation

- Religious and Secular Thought in the 17th Century
- Changing Images of the Human Being in the Literature of the Period
- The Stage, the State and the Market
- The Mock-epic and Satire
- Women in the 17th Century
- The Comedy of Manners

Suggested Readings

The Holy Bible, Genesis, chaps. 1–4, The Gospel according to St. Luke, chaps. 1–7 and 22–4.

Niccolo Machiavelli, *The Prince*, ed. and tr. Robert M. Adams (New York: Norton, 1992) chaps. 15, 16, 18, and 25.

Thomas Hobbes, selections from *The Leviathan*, pt. I (New York: Norton, 2006) chaps. 8, 11, and 13.

John Dryden, 'A Discourse Concerning the Origin and Progress of Satire', in *The Norton Anthology of English Literature*, vol. 1, 9th edn, ed. Stephen Greenblatt (New York: Norton 2012) pp. 1767–8

C E 303
INDIAN WRITING IN ENGLISH (Fiction)

Course Level Learning Outcomes

Some of the course learning outcomes that students of this course are required to demonstrate include.

- appreciate the historical trajectory of various genres of IWE from colonial times till
- the present
- critically engage with Indian literary texts written in English in terms of
- Colonialism/postcolonialism, regionalism, and nationalism
- critically appreciate the creative use of the English language in IWE
- approach IWE from multiple positions based on historical and social locations

Course Content

Unit -I

Indian English Novel before Independence

Indian English Novel after Independence

Unit- II

R.K. Narayan, *Swami and Friends*

Unit-III

Raja Rao , *Kanthapura* ,

Unit -IV

Acquaintances:

Rajmohun's Wife	Gujrat and the Gujratis (1882)	The Guide	The God Of Small Things	In Custody
Home	The River Sutra	Midnight's Children	Train to Pakistan	A Suitable Boy

Suggested Topics for Presentation

- Indian English
- Indian English Literature and its Readership
- Themes and Contexts of the Indian English Novel
- The Aesthetics of Indian English Poetry
- Modernism in Indian English Literature
- The Nation and Indian English Literature

Suggested Readings

Raja Rao, Foreword to *Kanthapura* (New Delhi: OUP, 1989) pp. v-vi.

Salman Rushdie, 'Commonwealth Literature does not exist', in *Imaginary Homelands* (London: Granta Books, 1991) pp. 61-70.

Meenakshi Mukherjee, 'Divided by a Common Language', in *The Perishable Empire* (New Delhi: OUP, 2000) pp.187-203.

Bruce King, 'Introduction', in *Modern Indian Poetry in English* (New Delhi: OUP, 2nd edn, 2005) pp. 1-10.

C E 304
BRITISH POETRY: 17TH AND 18TH CENTURIES

Course Level Learning Outcomes

Some of the course learning outcomes that students of this course are required to demonstrate include.

- Identify the major characteristics Mock-Heroic poetry
- Demonstrate in-depth knowledge and understanding of the religious, socio-intellectual and cultural thoughts of the 17th and 18th centuries
- Examine critically key themes in representative texts of the period, including Sin, Transgression, Love, Pride, revenge, sexuality, human follies, among others
- Show their appreciation of texts in terms of plot-construction, socio-cultural contexts and genre of poetry and drama.
- Analyze literary devices forms and techniques in order to appreciate and interpret the texts

Unit 1

Chief Characteristics of the age of Milton

Growth and development of poetry during the 17th & 18th Century

Unit 2

John Milton Lycidas

Unit 3

Alexander Pope The Rape of the Lock

Unit 4 Acquaintances

Paradise Lost	Paradise Regained	Elegy Written in a Country Church Yard	Essay on Poesy	Epistle to Dr Arbuthnot
The Deserted Village	London	The Spectator	Idler	Man in Black

Suggested Topics for Background Reading and Class Presentation

- Religious and Secular Thought in the 17th Century
- Changing Images of the Human Being in the Literature of the Period
- The Stage, the State and the Market
- The Mock-epic and Satire
- Women in the 17th Century
- The Comedy of Manners

Suggested Readings

The Holy Bible, Genesis, chaps. 1–4, The Gospel according to St. Luke, chaps. 1–7 and 22–4.

Niccolo Machiavelli, *The Prince*, ed. and tr. Robert M. Adams (New York: Norton, 1992) chaps. 15, 16, 18, and 25.

Thomas Hobbes, selections from *The Leviathan*, pt. I (New York: Norton, 2006) chaps. 8, 11, and 13.

John Dryden, 'A Discourse Concerning the Origin and Progress of Satire', in *The Norton Anthology of English Literature*, vol. 1, 9th edn, ed. Stephen Greenblatt (New York: Norton 2012) pp. 1767

CC 305

LITERARY CRITICISM

Course Level Learning Outcomes

Some of the course learning outcomes that students of this course are required to demonstrate include.

- Understand the historical and philosophical contexts that led to the development of literary criticism and its practice in different traditions and periods
- Learners will be able to understand fundamental literary and critical concepts and underlying distinctions amongst them (e.g., difference between literary criticism and literary theory)
- Learners will be able to grasp a wide range of literary philosophers and critics whose works had informed and shaped the discourse of literary theory
- Learners will have knowledge about major, critical movements and critics in various critical traditions – Indian(schools of rasa, alamkar, riti, dhvani, vakroti, auchitya) and western (Greek, roman, English, German, Russian and French)
- Learners will be able to identify theoretical and critical concepts with critics/texts/movements with which they are associated and understand them in their contexts
- Learners will be able to apply various theoretical frameworks and concepts to literary and cultural texts □ learners will be able to evaluate and analyze strengths and limitations of critical/theoretical frameworks and arguments
- Learners will be able to strengthen and deepen their interpretative skills

Course Content

- The texts suggested here are in addition to those in the CBCS syllabus. Some texts/portions have been changed keeping in view the Course Level Learning Outcomes (CLLO) as well as global guidelines in the LOCF documents. Stakeholders, as already suggested, may make amendments in the finalization of the corpus as well as the points raised in the CLLO.

Unit 1

What is literary Criticism?

Functions of Literary Criticism

Reader Response Theory

Unit 2

Plato's concept of poetry

Plato's theory of imitation

Unit 3

Aristotle -Nature and Function of Tragedy

Concept of Tragic Hero

Unit 4

Acquaintances

Rasa	Alamkar	Riti	Dhwani	Vakrokti
Auchitya	Catharsis	Mimesis	Nemesis	Hamartia

Suggested Reading:-

A.H. Gilbert, *Literary Criticism: Plato to Dryden*. Detroit: Wayne University Press, 1962.

David Lodge and Nigel Wood, *Modern Criticism and Theory: A Reader*. London & New York: Rutledge, 2000.

Peter Barry Beginning, *Theory: An Introduction to Literary and Cultural Theory*. Manchester: Manchester University Press, 1984.

Raman Selden, et al. *A Reader's Guide to Contemporary Literary Theory*. Kentucky: University Press of Kentucky, 1993.

S.K. Dey, *History of Poetics*. New Delhi: MLBS, 1960. Terry Eagleton, *Literary Theory: An Introduction*. NJ: Wiley Blackwell, 2009.

SCHEME OF EXAMINATION

ARTS (ENGLISH)

SEMSTER-IV

C C 403 /C E 403

Q.1- One very long question with an internal option from unit –I	(17)
Q.2- One very long question with an internal option from unit –II	(18)
Q.3- Q.1- One very long question with an internal option from unit –III	(17)
Q.4 Acquaintances in brief. (Three out of five)	(18)

SCHEME OF EXAMINATION

ARTS (ENGLISH)

SEMSTER-IV

C C 403 (Optional)

Q.1- One very long question with an internal option from unit –I	(17)
Q.2- One very long question with an internal option from unit –II	(18)
Q.3- Q.1- One very long question with an internal option from unit –III	(17)
Q.4 Acquaintances in brief. (Three out of five)	(18)

SCHEME OF EXAMINATION

ARTS (ENGLISH)

SEMSTER-IV

C E 404 /C C 404

Q.1- One very long question with an internal option from unit –I	(17)
Q.2- One very long question with an internal option from unit –II	(18)
Q.3- Q.1- One very long question with an internal option from unit –III	(17)
Q.4 Acquaintances in brief. (Three out of five)	(18)

SCHEME OF EXAMINATION

ARTS (ENGLISH)

SEMSTER-IV

C C 405

Q.1- One very long question with an internal option from unit –I	(17)
Q.2- One very long question with an internal option from unit –II	(18)
Q.3- Q.1- One very long question with an internal option from unit –III	(17)
Q.4 Acquaintances in brief. (Three out of five)	(18)

C C 403
INDIAN WRITING IN ENGLISH (Drama)

Course Level Learning Outcomes

Some of the course learning outcomes that students of this course are required to demonstrate include.

- appreciate the historical trajectory of various genres of IWE from colonial times till
- the present
- critically engage with Indian literary texts written in English in terms of
- Colonialism/postcolonialism, regionalism, and nationalism
- critically appreciate the creative use of the English language in IWE
- approach IWE from multiple positions based on historical and social locations

Course Content

Unit -I

Indian English drama before Independence

Indian English drama after Independence

Unit- II

Girish Karnad Nagamandala

Unit-III

Mahesh Dattani - Where There is a Will

Unit –IV Acquaintances

Badal Sircar	Vijay Tendulkar	Mohan Rakesh	Guru Charan Das	V.V.S. Iyengar
Asif Currimbhoy	Manjula Padmanabham	Nissim Ezekiel	Rabindranath Tagore	Mahesh Elkunchwar

Suggested Topics for Presentation

- Indian English
- Indian English Literature and its Readership
- Themes and Contexts of the Indian English Novel
- The Aesthetics of Indian English Poetry
- Modernism in Indian English Literature
- The Nation and Indian English Literature

Suggested Readings

Raja Rao, Foreword to *Kanthapura* (New Delhi: OUP, 1989) pp. v–vi.

Salman Rushdie, 'Commonwealth Literature does not exist', in *Imaginary Homelands* (London: Granta Books, 1991) pp. 61–70.

Meenakshi Mukherjee, 'Divided by a Common Language', in *The Perishable Empire* (New Delhi: OUP, 2000) pp.187–203.

Bruce King, 'Introduction', in *Modern Indian Poetry in English* (New Delhi: OUP, 2nd edn, 2005) pp. 1–10.

C C 403 (Optional) WORLD LITERATURES (Fiction)

Course Level Learning Outcomes

Some of the course learning outcomes that students of this course are required to demonstrate include.

- Explain the concept of world literature and its evolution in relation to other related concepts e.g. national literature, general literature, comparative literature and vishwa sahitya.
- Appreciate the connectedness and diversity of human experiences and literary responses to them in different parts of the world.
- Analyze and appreciate literary texts from different parts of the world and receive them in the light of one's own literary traditions.
- Analyze and interpret literary texts in their contexts and locate them.

Course Content:

Unit 1

Concept of World Literature

Evolution of World Literature

Unit 2

Albert Camus, The Outsider

Unit 3

Paulo Coelho The Alchemist

Unit-4

Acquaintances:

Savitri	Gitanjali	The Stranger	Great Expectations	Crime and Punishment
1984	Anna Karenina	Ulysses	My Experiments With Truth	Godan

Suggested Reading: Rabindranath Tagore, Vishwa Sahitya, Sarkar & Sons, 1993.

David Damrosch, How to Read World Literature,

Wiley Blackwell, 2002.

Lillian Herlands Hornbitt, The Reader's Companion to World Literature, Penguin, 2002.

Frank Magil, Masterpieces of World Literature, Collins Reference, 1991.

CC 404
BRITISH DRAMA: 17TH AND 18TH CENTURIES

Course Level Learning Outcomes

- Some of the course learning outcomes that students of this course are required to demonstrate include.
- Identify the major characteristics of Comedy and Mock-Heroic poetry
- demonstrate in-depth knowledge and understanding of the religious, socio-intellectual and cultural thoughts of the 17th and 18th centuries
- examine critically keys themes in representative texts of the period, including Sin, Transgression, Love, Pride, revenge, sexuality, human follies, among others
- show their appreciation of texts in terms of plot-construction, socio-cultural contexts and genre of poetry and drama
- analyze literary devices forms and techniques in order to appreciate and interpret the texts

Course Content

Unit 1

Chief Characteristics of Drama during the 17th & 18th century

Restoration Comedy

Heroic Tragedy

Unit 2

Dryden- All For Love

Unit 3

Congreve – The Way of the World

Unit 4 Acquaintances

The Man of Mode	Venice Preserved	Love in a Wood	Love for Love	Pilgrim's Progress
The Battle of the Books	Gulliver's Travels	The Rambler	Life of Johnson	The Vicar of the Wakefield

Suggested Topics for Background Reading and Class Presentation

- Religious and Secular Thought in the 17th Century
- Changing Images of the Human Being in the Literature of the Period □ The Stage, the State and the Market
- The Mock-epic and Satire
- Women in the 17th Century
- The Comedy of Manners

Suggested Readings

The Holy Bible, Genesis, chaps. 1–4, The Gospel according to St. Luke, chaps. 1–7 and 22–4.

Niccolo Machiavelli, *The Prince*, ed. and tr. Robert M. Adams (New York: Norton, 1992) chaps. 15, 16, 18, and 25.

Thomas Hobbes, selections from *The Leviathan*, pt. I (New York: Norton, 2006) chaps. 8, 11, and 13.

John Dryden, 'A Discourse Concerning the Origin and Progress of Satire', in *The Norton Anthology of English Literature*, vol. 1, 9th edn, ed. Stephen Greenblatt (New York: Norton 2012) pp. 1767–8.

CC 405 LITERARY CRITICISM

Course Level Learning Outcomes

- Some of the course learning outcomes that students of this course are required to demonstrate include.
- understand the historical and philosophical contexts that led to the development of literary criticism and its practice in different traditions and periods
- learners will be able to understand fundamental literary and critical concepts and underlying distinctions amongst them (e.g., difference between literary criticism and literary theory)
- learners will be able to grasp a wide range of literary philosophers and critics whose works had informed and shaped the discourse of literary theory
- learners will have knowledge about major, critical movements and critics in various critical traditions – Indian (schools of Rasa, Alamkar, Riti, Dhvani, Vakroiti, Auchitya) and Western (Greek, Roman, English, German, Russian and French) □ learners will be able to identify theoretical and critical concepts with critics/texts/movements with which they are associated and understand them in their contexts
- learners will be able to apply various theoretical frameworks and concepts to literary and cultural texts

- learners will be able to evaluate and analyze strengths and limitations of critical/theoretical frameworks and arguments
- learners will be able to strengthen and deepen their interpretative skills

Course Content

Unit 1

The Mode of Existence of a Literary Work of Art

Art and Morality

Unit 2

S T Coleridge - Fancy and Imagination

Mathew Arnold - Culture and Anarchy

Unit 3

T.S. Eliot Functions Of Criticism

'Frontiers of Criticism'

Unit 4

Acquaintances

Longinus	Horace	John Dryden	Ben Jonson	Alexander Pope
Dr Johnson	Walter Pater	Saussure	I.A.Richards	F. R. Lewis

Suggested Readings

A.H. Gilbert, Literary Criticism: Plato to Dryden. Detroit: Wayne University Press, 1962.
 David Lodge and Nigel Wood, Modern Criticism and Theory: A Reader. London & New York: Rutledge, 2000.
 Peter Barry Beginning, Theory: An Introduction to Literary and Cultural Theory. Manchester: Manchester University Press, 1984.
 Raman Selden, et al. A Reader's Guide to Contemporary Literary Theory. Kentucky: University Press of Kentucky, 1993.
 S.K. Dey, History of Poetics. New Delhi: MLBS, 1960.
 Terry Eagleton, Literary Theory: An Introduction. NJ: Wiley Blackwell, 2009.
 William Wimsatt and Cleanth Brooks, Literary Criticism: A Short History. New Delhi: Oxford and I B H Publishing Co. Pvt. Ltd 1957

C E 403
INDIAN WRITING IN ENGLISH (Drama)

Course Level Learning Outcomes

Some of the course learning outcomes that students of this course are required to demonstrate include

- appreciate the historical trajectory of various genres of IWE from colonial times till
- the present
- critically engage with Indian literary texts written in English in terms of
- Colonialism/postcolonialism, regionalism, and nationalism
- critically appreciate the creative use of the English language in IWE
- approach IWE from multiple positions based on historical and social locations

Course Content

Unit -I

Indian English drama before Independence

Indian English drama after Independence

Unit- II

Girish Karnad Nagamandala

Unit-III

Mahesh Dattani - Where There is a Will

Acquaintances

Badal Sircar	Vijay Tendulkar	Mohan Rakesh	Guru Charan Das	V.V.S. Iyengar
Asif Currimbhoy	Manjula Padmanabham	Nissim Ezekiel	Rabindranath Tagore	Mahesh Elkunchwar

Suggested Topics for Presentation

- Indian English
- Indian English Literature and its Readership
- Themes and Contexts of the Indian English Novel
- The Aesthetics of Indian English Poetry
- Modernism in Indian English Literature
- The Nation and Indian English Literature

Suggested Readings

Raja Rao, Foreword to *Kanthapura* (New Delhi: OUP, 1989) pp. v–vi.

Salman Rushdie, 'Commonwealth Literature does not exist', in *Imaginary Homelands* (London: Granta Books, 1991) pp. 61–70.

Meenakshi Mukherjee, 'Divided by a Common Language', in *The Perishable Empire* (New Delhi: OUP, 2000) pp. 187–203.

Bruce King, 'Introduction', in *Modern Indian Poetry in English* (New Delhi: OUP, 2nd edn, 2005) pp. 1–10

C E 404
BRITISH DRAMA: 17TH AND 18TH CENTURIES

Course Level Learning Outcomes

- Some of the course learning outcomes that students of this course are required to demonstrate include
- identify the major characteristics of Comedy and Mock-Heroic poetry
- demonstrate in-depth knowledge and understanding of the religious, socio-intellectual and cultural thoughts of the 17th and 18th centuries
- examine critically key themes in representative texts of the period, including Sin, Transgression, Love, Pride, revenge, sexuality, human follies, among others
- show their appreciation of texts in terms of plot-construction, socio-cultural contexts and genre of poetry and drama
- analyze literary devices forms and techniques in order to appreciate and interpret the texts

Course Content

Unit 1

Chief Characteristics of Drama during the 17th & 18th century

Restoration Comedy

Heroic Tragedy

Unit 2

Dryden- All For Love

Unit 3

Congreve – The Way of the World

Unit 4 Acquaintances

The Man of Mode	Venice Preserved	Love in a Wood	Love for Love	Pilgrim's Progress
The Battle of the Books	Gulliver's Travels	The Rambler	Life of Johnson	The Vicar of the Wakefield

Suggested Topics for Background Reading and Class Presentation

- Religious and Secular Thought in the 17th Century
- Changing Images of the Human Being in the Literature of the Period □ The Stage, the State and the Market
- The Mock-epic and Satire
- Women in the 17th Century
- The Comedy of Manners

Suggested Readings

The Holy Bible, Genesis, chaps. 1–4, The Gospel according to St. Luke, chaps. 1–7 and 22–4.
Niccolo Machiavelli, *The Prince*, ed. and tr. Robert M. Adams (New York: Norton, 1992) chaps. 15, 16, 18, and 25.
Thomas Hobbes, selections from *The Leviathan*, pt. I (New York: Norton, 2006) chaps. 8, 11, and 13.
John Dryden, 'A Discourse Concerning the Origin and Progress of Satire', in *The Norton Anthology of English Literature*, vol. 1, 9th edn, ed. Stephen Greenblatt (New York: Norton 2012) pp. 1767–8.

SCHEME OF EXAMINATION

ARTS (ENGLISH) ARTS(B.A)/FINE ARTS/ HOME SCIENCE PROGRAMME

SEMSTER-V

F C 503

Q.1-(A) One long question with an internal option (from unit -I) (8)

Q.1-(B) Attempt five short questions out of eight (from unit-I) (10)

Q.2- Fill in the blanks with multiple choice. Five blanks from each grammatical topic of unit II.
(Ten out of twelve) (10)

Q.3 Application Writing with internal option(For Jobs) (7)

B A Semester V

Course Level Learning Outcome:

To encourage students to learn and appreciate language through literature
To encourage and develop reading habits in Under Graduate Students
To introduce Under Graduate students to important themes and issues

To enable students to learn basic grammar through the practice of prescribed topics
To enable students to write applications for prospective jobs

Course Content

Unit 1

Lesson 1 to 5

Reflections Macmillan

Unit 2

Grammar

Tenses (Verb Forms)

Concord

Unit 3

Composition

Job Application

SCHEME OF EXAMINATION

ARTS (ENGLISH)

SEMSTER-V

C C 506

Q.1- One very long question with an internal option from unit –I	(17)
Q.2- One very long question with an internal option from unit –II	(18)
Q.3- Q.1- One very long question with an internal option from unit –III	(17)
Q.4 Acquaintances in brief. (Three out of five)	(18)

SCHEME OF EXAMINATION

ARTS (ENGLISH)

SEMSTER-V

C C 506 (Optional)

Q.1- One very long question with an internal option from unit –I	(17)
Q.2- One very long question with an internal option from unit –II	(18)
Q.3- Q.1- One very long question with an internal option from unit –III	(17)
Q.4 Acquaintances in brief. (Three out of five)	(18)

SCHEME OF EXAMINATION

ARTS (ENGLISH)

SEMSTER-V

C C 507

Q.1- One very long question with an internal option from unit –I	(17)
Q.2- One very long question with an internal option from unit –II	(18)
Q.3- Q.1- One very long question with an internal option from unit –III	(17)
Q.4 Acquaintances in brief. (Three out of five)	(18)

SCHEME OF EXAMINATION

ARTS (ENGLISH)

SEMSTER-V

C C 508

Q.1- One very long question with an internal option from unit –I	(17)
Q.2- One very long question with an internal option from unit –II	(18)
Q.3- Q.1- One very long question with an internal option from unit –III	(17)
Q.4 Acquaintances in brief. (Three out of five)	(18)

SCHEME OF EXAMINATION

ARTS (ENGLISH)

SEMSTER-V

C C 509

Q.1- One very long question with an internal option from unit –I	(17)
Q.2- One very long question with an internal option from unit –II	(18)
Q.3- Q.1- One very long question with an internal option from unit –III	(17)
Q.4 Acquaintances in brief. (Three out of five)	(18)

SCHEME OF EXAMINATION

ARTS (ENGLISH)

SEMSTER-V

CC 510

Q.1- One very long question with an internal option from unit –I	(17)
Q.2- One very long question with an internal option from unit –II	(18)
Q.3- (A)- Short Notes (Two out of Four)	(10)
Q.3- (B)- Linguistic Notes (Five out of Seven)	(10)
Theoretical Practical of Research Methodology (Practical Examination)	(15)

C C 506

MODERN EUROPEAN DRAMA

Course Level Learning Outcomes

Some of the course learning outcomes that students of this course are required to demonstrate includes

- understand the role of theatre and drama in the introduction and shaping of modernity
- understand and engage with concepts like realism, naturalism, symbolism, expressionism, the Avant Garde, the epic theatre, the theatre of the absurd, etc.
- understand how meaning is created in theatre and be able to write about innovations introduced into theatrical practice in the late nineteenth and the twentieth century

Course Content

Unit 1

Chief Characteristics of Modern European Drama

Major modern European Playwrights

Unit 2

Henrik Ibsen, A Doll's House

Unit 3

Samuel Beckett, Waiting for Godot

Unit-4 Acquaintances:-

Oscar Wilde	Sean O'Casey	Luigi Pirandello	Jean Genet	Bertolt Brecht
August Strindberg	Emile Zola	John Osborne	Harold Pinter	Anton Chekhov

Suggested Topics for Presentation

- Politics, Social Change and the Stage
- Text and Performance
- European Drama: Realism and Beyond
- Tragedy and Heroism in Modern European Drama
- The Theatre of the Absurd
- The Role of the Director
- The Role of the free theatres

Suggested Readings

Constantin Stanislavski, chap. 8, 'Faith and the Sense of Truth', In *An Actor Prepares*, tr. Elizabeth Reynolds Hapgood (Harmondsworth: Penguin, 1967) sections 1, 2, 7, 8, 9, pp. 121-5, 137-46.

Bertolt Brecht, 'The Street Scene', 'Theatre for Pleasure or Theatre for Instruction', and 'Dramatic Theatre vs Epic Theatre', in *Brecht on Theatre: The Development of an Aesthetic*, ed. and tr. John Willet (London: Methuen, 1992) pp. 68-76, 121-8.

George Steiner, 'On Modern Tragedy', in *The Death of Tragedy* (London: Faber, 1995) pp. 303-24.

C C 506 (Optional) SCIENCE FICTION

Course Level Learning Outcomes

Some of the course learning outcomes that students of this course are required to demonstrate include

- write critically about the two genres: Science Fiction, and Detective Literature
- engage with the philosophical and psychological and social issues that are an intrinsic part to the two genres
- think through the concept of progress, and the role of technology in our life and the interaction between technology and human behaviour
- engage with the social and historical construction of crime
- analyze individual or multiple texts in the two genres in terms of key concepts including genre, implied audience, plot construction, linguistic texture, authorial identity, publication context, and sociocultural context

Course Content

Unit 1

Science Fiction as a Literary Genre

Ontological Development of Science Fiction

Unit 2

Manjula Padmanabham, "Escape"

Unit 3

H.G. Wells- The Time Machine

Unit 4 Acquaintances:

Isaac Asimov	Philip K Dick	Aldous Huxley	Ursula K.Le Guin	Frank Herbert
Arthur Clarke	Ray Bradbury	George Orwell	Jules Verne	Tanith Lee

Suggested Readings

Suvín, Darko. "On the Poetics of the Science Fiction Genre." College English 34, no. 3 (December 1972): 372-82.

Charles J. Rzepka, 'Introduction: What is Crime Fiction?', in Companion to Crime Fiction: Blackwell Companions to Literature and Culture, eds Charles J Rzepka and Lee Horsley (Oxford: Wiley and Blackwell, 2010) pp.1-9

Robert A. Heinlein, 'On the Writing of Speculative Fiction', online at https://mab333.weebly.com/uploads/3/2/3/1/32314601/writing_sf_-_01_on_the_writing_of_speculative_ficton.pdf

Joy Palmer, 'Tracing Bodies: Gender, Genre, and Forensic Detective Fiction', South Central Review; Vol.18, No.3/4; Whose Body: Recognizing Feminist Mystery and Detective Fiction (Autumn-Winter, 2001), pp.54-71.

C C 507 BRITISH ROMANTIC LITERATURE

Course Level Learning Outcomes

Some of the course learning outcomes that students of this course are required to demonstrate include

- understand Romanticism as a concept in relation to ancillary concepts like Classicism
- understand the Romantic period in English literature in terms of its social, philosophical, intellectual, literary backgrounds including German and French influences
- analyze and understand the main characteristics of Romanticism
- appreciate the canonical and representative poems and prose of the writers of the Romantic period.
- develop skills of critical analysis and interpretation of selected poems in order to understand the theme, language, style, and elements of prosody.
- appreciate and analyze the sensibility of the British Romantic period: common man, equality, freedom, sense of community and fraternity
- relate Romantic literary texts to other forms of expression such as painting, for instance.

Course Content

Unit 1

Chief Characteristics of Romantic Revival

Major Romantic Poets

Unit 2

William Wordsworth – Daffodils

Coleridge- Kubla Khan

Keats – Ode to the Nightingale

Shelley – Ozymandias

Unit 3

Charles Lamb – New Years Eve, Dream Children: A Reverie

Hazlitt- On Reading Old Books, On Personal Character

Unit 4 Acquaintances:

Robert Southey	Sir Walter Scott	Thomas Moore	Lord Byron	Jane Austen
Mary Shelley	Thomas Love Peacock	Thomas De Quincey	William Hazlitt	Leigh Hunt

Suggested Topics for Presentation

- Reason and Imagination
- Conceptions of Nature
- Literature and Revolution
- The Gothic
- The Romantic Lyric

Suggested Readings

William Wordsworth, 'Preface to Lyrical Ballads', in Romantic Prose and Poetry, ed.

Harold Bloom and Lionel Trilling (New York: OUP, 1973) pp. 594–611.

John Keats, 'Letter to George and Thomas Keats, 21 December 1817', and 'Letter to Richard Woodhouse, 27 October, 1818', in *Romantic Prose and Poetry*, ed. Harold Bloom and Lionel Trilling (New York: OUP, 1973) pp. 766–68, 777–8.

Jean-Jacques Rousseau, 'Preface' to *Emile or Education*, tr. Allan Bloom (Harmondsworth: Penguin, 1991). Samuel Taylor Coleridge, *Biographia Literaria*, ed. George Watson (London: Everyman, 1993) chap. XIII, pp. 161–66.

C C 508

INDIAN WRITING IN ENGLISH TRANSLATION

Course Level Learning Outcomes

Some of the course learning outcomes that students of this course are required to demonstrate include

- appreciate the diversity of modern Indian literatures and the similarities between them
- understand and creatively engage with the notion of nation and nationalism
- appreciate the impact of literary movements on various Indian literatures
- critically engage with significant social issues like caste and gender
- understand the historical trajectories of Indian literatures

Course Content

Unit 1

Amrita Pritam -Pinjar

Unit-2

Rabindra Nath Tagore -The Home and The world

Unit-3

Badal Sircar -Evam Indrajit :

Unit-4 Acquaintances:-

Samskara	Fire and the Rain	Nirmala	Halfway House	The Revenue Stamp
Seven Steps in the Sky	Meghdutam	Khoshla	Gora	Ghashiram Kotwal

Suggested Topics for Presentation

- The Aesthetics and Politics of Translation
- Linguistic Regions and Languages
- Modernity in Indian Literature
- Caste, Gender and Resistance
- Questions of Form in 20th Century Indian Literature

Suggested Readings

Rabindranath Tagore, 'Nationalism in India,' in Nationalism (Delhi: Penguin Books, 2009) pp. 63-83.

Namwar Singh, 'Decolonising the Indian Mind', tr. Harish Trivedi, Indian Literature, No. 151 (Sept./Oct. 1992).

B.R. Ambedkar, 'Annihilation of Caste' in Dr. Babasaheb Ambedkar: Writings and Speeches, vol. 1 (Maharashtra: Education Department, Government of Maharashtra, 1979) chaps. 4, 6, and 14.

Sujit Mukherjee, 'A Link Literature for India', in Translation as Discovery (Hyderabad: Orient Longman, 1994) pp. 34-45.

G.N. Devy, 'Introduction', from After Amnesia in The G.N. Devy Reader (New Delhi: Orient BlackSwan, 2009) pp. 1-5.

A History of Indian English Literature- M.K.Naik,

Indian Writing in English- -K.R..Srinivas Iyanger

Indian Writing in English-(Volumes I to VIII) Editors Manmohan K.Bhatnagar &
M.Rajeshwar

CC 509

BRITISH LITERATURE: THE EARLY 20TH CENTURY

Course Level Learning Outcomes

Some of the course learning outcomes that students of this course are required to demonstrate include

- trace the history of modernism in the socio-cultural and intellectual contexts of late nineteenth century and early twentieth century Europe
- link and distinguish between modernity and modernism
- explain the links between developments in science and experiments in literature

- explain the history of early twentieth-century modernism in the light of stream of consciousness, Jungian and Freudian ideas, Psychoanalysis, Imagism, Cubism, Vorticism
- identify and analyze the use and modernist technique in different genres in early twentieth century British literature
- trace the history of the self and subjectivity in literature in the light of colonial consciousness
- explain and analyze the idea of form in modernist literary texts from across major genres

Course Content:

Unit 1

Chief Characteristics of Modern Age

Impact of World War on English Literature

Unit 2

E.M. Forster - A Passage to India

Unit 3

W.B. Yeats 'Leda and the Swan'

'The Second Coming'

T.S. Eliot 'The Love Song of J. Alfred Prufrock'

Unit-4 Acquaintances:-

W H Auden	Stephen Spender	Louis Mac Neice	Ezra Pound	Robert Bridges
H G Wells	Joseph Conrad	D.H. Lawrence	E M Foster	Virginia Woolf

Suggested Topics for Presentation

- Modernism, Post-modernism and non-European Cultures
- The Women's Movement in the Early 20th Century
- Psychoanalysis and the Stream of Consciousness
- Literature and the Fear of Disintegration
- The Uses of Myth
- Nation and Narration in Early Twentieth Century Novel
- The Avant Garde

Suggested Readings

Sigmund Freud, 'Theory of Dreams', 'Oedipus Complex', and 'The Structure of the Unconscious', in *The Modern Tradition*, ed. Richard Ellman et. al. (Oxford: OUP, 1965) pp. 571, 578–80, 559–63.

T.S. Eliot, 'Tradition and the Individual Talent', in *Norton Anthology of English Literature*, 8th edn, vol. 2, ed. Stephen Greenblatt (New York: Norton, 2006) pp. 2319–25.

Raymond Williams, 'Introduction', in *The English Novel from Dickens to Lawrence* (London: Hogarth Press, 1984) pp. 9–27.

CC 510

English Language and Research Methodology

Course Level Learning Outcomes

Some of the course learning outcomes that students of this course are required to demonstrate include

- To introduce learners to the history of English language and concepts in phonetics and linguistics
- To make learners aware of the form and content of language
- To enable learners to know the scientific systems of the language
- Recognize/understand the structure and various parts of the language
- Understand the existence of language in the form of different dialects based on a set of established factors
- Identify the various functions a language performs and the roles assigned to it
- Understand that all languages behave alike and develop a tolerance for other languages
- Understand that making errors is a process of learning and not hesitate to use language for the fear of making errors
- Discuss and draft a plan for carrying out a piece of work systematically
- Refer to authentic sources of information and document the same properly.
- Provide proper explanation for technical terms in simple language.
- Elicit specific conclusions.

Course Content

Unit 1

Characteristics of the English Language

Origin and Descent of The English Language

Landmarks of the English Language

Unit 2

Greek Influence on the English Language

French Influence on the English Language

Latin Influence on the English Language

Unit 3

A Write Short Notes

Influence of Shakespeare

Standard English

Bible Translation

Homophones and Homonyms

Archaism

Development of Dictionary

B Make Linguistic Notes

Boomerang, Boycott, Camouflage, Harakiri, Husband, Juggernaut, Khaki, Kindergarten,

Monk, O K, Robot, Sandwich, Shampoo, Swastika, Television

Suggested Topics for Presentation

- a. . Basic concept of research and the terminology involved
- b. Basic types of research
- c. Basic tools of research
- d. Reference skills including skills to use dictionaries, encyclopedias, library catalogues, and net resources.
- e. Conceptualizing and drafting a research paper
- f. Style manuals
- g. Notes, references and bibliography
- h. Research and ethics: documentation and plagiarism

Suggested Readings

Kumar, Ranjit. (2012) Research Methodology: A Step-by-Step Guide for Beginners. New Delhi, Vikas.

Yule, George. The Study of Language: An Introduction. Cambridge: Cambridge UP, 1985.

Wrenn, C L. The English Language. London: Methuen, 1949.

Manuals of style (MLA Style Sheet, APA Style Sheet, Chicago Style Manual etc)

Wallace, Michael. (2004). Study Skills. Cambridge: CUP.

SCHEME OF EXAMINATION

ARTS (ENGLISH)

SEMSTER-VI

C C 606

Q.1- One very long question with an internal option from unit –I	(17)
Q.2- One very long question with an internal option from unit –II	(18)
Q.3- Q.1- One very long question with an internal option from unit –III	(17)
Q.4 Acquaintances in brief. (Three out of five)	(18)

SCHEME OF EXAMINATION

ARTS (ENGLISH)

SEMSTER-VI

C C 606 (Optional)

Q.1- One very long question with an internal option from unit -I	(17)
Q.2- One very long question with an internal option from unit -II	(18)
Q.3- Q.1- One very long question with an internal option from unit -III	(17)
Q.4 Acquaintances in brief. (Three out of five)	(18)

SCHEME OF EXAMINATION

ARTS (ENGLISH)

SEMSTER-VI

C C 607

Q.1- One very long question with an internal option from unit –I	(17)
Q.2- One very long question with an internal option from unit –II	(18)
Q.3- Q.1- One very long question with an internal option from unit –III	(17)
Q.4 Acquaintances in brief. (Three out of five)	(18)

SCHEME OF EXAMINATION

ARTS (ENGLISH)

SEMSTER-VI

C C 608

Q.1- One very long question with an internal option from unit –I	(17)
Q.2- One very long question with an internal option from unit –II	(18)
Q.3- Q.1- One very long question with an internal option from unit –III	(17)
Q.4 Acquaintances in brief. (Three out of five)	(18)

SCHEME OF EXAMINATION

ARTS (ENGLISH)

SEMSTER-VI

C C 609

Q.1- One very long question with an internal option from unit –I	(17)
Q.2- One very long question with an internal option from unit –II	(18)
Q.3- Q.1- One very long question with an internal option from unit –III	(17)
Q.4 Acquaintances in brief. (Three out of five)	(18)

SCHEME OF EXAMINATION

ARTS (ENGLISH)

SEMSTER-VI

C C 610

Q.1- One very long question with an internal option from unit -I	(17)
Q.2- One very long question with an internal option from unit -II	(18)
Q.3- (A)- Short Notes (Two out of Four)	(10)
Q.3- (B)- Phonetic transcription of the given words. (Ten out of Twelve)	(10)
VIVA-VOCE EXAM (Practical Exam)	(15)

C C 606 WOMEN'S WRITING

Course Level Learning Outcomes

Some of the course learning outcomes that students of this course are required to demonstrate include

- recognize the importance of gender specificity in literature
- understand and appreciate the representation of female experience in literature
- explain the difference between the feminine and the feminist as opposed to the female
- examine and appreciate the role played by socio-cultural-economic contexts in defining woman
- link the status of woman to social discrimination and social change
- draw a location specific trajectory of female bonding or empowerment
- to understand the complexity of social and biological constructions of manhood and womanhood
- to examine the relationship of women to work and production

Course Content

Unit 1

Contribution of Women to English Literature

The Feminine way of Writing

Unit 2

Emily Dickinson 'I'm wife

Sylvia Plath 'Daddy'

Eunice De Souza 'Advice to Women'

Unit 3

Charlotte Perkins Gilman 'The Yellow Wallpaper'

Katherine Mansfield 'Bliss'

Mahashweta Devi 'Draupadi',

Unit-4 Acquaintances

Jhumpa Lahiri	Arundhati Roy	Sashi Deshpande	Shobha De	Anita Desai
Doris Lessing	Margaret Atwood	Zadie Smith	Angela Carter	Kiran Desai

Suggested Topics for Background Reading and Class Presentation

- The Confessional Mode in Women's Writing
- Sexual/Textual Politics
- Body, Beauty and Discrimination
- Race, Caste and Gender

- Social Reform and Women's Rights
- Women under Colonialism
- Women in and out of Slavery
- Is there a Woman's Language?

Suggested Readings

Virginia Woolf, *A Room of One's Own* (New York: Harcourt, 1957) chaps. 1 and 6.

Simone de Beauvoir, 'Introduction', in *The Second Sex*, tr. Constance Borde and Shiela Malovany-Chevallier (London: Vintage, 2010) pp. 3–18.

Kumkum Sangari and Sudesh Vaid, eds., 'Introduction', in *Recasting Women: Essays in Colonial History* (New Delhi: Kali for Women, 1989) pp. 1–25.

Chandra Talapade Mohanty, 'Under Western Eyes: Feminist Scholarship and Colonial Discourses', in *Contemporary Postcolonial Theory: A Reader*, ed. Padmini Mongia (New York: Arnold, 1996) pp. 172–97

Mahashweta Devi 'Draupadi', tr. Gayatri Chakravorty Spivak (Calcutta: Seagull, 2002)

C C 606 (Optional)

DETECTIVE LITERATURE

Course Level Learning Outcomes

Some of the course learning outcomes that students of this course are required to demonstrate include

- write critically about Detective Literature as a form
- engage with the philosophical and psychological and social issues that are an intrinsic part to the two genres
- think through the concept of progress, and the role of technology in our life and the interaction between technology and human behavior
- engage with the social and historical construction of crime
- analyze individual or multiple texts in the two genres in terms of key concepts including genre, implied audience, plot construction, linguistic texture, authorial identity, publication context, and sociocultural context

Course Content

Unit 1

Detective Literature as a genre

Ontological Development of Detective Literature

Unit 2

Agatha Christie- The Murder of Roger Ackroyd,

Unit 3

Arthur Conan Doyle The Hound of the Baskervilles

Unit 4 Acquaintances:-

Agatha Christie	Sir Arthaur Conan Doyle	Edgar Allan Poe	Raymond Candler	John Grisham
Dorothy L Sayers	Cecil Street	Arthur Morrison	Satyajit Ray	Kalpna Swaminathan

Suggested Readings

Suvin, Darko. "On the Poetics of the Science Fiction Genre." College English 34, no. 3 (December 1972): 372-82.

Charles J. Rzepka, 'Introduction: What is Crime Fiction?', in Companion to Crime Fiction: Blackwell Companions to Literature and Culture, eds Charles J Rzepka and Lee Horsley (Oxford: Wiley and Blackwell, 2010) pp.1-9

Robert A. Heinlein, 'On the Writing of Speculative Fiction', online at https://mab333.weebly.com/uploads/3/2/3/1/32314601/writing_sf_-_01_on_the_writing_of_speculative_ficton.pdf

Joy Palmer, 'Tracing Bodies: Gender, Genre, and Forensic Detective Fiction', South Central Review; Vol. 18, No.3/4; Whose Body: Recognizing Feminist Mystery and Detective Fiction (Autumn-Winter, 2001), pp.54-71.

C C 607
BRITISH LITERATURE: 19TH CENTURY

Course Level Learning Outcomes

Some of the course learning outcomes that students of this course are required to demonstrate include.

- Identify and analyze the socio-economic-political contexts that inform the literature of the period
- comment on the historical and political awareness of literary texts as reflected in the transition from nature to culture across various genres
- understand the conflict between self and society in different literary genres of the period
- link the rise of the novel to the expansion of Colonialism and Capitalism
- understand the transition from Romantic to Victorian in literature and culture
- link the Victorian temper to political contexts in English colonies
- link the changes in the English countryside to changes brought about in similar settings in India

Course Content

Unit 1

Chief Characteristics of Victorian Age

Major Victorian Poets

Major Victorian Novelists

Unit 2

Jane Austen *Pride and Prejudice*

Unit 3

Alfred Tennyson - 'Ulysses', *The Lotus Eaters*

Robert Browning - 'My Last Duchess', 'The Last Ride Together'

Unit-4 Acquaintances:-

Thomas Hardy	Thackeray	Elizabeth Barrett Browning	Matthew Arnold	C.G.Rossetti
Emily Bronte	Charles Dickens	Macaulay	J.S.Mill	George Meredith

Suggested Topics for Background Reading and Class Presentation

- Utilitarianism
- Colonialism and nineteenth century literature
- The Death of the Village
- The 19th Century Novel
- Marriage and Sexuality
- The Writer and Society
- Faith and Doubt
- The Dramatic Monologue

Suggested Readings:

Karl Marx and Friedrich Engels, 'Mode of Production: The Basis of Social Life', 'The Social Nature of Consciousness', and 'Classes and Ideology', in *A Reader in Marxist Philosophy*, ed. Howard Selsam and Harry Martel (New York: International Publishers, 1963) pp. 186–8, 190–1, 199–201. Charles Darwin, 'Natural Selection and Sexual Selection', in *The Descent of Man in The Norton Anthology of English Literature*, 8th edn, vol. 2, ed. Stephen Greenblatt (New York: Norton, 2006) pp. 1545–9. John Stuart Mill, *The Subjection of Women* in *Norton Anthology of English Literature*, 8th edn, vol. 2, ed. Stephen Greenblatt (New York: Norton, 2006) chap. 1, pp. 1061–9.

C C 608
AMERICAN LITERATURE

Course Level Learning Outcomes

Some of the course learning outcomes that students of this course are required to demonstrate include

- Understand the depth and diversity of American literature, keeping in mind the history and culture of the United States of America from the colonial period to the present (17th century to 21st century)
- Understand the historical, religious and philosophical contexts of the American spirit in literature; social-cultural-ecological-political contexts may, for example, include the idea of democracy, Millennial Narratives, the Myth of Success, the American Adam, the Myth of the Old South, the Wild West, Melting pot, Multiculturalism, etc.
- Appreciate the complexity of the origin and reception of American literature, given its European and non-European historical trajectories, particularly in relation to writers of European (Anglo-Saxon, French, Dutch and Hispanic) descent, as well as writers from black and non-European (African, American Indian, Hispanic-American and Asian) writing traditions
- critically engage with the complex nature of American society, given its journey from specific religious obligations and their literary transformations (such as Puritanism, Unitarianism, Transcendentalism, etc.) to the growth of anti- or non-Christian sensibilities
- Critically appreciate the diversity of American literature in the light of regional variations in climate, cultural traits, economic priorities
- Explore and understand the nature of the relationships of human beings to other human beings and other life forms in relation to representative literary texts in various genres
- analyze the American mind from global and Indian perspectives and situate the American in the contemporary world

Course Content

Unit 1

Arthur Miller All My Sons

Unit 2

Emily Dickenson – Hope is the Thing with Feathers

Robert Frost- The Road not Taken

E E Cummings – I Carry your Heart with Me

Maya Angelou: 'Still I Rise'

Unit 3

John Steinbeck- To a God Unknown

Unit 4 Acquaintances:-

Earnest Hemingway	William Faulkner	F Scott Fitzgerald	Eugene O' Neill	Edward Albert Albee
Sam Shepard	Walt Whitman	H D Thoreau	Emily Dickenson	Elaine Showalter

Suggested Topics for Background Reading and Class Presentation

- The American Myths of Genesis/ The American Dream/ The American Adam
- American Romance and the American Novel
- Is Huck Finn the Prototypical American Novel?
- Multicultural Literature of the United States; Folklore and the American Novel
- Race and Gender in American Literature
- War and American Fiction
- Two Traditions of American Poetry; Emerson and Poe/ Typological and Topological Traditions
- Social Realism and the American Novel
- The Questions of Form in American Poetry

Suggested Readings

Hector St John Crevecoeur, 'What is an American', (Letter III) in *Letters from an American Farmer* (Harmondsworth: Penguin, 1982) pp. 66–105. Frederick Douglass, *A Narrative of the life of Frederick Douglass* (Harmondsworth: Penguin, 1982) chaps. 1–7, pp. 47–87.

Henry David Thoreau, 'Battle of the Ants' excerpt from 'Brute Neighbours', in *Walden* (Oxford: OUP, 1997) chap. 12.

Ralph Waldo Emerson, 'Self Reliance', in *The Selected Writings of Ralph Waldo Emerson*, ed. with a biographical introduction by Brooks Atkinson (New York: The Modern Library, 1964).

Toni Morrison, 'Romancing the Shadow', in *Playing in the Dark: Whiteness and Literary Imagination* (London: Picador, 1993) pp. 29–39.

Krishna Sen and Ashok Sengupta, *'A Short History of American Literature'* (Hydrabad: Orient Black Swan, 2017)

C C 609 LITERARY THEORY

Course Level Learning Outcomes

Some of the course learning outcomes that students of this course are required to demonstrate include

- Have a historical overview of major literary theorists, particularly of the 20th century
- Show an understanding of historical and philosophical contexts that led to the development of literary theory and its practices
- Develop awareness of various literary theories and the way they enrich and change our thinking about language, literature and society
- Historically situate literary theorists whose works had informed and shaped various literary theoretical discourses
- Identify theoretical concepts with theorists and movements with which they are associated and in the process understand their contexts
- Apply various theoretical frameworks and concepts to literary and cultural texts
- Evaluate and analyze strengths and limitations of theoretical frameworks and arguments
- Sharpen interpretative skills in the light of various theoretical frameworks

Course Content

UNIT-I

- Literature & Biography
- Literature & Psychology
- Literature & Society

UNIT-II

- Literature & Other Arts-Music, painting
- Arts & Morality
- Evaluation

UNIT-III

- Feminism
- Aestheticism
- Modernism

UNIT-IV Acquaintances:-

Legislative criticism	Comparative criticism	Biographical criticism	Historical	Eco criticism
Psychoanalytic criticism	Sociological criticism	New criticism	Postcolonial criticism	Post structuralist criticism

Suggested Readings:-

1. Theory of Literature—Rene Welleck
2. The Making of Literature—R.A. Scott James
3. Critical Approaches to literature—David Daiches
4. David Lodge and Nigel Wood, Modern Criticism and Theory: A Reader: London & New York: Routledge, 2000.
5. Peter Barry Beginning, Theory: An Introduction to Literary and Cultural Theory, Manchester: Manchester University Press, 1984.
6. Raman Selden, et al. A Reader's Guide to Contemporary Literary Theory. Kentucky: University Press of Kentucky, 1993.
7. Terry Eagleton, Literary Theory: An Introduction, NJ: Wiley Blackwell, 2009
- 8.

C C 610

Spoken English

Course Level Learning Outcomes

Some of the course learning outcomes that students of this course are required to demonstrate include knowledge of

- The English sound system
- The process of continuous English speech
- The main intonation patterns in English and their functions
- The difference between British English and Indian English
- Pronunciation based on the model accents Received Pronunciation(RP) and General Indian English.
- The main difference between these and other major accents of English, and the concept of sound change
- Skills of speaking and listening

Unit 1

English as a Link Language in India

Organs of Speech

Speech Mechanism

Unit 2

Vowels

Consonants

Diphthongs

Unit 3

A-Short Notes

Phoneme and Morpheme

Intonation

Syllable

Inflection

Sound-Voiced-Unvoiced

Rhythm

B -Phonetic Transcription List of Fifty Word

View	Life	Lover	longer	Three
Thanks	Cloth	Father	Listen	Vision
Park	Habit	Tune	Breathing	Guard
Target	Promise	Cheer	Choice	Kitchen
Search	Fashion	Company	House	Nation
America	Queen	Computer	Tuesday	Chorus
Flower	Character	Pool	Noise	Poor
Young	laughter	bite	abroad	cool
Prayer	teach	order	resume	foreign
Biscuit	blood	chimney	court	factory

Recommended Reading:

1. T.Balasubramaniam - A Textbook of English Phonetics for Indian Students
2. J.D O'Connor - Better English Pronunciation
3. R K Bansal and J B Harrison - Spoken English, Orient Longman

**HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT
UNIVERSITY, PATAN**

**ARTS FACULTY
B.A. Degree Programme (N.E.P. 2023)**

History

**New Syllabus and Exam Scheme
of
Semester : 1 & 2**

**Type of Course : Major, Minor, Multidisciplinary &
Skill Enhancement Course**

W.E.F. – June : 2023

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN
COURSE NAME : B.A. SEMESTER-I
HISTORY OF WORLD CIVILIZATION

Course Code : AR23MJDSCHIS101A
Total Credit : 04 / week

Programme Code : ARTUG105
Theory – External : 50
Internal : 50

Effective from June-2023-24 Under NEP

Programme Outcome:

1. Tolerance a basic narrative of historical events in a specific region of the world in a specific time frame.
2. To Understand & evaluate different historical ideas, various arguments and point of view.
3. To develop an appreciation of themselves & of other through the study of the past in local, regional, national and global context.

Course Outcome:

1. Students will acquire knowledge about the evolution of human society and transformation of ancient civilization.
2. They can gather knowledge about the origin, features, nature and class composition of various societies.
3. They can compare to each and other among the several societies of the world.

HNGU – PATAN
History Sem-I Major Discipline (AR23MJDSCHIS101A)
Early History of World Civilization

Unit-1 : Early History of World Civilization:

- Egyptian Civilization : Development of Art, Architecture and Religion.
- Mesopotamia Civilization : Sumerian, Babylonian, and Assyrian : Society, Religion, Law, Architecture, Administration and Education.
- Persian Civilization : Social and Economic condition.

Unit-2 : Classical Greece.

- Homer Age: Development of Classical Greece.
- Greece : Persian war and the Peloponnesian war
- Age of Pericles: The Development of Society, Science, Art, Architecture and Philosophy in Greece.

Unit-3 : Roman Empire – Rise of Christianity.

- Rise and evolution : Roman Republic and Roman Law.
- Imperial age in Rome.
- The Rise, Establishment, Development of Christian Religion

Unit-4 : Rise of Islam - Early Medieval Europe.

- The Rise of Islam : Development and Influence.
- Crusades and their effects on Europe.
- Religion and Society in Pre-medieval Europe.

Reference Books:

1. Durrant Will : Our Oriental Heritage : The story of Civilization II volume
2. Goyal S.R. : Vishwa ki Pracheen Sabhyatayen, Kusumanjali Prakashan, 1963.
3. Ray, U.N. : Vishwa Sabhyata ka Itihas: Lok Bharti Prakashan.
4. Sharma, Manoj: History of World Civilization, Anmol Publication, New Delhi 2005
5. આચાર્ય નરિન ચંદ્ર - પરમાર ચૌમસ : જગતની અગ્રણ્ય સભ્યતાઓ.

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN
COURSE NAME : B.A. SEMESTER-I
IDEA OF BHARAT

Course Code : AR23MIDSCHIS102
Total Credit : 04 / week

Programme Code : ARTUG105
Theory – External : 50
Internal : 50

Effective from June-2023-24 Under NEP

Programme Outcome:

1. Knowledge of our history and heritage through which significant development in the history of the Indian sub continent from earliest.
2. Respect for national ethic, human values and ideals constitutional values.

Course OutCome:

1. Students will acquire knowledge regarding the primitive life
2. They can gather knowledge about the society, culture, religion and political history of ancient India.

HNGU – PATAN
History Sem-I Minor Discipline (AR23MIDSCHIS102)
Idea of Bharat (NEP)

Unit-1 : Concept of Bharatvarsh :

- Understanding of Bharatvarsh
- The Glory of Indian Literature: Ved, Vedanga, Upanishads, Smriti, Puranas.
- Jain and Buddhist Literature.

Unit-2 : Indian knowledge tradition, art and culture.

- Evolution of language and script: Brahmi, Kharoshti, Prakrit, Pali, Sanskrit.
- Salient features of Indian Arts and culture
- Indian educational system.

Unit-3 : Dharma, Philosophy and Vasudhaiva Kutumbakam

- Indian perception of Dharma and Darshan.
- The concept of vasudhaiva Kutumbakam : Man, Family, Society and World.
- The concept of Janpada and Gram swarajya.

Unit-4 : Science, environment, medical science and Indian economics traditions.

- Science and technology in ancient India.
- Health consciousness : Ayurveda, Yoga and Naturopathy.
- Indian Economic thoughts.

Reference Books:

1. A.S. Altekar, Education in Ancient India, Nand Kishors & Bros. Varasani, 1944.
2. Bhagyvatt : Brahad Bharat Ka Itihas, Pranav Prakashan, New Delhi
3. Narendra Mohan : Bharatiya Sanskruti, Prabhat Prakashan, Delhi 2005
4. Satish Chandra Mittal : Bharatiya Sanskruti ke char adhyay, akhil bharatiya itihas sankalan yojana, Delhi 2018
5. R.K. Shrivastava : Prachin Bharat ka Itihas tatha Sanskruti
6. ડૉ. હરિવંશદાસ શાસ્ત્રી – પ્રાચીન ભારતનો ઇતિહાસ – ભાગ-૧, ભાગ-૨, પુનિ ગ્રંથ નિર્માણ એડ.

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN
COURSE NAME : B.A. SEMESTER-I
CULTURAL HERITAGE OF GUJARAT

Course Code : AR23MDCHIS103
Total Credit : 04 / week

Programme Code : ARTUG105
Theory – External : 50
Internal : 50

Effective from June-2023-24 Under NEP

HNGU – PATAN
History Sem-I Multi Discipline Course (AR23MDCHIS103)
Cultural Heritage of Gujarat

Unit :1

- Cultural Heritage and its Importance
- Importance of Cultural Heritage in Different Sectors from Indian Perspective
- Cultural Heritage of Gujarat- An Overview

Unit:2

- Folk Dance of Gujarat Giving an overview of the Folk Life
- Gujarat's Indoor Fairs, Lakes, Ponds, Artistic Gardens
- Drama of Gujarat as well as important Dramatists

Unit : 3

- Gujarati music and famous musicians
- Painting of Gujarat as well as famous painter
- Sculptures architecture of Gujarat as well as famous architects

Unit : 4

- The Chief poet of Gujarati literature-Contribution of writers
- Literary Institution of writers

References:

1. સર્વશ્રીમ ગુજરાત - 2010- ડૉક્ટરબાપુસિદ્ધ શમ્ભાવન
2. મદ્યકાલીન ગુજરાતી સાહિત્ય નો વારસો
3. વિશ્વ પ્રસિદ્ધ મહિલાઓ- રાજેન્દ્ર દવે ,પ્રવિણ પુસ્તક બહાર
4. ગુજરાતની અસ્મિતા - રત્નની વ્યસ

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN
COURSE NAME : B.A. SEMESTER-I
GANDHIJI'S DHARMDARSHAN

Course Code : AR23IKSHIS105
Total Credit : 02 / week

Programme Code : ARTUG105
Theory – External : 25
Internal : 25

Effective from June-2023-24 Under NEP

HNGU – PATAN
History Sem-I Value Added Course(IKS) (AR23IKSHIS105)
Gandhiji's Dharmdarshan

Unit-1 : Ancient Religions

- Motivating factors in Gandhiji's life-formation.
- Origins of Gandhiji's philosophy
- Gandhiji's concept of Ram Rajya

Unit-2 : Arcane Religions

- Gandhiji and Brahmo Samaj
- Gandhiji and Arya Samaj
- Swami Dayananda and Arya Samaj

Unit-3 : Formulation of religious rites

- Influence of Ramayana and Bhagwat on Gandhiji
- Influence of Theosophy on Gandhiji
- Srimad Rajachandra spiritual master

References:

1. Gandhiji - Hind Swaraj
2. Mathuradas Trikamji – Mahatma Gandhi Thoughts
3. Dr. Prafulla Brahmabhat – Motivating Factors in Gandhi's Life, History Parishad, Ahmedabad.
4. M.J. Patel – Dharmadarshan of Gandhiji
5. Dr. Lalit S. Patel, 'Mahatma Gadhni : Life, Works & Philosophy', 2020

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN
COURSE NAME : B.A. SEMESTER-I
TOURISM – A STUDY

Course Code : AR23SECHIS106
Total Credit : 02 / week

Programme Code : ARTUG105
Theory – External : 25
Internal : 25

Effective from June-2023-24 Under NEP

HNGU – PATAN
History Sem-I Skill Enhancement Course (AR23SECHIS106)
Tourism – A Study

Unit: 1

- Concept of Tourism and its Various definition
- Nature and Type of Tourism
- Evolution of Tourism in India –from Earliest times 2000A.D

Unit: 2

- Tourism organisations – International, National and Private Sectors
- Tourism Services and Operational Modes of Transport and Tourist Accommodation
- Role of Media in Tourism Development

Unit : 3

- Tourist Guide – ‘Bhomio’ : Role, Function, Duties, Peculiarities
- Important of Museum of Gujarat.
- Tourist Places in Gujarat and its Importance

References:

1. Suhita Chopra, Tourism Development of India, New Delhi, 1992
2. Dharmarajan and Sheth, Tourism in India: Trends and Issues, New Delhi, 1993
3. Virendra Koll, Tourism and The Conomy, New Delhi, 1994
4. A.K. Bhatia, Tourism in India: History and Development, New Delhi, 1978
5. Dr. Lalit S. Patel & Dr. Naresh Parikh, Historical Application in Tourism, 2014

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

History Sem-II Major Discipline HISTORY OF INDIA (From Earliest Time to 650 CE)

Course Code : AR23MJDSCHIS201

Total Credit : 04 / week

Programme Code : ARTUG105

Theory – External : 50

Internal : 50

Effective from June-2023-24 Under NEP

UNIT : 1 Pre-historic India

1. Tools of Ancient Indian History: Literature, Archaeological, Coins and Foreign Travellers.
2. Characteristics of Harappan Civilization : Town Planning, Economy, Society and Religion.
3. Significant features of Saraswati culture, its continuity, decline and survival.

UNIT : 2 Aryan Culture

1. Vedic Age – State system, economic condition, social life, religious life and literature.
2. Gautama Buddha : As a social reformer.
3. Mahavira Swami as a social reformer.

UNIT: 3 Mauryan Age

1. Mauryan Empire: Chandragupta Maurya, Ashoka and Mauryan administration.
2. Mauryan Society, Economy, Art and Religion.
3. Pushpamitrasanga and Kanishka: Career and Achievements.

UNIT : 4 Post-Morya Yuga

1. Confluence Age: Confluence literature, social culture and foreign trade.
2. Gupta Empire : Samudragupta and Samudragupta II.
3. Society, Economy, Literature, Art and Architecture during the Gupta Age

Reference list

1. Aggarwal, D.P. The Archeology of India, 1985
2. Majumdar, R.C. and Pusakar, AD History and Culture of the Indian People, Vol-2
3. Raychaudhary HC : History of Ancient India

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

History Sem-II Major Discipline HISTORY OF EUROPE FROM 13TH CENTURY TO 1789

Course Code : AR23MJDSCHIS201A
Total Credit : 04 / week

Programme Code : ARTUG105
Theory – External : 50
Internal : 50

Effective from June-2023-24 Under NEP

UNIT -1 : Age of Renaissance

1. The political, social and religious structure of Europe in the 13th century and the fall of Constantinople.
2. Nava Jagruti : Meaning, factors leading to it and its influence on literature, art, architecture and science.
3. Geographical Explorations: Causes and Consequences

UNIT -2 : Middle Ages in Europe

1. Characteristics of Middle Ages in Europe: Political, social, economic and social conditions
2. Origin and Characteristics of Feudalism in Medieval Europe
3. Religion Reformation: Causes and Consequences

UNIT -3: Achievements of Major Rulers of Grand Monarchies

1. Louis XIV of France (1643 - 1715)
2. Russia's Frederick the Great
3. Queen Elizabeth I of England

UNIT-4 Revolutions :

1. England's Bloodless Revolution - Parliamentary System - Bill of Rights and Significance
2. Factors for Industrial Revolution- Consequences
3. French Revolution 1789 : Factors – Effects

Reference List:

1. Anderson, MS : Europe in the 18th Century
2. Hell J Bar: Fifty Five Europe
3. Hilton Rodney: The Transition from Feudalism to Capitalism
4. Zon CD (1937) A History of Europe in Modern Times, Panner Colt & Co.
5. Koleswar Rai: 1991 The Rise of the West (Northern Medieval Europe 1453-1783) Lala Chadur Vo: 1998, A History of Europe.
6. Bhat Devendra.: History of Europe Textbook Production Board
7. Nehru, Jawaharlal. : An Outline of World History
8. Fisher H. : History of Europe Volume-I & II Volume Production Board Anu-Desai Kikubhai

HISTORY OF INDIA (From Earliest Time to 650 CE)

Total Credit : 04 / week

Theory – External : 50

Internal : 50

UNIT : 1 Pre-historic India

1. Tools of Ancient Indian History: Literature, Archaeological, Coins and Foreign Travellers.
2. Characteristics of Harappan Civilization : Town Planning, Economy, Society and Religion.
3. Significant features of Saraswati culture, its continuity, decline and survival.

1. Vedic Age – State system, economic condition, social life, religious life and literature.
2. Gautama Buddha : As a social reformer.
3. Mahavira Swami as a social reformer.

1. Mauryan Empire: Chandragupta Maurya, Ashoka and Mauryan administration.
2. Mauryan Society, Economy, Art and Religion.
3. Pushpamitrasanga and Kanishka: Career and Achievements.

1. Confluence Age: Confluence literature, social culture and foreign trade.
2. Gupta Empire ; Samudragupta and Samudragupta II.
3. Society, Economy, Literature, Art and Architecture during the Gupta Age

1. Aggarwal, D.P. The Archeology of India, 1985
2. Majumdar, R.C. and Puskar, AD History and Culture of the Indian People, Vol-2
3. Raychaudhary HC : History of Ancient India

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

History Sem-II Multi Discipline Major Revolution of Modern World

Course Code : AR23MDCHIS203
Total Credit : 04 / week

Programme Code : ARTUG105
Theory – External : 50
Internal : 50

Effective from June-2023-24 Under NEP

Unit-1:

1. Meaning of Revolution, Definition of Revolution, Type of Revolution and Leadership
2. Bloodless Revolution in England (1688 AD) : Causes, Events and its Effects on British Constitution
3. American Revolution of 1776, Causes, Effects and Leaders.

Unit-2:

1. French Revolution of 1789: Causes, Events and Effects, Contribution of Intellectuals.
2. Industrial Revolution 1750-1850: Causes and Consequences.
3. Indian Independence Movement: 1857- Causes, Events, Effects, Contribution of Dalits, Tribals, Women and Kings.

Unit-3 :

1. The Chinese Revolution of 1911: Causes and Consequences – Sun Yat-sen.
2. Bolshevik Revolution of 1917 (Russia): Causes, Effects on Russia and the World.
3. Chinese Communist Revolution of 1949: - Causes and Effects - Mao-tse-tung.

Unit-4 :

1. Gandhian Movements: Non-Cooperation Movement (1920), Civil Disobedience Movement (1930), Quit India Movement (1942).
2. Extremist Nationalist Activity: With reference to Shyamji Krishna Verma, Sardarsingh Rana, Vinayak Damodar Savarkar, Bhagatsingh.
3. Role of Subhash Chandra Bose in Indian National Army and India's Freedom Struggle.

Reference List:

1. Mark Kurlansky: A World History
2. Tom Standage: A History of the World in 6 Glasses
3. HN Davis: An outline of the World History
4. Eric Hobsbawm: The Age of Revolution 1789-1848
5. Bhagubhai Patel: Revolutions in the Modern World, University Gram Nirman Board, Ahmedabad
6. Gyan Gangotri Volume-12, Vishwadarshan-I (Revolution) SP Univ. Vallabhavidhanagar
7. Bhat Devendra : History of Europe, University Granth Nirman Board, Ahmedabad
8. Nehru Jawaharlal: An Outline of World History, Navjivan Prakashan, Ahmedabad
9. RR Rawal: International Relations Volume-I-II, University Granth Nirman Board, Ahmedabad
10. RK Paraiya: History of Modern India and India's Freedom Struggles Volume-12, University Granth Nirman Board, Ahmedabad
11. Kant : Freedom Struggle or History of Revolutionary Literature, Praveen Prakashan, New Delhi
12. Bipinchandra: freedom struggle, Delhi- 1993.

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

History Sem-II Value Added Course CULTURA OF ANCIENTINDIA

Course Code : AR23VACHIS205

Total Credit : 02 / week

Programme Code : ARTUG105

Theory – External : 25

Internal : 25

Effective from June-2023-24 Under NEP

Unit-1 : Indus Valley and Vedic Culture, Haddapiyan Culture

1. Harappian Civilization : Town Planning, social and economic life
2. Vedic Civilization : Social, Economic, Religious Life and Political Status

Unit-2 : Reformatory Movements of Jainism

1. Life of Mahavir Swami
2. Doctrines of Jainism and its contributions
3. Sects of Jainism and Development of Jainism

Unit-3 : Reformatory Activities of Buddhism:

1. Life story of Gautama Buddha
2. Principles and teachings of Buddhism
3. Sects of Buddhism and their development.

Reference List:

1. Majumdar, R.C and Pusalkar, A.D. (edited): The History and Culture of India vol.1 Vedic Age.
2. Raychudhary, HC: The History and Culture of Ancient India Rev Edition. 1996 by B.N. Mukherjee .
3. Shastri Harisad: Aricient India part 1, part 2, University Granth Nirman Board, Ahmedabad.

HEMCHANDRACHARYA NORTH GUJARAT UNIVERSITY, PATAN

History Sem-II Skill Enhancement Course Historical & Cultural Legacy of Gujarat

Course Code : AR23SECHIS206
Total Credit : 02 / week

Programme Code : ARTUG105
Theory – External : 25
Internal : 25

Effective from June-2023-24 Under NEP

Unit-1:

1. Changing geographical historical boundary lines of Gujarat.
2. References to Archaeological sites of Gujarat - Dholavira - Lothal.
3. Reference to ancient capitals of Gujarat – Valabhi and Patan

Unit-2 :

1. References to Ancient Towns of Gujarat - Junagadh and Dwarika.
2. Water structures of Gujarat: Sudarshan Lake, Sahastralinga Lake, Ranaki Vav and Adalajni Vav.

Unit-3:

1. Acharya Hemchandracharya
2. Merutungacharya
3. Disciple group of Acharya Hemchandracharya

Reference List:

1. Bhoje vidhubhavur volum: Cultural and Political History of Gujarat.
2. Shivprasad Rajgor: Gujarat Darshan publication Gujarat mahiti Department.
3. Gujarat research society publish article vol 14, Brahmabhatt Prafulls- Changing geographical boundaries of Gujarat.
4. Umashankar Joshi : The Capitals of Gujarat

H.N.G. University
B.A. (HONS) SEMESTER – III
History (Core C.C. -303)

History of India (From 650 A.D. to 1206 A.D.)
(To be implemented from the Academic year June 2021)

Unit – 1 Post Gupta Era

1. The Kanauj
2. Gurjar Pratiharas of Rajasthan
3. Gadhavals
4. Chauhans of Delhi

Unit – 2

1. Palas and Senas of Bengal
2. Gangs and Chadellas
3. Paramaras and Chalukyas

Unit – 3

1. Rastrakutas
2. Chalukyas
3. Pallavas
4. Cholas

Unit – 4

1. Social and Economic condition of Rajputas
2. Religion and Philosophy
3. Art and Culture

Suggested Reading:

1. Majumdar R.C.	The History and Culture of the Indian People Vol. I- II
2. Raoson E.	The Cambridge History of India Vol. I, II
3. Raichaudhary H.	Political History of Ancient India
4. Tripathi R. C.	(1) Ancient India (2) Cultural History of India, I, II.
5. David D.A. & Others:	History of Culture of Ancient India.
6. Thapar Romila	Ancient India Social History – Some interpretations

☆ **ગુજરાતી પુસ્તકો :**

૧. શાસ્ત્રી હરિપ્રસાદ - પ્રાચીન ભારતનો ઇતિહાસ
૨. ડૉ. ધારેયા આર. કે. - પ્રાચીન ભારતનો ઇતિહાસ
૩. જવાહરલાલ નહેરુ - માટું હિન્દનું રેખાદર્શન
૪. મનુભાઈ પંચોલી - આપણો વેલવ અને વારસો
૫. સત્યકેતુ વિશ્વાલંકાર - પ્રાચીન ભારતીય સંસ્કૃતિ ઓર ઉત્સાહ ઇતિહાસ
૬. લુનિયા બી. એન. - પૂર્વ મધ્યકાલિન ભારત કા રાજનૈતિક ઓર સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ

H.N.G. University

B.A. (HONS) SEMESTER – III

History (Core C.C. -304)

World History (From 1870 A.D. to 1920 A.D.)

(To be implemented from the Academic year June 2021)

Unit – 1

1. Nationalism ૨૧ પ્રકાર
2. Unification of Germany and Italy જર્મની અને દરિયાનાં યુદ્ધો
3. Meiji Rule of Japan and Modernization જાપાનના ૨૧ પ્રકારનાં મધ્યકાલ

Unit – 2

1. Chinese Revolution of 1911 ૧૯૧૧ ની ૧૧ ક્રાંતિ / મધ્યકાલ
2. World War I : Causes and Effect ૧૯૧૪ ની વિશ્વ યુદ્ધના કારણો અને પરિણામો
3. Paris Peace conference પેરિસમાં કમિયનના યુદ્ધના અને કારણો

Unit – 3

League of Nation (૨૧ પ્રકાર)

1. Origin, Aims and Organs ૨૧ પ્રકારનાં ઉદ્દેશો, કાર્યો
2. Contribution in World Peace ૧૯૧૮-૨૦ ની સમય
3. Causes of Failure નિષ્ણતાયા

Unit – 4

1. Russian Revolution of 1917 ૨૧ પ્રકારનાં (૧૯૧૭) કાર્યો / મધ્યકાલ
2. Causes and Effects on Russia and World
3. New Economics Policy of Lenin લેનિનની નવી આર્થિક નીતિ

Suggested Reading:

1. Weach W. H. : History of the World
2. David A. H. : An outline History of the World
3. નહેરુ જવાહરલાલ : જગતનાં ઇતિહાસનું દર્શન
4. ભટ્ટ દેવેન્દ્ર : યુરોપનો ઇતિહાસ, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
5. શેઠ સુરેશ સી : વિશ્વની ક્રાંતિઓ
6. કિશર એચ : યુરોપ નો ઇતિહાસ, ભાગ ૧ અને ૨
અનુ. દેસાઈ કિશુભાઈ
7. જાનગંગોત્રી ભાગ ૧૨ : ક્રાંતિ દર્શન
8. ડો. મંગુભાઈ પટેલ : વિશ્વક્રાંતિઓ અને રાષ્ટ્રીય આંદોલન
9. કે.બી. બાજપેયી : સંયુક્ત રાજ્ય અમેરિકા કા ઇતિહાસ

H.N.G. University
B.A. (HONS) SEMESTER – III
History (Core C.C. -305)

History of India (From 1206 A.D. to 1526 A.D.)
(To be Implemented from the Academic year June 2021)

Unit – 1

1. India on the eve of establishment of Delhi Sultanate
  - Political condition
  - Social condition
  - Economics condition

Unit – 2

Dynasties of Delhi sultanate

1. Gulams,
2. Khiljis,
3. Tughlak,
4. Saiyad and Lodhis

Unit – 3

1. Administration of Sultanate period વહીવટી તંત્ર શાસનાત્મક
2. Bhakti and Sufi Movements
3. Art and Architecture

Unit – 4

1. Vijaynagar and Empire
2. Art & Architecture of Vijaynagar dynasty

❖ Suggested Reading:

1. R.C. Majumdar & Others : The History and Culture of Indian People
Delhi Sultanate Vol. III Bhartiya Vidya Bhavan
2. Sir Haig Woolsey : Cambridge History of India Vol. III
3. Dr. Ishwari Prasad : A Short History of Muslim Rule in India
4. Dr. Tripathi R. S. : Some Aspects of Muslim Administration
5. Dr. A. L. Shrivastava : The Delhi Sultanate

❖ ગુજરાતી પુસ્તકો :

૧. ડૉ. હોટભાઈ નાયક - મધ્યયુગીન ભારત ખંડ - ૨
૨. પરીખ પી. એસ. - (૧) ભારતનો સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ
(૨) મધ્યકાલીન ભારતમાં ધાર્મિક જીવન અને સંગઠન
૩. આચાર્ય ન.આ. - ભારતમાં વૈષ્ણવધર્મ અને શાક્ત સંપ્રદાય

❖ હિન્દી પુસ્તકો :

૧. ડૉ. શ્રીવાસ્તવ એસ. - દિલ્હી સલ્તનત
૨. લુનિયા બી. એન. - પૂર્વ મધ્યકાલીન ભારત કા રાજનૈતિક એવમ સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ
૩. ડૉ. મહાજન વિદ્યાધર - દિલ્હી સલ્તનત કા ઇતિહાસ

H.N.G. University
B.A. (HONS) SEMESTER – III
History (Core Elective. -303)

History of India (From 650 A.D. to 1206 A.D.)
(To be implemented from the Academic year June 2021)

Unit – 1 Post Gupta Era

1. The Kanauj
2. Gurjar Pratiharas of Rajasthan
3. Gadhavals
4. Chauhans of Delhi

Unit – 2

1. Palas and Senas of Bengal
2. Gangs and Chadellas
3. Paramaras and Chalukyas

Unit – 3

1. Rastrakutas
2. Chalukyas
3. Pallavas
4. Cholas

Unit – 4

1. Social and Economic condition of Rajputas
2. Religion and Philosophy
3. Art and Culture

Suggested Reading:

1. Majumdar R.C.	The History and Culture of the Indian People Vol. I- II
2. Raoson E.	The Cambridge History of India Vol. I, II
3. Raichaudhary H.	Political History of Ancient India
4. Tripathi R. C.	(1) Ancient India (2) Cultural History of India, I, II.
5. David D.A. & Others:	History of Culture of Ancient India.
6. Thapar Romila	Ancient India Social History – Some interpretations

❖ ગુજરાતી પુસ્તકો :

૧. શાસ્ત્રી હરિપ્રસાદ – પ્રાચીન ભારતનો ઇતિહાસ
૨. ડૉ. ધારેયા આર. કે. – પ્રાચીન ભારતનો ઇતિહાસ
૩. જવાહરલાલ નહેરુ – મારું હિન્દુ રેખાદર્શન
૪. મનુભાઈ પંચોલી – આપણો વૈશવ અને વારસો
૫. સત્યકેતુ વિદ્યાલંકાર – પ્રાચીન ભારતીય સંસ્કૃતિ ઓર ઉસકા ઇતિહાસ
૬. લુનિયા બી. એન. – પૂર્વ મધ્યકાલિન ભારત કા રાજનૈતિક ઓર સાંસ્કૃતિક ઇતિહાસ

H.N.G. University

B.A. (HONS) SEMESTER – III

History (Core Elective. -304)

World History (From 1870 A.D. to 1920 A.D.)

(To be Implemented from the Academic year June 2021)

Unit – 1

1. Nationalism
2. Unification of Germany and Italy
3. Meiji Rule of Japan and Modernization

Unit – 2

1. Chinese Revolution of 1911
2. World War I : Causes and Effect
3. Paris Peace conference

Unit – 3

League of Nation

1. Origin, Aims and Organs
2. Contribution in World Peace
3. Causes of Failure

Unit – 4

1. Russian Revolution of 1917
2. Causes and Effects on Russia and World
3. New Economics Policy of Lenin

Suggested Reading:

1. Weach W. H.	:	History of the World
2. David A. H.	:	An outline History of the World
3. નહેરુ જવાહરલાલ	:	જગતનાં ઇતિહાસનું દર્શન
4. ભદ્ર દેવેન્દ્ર	:	યુરોપનો ઇતિહાસ, ગ્રંથનિર્માણ બોર્ડ
5. શેઠ સુરેશ સી	:	વિશ્વની ક્રાંતિઓ
6. ડિશર એચ	:	યુરોપ નો ઇતિહાસ, ભાગ ૧ અને ૨ અનુ. દેસાઈ કિરુભાઈ
7. જ્ઞાનગંગોત્રી ભાગ ૧૨	:	ક્રાંતિ દર્શન
8. ડો. મંગુભાઈ પટેલ	:	વિશ્વક્રાંતિઓ અને રાષ્ટ્રીય આંદોલન
9. કે.બી. બાજપેયી	:	સંયુક્ત રાજ્ય અમેરિકા કા ઇતિહાસ

H.N.G. University
B.A. (HONS) SEMESTER – IV

History (Core C.C. -403)

History of India – 1526 to 1757

(To be implemented from the Academic year Oct-2021)

Unit – 1

1. The First Battle of Panipat - 1526
2. Sher Shah Soor – Internal policy and reforms
3. Akbar – Rajput and religious policy.

Unit – 2

1. Mughal Administration
2. Shahjahan and Aurangzeb
3. Cultural Achievements of Mughals.
4. Decline of Mughal Empire

Unit – 3

1. Rise of Maratha Power in India
2. Chhatrapati Shivaji – Life and Achievements.
3. The Peshwas – Bajirao 1st and Balajibajirao.
4. 3rd Battle of Panipat and decline of Maratha power.

Unit – 4

1. European Companies in India – Portugal, Dutch, English and French.
2. Anglo-Dutch and Anglo-French wars.
3. Anglo-Maratha wars.

❖ **Suggestion Readings:**

1. Majmudar R.C. & Others: An Advance History of India.
2. Cambridge History of India : British India Vo. 1-V.
3. Chhabra S.S. : Advance History of India.
4. Gadhave J. J. : Aadhunikbharat no Itihas(Delhi, Macmillan, 2013).

H.N.G. University
B.A. (HONS) SEMESTER – IV
History (Core C.C. -404)

World History – 1919 to 1990

(To be implemented from the Academic year Oct- 2021)

- Unit – 1**   **World between two world wars.**
1. Internal and external policy of Mussolini. #
  2. Internal and external policy of Hitler.
- Unit – 2**   **The Second world wars.**
1. Causes of Second World War.
  2. Impact of Second World War.
  3. Chinese Revolution of 1949.
- Unit – 3**   **United Nations.**
1. Aims of UN. #
  2. Achievements & Failure of UN.
  3. Contribution of UN in World peace.
- Unit – 4**   **World after Second World War.**
1. Cold War – Incidents, Causes and effects.
  2. The Non Alignment Movement.
  3. End of Cold War – Cause and effect. *

❖ Suggested Reading:

1. David A H: An Outline history of the World.
2. Jain and Mathur : Modern World.
3. Weach W H: History of the World.

H.N.G. University
B.A. (HONS) SEMESTER – IV
History (Core C.C. -405)

History of India – 1757 to 1885

(To be implemented from the Academic year Oct- 2021)

Unit – 1

1. Establishment of British Power in India – Battle of Plassey and Buxar.
2. Charles Cornwallis – Internal Policy (Permanent Settlement, Cornwallis code, Judiciary and Administrative Reforms.

Unit – 2

1. Lord Wellesley- Internal Policy (Subordinate System)
2. Lord William Bentinck – Internal Policy and Reforms.
3. Lord Dalhousie – Internal Policy (Reforms, Doctrine of Lapse-Khalsa policy)

Unit – 3

1. The Upheaval of 1857.
2. Causes and Effects of 1857.
3. Nature of 1857.

Unit – 4

1. Lord Lytton – Internal Policy
2. Lord Ripon – Internal Policy and Reforms.

❖ Suggested Reading:

1. Majumdar R.C. & Others: An Advance History of India.
2. Sharma R. S. : The making of India.
3. Cambridge History of India : British India Vo. 1 – V
4. Chhabra S.S. : Advance History of India.
5. Sarkar Sumit : Modern India 1885 – 1947.
(Delhi Macmillan, 1985)
6. Gadhave J. J. : Aadhunik Bharat ka Itihas (Delhi, Macmillan, 2013).

H.N.G. University
B.A. (HONS) SEMESTER – IV

History (Core C.E. -403)

History of India – 1526 to 1757

(To be implemented from the Academic year Oct- 2021)

Unit – 1

1. The First Battle of Panipat - 1526
2. Sher Shah Soor – Internal policy and reforms
3. Akbar – Rajput and religious policy.

Unit – 2

1. Mughal Administration
2. Shahjahan and Aurangzeb
3. Cultural Achievements of Mughals.
4. Decline of Mughal Empire

Unit – 3

1. Rise of Maratha Power in India
2. Chhatrapati Shivaji – Life and Achievements.
3. The Peshwas – Bajirao 1st and Balajibajirao.
4. 3rd Battle of Panipat and decline of Maratha power.

Unit – 4

1. European Companies in India – Portugal, Dutch, English and French.
2. Anglo-Dutch and Anglo-French wars.
3. Anglo-Maratha wars.

❖ **Suggestion Readings:**

1. Majmudar R.C. & Others: An Advance History of India.
2. Cambridge History of India : British India Vo. 1-V.
3. Chhabra S.S. : Advance History of India.
4. Gadhave J. J. : Aadhunikbharat no Itihas(Delhi, Macmillan, 2013).

(12) (100)

H.N.G. University

B.A. (HONS) SEMESTER – IV

History (Core C.E. -404)

World History – 1919 to 1990

(To be implemented from the Academic year Oct- 2021)

Unit – 1 World between two world wars.

1. Internal and external policy of Mussolini.
2. Internal and external policy of Hitler.

Unit – 2 The Second world wars.

1. Causes of Second World War.
2. Impact of Second World War.
3. Chinese Revolution of 1949.

Unit – 3 United Nations

1. Aims of UN.
2. Achievements & Failure of UN.
3. Contribution of UN in World peace.

Unit – 4 World after Second World War.

1. Cold War – Incidents, Causes and effects.
2. The Non Alignment Movement.
3. End of Cold War – Cause and effect.

❖ Suggested Reading:

1. David A H: An Outline history of the World.
2. Jain and Mathur : Modern World.
3. Weach W H: History of the World.

B. A. Sem - 4

E.G. (Elective Generic)

Cultural Heritage of Gujarat

યુનિટ-૧

૧. સાંસ્કૃતિક વારસો અને તેનું મહત્વ
૨. ભારતના પરિપ્રેક્ષ્યમાં વિભિન્ન ક્ષેત્રે સાંસ્કૃતિક વારસાનું મહત્વ.
૩. ગુજરાતનો સાંસ્કૃતિક વારસો - એક વિહંગાવલોકન

યુનિટ-૨

૧. ગુજરાતના લોકજીવનની ઝાંખી કરાવતાં ગુજરાતના લોકનૃત્યો.
૨. ગુજરાતના ભાતીગળ મેળાઓ, સરોવરો, તળાવો, કલાત્મક વાવ.
૩. ગુજરાતની નાટ્યકલા તેમજ મહત્વ પૂર્ણ નાટ્યકારો.

યુનિટ-૩

૧. ગુજરાતની સંગીત કલા તેમજ ખ્યાતનામ સંગીતકારો
૨. ગુજરાતની ચિત્રકલા તેમજ જાણીતા ચિત્રકારો.
૩. ગુજરાતનું શિલ્પ સ્થાપત્ય તેમજ જાણીતા સ્થપતિઓ

યુનિટ-૪

૧. ગુજરાતની સાહિત્ય જગતના પ્રમુખ કવિ-સાહિત્યકારોનું પ્રદાન
૨. ગુજરાતની સાહિત્યિક સંસ્થાઓ

Books for Study and References:

1. Jaya Palan N. - Social and cultural History of India.
2. Kridhna Meenakshi - Cultural History of medieval India.
3. Vidhyalankar Satya Ketu - Bharatiya sanskriti aur uska Itihas
૪. ચાવડા વિજયસિંહ - ભારતનો સાંસ્કૃતિક વિકાસ
૫. શાસ્ત્રી હરિપ્રસાદ - પ્રાચીન ભારત ભાગ - ૧ અને ૨
6. Indian Culture and Heritage: Bhartiya Vidya Bhavan Publication

સંદર્ભ: ગુજરાતનો સાંસ્કૃતિક વારસો. ડૉ.રાકેશ.આર.જોશી

H.N.G. University

B.A. (HONS) SEMESTER – V

History (Core C.C. -506)

History of India (from 1885 A.D. to 1947 A.D.)

(To be implemented from the Academic year June- 2022)

UNIT 1

1. Growth of National Consciousness in India
હિન્દમાં રાષ્ટ્રીય સભાજ્ઞાનો વિકાસ
2. Indian National Congress (1885-1919)
હિન્દની રાષ્ટ્રીય કોંગ્રેસ (૧૮૮૫-૧૯૧૯)

UNIT 2

1. Swadeshi Movement and Home rule Movements
સ્વદેશી ચળવળ અને હોમરુલ ચળવળો
2. Revolutionary Activities in India and Abroad
હિન્દમાં અને પશ્ચિમમાં ક્રાંતિકારી ગતિવિધીઓ
3. Non Co-operation Movement (1920 and 1922)
અસહકારની ચળવળ (૧૯૨૦ અને ૧૯૨૨)

UNIT 3

1. Simon Commission 1928
સાયમન કમિશન-૧૯૨૮
2. Civil disobedience movement of 1930
૧૯૩૦ની નાગરિક અસહકાર ચળવળ
3. Round Table Conferences
ગોળમેજી પરિષદ

UNIT 4

1. Quit India Movement, 1942
હિન્દ છોડો ચળવળ, ૧૯૪૨
2. Indian National Army and the Role of Subhas Chandra Bose in
હિન્દી રાષ્ટ્રીય સેના અને સુભાષચંદ્ર બોસની હિન્દી આઝાદીની
Freedom Struggle of India
લડાઈમાં ફાળો,
3. Indian Independence Act of 1947
૧૯૪૭નો હિન્દી સ્વાતંત્ર્યનો કાયદો

H.N.G. University

B.A. (HONS) SEMESTER – V

History (Core C.C. -507)

SARDAR PATEL AND DR. B.R. AMBEDAKAR

(To be implemented from the Academic year June- 2022)

UNIT-1

1. Sardar Vallabhbhai Patel (1875-1950)
સરદાર વલ્લભભાઈ પટેલ (૧૮૭૫-૧૯૫૦)
Early life and process of rise and growth of leadership
પ્રારંભિક જીવન અને નેતૃત્વની સ્થાપના અને વિકાસની પ્રક્રિયા
2. Sardar and Gujarat (1917-1928), Kheda Satyagrah — 1918, Borsad
સરદાર અને ગુજરાત (૧૯૧૭-૧૯૨૮) ખેડા સત્યાગ્રહ-૧૯૧૮, બોરસદ
Satyagrah — 1923, Bardoli Satyagrah — 1928
સત્યાગ્રહ-૧૯૨૩, બારડોલી સત્યાગ્રહ-૧૯૨૮
3. Sardar and Gandhian Grass root Activities
સરદાર અને ગાંધીવાદી પ્રવૃત્તિઓ

UNIT-2

1. Sardar and Leadership of Congress
સરદાર અને કોંગ્રેસની નેતૃત્વશીલતા
2. Sardar and the unification of Princely States of India
સરદાર અને ભારતીય રાજાવાડાઓનો એકીકરણ પ્રયત્ન.
3. Legacy of Sardar Patel
સરદાર પટેલનો વારસો.

UNIT-3

1. Dr. B. R. Ambedkar (1891-1956) : Early Life and Education
ડૉ. બી.આર. આંબેડકર (૧૮૯૧-૧૯૫૬) પ્રારંભિક જીવન અને શિક્ષણ
2. Dr. Ambedkar's Life Struggle
ડૉ. આંબેડકરની જીવન સમસ્યાઓ
3. Philosophy of Ambedkar towards downtrodden (Special reference to
આંબેડકર દ્વારા, કમજોર વર્ગ, પાંડિત્ય અને સ્ત્રીઓ પ્રત્યેની
Dalits and Women)
(ખાખરાઓ દ્વારા અને સ્ત્રીઓ)

UNIT-4

1. Dr. Ambedkar and Indian History: Mahad Satyagrah and Kalaram Temple Satyagrah
ડૉ. આંબેડકર અને ભારતીય ઇતિહાસ: મહાદ સત્યાગ્રહ અને કાલારામ મંદિર સત્યાગ્રહ
2. Formation of Constitution and Legacy of Babasaheb
ભારતીય સંવિધાનનું ઘડતર અને બાબા સાહેબનો વારસો.
3. Babasaheb and Buddhism
બાબા સાહેબ અને બુદ્ધધર્મ.

H.N.G. University

B.A. (HONS) SEMESTER – V

History (Core C.C. -508) (Optional)

History of Gujarat (from Prehistory to 1304 A.D.)

(To be implemented from the Academic year June- 2022)

UNIT-1

1. Prehistoric Gujarat: Langhnaj, Kot, pedhamali
પ્રાચીનગુજરાત: લાંઘનાજ, કોટ, પેદામલી
2. Proto historic Gujarat: Dholavira, Lothal and Rangpur
પ્રાચીન ઇતિહાસિક ગુજરાત: ઢોલાવીરા, લોથલ અને રાંગપુર
3. Kingdom of Panchasar, Chavda dynasty, foundation of Anhilwad, Vanraj his
પંચાસર રાજ્ય, ચાવડા વંશીય રાજ્ય, અંહિલવાડની સ્થાપના, વનરાજ - તેની
Career & Achievement
કારકિર્દી અને સિદ્ધિઓ.

UNIT-2

1. Mulraj – I, Career, Administration and Character.
મુલરાજ-૧ કારકિર્દી, વહીવટ અને ગુણધર્મ
2. Bhimdev - I
ભીમદેવ - ૧
3. Jaysinh Siddhraj – Territorial Expanses - Literary and Cultural Activities
જયસિંહ સિદ્ધરાજના શાસનકાળ દરમિયાન પ્રાદેશિક વિસ્તાર કાર્યો,
during the region
સાંસ્કૃતિક અને સાહિત્યિક પ્રવૃત્તિઓ

UNIT-3

1. Kumarpal – Cultural and Political Achievements – Bhimdev – II – Acharya
Hemchandracharya as a Scholar
કુમારપાલ - સાંસ્કૃતિક અને સાહિત્યિક પ્રાપ્તિઓ ભીમદેવ - ૨ આચાર્ય
હેમચંદ્રાચાર્ય વિદ્વાન તરીકે
2. Vaghelas Vishaldev, Karnadev – II and Significance of their rule.
વાઘેલા વિશાલદેવ, કર્નાદેવ - ૨ અને તેમના રાજ્યનું મહત્વ
3. Administration of Chaulukyas
ચાલુક્યોનો વહીવટ

UNIT-3

1. Social, Economic and Religious Condition during the Solanki – Vaghela
Period. સોલંકી, વાઘેલા સમય દરમિયાન - સામાજિક, આર્થિક, ધાર્મિક સ્થિતિ.
2. Cultural Condition: Literature, Art & Architecture
સાંસ્કૃતિક સ્થિતિ: સાહિત્ય, કલા અને સ્થાપત્ય

H.N.G. University

B.A. (HONS) SEMESTER – V

History (Core C.C. -509)

History of Contemporary India

આધુનિક હિંદુસ્તાનનો ઇતિહાસ

(To be implemented from the Academic year June- 2022)

UNIT-1

1. The process of national Integration
રાષ્ટ્રીય એકીકરણની પ્રક્રિયા
2. Integration of Indian Princely states in the Union of India
હિંદુસ્તાનના રાજાઓનાં હિંદુસ્તાનમાં એકીકરણ
3. India's Non-Alignment Policy
હિંદુસ્તાનનો નોન-એલાઇનમેન્ટની નીતિ.

UNIT-2

1. Maha Gujarat Movement
મહાગુજરાતની ચળવળ
2. Indo-China War 1962 and Indo-Pak War 1965
ભારત-ચીન યુદ્ધ ૧૯૬૨ અને ભારત-પાક યુદ્ધ-૧૯૬૫
3. Indo Pak war of 1971
ભારત-પાક યુદ્ધ - ૧૯૭૧

UNIT-3

1. Nay Nirman Movement in Gujarat 1974
ગુજરાતમાં ૧૯૭૪ની નવનિર્માણની ચળવળ
2. Circumstances lead to the Emergency of 1975
૧૯૭૫ ની કડેકડી લગતું દેશી જલા સંધોનો.
3. Bhoodan Movement
ભૂ-દાન ચળવળ

UNIT-4

1. Movement of Social and economic equality with special reference to Dalits, Adivasi and Woman
દલિતો, આદિવાસી અને સ્ત્રીઓની ખાસ નોંધ સાથે, સમાજિક અને આર્થિક સમાજવાની ચળવળ.

H.N.G. University

B.A. (HONS) SEMESTER – V

History (Core C.C. -510)

Elements of Historical Methods – I

(To be implemented from the Academic year June- 2022)

UNIT-1

1. Definition, meaning and scope of history
ઇતિહાસની વ્યાખ્યા, અર્થ અને અવકાશ
2. History as an Art
ઇતિહાસ એક કલા નથી
3. History as a Science
ઇતિહાસ વિજ્ઞાન નથી

UNIT-2

1. Auxiliary Sciences of History
ઇતિહાસનું સહાયક વિજ્ઞાન
2. Sources of History and their Classification
ઇતિહાસના સ્ત્રોતો અને તેમનું વર્ગીકરણ
3. Importance of Primary Sources
પ્રાથમિક સ્ત્રોતોનું મહત્વ

UNIT-3

1. Need for Rewriting of History
ઇતિહાસના પુનર્લેખનની જરૂર
2. Salient features of Competent Historian
અસરકારક ઇતિહાસકારની મુખ્ય લાક્ષણિકતાઓ

UNIT-4

1. Sir jadunath sarkar
સર જડુનાથ સરકાર
2. Prof. Bipan chandra
પ્રો. બિપિનચંદ્ર
3. Ishvarlal Oza
ઇશ્વરલાલ ઓઝા

H.N.G. University

B.A. (HONS) SEMESTER - VI

History (Core C.C. -606)

Social and religious reform movements in modern India

(To be implemented from the Academic year June- 2022)

UNIT-1 - Factors Behind the Socio - Religious Reform Movement in Modern India.

1. Brahmosamaj - Contribution of RAJA RAM MOHAN ROY, ISHWARCHANDRA VIDHYASAGAR and KESHAVCHANDRA SEN in the social and religious consciousness.

2. Young Bengal movement

3. Prarthanasamaj

4. Vedsamaj

UNIT-2

1. Arya samaj - Contribution of DAYANAND SARASVATI in the social and religious consciousness.

2. Theosophical society - Contribution of ANNIE BESANT in the social and religious consciousness.

UNIT-3

1. Ramkrishna mission and SWAMI VIVEKANAND.

2. Reform movement in Parsi society (rahnuma-e-majadaysan)

3. Reform movement in Sikh society- 1890

UNIT-4

1. Reform movement in Muslim society - Aligarh movement and SIR SAIYAD AHMED.

2. The Dalit movement in India - Contribution of JYOTIBA FULE and SAVITRIBAI FULE in social and educational development of Dalits.

Suggested Readings:

1. Majumdar R.C & Others: An Advance History of India.

2. Sharma R.S.: The making of India.

3. Cambridge History of India: British India Vo: 1-V.

4. Chhabra S.S. : Advance History of India.

5. Sarkar Sumit : Modern India 1885 - 1947.

6. (Delhi, Macmillan, 1985)

7. Gadhave J J.: Aadhunikbharat no Itihas (Delhi, Macmillan, 2013)

H.N.G. University
B.A. (HONS) SEMESTER – VI

History (Core C.C. -607)

Indian Constitution

ભારતીય બંધારણ

(To be implemented from the Academic year June- 2022)

UNIT 1

1. Process of framing Constitution of India
ભારતનું બંધારણ ઘડવાની પ્રક્રિયા
2. Salient features of Constitution of India
ભારતના બંધારણના મુખ્ય લક્ષણો.

UNIT 2

1. Preamble
પ્રસ્તાવના
2. Fundamental Rights and Duties
મૂળભૂત અધિકારો અને ફરજો
3. Directive principles of State Policy
રાજ્યશાસનના આદર્શ સિદ્ધાંતો.

UNIT 3

Union

1. President
પ્રમુખ
2. Rajyasabha and Vice- President
રાજ્યસભા અને ઉપ રાષ્ટ્રપતિ
3. Loksabha and Prime minister
લોકસભા અને વડાપ્રધાન

UNIT 4

1. Supreme Court of India: Jurisdiction , Judges, Attorney General
ભારતીય સુપ્રીમ કોર્ટ: અધિકારક્ષેત્ર, ન્યાયાધીશો, એટર્ની જનરલ
2. Election Commission
ચૂંટણી પંચ
3. Amendments
સુધારાઓ

H.N.G. University

B.A. (HONS) SEMESTER – VI

History (Core C.C. -608)

History of USA (1860 to 1945 AD)

(To be implemented from the Academic year June- 2022)

UNIT-1

1. The Civil war - 1860 to 1864.
ଆମେରିକા-1860-1864
2. Abraham Lincoln.
અબ્રાહમ લિંકન
3. Reconstruction of USA.
પુનର୍ગଠନ-1865-1877

UNIT 2

1. The Spanish - American war and foreign policy of USA.
સ્પેન-અમેરિકા યુદ્ધ અને USA ની વિદેશી નીતિ
2. Woodrow Wilson as a President of USA - Internal and Foreign policy.
વુડ્રો વિલ્સન - USA ના આંતરિક અને વિદેશી નીતિ
3. USA between two World war - Economic Crisis of 1929.
બે વર્લ્ડ વોર વચ્ચે USA - 1929 ની આર્થિક મંદી

UNIT 3

1. Franklin D. Rusewelt as a president of USA - Internal and Foreign policy
ફ્રેન્કલીન ડી. રૂઝવેલ્ટ - USA ના આંતરિક અને વિદેશી નીતિ
2. New deal policy of Rusewelt.
ન્યૂ ડીલ નીતિ

UNIT 4

1. Development of Science and technology in USA
USA માં વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજીનો વિકાસ
2. American Society and Culture. આમેરિકન સોસાયટી અને કલ્ચર
3. USA after World war-II બીજા વિશ્વ યુદ્ધ પછી USA

Suggested Readings:

1. David A H: An Outline history of the World.
2. Jain and Mathur: Modern world.
3. Weach W H: History of the world.
4. Dharaiya R K: History of USA.

H.N.G. University

B.A. (HONS) SEMESTER – VI

History (Core C.C. -609)

Elements of Historical Methods –2

(To be implemented from the Academic year June- 2022)

UNIT-1

1. Foot notes - Importance and pitfalls
પાદનોંધ - મહત્વ અને ઝૂઝકેલાઓ
2. National archives - Delhi
રાષ્ટ્રીય દસ્તાવેજીય - દિલ્લી
3. National Museum - New Delhi
રાષ્ટ્રીય સંગ્રહાલય - નવી દિલ્લી

UNIT-2

1. Gujarat State Archives - Gandhinagar.
ગુજરાત રાજ્ય દસ્તાવેજીય - ગાંધીનગર
2. L.D. Institute of Indology.
એલ.ડી. ઇન્ડોલોજી ઓફ ઇન્ડોલોજી (ભારતીય સિદ્ધાંત)
3. B.J. Institution of Learning & Research
બી.જી. ઇન્સ્ટિટ્યુશન ઓફ લર્નિંગ અને રીસર્ચ

UNIT-3

1. R C Majumdar as a competent historian.
રવિચંદ્ર મહાપત્રના ઇતિહાસકાર તરીકે આદર-સન્માન મજબૂત
2. Hariprasadshastri as a competent historian of Gujarat.
હરિપ્રસાદ શાસ્ત્રીના ગુજરાતના ઇતિહાસકાર તરીકે કાર્યક્ષમતા
3. Edward Henetcarr - (E.H. Carr)
એડવર્ડ હેનેટકાર - (E.H. કાર)

UNIT-4

1. The Girnar(Junagadh) Inscription as a primary source of history.
ગિરનારના મુખ્યત્રિ સ્તંભોનું ગિરનાર (જુનાગઢ) શિલાલેખ.
2. Tuzuk - i - Babari as a primary source of history.
તુઝુક - એ - બાબરી ઇતિહાસના મુખ્યત્રિ સ્તંભોનું ગિરનાર
3. Mirat - e - Ahmedi
મિરાત - એ - અહમદી

Suggested Readings:

1. Freeman: The methods of Historical Study
2. Croce: History- Its theory and practise.
3. Parikh R C : Itihas - Swaroop ane Paddhati.

H.N.G. University

B.A. (HONS) SEMESTER – VI

History (Core C.C. -610) (Optional)

The Cultural History of India

(To be implemented from the Academic year June- 2022)

UNIT-1

1. The Salient feature of Indian Culture

ભારતીય સંસ્કૃતિના મુખ્ય લક્ષણો

2. The Indian Culture and thoughts as reflected in the National epics the

ભારતીય સંસ્કૃતિ અને વિચારો રાષ્ટ્રીય મહાકાવ્યોમાં પ્રતિબિંબિત થાય છે
Ramayana and the Mahabharata

રામાયણ અને મહાભારત

UNIT-2

1. The Contribution of the Jain and the Buddha religious to Indian

ભારતીયમાં જૈન અને બુદ્ધ ધર્મનું યોગદાન

Cultural (in the field of Literature and Art)

સંસ્કૃતિ (સાહિત્ય અને કલાના ક્ષેત્રમાં)

2. The Educational Centres of ancient India and the development of

પ્રાચીન ભારતના શૈક્ષણિક કેન્દ્રો અને વિકાસ વિજ્ઞાન

Science

UNIT-3

1. Contribution of the Sultanate period to Indian Civilization

ભારતીય સંસ્કૃતિમાં સલ્તનત સમયગાળાનું યોગદાન

2. The influence and synthesis of the Hindu – Muslim Culture

હિન્દુ-મુસ્લિમ સંસ્કૃતિનો મેળાવ અને સંકલ્પન

UNIT-4

1. The Literary Trends of India in Modern age.

આધુનિક યુગમાં ભારતના સાહિત્યિક મત્સર

2. The Cultural Heritage of India : Architect, Sculpture, and fine arts

ભારતના સંસ્કૃતિ વારસો: સ્થાપત્ય, શિલ્પ, લલિતકલા

3. The Development of Science and technologies in the 20th Century India

૨૦મી સદીના ભારતમાં વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજીનો વિકાસ.